

Voorlopige agenda van de commissie Onderwijs en Welzijn van 10 juni 2015

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Onderwijs en Welzijn

Datum: woensdag 10 juni 2015
Aanvang: 16:15 uur LET OP: GEWIJZIGDE AANVANGSTIJD
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: A. Kuik
Griffier: mevr. G. Mulder t.(050) 367 77 25

Opening

[Bijlage - uitnodigingsbrief 10 juni](#) (pdf)

16.00 - 16.15 UUR: INFORMEEL OVER VERNIEUWING SOCIAAL DOMEIN

A Algemeen deel

A1. Opening en mededelingen

A.2. Vaststelling verslagen van 29 april en 13 mei + verslag rekeningcie. 20 mei 2015

[Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn](#) (pdf)

[Verslag - 13 05 15 Groningen extra cie Onderwijs en Welzijn](#) (pdf)

[20 05 2015 verslag rekening cie. O&W](#) (pdf)

A.3. Vaststelling agenda

A4. Afspraken en planning

a. Besluitenlijsten 29 april, 13 mei en 20 mei 2015

[Bijlage - Besluitenlijst 29 april 2015](#) (pdf)

[Bijlage - Besluitenlijst 13 mei 2015](#) (pdf)

[Bijlage - Besluitenlijst - lijst toezeggingen 20 mei 2015](#) (pdf)

b. Lange termijn agenda

[Bijlage - LTA O&W juni 2015](#) (pdf)

c. Lijst initiatiefvoorstellen en moties

[Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, niet afgehandeld](#) (pdf)

[Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, afgehandeld](#) (pdf)

[Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, niet afgehandeld](#) (pdf)

[Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld](#) (pdf)

A5. Conformstukken

commissie Onderwijs en Welzijn - woensdag 10 juni 2015

- a. Financiële jaarstukken PG&Z
(raadsvoorstel 30 april 2015)
Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z (pdf)
- b. Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4
(raadsvoorstel 28 mei 2015)
Raadsvoorstel - Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4 (pdf)
- c. Evt. zienswijze t.a.v. conceptbegroting 2016 Meerschap Paterswolde
(brief Meerschap van 30 april 2015 + begroting)
Bijlage - brief bij concept begroting 2016 Meerschap Paterswolde (pdf)
Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschap Paterswolde (pdf)

A6. Ingekomen stukken

Bijlage - Lijst ingekomen collegebrieven voor O&W 10 juni 2015 (pdf)

A7. Rondvraag

B Inhoudelijk deel

B1. Toekomst Grand Theatre

(collegebrief van 29 mei 2015)

Collegebrief - Toekomst Grand Theatre (pdf)

Bijlage - Brief van Kunstraad over Grand Theatre 13 mei 2015 (pdf)

Bijlage - brief raadscommissie over Grand Theatre namens 6 instellingen juni 2015 (pdf)

B2. Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

(collegebrief van 5 juni 2015)

Collegebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen (pdf)

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum (pdf)

B3. Initiatiefvoorstel Stadspartij voor het faciliteren van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van (steun)kousen vanuit het WMO inkoopbeleid + preadvies van het college **VOORSTEL IS INGETROKKEN DOOR DE STADSPARTIJ, AGENDAPUNT VERVALT**

Initiatiefvoorstel steunkousen (pdf)

Collegebrief - Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en uittrekken (steun)kousen (pdf)

B4. Budget inkoop sociaal domein 2016-2017

(raadsvoorstel 28 mei 2015)

commissie Onderwijs en Welzijn - woensdag 10 juni 2015

Raadsvoorstel - Budget inkoop sociaal domein ontwikkeling 2016-2017 (pdf)

Sluiting

Bij de inhoudelijke agendapunten onder A en B kunnen burgers gebruik maken van het inspreekrecht. Men krijgt daarvoor maximaal drie minuten. De totale inspreek-tijd per vergadering is maximaal een kwartier. Insprekers dienen zich minimaal 24 uur voor de vergadering aan te melden bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

U kunt deze vergadering live volgen via www.gemeenteraad.groningen.nl

Bijlage - uitnodigingsbrief 10 juni

Onderwerp   Commissievergadering O&W
10 juni 2015, 16.15 uur

Leden commissie Onderwijs en Welzijn

Telefoon	(050) 367 77 25	Bijlage(n) Uw brief	Ons kenmerk Uw kenmerk
Datum	29-05-2015	van	

Geachte commissieleden,

Namens uw voorzitter, mevr. A. Kuik, nodig ik u uit voor de vergadering van de raadscommissie Onderwijs en Welzijn op **woensdag 10 juni** a.s. vanaf **16.15 uur** in de Oude Raadzaal (*gezien de volle agenda, begint de vergadering een kwartier eerder dan normaal*).

VOORAFGAAND AAN DE VERGADERING WORDEN DE LEDEN VAN DE COMMISSIES O&W EN W&I UITGENODIGD OM 16.00 UUR AANWEZIG TE ZIJN VOOR EEN KORT INFORMEEL DEEL WAARIN HET COLLEGE U BIJPRAAT OVER DE ONTWIKKELINGEN VERNIEUWING SOCIAAL DOMEIN.

Een aantal opmerkingen t.a.v. de stukken op de agenda:

A.5. Conformstukken

a. Financiële jaarstukken Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg.
Deze stukken worden aan de raden van de deelnemende gemeenten toegezonden voor commentaar. Omdat het college ervan uitgaat dat u akkoord kunt gaan met de stukken, wordt in het raadsvoorstel voorgesteld om geen gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze uit te brengen.

b. Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4.
Betreft een onderschrijving van het budget.

c. Evt. zienswijze t.a.v conceptbegroting 2016 Meerschap Paterswolde
Wilt u evt. zienswijzen schriftelijk aan mij kenbaar maken? De voorzitter kan dan op basis hiervan bepalen of er een (korte) discussie tijdens de commissie nodig is. Indien er geen reactie van u wordt ontvangen, gaan we ervan uit dat u zich kunt vinden in de begroting van het Meerschap.

Bijlage - uitnodigingsbrief 10 juni

- 2 -

A.6. Ingekomen stukken

Wanneer u een collegebrief wenst te agenderen, wijs ik u er op dat deze dan pas na de zomervakantie, dus op 9 september, behandeld kan worden.

B.1. Toekomst Grand Theatre (collegebrief)

Op basis van het advies van dhr. Pot informeert het college u over de stappen die hij gaat zetten om de functies van het Grand Theatre te behouden, zowel voor de korte als de lange termijn. In de raadscommissie van 29 april is afgesproken om deze brief samen met het advies te bespreken in de commissie van 10 juni.

B.2. Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn (collegebrief volgt)

Op het RIS staat een raadsvoorstel onder het kopje 'te agenderen raadsvoorstellen'.

https://groningen.notudoc.nl/admin/showdoc_a.cgi?action=view/id=2053907/Topsportzorgcentrum_Corpus_den_Hoorn.pdf

Omdat het dictum van het raadsvoorstel zowel collegebevoegdheid als raadsbevoegdheid bevat en daarom niet juist is, is besloten tot de volgende procedure:

- volgende week ligt er een collegebrief aan de raad met het verzoek om wensen en bedenkingen te uiten over de voornemens van het college (verstrekken hypothecaire lening, erfpacht). In deze brief wordt de raad ook gevraagd om geheimhouding te bekrachtigen van een bijlage.
- na de raadscommissie wordt aan de hand van de gevoerde discussie, een raadsvoorstel opgesteld over de toekenning van het krediet (raadsbevoegdheid) die rechtstreeks naar de raad van 24 juni gaat.

B3. Initiatiefvoorstel Stadspartij voor het faciliteren van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van (steun)kousen vanuit het WMO inkoopbeleid (+ preadvies van het college)

Het college onderschrijft de doelen in het initiatiefvoorstel, maar adviseert de voorgestelde pilot niet uit te voeren omdat hij vindt dat dit op de weg van de zorgaanbieders, -verzekeraars en leveranciers ligt. Het is aan de Stadspartij om n.a.v. de discussie in de commissie te bepalen of het initiatiefvoorstel (al dan niet aangepast) door gaat naar de raad van 24 juni.

B.4. Budget inkoop sociaal domein 2016-2017 (raadsvoorstel)

Onderdeel van het inkooptraject is een veldanalyse. Het college legt de eerste resultaten hiervan aan u voor en vraagt de raad om een voorlopig financieel kader voor 2016 vast te stellen.

met vriendelijke groet,
namens de voorzitter,

Greet Mulder,
raadsadviseur
gemeente Groningen.

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 29 april 2015
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.50 uur

Aanwezig: mevrouw A. Kuik (voorzitter, CDA), de dames W. Paulusma (D66) tot B3, B. Enting (PvdA) tot B3, G. Chakor (GroenLinks), M.E. Woldhuis (Stadspartij) tot B4, de heren A.J. Wonink (D66), B. Brandenburg (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA) bij B3, K.S.N. van der Veen (GroenLinks), J.R. Honkoop (VVD), T. Rotteveel (Stadspartij), R. Bolle (CDA), R.F.M. Lamers (CDA), J.H.A. Hoogendoorn (ChristenUnie), W. Snelting (Student en Stad), H. Roeters (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: mevrouw Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: de heren M.T. Gijsbertsen (GroenLinks) bij A en B2, J.M. van Keulen (VVD) bij B4, P.S. de Rook (D66), T. Schroor (D66) tot B3

Afwezig m.k.: de heer J. Boter (VVD)

Insprekers: de dames De Jonge (namens de Gehandicaptenadviesraad), Terwisscha (namens Publieksinitiatief 'Grand moet blijven'), de heren De Kan (op persoonlijke titel), De Vries (namens Coöperatie Dichtbij), Jonker (namens het WMO-platform), Möhlmann (namens de Ouderenraad), Van Doesum (namens Stichting Staged)

Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Wijst op de extra commissievergadering op 13 mei 2015 om 16.30 uur.

Wethouder Schroor:

- Wil de contracten met vijf zorgaanbieders van huishoudelijke hulp met een halfjaar verlengen tot 1 januari 2016 nu blijkt dat 2015 een overgangsjaar is. De gemeente is tevreden en opnieuw aanbesteden kost veel tijd en capaciteit. Inzet van de volgende aanbesteding is zoveel mogelijk aanbieders en rekening houden met licht huishoudelijke hulp als algemene voorziening.
- Start de herindicaties van pgb's. Zonder herindicatie stopt uitbetaling van declaraties. Zorg in natura (ZIN) wordt tot uiterlijk 31 december 2015 verlengd. De gesprekken starten na de pgb's.
- Sprak Kentalis, dat deel uitmaakt van het Afstemmingsoverleg Gemeente en Onderwijs en bezig is passend onderwijs vorm te geven. Kentalis verwacht 30% van de doelgroep in regulier onderwijs te kunnen plaatsen. De nieuwe directeur was niet op de hoogte van de samenwerking.

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Informeert naar de gevolgen van de 650 voorgenomen ontslagen bij TSN.

Wethouder Schroor:

- Heeft hier geen nadere informatie over, maar houdt in de gaten of een besluit van TSN de capaciteit en kwaliteit van de zorg in Groningen raakt.

A.2. Vaststelling verslag van 1 april 2015

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De voorzitter:

- Wijst erop dat het huishoudelijk deel bij het algemeen deel is ondergebracht in de nieuwe opzet.
- Constataert instemming met het verzoek van de SP om B3 en B4 om te wisselen.

De agenda wordt conform deze wijziging vastgesteld.

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

A.4. Afspraken en planning

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Wijziging bestemming vervangingsinvesteringskrediet hockeyveld Corpus den Hoorn (raadsvoorstel 16 april 2015)

Dhr. Hoogendoorn (ChristenUnie):

- Is blij dat de jarenlange wens van de ChristenUnie voor een waterveld werkelijkheid wordt.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

A.6. Ingekomen stukken

De voorzitter:

- Meldt dat de SP het rapport Herijking maatschappelijke opvang agendeert voor 13 mei 2015.

A.7. Rondvraag

Dhr. Wonink (D66):

- Wijst op de inschatting van de Kinderombudsman dat tienduizenden Nederlandse kinderen vanwege autisme of hoogbegaafdheid niet naar school gaan. Is er zicht op Groningse aantallen?

Dhr. Hoogendoorn (ChristenUnie):

- Informeert welke inspanningen de gemeente levert om te voorkomen dat door blauwalg deze zomer weer niet gewaterskied kan worden.

Wethouder Schroor:

- Meldt dat in 2014-2015 28 leerlingen thuis zitten, in 2013-2014 was dat aantal nog 107.
- Wijst op de samenwerking en aandacht in passend onderwijs en de rebound-groep om kinderen bij langdurig verzuim te motiveren weer naar school te gaan.

Wethouder De Rook:

- Antwoordt dat vijf plantensoorten anders gemaaid worden in goed overleg met het waterschap om de kans op blauwalg te verkleinen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Herziening adviesstructuur WMO (raadsvoorstel 15 april 2015)

Dhr. Möhlmann (inspreker namens de Ouderenraad):

- Stelt met voldoening vast dat de aanbevelingen van de Ouderenraad zijn overgenomen.
- Vindt dat de positie van ouderen herkenbaar terug moet komen in de nieuwe structuur.
- Wijst op de grote effecten op ouderen door de verschuivingen van Rijk naar gemeente. 25% is 55-plusser en de meeste WMO-gebruikers zijn ouderen.
- Roept op de raad samen te stellen uit professionals en een brede groep burgers om denk- en doekracht op verschillende terreinen met de praktijk te verbinden.
- Pleit voor duidelijke profielen voor kandidaat-leden en de mogelijkheid van ongevroegd advies.
- Hecht eraan dat de gemeente de uitgangspunten en doelen duidelijk formuleert, omdat het gevolgen heeft voor de samenstelling van de stedelijke adviesraad.

Mw. De Jonge (inspreker namens de Gehandicaptenadviesraad):

- Is er eerst en vooral voor emancipatie en empowerment. Het streven is volwaardig burgerschap in een samenleving die op allerlei terreinen niet op je is ingericht. De Gehandicaptenadviesraad heeft flink geïnvesteerd in burgerschap nieuwe stijl om aan die droom te werken.
- Somt acties op: meekijken met ondernemers naar praktische oplossingen voor toegankelijke winkelstraten, klankbordgroep herinrichting stationsgebied, Zuidelijke Ringweg, debat over onderkant arbeidsmarkt, sportmanifestatie bij FC Groningen, diversiteitsbeleid en dodenherdenking.
- Vreest dat de gemeente spijt krijgt van het opheffen van de raad. De wijkideologie moet niet heilig worden. Het is niet aannemelijk dat studenten mee gaan doen.
- Stelt dat de Gehandicaptenadviesraad ook nodig is voor het werk buiten de WMO, zoals de consequenties van het VN-verdrag gelijke rechten, de Participatie-wet en toegankelijkheid.

Dhr. Jonker (inspreker namens het WMO-platform):

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

- Is blij dat de kogel door de kerk is, maar had niet verwacht dat de kerk gesloopt zou worden.
- Betreurt dat vooraf geen overleg met het platform heeft plaatsgevonden.
- Benadrukt het belang van onderling vertrouwen. Burgers denken vaak dat de overheid maar wat doet en de overheid neemt allerlei antifraudemaatregelen. Voortdurende openheid en transparantie zijn nodig in het besef dat onderling vertrouwen vaak ontbreekt.

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Hecht veel waarde aan de georganiseerde tegenkracht, die nodig blijft.
- Wil meewegen dat de huidige adviesraden meer doen dan advisering en wil hun kennis en expertise behouden. Zo liet de Gehandicaptenadviesraad raadsleden de stad ervaren met een handicap.
- Wil meedenken voor Stadgers zo makkelijk mogelijk maken. De gemeente moet zoveel mogelijk faciliteren en openstaan voor soms afwijkende ideeën en financiële oplossingen.
- Vraagt naar de planning. Zorgvuldigheid is belangrijk gezien de korte reactietermijn. Wanneer worden de opdracht aan de kwartiermaker en de wijze van wensen en bedingen duidelijk?

Dhr. Koks (SP):

- Vindt een bredere kijk dan de huidige WMO-onderwerpen onmisbaar, zoals verkeer, vervoer, huisvesting en ruimtelijke ordening. Van een gemiddelde Stadger kan niet verwacht worden dat hij of zij kennis heeft van specifieke regelingen.
- Vraagt waarom er zoveel haast is. Pas na het werk van de kwartiermaker zou beoordeeld moeten worden of de oude raden opgevolgd kunnen worden door een nieuwe.
- Onderschrijft veel opmerkingen van de adviesraden, zoals de kritiek op het Movisie-rapport.

Mw. Enting (PvdA):

- Vraagt zich af hoe de huidige drie adviesraden om te zetten naar het wijkniveau.
- Is het eens met Movisie dat niet te snel het goede bestaande weggedaan moet worden. Hoe hard is de datum van 1 januari 2016?
- Heeft een belangrijke boodschap voor de kwartiermaker. De adviesstructuur moet open en toegankelijk zijn, rekening houdend met specifieke doelgroepen en op stedelijk en wijkniveau.
- Roept op de huidige adviesraden als gelijkwaardige partners te betrekken en hun suggesties mee te nemen in de zoektocht.

Dhr. Snelting (Student en Stad):

- Sluit aan bij de bijdrage van GroenLinks.

Dhr. Hoogendoorn (ChristenUnie):

- Verbaast zich erover dat de huidige raden weinig betrokken zijn en kort tijd hebben om te reageren. Goed overleg met de huidige raden is belangrijker dan de deadline, invoering kan ook een jaar later.
- Wil nadrukkelijk kijken naar dubbelfuncties in de toekomstige structuur om de binding met wijken te versterken. Een adviesraadslid is bijvoorbeeld ook vrijwilliger bij een STIP.
- Vraagt zich af of niet te veel van de wijkteams wordt verwacht, met name wat betreft het oppakken van signalen van bewoners naast het organiseren van zorg en ondersteuning.
- Kan zich vinden in één adviesraad voor WMO, de Jeugd- en de Participatiewet. Een mogelijke titel zou zijn Adviesraad voor het sociaal domein.

Dhr. Bolle (CDA):

- Koestert de tegenkracht en de ongevraagde adviezen van de raden.
- Sluit aan bij de vraag van de SP om de oude raden niet af te schaffen voordat het nieuwe er is.
- Vindt het geen goede zaak dat wijkgericht werken een doel op zich lijkt te worden. Sommige zaken vragen om een stedelijke blik. De Gehandicaptenadviesraad geeft aan niet in het concept te passen.
- Leest dat het college meer nieuwe netwerken in wijken wil gebruiken. Welke bijvoorbeeld?
- Is niet tegen één adviesorgaan, maar wijst erop dat allerlei belangengroepen er niet voor niets zijn.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Vond het waardevol de stad te mogen verkennen door de ogen van inspreker mevrouw De Jonge.
- Steunt de opmerkingen dat duidelijke doelen en kaders nodig zijn en dat de huidige expertise goed benut moet worden. Uiteindelijk bepaalt dat het succes.
- Constateert ondanks kanttekeningen bij het proces voldoende draagvlak voor één adviesorgaan en

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

verwacht dat de integrale benadering sterkere adviezen op zal leveren.

Dhr. Roeters (Partij voor de Dieren):

- Staat positief tegenover de aanstelling van een kwartiermaker.
- Hecht aan gevraagd en ongevraagd advies.
- Sluit aan bij de opmerkingen het oude niet af te schaffen voor het nieuwe er is.
- Vraagt in hoeverre de kennis en expertise van de huidige adviseurs benut worden in de nieuwe structuur. Is er anders geen sprake van kapitaalvernietiging?

Mw. Paulusma (D66):

- Vindt een stedelijk orgaan passen bij de huidige tijd. Stadgers zijn niet in doelgroepen te vatten.
- Pleit voor een prominenter rol voor Stadgers en vertrouwt op hun vaardigheden en ideeën. Zij zijn de experts van hun woon- en leefomgeving.
- Vindt de kennis en expertise van de huidige raden te waardevol om links te laten liggen.
- Informeert naar de bandbreedte van inhuur van externen. Kunnen het niet gewoon Stadgers zijn met veel ervaring en expertise?
- Vraagt wat het mag kosten om te leren meebeslissen.

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Voelt wel voor een stedelijk adviesorgaan, maar is het er ook mee eens dat het bestaande niet ineens afgebroken zou moeten worden.
- Zou het echt wijkgericht vinden als burgers een kwartiermaker aan mogen stellen.
- Betreurt dat de huidige raden niet betrokken zijn bij de nieuwe opzet. Zij trokken zelf aan de bel over mogelijke verbeteringen.
- Vraagt zich af of de gemeente niet altijd al wijkgericht bezig was en nu expertise weggooit om op papier wijkgericht te gaan werken.

Wethouder Schroor:

- Beluistert dat de drie raden het doel van een integrale adviesstructuur wel delen, maar veel vragen hebben over het proces en de invulling. Op die vragen is ook nog geen antwoord.
- Sprak evenals zijn voorganger met raden over de nieuwe adviesstructuur en liet Movisie onderzoeken wat er in wijken bij initiatiefnemers speelt.
- Constateert dat initiatiefnemers zich vaak tijdelijk in willen zetten en niet permanent in een adviesorgaan zitting willen nemen. Het gaat om de verbinding daarvan met een stedelijk adviesorgaan dat zich breed richt op WMO, jeugd en participatie.
- Wijst erop dat burgers bij sociale teams gevraagd en ongevraagd mee kunnen denken.
- Beoogt nadrukkelijk de opgebouwde kwaliteiten en expertise een plek te geven in de nieuwe structuur en geeft de kwartiermaker nadrukkelijk mee met de drie raden te komen tot een gedragen enthousiasmerend voorstel in december 2015.
- Geeft ook als kader mee centraal te doen wat moet en decentraal wat kan, waarbij ook plek is voor niet-georganiseerde burgers.
- Begrijpt en respecteert dat vernieuwing altijd spannend is. Het college heeft nu wel een stap gezet.
- Maakt een halfjaar van tevoren duidelijk aan subsidiepartners dat er wat gaat veranderen. De subsidiedatum is hard, maar er is rek voor een maand extra om tot een goed orgaan te komen.
- Wijst erop dat het collegemandaat is om dit te doen, maar zegt toe dat de kwartiermaker de huidige raden en de hele stad zal betrekken.
- Merkt op dat het geen bezuiniging is. De subsidies worden samengevoegd. Mocht er meer budget nodig zijn voor het uiteindelijke voorstel, dan is dat aan de raad.
- Wil de adviesstructuur en projecten ook deels gaan financieren vanuit de toenemende middelen van de sociale wijkteams.
- Benadrukt dat de adviesstructuur zich niet beperkt tot domeinen en over veel onderwerpen kan gaan.
- Vraagt de kwartiermaker te kijken naar het goede werk van de Gehandicaptenadviesraad en hoe en met welke mensen dat te borgen in de stad. De inhoud staat centraal, niet de huidige structuur.

Het raadsvoorstel wordt op verzoek van de Stadspartij als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

Verslag - 29 04 15 Groningen ie Onderwijs en Welzijn

B.2. Aanpak inkoop sociaal domein 2016 e.v. (collegebrieven 12 maart, 30 maart en 22 april 2015) + Gezamenlijke inkoop jeugdhulp Groninger gemeenten 2016 en 2017 (collegebrief 22 april 2015)

Dhr. De Vries (inspreker namens coöperatie Dichtbij):

- Stelt dat Nederland het minst gedecentraliseerd is van heel Europa.
- Bedient met zijn coöperatie van twintig zorgorganisaties vierhonderd cliënten.
- Ziet als ideale structuur een onafhankelijke frontoffice met een netwerk van specialisten.
- Pleit voor financiering van de regie- en overlegrol van wijkteams. Specialisten en aanbieders van maatwerkvoorzieningen stellen nu personeel ter beschikking.
- Vindt dat expliciet ruimte moet komen voor kleine aanbieders en zelfstandigen, anders wordt het een ons-kent-ons-team in plaats van een wij-team.
- Breekt een lans voor kleine aanbieders, die zorgen voor keuzevrijheid en innovatie.
- Pleit voor samenwerking met alle partijen in de wijk, tot de kapper en de snackbar. Hiervoor is budget en scharrelruimte nodig. Bewoners hebben vaak praktische oplossingen. Soms is vergaderen duurder dan de oplossing zelf.

Dhr. Koks (SP):

- Vraagt of de dekking van de eigen bijdrage in de collectieve Menzis-verzekering in 2016 blijft.
- Stelt dat mensen zorg en ondersteuning willen van mensen waar zij het mee kunnen vinden, de vorm van pgb of ZIN doet niet veel ter zake.
- Vindt individuele begeleiding bij wijkteams een stap voorwaarts. Vertrouwen op professionals en vermindering van bureaucratie zijn winstpunten van de transitie.
- Roept op wijkteams af te rekenen op maatschappelijke effecten, niet op microprestaties.
- Mist het dilemma hoe de jeugd- en de volwassenenzorg beter op elkaar aan kunnen sluiten.
- Leest in het inkoopbeleid weinig over welzijn in brede zin en versterking van het voorliggend veld.
- Hecht grote waarde aan behoud van de subsidiesystematiek, maar ziet een verschuiving naar aanbesteden.
- Verwijst naar de SP-notitie Anders en beter voor uitgebreide standpunten op de website.

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Vindt het verhaal van de inspreker inspirerend. Wellicht kan het college contact opnemen.
- Kan beter uit de voeten met de twee recente brieven. Eerdere brieven sloegen de plank mis.
- Is blij te lezen dat de inkoop voortborduurde op kaders als maatwerk, minder bureaucratie en meer mandaat voor beroepskrachten. Prestaties zijn lastiger te meten, maar dit is op zich al een prestatie.
- Roept het college op oog te houden voor de werkdruk op professionals. Zij moeten hun werk goed kunnen blijven uitvoeren en ruimte krijgen voor bijscholing en onderlinge gesprekken.
- Steunt de pilots met vormen van individuele begeleiding in twee wijkteams.
- Vraagt welk budget er is voor innovatieve ideeën voor doelgroepen, thema's en problematieken.
- Hecht wat betreft de keus tussen subsidie en aanbesteding vooral aan duurzame effecten van investeringen en borging van kwaliteit.

Mw. Paulusma (D66):

- Sluit aan bij de bijdrage van GroenLinks.
- Is benieuwd naar de keuzevrijheid in de gesprekken over de algemene voorziening.
- Pleit ervoor innovatieve nieuwe zorgvormen en samenwerkingen van aanbieders en Stadgers ook te belonen als deze ongevraagd tot stand komen. Hoe hoog zijn deze wijkbudgetten?
- Snapt de continuering van regionale inkoop van jeugdzorg. Komen er ook afspraken over de hoogte van investeringen in het voorliggend veld om kosten voor duurdere zorg te beperken? Zit er een grens aan verbruik van dure zorg?
- Verbaast zich over het argument van baanbehoud bij regionale aanbieders. Dit is hopelijk niet leidend en staat vernieuwing hopelijk niet in de weg.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Steunt de inzet op maatwerk, resultaat, vrijheid voor professionals en ruimte voor efficiencywinst en

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

innovatie uitgaand van de kracht van burgers.

- Roept op bij het beoordelen van prestaties goed de resultaten als gevolg van samenwerking en afstemming mee te wegen.
- Sluit aan bij de vragen van D66 en GroenLinks.

Dhr. Roeters (Partij voor de Dieren):

- Onthoudt dat de ondersteuningsvragen van burgers altijd centraal staan, dat moet ook bij inkoop.
- Vindt de keuze tussen pgb en ZIN juist onderdeel van maatwerk.
- Steunt de pilot met individuele begeleiding door wijkteams, maar wil dat mensen ook tijdens het experiment verzekerd zijn van de benodigde zorg. Privacy kan een reden zijn het niet via de wijkteams te doen. Dit moet meegewogen worden.
- Vraagt hoe jeugd- en volwassenenzorg op elkaar afgestemd zullen worden.

Dhr. Snelting (Student en Stad):

- Complimenteert de duidelijke brieven met cases en dilemma's.
- Vindt het belangrijk dat wijkteams de ruimte krijgen om de lastig vast te stellen grenzen van algemene en individuele voorzieningen te ontdekken.
- Wil dat duidelijk is dat mensen eerst zelf zorg kunnen regelen. Eigen regie staat voorop.
- Vindt het goed dat teams zich aanpassen aan de wijk, maar ontstaan niet te grote verschillen tussen wijken? Wat betekent het als een jongere verhuist naar een wijk gespecialiseerd in ouderenzorg?

Mw. Enting (PvdA):

- Sluit aan bij de vragen van D66 en GroenLinks.
- Vindt het logisch lichte ondersteuning als algemene voorziening aan te bieden, ook de was- en strijkservice mits betaalbaar.
- Stelt dat ZIN voor grote groepen van belang is en toegankelijk is voor iedereen. Pgb leent zich goed voor complexe zorgvragen en specifieke situaties.
- Vraagt welke vormen van individuele begeleiding naar wijkteams gaan en of dit in alle wijken realiseerbaar is.
- Vindt een subsidierelatie meer voor de hand liggen bij preventie, welzijns- en buurtwerk. Continuïteit is ook belangrijk. Gesubsidieerde organisaties moeten de kans krijgen te innoveren.
- Is voor ruimte aan professionals, zij werken in de wijken en kennen de inwoners.

Dhr. Hoogendoorn (ChristenUnie):

- Vindt de belangrijkste vraag of in de inkoop efficiencywinst of zorg centraal staat.
- Is blij met het uitgangspunt dat Stadlers moeten kunnen rekenen op goede hulp en ondersteuning.
- Waarschuwt dat een sterke prikkel op output verkeerde prikkels op kan leveren voor aanbieders en is daarom meer voor contracten op basis van outcome. Dit stimuleert innovatie het sterkst.
- Ziet niet direct het causale verband tussen sturen op prijs om de kwaliteit te verbeteren.

Dhr. Bolle (CDA):

- Steunt de inkoop voor twee jaar en de ruimte voor innovatie en kleinere aanbieders.
- Vindt dat de flexibiliteit er moet zijn om mengvormen te gebruiken van algemene en maatwerkvoorzieningen.
- Hecht aan keuzevrijheid en eigen regie.
- Vraagt hoe het college aan kijkt tegen de rol van aanbieders die in het wijkteam zitten en tegelijk ook maatwerkvoorzieningen leveren.
- Is blij met de minder strakke prestatieafspraken en ruimte voor professionals. Goede kaders zijn nodig.

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Sluit zich grotendeels aan bij het CDA.
- Wijst op het spanningsveld tussen keuzevrijheid en het plafond van aanbod. Door het onbekende aantal doorverwijzingen van huisartsen is het niet bekend wanneer dat plafond bereikt zal worden.

Wethouder Schroor:

- Merkt op dat de komende twee jaar van inkoop nog de ontwikkelfase is, waarbij nieuwe feiten aan het licht zullen komen en zaken misschien toch anders geregeld zullen worden.

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

- Ziet als voordeel dat in 2018 de lessen ook toegepast kan worden op de aanbesteding van jeugdzorg, waar meer ruimte zal zijn voor eigen accenten.
- Kijkt per inkoop of in-, aanbesteding of subsidie het best is, waarbij de cliënt centraal staat.
- Wijst erop dat ook bij subsidie naar verschillende aanbieders in de markt gekeken kan worden.
- Stelt dat het opzetten van wijkteams ook een vorm van innovatie is en investeert in het voorliggend veld met algemene voorzieningen, WMO-vervoer, het CJG en het consultatiebureau.
- Wil het hele veld stimuleren om te innoveren. Right to challenge biedt gedurende een inkoopperiode ruimte aan nieuwe aanbieders.
- Weet in juni na de meicirculaire meer over het subsidiebedrag voor innovatie.
- Antwoordt dat Menzis geen tegemoetkoming biedt voor huishoudelijke hulp 1, dat als algemene voorziening is aangemerkt. Bijzondere bijstand kan helpen bij stapeling van eigen bijdragen.
- Legt uit dat een wijkteam eerst kijkt of een algemene voorziening aan de zorgvraag kan voldoen. Zo niet, dan zijn pgb en ZIN gelijkwaardig in de afweging van een maatwerkvoorziening.
- Werkt nu al aan de aansluiting van jeugd- en volwassenenzorg. Er zijn diverse initiatieven in wijken. In 2018 zal het verder verweven worden in de Groninger aanpak.
- Debatteert met instellingen over de vraag hoe warme overdracht mogelijk is naar het wijkteam wanneer cliënten bijna losgelaten kunnen worden, maar nog ambulante begeleiding worden.
- Wil ook lessen uit preventieve pilots vertalen naar de aanpak met partners.
- Let er heel streng op dat wijkteamleden hun eigen organisaties niet bevoordelen. De banden met de moederorganisatie moeten strikt administratief zijn. Wijkteams hebben een eigen manager en moeten onafhankelijk opereren. Nieuwe partijen moeten een eerlijke kans krijgen.
- Experimenteert met outcomeprikkels en wil dat doorontwikkelen.
- Draait de redenering om: niet op prijs sturen leidt ook niet tot betere kwaliteit.
- Vindt het nuttig om op prijs te sturen. Als de gevraagde kwaliteit uitblijft, kan afscheid volgen.

Wethouder Gijsbertsen:

- Koos bewust voor wijkteams voor alle leeftijden en niet voor gescheiden jeugdteams.
- Daagt zorgaanbieders uit om de transformatie tot stand te brengen en rekent hen daar in 2015 al op af. De aansluiting van jeugd- en volwassenenzorg is een van de doelen.
- Merkt op dat de regionale inkoop in 2016 en 2017 meer ruimte biedt voor eigen invulling, wat het zoeken van verbindingen in het preventieve veld vergemakkelijkt.
- Koopt niet regionaal in vanwege baanbehoud, maar wijst erop dat regionale inkoop de overhead- en frictiekosten voor aanbieders verlaagt doordat zij niet met 23 gemeenten contracten afsluiten.
- Beamt dat solidariteit bij preventie belangrijk is in regionaal verband. Op provinciaal niveau zijn hierover basisafspraken gemaakt, terwijl gemeenten ook zelf invulling willen geven. Deze discussie is heel relevant.
- Wil als stad de eigen verantwoordelijkheid nemen in het vormgeven van jeugdzorg in goede afstemming.
- Neemt de opmerking over de beloning mee in het traject van regionale inkoop.

B.3. Grand Theatre (collegebrieven 11 maart en 2 april 2015 + ingekomen brieven)

De voorzitter:

- Benadrukt dat vandaag input gegeven kan worden voor het rapport van de heer Pot.

Dhr. De Kan (inspreker op persoonlijke titel):

- Ziet het Grand Theatre als het culturele hart van de stad door de unieke programmering en productie.
- Verbaast zich erover dat de rapportenschrijver uit Tilburg komt en de plaatselijke verhoudingen en spelers niet door en door kent. Partijdigheid voor voortzetting van een autonoom Grand is geboden.
- Vindt het vreemd dat de hele organisatie op straat is komen te staan, terwijl zij het DNA van het Grand zijn en zelf aan de bel trokken.
- Kan de lof voor de autonomie niet rijmen met het advies het Grand bij Oosterpoort en Stadsschouwburg (OPSB) onder te brengen. Het is alsof je de pels vraagt de luis te verzorgen.

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

- Voegt toe dat 35 jaar weggegooid wordt om twee maanden te winnen zonder behoud van het unieke.
- Stelt dat het Grand de programmering goed zelf voort kan zetten. Waarom steunt de gemeente de afgeslankte organisatie niet om de productiefunctie weer op peil te brengen?
- Dankt alle medewerkers en vrijwilligers en somt namen op. Zij leveren grandioos werk.

Mw. Terwisscha (inspreker namens Publieksinitiatief 'Grand moet blijven'):

- Betreurt dat het unieke theater dicht is, met een uitstekende internationale reputatie wat betreft coproductie, talentontwikkeling, scouting en avontuurlijke programmering.
- Wijst op het grote draagvlak voor voortzetting van de functies. Het Grand staat Europees bovenaan als trouwe partner om makers langer facilitair en technisch te steunen in hun carrière.
- Benadrukt dat de chemie tussen de mensen in de loop der jaren is ontstaan. Iedereen gaat volledig voor kunst. In een bliksemflits is dat alles in rook opgelost. Dit is niet van bovenaf maakbaar.
- Roept op het Grand op waarde te schatten. Een beetje onafhankelijkheid bestaat niet. De medewerkers zijn en maken het Grand. Een onafhankelijk creatief veld is krachtig.

Dhr. Van Doesum (inspreker namens Stichting Staged):

- Ziet kansen om lokale amateur- en semiprofessionele theatergezelschappen bij te laten dragen aan de exploitatie van theaters.
- Overhandigde een petitie aan de heer Pot namens 140 mensen, dertig amateurgezelschappen en scholen. Zij worden geweerd uit de programmering van OPSB, Martiniplaza en het Grand of onrealistisch hoge huren gevraagd tot 150% van de kaartverkoop.
- Wijst erop dat amateurgezelschappen veel publiek genereren. De musical Aletta telde zeventuizend bezoekers. Wellicht komen zij na kennismaking met podia later terug als reguliere bezoeker.
- Roept op een verplicht percentage van de programmering voor amateurgezelschappen te reserveren tegen een gereduceerd kostendekkend tarief.
- Pleit voor een actieve gemeentelijke rol in de exploitatie en programmering.
- Is voor herinvoering van de huursubsidie voor grotere podia.

Dhr. Snelting (Student en Stad):

- Is verbaasd en verontwaardigd over het lekken van het concept-adviesrapport. Heeft het college wel het concept-rapport ingezien? Het was beter aan te geven dat het rapport al bijna klaar is.

Dhr. Lamers (CDA):

- Wijst erop dat de kwetsbare financiële situatie al langer bekend was.
- Vindt de randvoorwaarde bij de subsidie 2015-2016 van een tweede reorganisatie een nieuw punt.
- Vraagt hoe de eerste reorganisatie is verlopen en hoe hier toezicht op is gehouden.
- Vraagt zich af of het wel goed is om onder tijdsdruk keuzes te maken. Moet de kwaliteit niet leidend zijn? Zo krijgen amateurgezelschappen ook geen plek.

Dhr. Brandenburg (SP):

- Stelt voorop dat het Grand van grote waarde is voor het culturele aanbod en als plek voor jonge cultuurmakers, zeker als Groningen tweede cultuurstad van Nederland wil blijven.
- Vraagt zich af hoe het weer mis kan gaan bij een instelling, ondanks waarschuwingen van de Kunstraad en het Early Warning System. Wat stelt gemeentelijk toezicht dan voor? Wat betekent dit voor andere instellingen die onder toezicht staan? Hoe gaat het college toezicht verscherpen?
- Verifieert of vanwege tijdsdruk gekozen wordt voor onderbrenging bij OPSB. De opdracht was toch om het gehele culturele veld te betrekken?
- Vraagt hoe het college aan kijkt tegen plannen van medewerkers en organisaties om het Grand nieuw leven in te blazen. Is dat door tijdsdruk onmogelijk?
- Wil tijdelijke programmering door OPSB best overwegen, maar dringt voor de lange termijn aan op een onderzoek naar een brede, duurzame en autonome invulling.
- Roept op het verzoek van de amateurgezelschappen voor lagere zaalhuur mee te wegen.

Dhr. Wonink (D66):

- Constateert dat het Grand veel emoties oproept. Liefhebbers treuren, medewerkers vechten voor hun theater en cultuurinstellingen willen meedenken over de toekomst.

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

- Is geschrokken van de plotselinge ondergang. Inzicht is nodig om herhaling te voorkomen.
- Vraagt of het college zich kan vinden in de analyse van de interim-manager dat de opdracht en ambities te groot waren, de verwachte inkomsten te rooskleurig en de sturing op uitgaven te weinig. Ook het bestuursmodel wordt genoemd. Welke lessen zijn er voor een doorstart?
- Hoopt dat het Grand snel heropent en een plek blijft voor experimenteel baanbrekend theater, maar de doorstart moet wel kansrijk zijn.
- Grijpt graag kansen van het faillissement. De verzelfstandiging van OPSB kan opnieuw tegen het licht worden gehouden en de samenwerking met andere instellingen moet meer gestalte krijgen.
- Gelooft met de tweede inspreker in de kracht van het onafhankelijk veld.

Dhr. Rotteveel (Stadspartij):

- Betreurt dat een motie van de Stadspartij uit 2011 om het Grand bij de bezuinigingen zoveel mogelijk te ontzien verworpen werd, al is het daarna wel enigszins ontzien.
- Bepleit onderzoek naar wat misging en waarom het Early Warning System niet tijdig waarschuwt, maar met gegevens achteraf werkt en geen extra administratieve verplichtingen oplegt.
- Hoort graag of en hoe het college zich voor de medewerkers in wil zetten, die zonder sociaal plan op straat staan. De inboedel is wel overgenomen.
- Ziet dat diverse instellingen jacht maken op het Grand en hoopt dat het geen splijtzwam wordt.
- Roept op geen overhaaste beslissingen te nemen, maar met alle instellingen in gesprek te gaan en hen voor te houden dat de onafhankelijkheid en de ruimte voor experiment en ontwikkeling behouden moeten blijven.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Begrijpt de emotie van betrokken medewerkers en bewondert hun inzet.
- Vraagt hoe het Grand failliet kon gaan ondanks gemeentelijk toezicht. Kan de gemeente meer en eerder informatie ontvangen? Wil het college het Early Warning System doorlichten?
- Is benieuwd waarom het college achter de inboedel aan is gegaan.
- Vraagt hoe het rapport over de toekomst van Martiniplaza nog meegenomen kan worden bij het vaststellen van de toekomst van het Grand.
- Hecht aan de eigenheid en het zelfstandige geluid van het Grand. Hoe besteedt het college daar aandacht aan?
- Wil het debat ook voeren over de positie van OPSB en de toekomstige organisatie daarvan.
- Wil niet te overhaast handelen, maar wel vaart houden in het proces.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Telt op de publieke tribune meer belangstellenden dan bij menig voorstelling in het Grand.
- Constateert dat de tering onvoldoende naar de nering is gezet na het wegvallen van subsidie.
- Vraagt of het college al meer weet over de oorzaak van drie ton tekort in driekwart jaar.
- Is benieuwd wanneer de curator klaar is en of de raad de bevindingen kan krijgen.
- Wil weten of de controle te ingewikkeld of te laat is geweest.
- Hoopt dat het Grand zo snel mogelijk weer open kan, bij voorkeur als onafhankelijke stichting.
- Ziet niet voor zich dat een andere partij dan een onafhankelijke stichting voor het eind van het jaar een beleidsnota kan schrijven voor de nieuwe Cultuurnota.
- Vindt dat het de culturele sector zou sieren om gezamenlijk met een plan te komen voor een heldere culturele infrastructuur vanaf 2017 waarin zonder kinnesinne goed wordt samengewerkt.
- Pleit voor een versnelde procedure van verzelfstandiging van OPSB.

Dhr. Roeters (Partij voor de Dieren):

- Ziet dat het Grand uniek en toonaangevend is en dat er sterk draagvlak bestaat voor voortzetting.
- Vraagt hoe het kan dat het weer schortte aan communicatie en informatievoorziening tussen de gemeente en een instelling. Waarom werden de problemen pas in november 2014 duidelijk?
- Vergelijkt het met een privérelaties. Als je steeds tegen dezelfde zaken aan loopt in relaties, dan ligt het waarschijnlijk aan jezelf. Hoe wil het college deze trend stoppen?

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Dankt de sprekers en aanwezigen voor hun betrokken opstelling en inzet.

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

- Stelt dat het faillissement pijn doet en dat een oplossing gezocht moet worden.
- Sluit aan bij vragen over het ontstaan van het faillissement.
- Neemt als uitgangspunt dat het Grand zijn eigenzinnige onafhankelijke karakter moet behouden, ook vanwege de beoogde vernieuwing in de culturele sector.
- Roept op zo snel mogelijk een kader voor een doorstart te schetsen met oog voor publieksbinding en zichtbaarheid en gebruikmakend van de enorme energie, steun en kennis van betrokkenen.

Dhr. Hoogendoorn (ChristenUnie):

- Stelt vast dat het Grand een bijzondere en zeer gewaardeerde positie heeft in de stad als podium voor talentontwikkeling en experimenteel theater. Die functie moet doorgaan.
- Wil weten waarom de financiële situatie het college niet eerder duidelijk werd.
- Sluit aan bij de opmerking van D66 over samenwerking.
- Hoopt op een breed onderzoek waarbij meerdere oplossingsrichtingen verkend worden.

Wethouder De Rook:

- Legt uit dat de heer Pot een ronde heeft gemaakt langs alle partijen voordat hij zijn concept-rapport aan het college aan zou bieden. Een van die partijen heeft helaas gelekt.
- Zag vanochtend pas zelf de eerste versie. Vandaag is nadrukkelijk bedoeld voor input. De input van vandaag, van het college en van de instellingen wordt in het rapport verwerkt.
- Heeft een volle mailbox met ideeën voor het Grand, dat echt leeft in de stad en waar niet lichtvoetig mee omgesprongen moet worden.
- Vindt dat het podium aan de Grote Markt zo snel mogelijk weer open zou moeten.
- Beseft dat talentontwikkeling een van de belangrijkste ingrediënten is om Groningen als cultuurstad te profileren en wil in de hele sector kansen beter benutten, ook voor de hele productiefunctie.
- Wil zo snel mogelijk gezamenlijk met alle partijen aan planvorming beginnen om die kansen te pakken in aanloop naar 1 januari 2017, wanneer de nieuwe cultuurperiode voor gemeente, provincie en Rijk aanvangt.
- Ziet als oorzaken te laat genomen noodzakelijke maatregelen, de lastige opdracht, de eigen visie daarop en gebrekkig financieel beheer, management en controle.
- Vindt dat vooral de laatste oorzaak het tekort zo hoog heeft doen oplopen. Organisaties zijn uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering.
- Gaat uit van het vertrouwensbeginsel dat aangeleverde informatie ook klopt. Het alternatief is de complete financiële administratie overnemen.
- Constateert dat het Early Warning System er juist toe leidde dat de gemeente onregelmatigheden eerder constateerde dan de Raad van Toezicht en het management. Het heeft dus wel gewerkt.
- Merkt op dat het Grand geen onderdeel van de gemeente is en stelt niet voor het Grand te redden omdat er geen andere opties zijn. Het governancemodel voldeed juist en leidde tot faillissement.
- Legt uit dat de rijksbezuinigingen niet zomaar op te vangen waren. Bij de verlenging van de incidentele bijdrage gaf het Grand daarom aan een nieuwe reorganisatie door te voeren.
- Vat het verzoek van amateurgezelschappen algemeen op en betreft het bij de nieuwe Cultuurnota.
- Denkt dat het Grand juist de kans biedt een landelijk onderscheidend profiel uit te dragen.
- Zou het goed vinden wanneer de medewerkers van het Grand hun expertise en waarde ingezet wordt in het cultuurprogramma van de stad en het Grand. Dat is geen garantie ze weer aan te nemen.
- Denkt dat de sleutel voor succes ligt in het bij elkaar brengen van partijen en zet met het onderzoek in op draagvlak om onderscheidend te zijn en blijven wat betreft talentontwikkeling.
- Wil door met het Grand als podium en kocht daarom de inboedel op om deze veilig te stellen.
- Zegt toe te kijken welke bevindingen van de door de rechtbank benoemde curator meegenomen kunnen worden in reactie op het rapport-Pot.
- Neemt de vragen over OPSB graag mee bij B4.
- Wil de toekomst van het Grand en het onderzoek naar Martiniplaza meenemen voor de in september vast te stellen kadernota Cultuur.
- Sorteert niet voor op welke combinatie dan ook, maar wil zorgen dat er snel weer wat gebeurt in het Grand.

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

B.4. Martiniplaza

B.4.a. Opdrachtformuleringen onderzoek toekomst Martiniplaza (collegebrief 10 april 2015)

B.4.b. Martiniplaza: achterstallig onderhoud (raadsvoorstel 27 maart 2015)

B.4.c. Voortzetten bancaire rol Martiniplaza BV (raadsvoorstel 27 maart 2015)

Dhr. Snelting (Student en Stad):

- Vindt het bewogen jaar voor Martiniplaza bijzonder vervelend.
- Is blij dat goed toegezien is op besteding van de eerste tranche van 2,4 miljoen euro.
- Wijst op de unaniem aangenomen motie van 2 juli 2014 die oproept de overige 4,2 miljoen euro pas toe te kennen wanneer de raad inzicht heeft in de financiële gesteldheid en instemt met het exploitatie- en investeringsplan. Waarom is het voorstel niet conform die motie?
- Wil wel goed inzicht hebben en er kort op zitten gezien de gevoelige situatie.
- Ziet graag dat voor de 4,2 miljoen euro hetzelfde declaratieprotocol geldt als voor de 2,4 miljoen.
- Hoopt dat het haalbaar blijft alle mogelijkheden goed te onderzoeken gezien de brede opdrachtformuleringen. Voor afronding van het onderzoek moet er financieel inzicht zijn.
- Vraagt of andere organisaties Martiniplaza kunnen voorzien van leningen en investeringen.

Dhr. Rotteveel (Stadspartij):

- Is gealarmeerd dat wegwerking van achterstallig onderhoud achterstand oploopt.
- Vindt financiële voorzichtigheid gezien het verloop geen luxe, maar leest dat niet terug.
- Vraagt waarom het college het onderzoek niet afwacht en met een vingerknip het resterende bedrag over wil maken. De samenhang met de vrije markt en OPSB zou hierin ook aan bod komen.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Geeft prioriteit aan de functies van Martiniplaza, waar de productmarktcombinaties ook op slaan. Dit is nodig om snel door te gaan en geld te verdienen.
- Hoort graag hoe het onderhoud nu gaat en of er nieuwe inzichten zijn. Het is toch niet zo dat het bedrag nu ineens naar Martiniplaza over wordt gemaakt?
- Wil OPSB en een eventuele verplaatsing op lange termijn meewegen.
- Vraagt of bij social return ook aan stages voor mbo'ers wordt gedacht.

Dhr. Hoogendoorn (ChristenUnie):

- Constateert met Student en Stad dat niet voldaan is aan de motie dat er financieel inzicht moet zijn.
- Wijst er wel op dat het bedrag in depot blijft staan en dat het declaratieprotocol van toepassing is.
- Constateert dat 730.000 van de 2,4 miljoen euro pas is afgerond omdat Martiniplaza ondertussen openblijft. Totale afronding in 2015 lijkt onwaarschijnlijk. Wanneer wel?

Dhr. Wonink (D66):

- Merkte een positieve vibe bij een werkbezoek in februari en een rooskleuriger exploitatie, al maakt één War Horse nog geen zomer.
- Kan zich grotendeels vinden in de onderzoeksopzet, maar mist wel de voor- en nadelen van de locatie. Willen congresgangers niet liever dichterbij de binnenstad?

Dhr. Roeters (Partij voor de Dieren):

- Is voor financiële terughoudendheid en lijkt het onverstandig het bedrag in een keer toe te kennen.
- Heeft de indruk dat er niets te kiezen valt wat betreft het voortzetten van de bancaire rol, anders gaat Martiniplaza failliet en is de schade voor de gemeente tussen de 20 en 30 miljoen euro.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Hecht aan efficiencywinst en gaat akkoord met het voorstel voor achterstallig onderhoud.
- Kan zich in grote lijnen vinden in de onderzoeksopzet, maar roept op ook de samenhang met andere organisaties als OPSB en het Grand Theatre goed mee te nemen.

Mw. Chakor (GroenLinks):

- Vindt deeldeclaraties, een projectadministratie en een stuurgroep verstandig. Is er contact tussen de laatste twee? Kan het college toelichten dat er meer controle en toezicht zijn?
- Kan zich erin vinden dat het geld ineens vrijgemaakt wordt om deelprojecten samen te voegen en continuïteit te bereiken.

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

- Gaat ervan uit dat het college het goed in de gaten houdt en de raad tijdig en correct informeert.
- Heeft het gevoel met de rug tegen de muur te staan wat betreft voortzetting van de bancaire rol, anders verliest de gemeente veel geld en een belangrijke voorziening.

Dhr. Bolle (CDA):

- Sluit aan bij Student en Stad dat de motie van 2 juli 2014 niet is uitgevoerd.
- Mist in de onderzoeksopzet de mogelijkheden van verkoop en verbetering van bereikbaarheid.
- Wil weten welke efficiëncyslagen gemaakt worden door het bedrag ineens toe te kennen. Hoe en hoe snel gaat dat? Wat zijn de risico's? Het CDA is wellicht te overtuigen.
- Vraagt waarom gekozen wordt de bancaire rol tien jaar voort te zetten. Is vijf jaar mogelijk?

Dhr. Brandenburg (SP):

- Sluit grotendeels aan bij het CDA.
- Mist aandacht voor het Martiniplaza in relatie tot het te bouwen Forum.

Wethouder Van Keulen (VVD):

- Realiseert zich dat de situatie gevoelig is. Het voorstel helpt juist om een versnelling aan te brengen.
- Is ervan overtuigd dat het Martiniplaza in een stuk rustiger vaarwater terecht is gekomen.
- Krijgt een maandelijkse rapportage van de bedrijfsvoering.
- Noemt de cijfers van het eerste kwartaal 2015: het resultaat is 597.000 euro positief, waar 196.000 euro begroot was. Het eerste kwartaal 2014 was 259.000 euro negatief.
- Stuurt de jaarrekening 2014 toe na vaststelling door de aandeelhoudersvergadering en de raad van commissarissen en een formele goedkeuring van de accountant.
- Meldt dat het resultaat 2014 af leek te koersen op meer dan 900.000 euro negatief. Het resultaat is uiteindelijk 798.000 euro negatief.
- Verklaart de achterstand van onderhoud. Het heeft meer impact dan gedacht dat Martiniplaza openblijft en er is een stevige crisis geweest.
- Heeft governance nu goed op orde met een regelmatig rapporterende stuurgroep.
- Geeft als voorbeeld van een efficiencyvoordeel dat het voordeliger is één keer alle werkzaamheden aan het dak uit te voeren in plaats van in twee keer.
- Wijst erop dat de 6,6 miljoen euro vorig jaar al gereserveerd is, maar dat slechts 2,4 miljoen euro in depot is gesteld. Voorstel is de rest ook in depot te stellen en volgens het declaratieprotocol over te maken zodat het onderhoud verder kan. Er gaat geen extra geld heen en er zijn geen extra kosten.
- Beamt dat Martiniplaza hard bezig is met productmarktcombinaties. De positionering naar de toekomst is de basis en het gaat de goede kant op.
- Laat het veld zo compleet mogelijk in beeld brengen, al is het bij Grand Theatre en Forum precair. Als het bij Martiniplaza past, komt dat uit de onderzoeken.
- Legt uit dat de omvang van het project veel kleiner is dan bij de Zuidelijke Ringweg. Stageplaatsen zijn daarom ingewikkeld, maar worden wel meegenomen.
- Kiest voor tien jaar omdat het nu goedkoop is om geld te lenen vanwege de lage rentestand.
- Legt uit dat door de goedkopere lening het rentedeel van de aflossing voor Martiniplaza daalt.
- Meldt dat Martiniplaza vorig jaar rond deze tijd vergeefs financiering probeerde te verkrijgen bij verschillende banken. Gezien het gebeurde is het begrijpelijk dat zij weigerden.
- Neemt de locatie mee in de onderzoeken, maar wel vanuit de gedachte dat vorm functie volgt. De eerste vraag is wat Martiniplaza is en moet zijn, daarna volgt pas de vraag naar de meest geschikte locatie en de financiële haalbaarheid.
- Staat altijd open voor vragen en wil de raad zo goed mogelijk informeren.
- Noemt het een financiële meevaller dat de heer Vierkant een nieuwe baan als theaterdirecteur heeft gevonden per 1 mei 2015.

Wethouder De Rook:

- Onderzoekt bij het onderzoek naar podiumkunsten niet het Forum, Noorderlicht of Vrijdag.
- Wil eerst onderdelen A en B uit de notitie over het onderzoek afronden en dan in gesprek over C. Governance volgt inhoud.
- Verwacht dit najaar het gesprek over de varianten.

Verslag - 29 04 15 Groningen cie Onderwijs en Welzijn

Het raadsvoorstel wordt op verzoek van Student en Stad als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 22.50 uur.

Verslag - 13 05 15 Groningen extra cie Onderwijs en Welzijn

VERSLAG EXTRA VERGADERING RAADSCOMMISSIE ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 13 mei 2015
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 17.30 uur

Aanwezig: mw. A. Kuik (voorzitter), dhr. A.J. Wonink (D66), mw. W. Paulusma (D66), dhr. J.P. Dijk (SP), dhr. W.H. Koks (SP), dhr. D.J. van der Meide (PvdA), dhr. M. van der Laan (PvdA), mw. G. Chakor (GroenLinks), dhr. G.E. Wessels (GroenLinks), mw. M.E. Woldhuis (Stadspartij), dhr. J.R. Honkoop (VVD), dhr. J. Boter (VVD), dhr. M. Bolle (CDA), dhr. J.H.A. Hoogendoorn (ChristenUnie), dhr. W.B.P.M. Snelting (Student en Stad), mw. L.H. Brokken (PvdD)

Namens de griffie: mw. G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: dhr. T. Schroor (D66), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

Inspreker: geen

Verslag: dhr. Z. Jeuring

A. ALGEMEEN DEEL

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Dit is een extra commissievergadering.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Ingekomen stukken

Er zijn geen opmerkingen.

A4. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

B. INHOUDELIJK DEEL

B1. Rapport naar een herijking van de Maatschappelijke Opvang

op verzoek van de SP
(collegebrief 14 april 2015)

Dhr. Van Dijk (SP):

- Heeft in februari al zijn zorgen geuit over het aantal plekken in de maatschappelijke opvang en over de combinatie met intensievere begeleiding en nazorg.
- De intensievere aanpak is goed, maar die mag niet ten koste gaan van het aantal opvangplekken. De tendens is namelijk dat de groep in omvang zou kunnen toenemen. Het is een kwetsbare groep mensen.
- Heeft het college nog steeds de bedoeling in juni het onderwerp te bespreken en tot die tijd de situatie in de maatschappelijke opvang te bevriezen? Op welke manier gebeurt dit?
- De aanstaande bezuinigingen op begeleiding en andere maatregelen hebben flinke gevolgen. In het rapport wordt een aantal risico's genoemd. Hoe kijkt het college aan tegen de veranderingen? Acht het college de ambities realistisch?
- In januari 2016 wil het college met een uitvoeringsnota komen. Is het gezien de risico's en de komende bezuinigingen wel realistisch een dergelijke nota te schrijven?

Mw. Paulusma (D66):

- Zegt dat het gezien het rapport tijd is voor een herijking. In plaats van grootschalige opvang is maatwerk nodig. Het is goed dat de cliënt centraal komt te staan en dat er een centrale toegang komt.
- Een tweede goed punt is de inzet op preventie.
- Wel kan spanning ontstaan tussen maatwerk en inkoop.

Verslag - 13 05 15 Groningen extra cie Onderwijs en Welzijn

- Groningen gaat andere gemeenten ondersteunen via de inbreng van kennis. Heeft dit grenzen? In hoeverre kan een centrumgemeente sturen op preventie en opvang bij een andere gemeente?
- De fractie is benieuwd naar het vervolg en blijft graag op de hoogte.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Sluit zich voor een groot deel aan bij de woorden van mevrouw Paulusma.
- Het is positief dat er centrale toegang komt en dat er een database voor alle cliënten wordt opgezet.
- Kunnen goede afspraken met de andere gemeenten worden gemaakt? Onderschrijven de andere gemeenten dit rapport en zien zij de inhoud als de lijn voor de komende jaren?
- Is er voldoende tijd om de afspraken op 1 januari 2016 te implementeren?
- Zorg dicht bij huis betekent dat er in andere gemeenten voorzieningen kunnen zijn.
- Waarom zitten niet alle instellingen in de centrale registratie?
- De zorgmijders: via contacten met artsen en wijkorganisaties kunnen zij in beeld blijven.

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Vindt het goed dat op resultaat gestuurd gaat worden in plaats van op activiteiten.
- Het is positief dat de centrumgemeente andere gemeenten gaat helpen.
- Preventie: het is jammer dat de huidige wetgeving verplichte opname of behandeling verbiedt. Nazorg na een eerste behandeling is erg belangrijk om opvang te voorkomen.
- In het stuk ontbreken de huisarts en de wijkverpleegkundige.
- Besprekspunt SP: eens met de SP dat besparen niet het doel moet zijn. Aanpassen van de structuur leidt op langere termijn tot een besparing.
- Besprekspunt C: zolang de wetgeving ontoereikend is, blijft de problematiek bestaan. De vraag is of een aparte regeling rendabel is.

Dhr. Wessels (GroenLinks):

- De voorgestelde aanpak ziet er goed uit. Naast de drie B's van bed, bad en brood dient de B van begeleiding te worden toegevoegd.
- Preventie: eens dat dit de hoogste prioriteit heeft. Hoe worden corporaties betrokken bij het voorstel dat in 2016 komt?
- Het college wil meer op prestaties sturen. Echter niet alles kan worden gemeten. Hoe kan het college ervoor zorgen dat gestuurd wordt op kwaliteit?

Dhr. Hoogendoorn (ChristenUnie):

- Staat de cliënt nog centraal als targets worden gesteld bij het sturen op resultaat? Hoe verhouden beide zich tot elkaar?
- Spreker kan zich vinden in de opzet van de centrale toegang en het onderzoeken van de mogelijkheid van een cliëntvolgend budget.
- Waarom staat in de brief dat wethouder Schroor tijdens een voetbalwedstrijd een overleg heeft gevoerd?

Dhr. Honkoop (VVD):

- Het resultaat en niet de middelen staan voor de fractie centraal. Inzet op preventie en rehabilitatie zijn belangrijk. Hoe wordt dit concreet gemaakt? Als het resultaat goed is, is geen verruiming van middelen nodig.
- Op regionaal niveau geldt hetzelfde: als het resultaat goed wordt nagestreefd, bestaat geen aanleiding tot een middelendiscussie.
- De VVD is niet voor het idee om instellingen te verplichten medeverantwoordelijk te worden voor rehabilitatie van dak- en thuislozen. Het is goed dat het college goed kijkt naar de bijdragen van specialistische instellingen.
- Kwalitatieve opvang staat voorop: de gemeente slaat hiermee een goede weg in.

Dhr. Snelting (Student en Stad):

- Kijkt uit naar de resultaten bij de acties voor de korte en lange termijn.
- Ziet voorlopig geen aanleiding voor extra geld voor de uitvoering van de nota.
- Klopt het dat preventie en nazorg geld opleveren doordat andere gemeenten dit zelf gaan doen?
- Een herhuisvestingsplicht gaat de fractie te ver.

Verslag - 13 05 15 Groningen extra cie Onderwijs en Welzijn

- Een verplichting voor instellingen om medeverantwoordelijk te worden gaat te ver. Duidelijke afspraken en vertrouwen moeten afdoende zijn.

Mw. Brokken (PvdD):

- Wat gebeurt indien de cliënt de focus legt op activiteiten die minder resultaat in directe zin opleveren? Hoe krijgt dit in de praktijk invulling?
- Centrale toegang: is er centrale regie die ervoor zorgt dat het plan voor de zomer is afgerond?

Dhr. Bolle (CDA):

- Geeft het college complimenten.
- Deelt de zorg van de SP over het aantal plekken. Spreker is het eens met de VVD dat als extra plekken nodig zijn, die er zullen komen.

Wethouder Schroor:

- In het rapport staan zaken die het college nog niet deed. Het college ziet hierin een kans om nog een stap te zetten.
- Kernpunt is de stap van productie- naar cliëntenfinanciering. De cliënt staat daarmee centraal. De wethouder legt uit hoe preventie, opvang en beschermd wonen, en terugkeer de basis vormen.
- Preventie: de gemeente gaat met alle betrokken partijen samenwerken.
- Als mensen zich melden, vindt eerste opvang plaats en wordt bekeken welke aanpak bij de betreffende persoon past. De expertise van de partijen wordt benut. Verder zijn de corporaties nodig om voor doorstroming te zorgen. Dit laatste vergt goede afspraken.
- De centrale intake en het systeem erachter kunnen worden gedaan door alle betrokken partijen.
- De partners op het gebied van beschermd wonen worden betrokken om zo de keten te sluiten.
- Al met al zal de gemeente meer regie moeten pakken. Alle gemeenten zijn enthousiast over de nieuwe aanpak.
- De wethouder legt uit hoe de samenwerking zal gaan en hoe de transformaties kunnen worden bekostigd. Dit gaat niet ten koste van de middelen voor opvang. Bij opvang zit geen rechtstreekse bezuinigingsdoelstelling.
- De meicirculaire zal informatie geven over de middelen voor maatschappelijke opvang. Beschermd wonen is nog een discussiepunt met het Rijk omdat het macrobudget ontoereikend is.
- Monitoring vindt steekproefsgewijs plaats op individuele dossiers. Dit gebeurt door externe partijen.
- De vraag van de heer Dijk: het is wel degelijk realistisch de doelen op papier te zetten en er een uitwerkingsplan voor te maken. De reden is dat de bij de opvang betrokken partijen hier enthousiast over zijn. De eerste bespreking met hen vond plaats op Euroborg. Maatwerk betekent afstemming tussen instellingen. Hier zit geen bezuinigingstaakstelling op, want de centrale doelstelling is dat niemand op straat komt te staan en dat er goed wordt gezorgd voor de mensen die het moeilijk hebben.

B2. Regeling tegemoetkoming kosten kinderopvang o.g.v. sociaal-medische indicatie 2015

(raadsvoorstel 24 april 2015)

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Vindt het zorgelijk dat een groep kinderen die nu nog kinderopvang geniet dat in de toekomst niet meer kan krijgen. Hoe groot is deze groep?
- Als het herstel van een gewenste situatie nog niet is bereikt, zijn dan alternatieven voor kinderopvang op basis van sociaal-medische indicatie mogelijk? Vindt het college dat geen extra risico's ontstaan door het inperken van deze regeling?

Dhr. Koks (SP):

- Vindt dit bij uitstek een preventieve stimuleringsregeling.
- Sluit zich grotendeels aan bij de vragen van de PvdA.
- De rol van de wijkteams: spreker stelt voor even te wachten voordat wijkteams met zware taken worden belast.
- Het door het college voorgestelde onderzoek: het college wil dit doen om te bekijken of het een en ander in het nieuwe systeem haalbaar is. Waarom wordt niet gewacht op de uitkomsten van het onderzoek? In de bijzondere bijstand zit jaar op jaar voldoende ruimte om die tekorten aan te vullen.

Verslag - 13 05 15 Groningen extra cie Onderwijs en Welzijn

Mw. Chakor (GroenLinks):

- Is net als het college tegen het instellen van een leeftijdsgrens.
- De optie voor een combinatie van uren en duur van de opvang wordt door jeugdzorg als logisch gezien. Spreker stelt hier vragen bij. De regeling is van tijdelijke duur. Hoe gaat de nieuwe aanvraagprocedure werken? Moeten ouders alles opnieuw aantonen?
- Is blij met het overgangsrecht en met de hardheidsclausule om bestaande gevallen te beschermen.
- De rol van het CJG: bestaat zicht op de met de regeling gepaard gaande werkdruk? Wordt hiermee rekening gehouden?

Dhr. Wonink (D66):

- Twee keer een periode van een half jaar lijkt in normale situaties voldoende.
- De drie opties: spreker begrijpt de combinatie van opties met de daarbij genoemde besparingen niet.
- De fractie is akkoord met de strekking van het voorstel.

Dhr. Hoogendoorn (ChristenUnie):

- Waarom is niet gezocht naar dekking voor het gat van 300.000 euro?
- In 2015 wordt onderzoek gedaan naar een meer integrale uitvoering van de regeling. Wanneer gebeurt dit? Levert dit een kostenbesparing op? Zo ja, is dan nu een aanscherping nodig?

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Welk deel van de groep maakt voor minder dan 20 uur per week gebruik van de opvang?
- Komen studerende ouders in aanmerking voor deze regeling?

Dhr. Boter (VVD):

- Is het inhoudelijk eens met de regeling.
- Graag uitleg over de mogelijkheden om te besparen.
- Wat indien een van ouders een sociaal-medische indicatie heeft? Komt de andere ouder in de knel indien deze arbeidsparticipatie heeft en de kinderopvang wordt bekort?

Mw. Brokken (PvdD):

- Bij de optie beperken van de duur tot zes maanden wordt volgens spreker weinig bespaard. Wat zijn de eisen voor verlenging? Die moeten op papier komen. Wat gebeurt na de verlenging? De voorgestelde hulp vanuit jeugdzorg is gewenst.
- De hardheidsclausule klinkt vaag: de verlenging lijkt afhankelijk van de aanvrager en de betrokken verlener. Dat is niet gewenst.

Dhr. Snelting (Student en Stad):

- De regeling moet als een tijdelijke oplossing worden gebruikt. Gezinnen moeten daarna een permanente oplossing vinden. Hoe wordt daar op dit moment naar gekeken?
- Een leeftijdsgrens is ongewenst. De fractie is voor het maximaleren van het aantal uren en van de duur.

Dhr. Bolle (CDA):

- Sluit zich aan bij de vragen van de SP en de PvdA en voor de rest bij de woordvoering van Student en Stad.

Wethouder Gijsbertsen:

- Geeft uitleg over de regeling.
- De regeling is bedoeld om een specifieke acute situatie op te lossen. In de tussentijd moet een en ander zo worden georganiseerd dat het kind weer thuis kan komen of op een andere manier wordt opgevangen. De structurele aanpak kan vanuit andere instanties gebeuren zoals CJG's en wijkteams.
- De regeling bevat de nodige veiligheidsmaatregelen: twee keer een verlenging en een hardheidsclausule.
- De procedure wijzigt niet.
- De maatregel was in eerste instantie financieel noodzakelijk. Daarna is gekeken naar een goede structurele oplossing via de CJG's en de wijkteams.
- De vraag van de PvdA: er zijn geen risico's ten aanzien van de ontwikkeling van kinderen.
- Op dit moment is er geen urencriterium. Het ene kind kan een langer dagdeel volgen dan het andere. Dat verklaart de tekst dat een deel van de groep minder dan 20 uur opvang heeft.

Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raad van 27 mei 2015.

Verslag - 13 05 15 Groningen extra cie Onderwijs en Welzijn

De voorzitter sluit de vergadering om 17.30 uur.

20 05 2015 verslag rekening cie. O&W

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN JAARREKENING

Datum: 20 mei 2015
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 10.00 – 11.50 uur

Aanwezig: mevrouw A. Kuik (voorzitter, CDA), de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), B. Enting (PvdA), G. Chakor (GroenLinks), M.E. Woldhuis (Stadspartij), L.H. Brokken (Partij voor de Dieren), de heren A.J. Wonink (D66), J.P. Dijk (SP), W.H. Koks (SP), D.J. van der Meide (PvdA), J. Boter (VVD), J.R. Honkoop (VVD), T. Rotteveel (Stadspartij), R. Bolle (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), W.B.P.M. Snelting (Student en Stad)

Namens de griffie: mevrouw G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: de heren M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), T. Schroor (D66), R. van der Schaaf (PvdA)

Verslag: de heer J. Bosma

Programma 3 Jeugd en Onderwijs
Programma 4 Welzijn, gezondheid en zorg
Programma 5 Sport en bewegen
Programma 6 Cultuur

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Dhr. Koks (SP):

- Schat dat programma's om de sociale kant te versterken een onderbesteding van 16 miljoen euro hebben. Voorbeelden zijn gehandicaptenvervoer, huishoudelijke hulp, rolstoelen, bijzondere bijstand, schuldhulpverlening, jeugdwerkloosheid, armoedebeleid en daklozenopvang.
- Vroeg ambtelijk een betrouwbaar overzicht, wat niet leverbaar bleek.
- Wijst op de 10% generieke korting op instellingen, de afbouw van gesubsidieerde arbeid en het verlies bij VNN en Kopland.
- Vindt het overschot van 450.000 euro aan WTCG-gelden het meest schrijnend. Waarom is dit niet ingezet voor 2015 om de rijksbezuinigingen te beperken en de uitkering tot 350 euro te verhogen?
- Is van mening dat de onderbesteding de inhoudelijke sturing door de raad aantast. Zijn de bezuinigingen in 2016 nog wel nodig? Wordt er door transities nog meer onderbested?
- Wijst erop dat sociale samenhang een magere 6 scoort, actieve bewoners afnemen van 25 naar 20% en verantwoordelijkheidsgevoel voor de buurt van 87 naar 79%, terwijl de transitie in zorg en welzijn uitgaat van toenemende betrokkenheid. Hoe kan dit? De bezuinigingen spelen een rol.
- Vraagt of de percentages in 2015 stijgen. Moet niet meer geïnvesteerd worden in buurten en wijken?
- Begrijpt dat het een overgangsjaar is, maar wil dat middelen zoveel mogelijk ingezet worden en bewoners zoveel mogelijk ruimte krijgen om verantwoordelijkheid te nemen.
- Is tevreden dat de beweging naar sociale wijkteams en zorg dichtbij in gang is gezet.

Mw. Enting (PvdA):

- Mist de doelstelling bij de dalende schooluitval om het resultaat tegen af te zetten.
- Ziet overlast door jeugdgroepen dalen en bewoners die last hebben stijgen. Hoe kan dat?
- Pleit voor jaarlijkse metingen om preventief beleid bij bijvoorbeeld jeugdcriminaliteit te volgen.
- Wil weten wat het college gaat doen aan de dalende sociale samenhang en actieve bewoners.
- Hoort verschillende geluiden over dalende Wmo-voorzieningen: zelfredzaamheid neemt toe en keukentafelgesprekken liepen niet altijd goed. Gelukkig wordt voor calamiteiten gereserveerd.
- Betreurt dat de cursus Gezond zwanger en het conceptiesprekuren weinig vrouwen bereikt. Hoe gaat het college de doelen wel bereiken?
- Pleit ervoor de ongebruikte compensatie eigen risico van WTCG toe te voegen aan het budget 2015-2016.

20 05 2015 verslag rekening cie. O&W

- Ziet een toename van leden van sportverenigingen en verhuur van accommodaties. Kunnen de hogere lasten verlaagd worden?
- Vraagt hoe het verder gaat met het actieplan gericht op mensen met een hoge leeftijd of een psychische of verstandelijke beperking en allochtonen.
- Wijst op de meerwaarde van cultuur economisch, sociaal en voor individuele ontwikkeling.
- Vraagt of er signalen zijn dat meer culturele instellingen het moeilijk hebben.
- Wil weten wanneer het onderzoek klaar is naar gezamenlijke huisvesting van instellingen in het Ebbingekwartier. Zijn de zorgen over de kosten van permanente vestiging terecht?
- Wijst op het grote belang van sterke onafhankelijke nieuwsvoorziening. Is het zinvol eerder dan 2017 om de tafel te gaan over het nieuwe mediabeleid?

Dhr. Bolle (CDA):

- Vindt het goed aandacht aan passend onderwijs te besteden en alsnog resultaten weer te geven.
- Herinnert zich bij het project Succes for all dat de huidige aanpak van taalachterstanden niet succesvol was. Hoe rijmt dat met het behalen van de doelen?
- Vindt maatschappelijke participatie van kinderen wat te veel vernauwd tot natuur en duurzaamheid, anders zou het ook uit een ander budget kunnen komen.
- Leest dat oud en nieuw rustig verliep, maar er waren forse incidenten in Lewenborg en Hoogkerk.
- Wijst met de SP op dalende sociale samenhang en betrokkenheid. Hoe gaat dat samen met alle nieuwe initiatieven van Stadjers, die het college noemt?
- Kan het percentage bij toegekende individuele Wmo-voorzieningen niet beoordelen zonder doelstelling. Het gaat er vooral om dat mensen de benodigde zorg krijgen.
- Wil in zijn algemeenheid kunnen beoordelen of doelen gehaald zijn.
- Ziet als uitiem succes van de aanpak voor problematische Somaliërs dat het niet meer nodig is. De aanpak is een succes, maar komt wel in het reguliere aanbod van de MJD.
- Vraagt hoe het staat met het realiseren van extra opvangplekken voor vluchtelingen met het COA.
- Is blij dat de doelen voor sport niet behaald zijn om tarieven te verhogen. Ook is er gelukkig rust gekomen in het subsidie- en tariefstelsel.
- Herinnert de wethouder aan de goede doelen in de collegebrief uit 2012 over vitale verenigingen.
- Heeft de indruk dat het een stap naar voren en twee achteruit is voor de nieuwe locatie voor de tennisclub in Hoogkerk.
- Wijst erop dat de culturele doelen bereikt zijn, maar wel met extra geld.
- Vindt Vera en Simplon geen goed voorbeeld van samenwerking. Het is een overname na faillissement.
- Wil een harde doelstelling dat de wijkfilialen van de bibliotheek behouden blijven.
- Kan niet beoordelen of de doelen voor OOG TV behaald zijn, omdat er geen onderzoek was.
- Ziet dat de plusregeling door minder strenge toepassing volledig is besteed. Wat betekent strengere toepassing in 2015?

Mw. Paulusma (D66):

- Noemt 2014 in meerdere opzichten een transitiejaar: verkiezingen en meer nadruk op het zelfplossend vermogen van burgers.
- Is trots dat Groningen nationale Onderwijsstad was, dat de CITO-scores op landelijk niveau zijn en dat het aantal schoolverlaters daalt. De impuls vensterscholen draagt daaraan bij.
- Betreurt dat niet al het onderwijsgeld is gebruikt. Werkt het Onderwijspact nog verbindend?
- Verbaast zich erover dat er geen resultaten over passend onderwijs staan vermeld.
- Vraagt hoe de zorgen over verdachten tussen 12 en 17 jaar zich tot wijkteams verhouden.
- Is trots op perspectiefvolle vluchtelingenopvang die verder gaat dan bed, bad en brood.
- Vindt de samenwerking op buurt- en wijkniveau en de preventieve aanpak waardevol.
- Ziet Meldpunt Overlast en Zorg, Humanitas en mantelzorgondersteuning bijdragen.
- Vraagt expliciet aandacht voor preventie van schulden. De ketenaanpak in maatschappelijke opvang is een positieve ontwikkeling.

20 05 2015 verslag rekening cie. O&W

- Verbaast zich over de lagere ICT-kosten voor wijkteams. Er waren toch juist problemen?
- Ziet steeds meer Stadgers sporten en bewegen buiten het reguliere aanbod en vraagt niet alleen in verenigingen en accommodaties te investeren.
- Verwacht een steviger inzet op sport en bewegen op scholen met vakdocenten en sportieve schoolomgevingen in alle wijken.
- Steunt de inzet op topsporttalenten.
- Is blij dat Groningen cultuurambities op peil houdt en in de top vijf blijft. Het is een visitekaartje en levert werk op.
- Betreurt dat cultuureducatie niet goed van de grond komt. Het biedt ontwikkelkansen.
- Is bezorgd over de journalistieke schil rond de politiek en de positie van OOG TV.
- Ziet cijfers ontkrachten dat de bibliotheek ten einde komt. De integratie met het Forum was voor velen pijnlijk, maar biedt ook kansen voor het Forum in de wijken.
- Is tevreden over de resultaten, al mogen de Stadgers meer ruimte krijgen.

Mw. Chakor (GroenLinks):

- Is blij met Groningen Onderwijsstad, duurzaamheidsmaatregelen op scholen en het centrum voor Natuur- en Milieueducatie (NDE) met de kinderwerktuinen.
- Wil de verwijfsindex Zorg voor jeugd nieuw leven inblazen en beter toepassen in wijkteams.
- Ziet een stijging van meldingen huiselijk geweld. Kan Veilig thuis het aan en waarom zijn er zo weinig huisverboden?
- Vindt het belangrijk dat de gemeente inburgeraars niet alleen informeert, maar ook toeleidt naar instellingen om boetes te voorkomen.
- Is blij dat de gemeente doorpakt waar rijksbeleid voor asielzoekers tekortschiet.
- Is bezorgd over de stijging in soa's. Leidt meer voorlichting ook tot meer soa-tests?
- Vraagt of projecten voor laaggeletterdheid iedereen goed bereiken. Goede communicatie is belangrijk en gaat verder dan een website.
- Is voor meer mogelijkheden voor sport en bewegen in de natuur. Zijn er plannen?
- Is enthousiast over de 50% lagere energielasten door de renovatie in Kardingse en ziet dit graag meer.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Ziet een goed sport- en speelklimaat met meer tevredenheid, bezoek en verduurzaming.
- Proefde ook onvrede bij de expertmeeting. Hoe is die met indicatoren te detecteren?
- Is benieuwd welk streven er voor sport is, bij cultuur is dat top vijf.
- Vindt de nieuwe werkwijze en open blik goed, zoals het nieuwe stadion voor Be Quick en het nieuwe veld voor GHBS.
- Vraagt hoe het precies staat met binnensportmogelijkheden in de zalen in De Wijert.
- Is benieuwd of de groeiende sportdeelname de grenzen van de faciliteiten in zicht brengt.
- Is blij dat afschaffing van het instemmingsformulier doorleiding naar Veilig thuis vergemakkelijkt. Zijn er meer mogelijkheden om drempels te beperken?
- Staat achter samenwerkingsverbanden als JOGG, maar wil meer zicht op het resultaat.

Dhr. Boter (VVD):

- Looft Groningen Onderwijsstad, de hogere CITO-scores en de aanpak taalachterstanden.
- Wil weten of de hardheidsclausule bij leerlingenvervoer incidenteel of structureel wordt toegepast en pleit voor terughoudendheid voor dit ultimum remedium.
- Constateert dat overgewicht een hardnekkige trend is. Bereiken de huidige instrumenten de juiste groep kinderen of is wat anders nodig?
- Vindt het zonde dat natuurleskisten maar 60% gebruikt worden doordat scholen ze zelf op moeten halen. Is dit praktische probleem op te lossen?
- Vraagt of dalende bezoekersaantallen voor culturele instellingen een langjarig risico is.
- Pleit voor meer samenwerking in de culturele sector, waar veel verspreiding is.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

20 05 2015 verslag rekening cie. O&W

- Ziet een lichte daling bij vijfjarigen en stabilisatie bij tienjarigen wat betreft overgewicht. Zorgt JOGG volgend jaar voor een daling of is meer inzet nodig?
- Leest dat 8% in groep 6 geen zwemdiploma heeft. Daalt dit in groep 8? Is er een relatie met het vangnet en deze groep?
- Sluit aan bij de vragen over passend onderwijs van het CDA.
- Kan niet rijmen dat de MJD een toename in financiële problematiek signaleert, terwijl het aantal meldingen bij de GKB daalt.
- Vraagt hoe het kan dat actieve inzet en betrokkenheid van bewoners daalt. Met welke initiatieven wil het college dit oplossen en bereiken die niet steeds dezelfde groepen?
- Roept op langjarige gegevens over laaggeletterdheid op te nemen.
- Begrijpt dat afschaffing van het instemmingsformulier meespeelt, maar is wel bezorgd over het gestegen aantal meldingen huiselijk geweld.
- Informeert naar de status van de moderne sportvereniging. De criteria zijn nog niet uitgewerkt, maar er zou al wel sprake zijn van voorrang en extra subsidies.
- Onderschrijft het belang van lokale journalistiek en mist jaarlijks onderzoek bij OOG.
- Is positief over de bezoekersaantallen van Oosterpoort, Stadsschouwburg en Groninger Museum. Ze lijken te dalen, maar dat is omdat ditmaal zakelijke evenementen niet tellen.

Dhr. Snelting (Student en Stad):

- Betreurt overgewicht bij kinderen. Het lijkt mis te gaan tussen de leeftijd van 5 en 10 jaar.
- Vindt het een gemiste kans dat gestopt is tevredenheid over speelmogelijkheden te meten onder negen- en zeventienjarigen.
- Is blij met het bereik van en tevredenheid over NDE. Uitleen van leskisten moet beter.
- Heeft waardering voor Campusdiep.
- Pleit voor een gerichtere doelstelling voor laaggeletterdheid.
- Vraagt de wethouder de toename in meldingen huiselijk geweld nader te duiden.
- Complimenteert de verbeterde informatievoorziening over infectieziekten, ook digitaal.
- Is blij met de tevredenheid, bezoekersaantallen en verscheidenheid van sportverenigingen.
- Steunt de visie op cultuur als versterking van het vestigingsklimaat. Groningen ging tegen de stroom in, maar helaas was niet alles reparabel. Cultureel ondernemerschap is essentieel.
- Vraagt hoe crowdfunding een volwaardig alternatief kan worden. Wat zijn knelpunten?
- Pleit voor blijvende ruimte voor evenementen en hoopt dat hun inzet op duurzaamheid doorzet.
- Wil ook weten waarom het kijk- en luisteronderzoek bij OOG niet jaarlijks is.

Mw. Brokken (Partij voor de Dieren):

- Is blij met de tendens te luisteren naar initiatieven van burgers, al kan het beter.
- Leest niet terug welk vangnet voor kinderen is opgebouwd vanwege de decentralisatie.
- Noemt Groningen Onderwijsstad, CITO-scores en minder schoolverlaters opstekers.
- Betreurt dat doelen voor de kinderwerktuin niet behaald zijn. Volgend jaar wel?
- Vraagt waarom het doel voor NDE 80% is, terwijl de realisatie in 2013 84% was.
- Ziet graag een praktische oplossing voor het halen en brengen van leskisten.
- Is benieuwd naar vervolgstappen bij huiselijk geweld. Wat gaat het college doen aan de toename in meldingen en de afname in opnames?
- Is verheugd over de aanpak van discriminatie en de diversiteitsagenda.
- Is trots dat de gemeente uitgeprocedeerde asielzoekers opvangt.
- Is voor een actieve gemeentelijke rol bij inburgering, meer dan informerend.
- Vraagt hoeveel cultuurbezuïningen er precies waren en wat de gemeente compenseerde.
- Hoort graag praktische voorbeelden die de culturele keten versterkten en verschil maken.
- Is benieuwd of er al een nieuwe partner is gevonden voor cultuureducatie.
- Betreurt dat nieuwe culturele projecten beperkt van de grond komen. Hoe kan dat beter?
- Is enthousiast over verduurzaming van evenementen, al lijkt het te vrijblijvend. Gemeentelijke richtlijnen waar organisaties zich aan moeten houden zijn beter.

20 05 2015 verslag rekening cie. O&W

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Vraagt zich af of sociale wijkteams niet te veel taken krijgen. Slaat de beweging naar generalisten niet door?
- Wijst op de hoge druk op CJG's en het stijgende aantal meldingen huiselijk geweld. Hebben medewerkers genoeg instrumenten? Er is nog winst te behalen in samenwerking.
- Sluit aan bij ChristenUnie wat betreft preventie en overgewicht. Zwemonderwijs is afgeschaft, maar kan helpen.
- Is bezorgd over het stijgend aantal soa's.
- Steunt de ondersteuning van mantelzorgers. Hoe kan het dat mantelzorg toeneemt, terwijl bewonersbetrokkenheid daalt?
- Pleit al langer voor snellere toekenning van individuele Wmo-voorzieningen. Hoe verklaart het college het dalend aantal aanvragen, terwijl mensen langer thuis moeten wonen?
- Is blij met de inzet van gemeentelijk vluchtelingenwerk.
- Is opgelucht dat de 10% korting op sport niet is doorgevoerd.
- Vraagt om een verklaring voor de dalende huur van sportparken.
- Wil weten of het college meer mogelijkheden ziet voor social return, zoals bij de kleedkamers in stadion Esserberg en bij beheer en onderhoud van accommodaties.
- Noemt het een gemiste kans dat sporthal De Wijert elders herbouwd wordt.
- Sluit aan bij complimenten over onderwijs. Ook het binnenklimaat scoort goed.

Dhr. Rotteveel (Stadspartij):

- Leest dat de versobering van leerlingenvervoer zonder veel problemen verliep. Welke problemen waren er dan wel en hoe lost het college die op?
- Vraagt een toelichting op het dalend aantal uitleningen en het groeiend aantal leden van de bibliotheek. Is de ontwikkeling gunstig of niet?
- Is het niet eens met het streven filialen zoveel mogelijk te handhaven, het was een belofte.
- Informeert naar de financiële gevolgen van het dalende bezoekersaantal van het Groninger Museum.
- Wil weten waarom kijk- en luisteronderzoek bij OOG niet jaarlijks plaatsvindt.
- Vraagt of opening in 2017 van het Forum nog wel realistisch is.
- Leest dat het Forum een samenhangend programma biedt. Is dat bijvoorbeeld een Asterix en Obelixstrip lenen, een expositie in het Stripmuseum bezoeken, everzwijn eten en 's avonds een interview met de geestelijk vader bezoeken?

Wethouder Schroor:

- Legt uit dat de 450.000 euro WTCG-gelden bedoeld was om de verlaging in rijksbijdrage van 2,65 naar 2,2 miljoen euro op te vangen. Dat op peil houden bleek niet nodig.
- Investeert fors aan de voorkant in sociale wijkteams en beoogt daarmee juist de participatie te stimuleren. De percentages dalen inderdaad licht, maar vrijwilligers en individuele begeleiding stijgen. Hopelijk stijgt participatie in de toekomst nu teams op streek zijn.
- Nam VSV-doelstellingen op in de begroting 2015, resultaten komen dus volgend jaar.
- Begrijpt niet dat de staatssecretaris een uitname wil doen, terwijl 2 miljard euro over is op het zorgbudget. De insteek is tekorten binnen het domein op te vangen, debat volgt bij de begroting.
- Zit bovenop de overgang naar passend onderwijs met een stuurgroep en zal volgend jaar rapporteren of er problemen zijn geweest.
- Legt uit dat Succes for all zich op een specifieke doelgroep richt. Het programma kan leiden tot nog hogere CITO-scores en hogere instroming in voortgezet onderwijs.
- Praat de raad binnenkort bij over Succes for all. Mogelijk worden meer enthousiaste scholen toegelaten.
- Beaamt dat de jaarwisseling gemiddeld rustig verliep met een aantal pittige incidenten.
- Heeft met de kanteling in de Wmo niet als doel minder zorg te leveren, maar het anders en meer door mensen zelf te organiseren.
- Verwacht na het jaar van de kantelgesprekken beter te kunnen meten. Binnenkort volgt een tussenevaluatie van sociale teams over Wmo-resultaten en het college zal kijken of specifiek

20 05 2015 verslag rekening cie. O&W

- gerapporteerd kan worden.
- Verwacht meer aandacht voor maatschappelijke opvang in de volgende rekening gezien de kanteling dit jaar.
- Vindt het positief dat de bibliotheek een plek krijgt in de ontwikkeling bij De Tamarisk.
- Speelt een verbindende rol in het Onderwijspact en belegt binnenkort een sessie om te inventariseren hoe initiatieven een stap verder kunnen komen.
- Legt uit dat het overschot vooral zit in de aanvragen voor vensterscholen die niet synchroon met jaarschijven lopen. Er wordt niet geforceerd naar een bestemming gezocht, wanneer geld echt over is, valt het vrij.
- Ziet het op orde brengen van ICT voor wijkteams absoluut als prioriteit.
- Legt uit dat meldingen van huiselijk geweld simpeler kunnen en niet altijd tot huisverboden leiden. Soms is een klein onderzoek voldoende, soms een zwaardere ingreep en in het uiterste geval huisuitzetting.
- Heeft niet de indruk dat sportvoorzieningen in De Wijert achteruitgaan, de oppervlakte neemt toe inclusief de te bouwen hal. Met het Gomarus wordt gekeken naar optimale inzet van de schoolsporthal buiten schooluren voor verenigingen.
- Meldt dat inzet van de hardheidsclausule weinig nodig en vaak incidenteel was omdat meer tijd nodig was. Het budget leerlingenvervoer is niet overschreden.
- Blijft aandacht houden voor de hoge druk op sociale teams, met name nu er veel nieuwe taken bijkomen in de opbouwfase.
- Ziet fluctuaties in doorlooptijden en hoopt dat ze op orde raken als de teams op volle sterkte operatief zijn.
- Dankt voor de complimenten over het onderwijsjaar.
- Stelt voor afname van NDE-leskisten te vervangen door een ander meetinstrument. Scholen die niet afnemen, voldoen op andere manieren aan de doelstellingen.
- Wijst erop dat een uitvallende klas al leidt tot een dalend percentage voor de kinderwerktuin en probeert het aantal deelnemers zo hoog mogelijk te krijgen.

Wethouder Van der Schaaf:

- Overlegt intensief met het COA en deed allerlei handreikingen. Diverse locaties worden verkend en op korte termijn is duidelijkheid van het COA te verwachten.
- Beamt dat een website onvoldoende is om iedereen voor laaggeletterdheid te bereiken.
- Ketenpartners spelen een belangrijke rol, zij kunnen de doelgroep herkennen en doorleiden.
- Wijst op veranderende wetgeving, waardoor de aanpak van laaggeletterdheid niet bij roc's ingekocht hoeft te worden. De gemeente is overigens zeer tevreden over de samenwerking.
- Wil in het regionale educatieplan de effecten beter volgen en analyseren.

Wethouder Gijsbertsen:

- Wijst op de extra middelen voor jeugd om ook de druk op CJG's te verlichten en bij te dragen aan investeringen in preventie in wijken om zwaardere zorg te voorkomen.
- Stelt dat participatie van jongeren veel breder is dan NDE en verbonden wordt met onder meer sport en gezondheid.
- Ziet geen algehele toename van jeugdoverlast, maar wel problemen in sommige stadsdelen.
- Werkt aan een basismonitor en neemt de suggesties over indicatoren mee.
- Beamt dat de verwijsindex jeugd beter moet. In juni volgt een brief over de aanpak van kindermishandeling.
- Informeert toekomstige inburgeraars per brief, maar tracht hen ook actief naar de juiste voorzieningen te leiden.
- Vraagt zich af of een indringend probleem als dat van groepen Somaliërs binnen een jaar opgelost kan worden. Het is winst dat de aanpak aan blijkt te slaan.
- Gaat door met de voorlichting over gezondheid tijdens de zwangerschap, maar weet niet precies welke onderdelen blijven of erbij komen, zoals het conceptiespreekuur.
- Verwacht dat JOGG iets oplevert en stopt er anders mee. Het is een vervolg en intensivering van de

20 05 2015 verslag rekening cie. O&W

- aanpak van overgewicht, die al goede resultaten opleverde.
- Beamt dat meer voorlichting kan leiden tot meer soa-testen, maar beamt dat het een probleem is en bespreekt het in regionaal verband.
- Ziet een groei in aanmeldingen voor het vangnet zwemonderwijs. Toenemende signalering van ontbrekende diploma's kan er ook op wijzen dat het vangnet werkt.
- Wijst op de afspraken eens in de twee jaar het bereik van OOG te controleren en jaarlijks de productie.
- Heeft geen indicatie dat andere culturele instellingen in de knel raken. De gemeente heeft niet alles in de hand wanneer instellingen zelf risico's nemen, maar blijft er aandacht voor houden.
- Komt direct na de zomer met een brief over gezamenlijke huisvesting in het Ebbingekwartier.
- Is positief over de doorstart van cultuureducatie met de nieuwe partner.
- Is niet pessimistisch over crowdfunding, maar het zal altijd aanvullend zijn en niet vervangend voor overheidsbijdragen.
- Verwijst naar de bibliotheekvisie eind dit jaar met het collegestandpunt over wijkfilialen en kent geen belofte over gegarandeerd behoud.
- Vindt het voorbeeld van een samenhangend programma voor het Forum beeldend.
- Verwijst naar de presentatie in juni over het verbinden van de verschillende functies in het gebouw rond thema's.
- Spreekt tegen dat sportverenigingen nu al voorrang krijgen op accommodaties. Met de sportkoepel wordt nagedacht over moderne sportverenigingen en mogelijke meerinkomsten.
- Verwijst naar Bewegende stad wat betreft sport in de openbare ruimte, wat vertaald zal worden in uitvoeringsplannen.
- Sprak deze week nog met de tennisclub in Hoogkerk, waarbij vormen van voorfinanciering onderzocht worden.
- Gaat wegvallende rijksmiddelen voor NHSB niet compenseren.
- Komt terug op de vraag van de PvdA over hogere sportlasten.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 11.50 uur.

Bijlage - Besluitenlijst 29 april 2015

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 29 april 2015
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 20.00-22.50 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD VAN 25 MAART A.S.

Conform:

- Wijziging bestemming vervangingsinvesteringskrediet hockeyveld Corpus den Hoorn (raadsvoorstel 16 april 2015).
- Voortzetten bancaire rol Martiniplaza BV (raadsvoorstel 27 maart 2015).

1-minuut interventie:

- Martiniplaza: achterstallig onderhoud (raadsvoorstel 27 maart 2015) (op verzoek van S&S).

Discussie:

- Herziening adviesstructuur WMO (raadsvoorstel 15 april 2015).

2. TOEZEGGINGEN/MEDEDELINGEN VAN DE PORTEFEUILLEHOUDERS

Wethouder Schroor:

- Herziening adviesstructuur WMO: vaststelling van de nieuwe verordening in december 2015.

Wethouder De Rook:

- Grand Theatre: volgende maand komt het rapport van dhr, Pot samen met de reactie van het college ter bespreking voor de commissievergadering van juni. De input van de raad wordt hierin meegenomen. College zal kijken in hoeverre de bevindingen van de curator kunnen worden meegenomen in de reactie van het college.

Wethouder Van Keulen:

- Martiniplaza: na goedkeuring van de accountant krijgt de raad de jaarrekening 2014.

3. LTA, LIJST INITIATIEFVOORSTELLEN/ MOTIES EN INGEKOMEN STUKKEN

Geen opmerkingen.

4. VERSLAG van 1 april 2015.

Wordt vastgesteld.

5. VERDERE AFSPRAKEN, WERKBEZOEKEN E.D.

- Extra raadscommissie O&W op 13 mei om 16.30 uur.

Bijlage - Besluitenlijst 13 mei 2015

BESLUITENLIJST extra RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 13 mei 2015
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 17.30-18.30 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD VAN 27 MEI A.S.

Conform:

- Regeling tegemoetkoming kosten kinderopvang o.g.v. sociaal-medische indicatie 2015 (raadsvoorstel 24 april 2015)

2. TOEZEGGINGEN/MEDEDELINGEN VAN DE PORTEFEUILLEHOUDERS

Wethouder Schroor:

- Gaat samen met weth. V.d. Schaaf gesprek aan met de corporaties over het creëren van flexruimte die ad-hoc kan worden ingezet om doorstroom te bevorderen (n.a.v. Rapport naar een herijking van de Maatschappelijke Opvang).

3. LTA

- Begin 2016 geeft het college een stand van zaken van de verbeterpunten uit het uitvoeringsplan 'Actief onder dak 2015'.

Bijlage - Besluitenlijst - lijst toezeggingen 20 mei 2015

TOEZEGGINGEN VAN HET COLLEGE

*tijdens behandeling van de GEMEENTEREKENING 2014,
woensdag 20 mei 2015.*

10.00 – 12.00 uur Onderwijs en Welzijn

(Schroor/De Rook/Gijsbertsen)

- Progr. 3 Jeugd en onderwijs
- Progr. 4 Welzijn gezondheid en zorg
- Progr. 5 Sport en bewegen
- Progr. 6 Cultuur

Toezeggingen:

Wethouder Schroor:

- Passend onderwijs: volgend jaar wordt in verantwoording meegenomen wat inzet is geweest en of er problemen zijn geweest op dit terrein.
- Success for All: wordt tussentijds over gerapporteerd (voor de start in september).
- 50% minder maatwerk WMO: betekent andere organisatie van de zorg en inzet van middelen, tussentijdse evaluatie volgt hierover binnenkort.
- Natuur- en Duurzaamheids Educatie: college neemt suggestie mee om dit te bekostigen uit natuur-/duurzaamheidsbudget.

Wethouder Van der Schaaf:

- Laaggeletterdheid: dit jaar komt er een nieuw regionaal educatieplan in provinciaal verband. Hierin wordt een analyse van de effecten van het beleid meegenomen

Wethouder Gijsbertsen:

- Jongerenoverlast: nieuwe monitor is in ontwikkeling waarin verschillende monitoren zijn samengevoegd. Neemt suggesties van de raad mee in de ontwikkeling van deze basismonitor.
- Huiselijk geweld: in juni komt er een brief naar de raad over aanpak kindermishandeling.
- Mediabeleid: nog dit jaar komt het college met een nota mediabeleid.
- Huisvestingsproblemen culturele instellingen/Ebbingekwartier: stand van zaken komt na de zomer.
- Bibliotheekvisie: volgt eind dit jaar.
- Tekort sportieve infrastructuur door hoge loonkosten: college onderzoekt of deze kosten omlaag kunnen en komt hierop terug.

Bijlage - LTA O&W juni 2015

J

Lange Termijn Agenda per 28-5-2015

maand/ kwartaal	nummer	cie	onderwerp	vorm document	portefeuille	opmerkingen
PM	2015-81	O&W	Raad wordt t.z.t. op de hoogte gebracht van de maatregelen bijzondere bijstand en WMO			toez. In cie. 1/4/'15) Schroor
PM	2013-470	O&W	Notitie over budget 2014 voor volwasseneneducatie in relatie tot arbeidsmarkt	mondeling	v.der Schaaf	zie cbrf. 11-3-15. vervolgbrief komt voor cie. 1 april.
Juni 2015						via VSD-cie
10-jun-15	2015-58	O&W/ W&I	Excursie Organisatievorm Wij-teams	excursie	Schroor	
10-jun-15	2015-76	O&W	3% voorliggend veld budget jeugd		Gijsbertsen ??	
10-jun-15	2014-30	O&W	Stavaza uitvoering kinder- en jongerenwerk 2014	brief	Gijsbertsen	zie cbrf 22 mei 2015, rapp. 1e kw. 2015 Wmo en Jeugdwet
10-jun-15	2014-110	O&W	Plan van aanpak Diversiteit	brief	Gijsbertsen	zie cbrf. Stavaza diversiteitsagenda 27 nov.2014
10-jun-15	2014-281	O&W	Backbone 050, businessplan	brief	Schroor	zie cbrf 22 mei 2015
10-jun-15	2014-307	O&W	Ontwerp Kadernota cultuur 2017-2020		de Rook	n.a.v. LTA overleg mrt 2015
10-jun-15	2015-53	O&W	Planning van de Informatievoorziening Vernieuwing Sociaal Domein	brief	Schroor	n.a.v. LTA overleg mrt 2015
3e kw 15	2015-83	O&W	Aambesteding taal/onderwijs (visitedocument)	brief	Schroor	(uit cie. 4 mrt. 2015)
3e kw 15	2015-82	O&W	Rapportage gesprekken met HH1-cliënten + cijfers over de HH2-cliënten			toez. In cie. 1/4/'15) Schroor
3e kw 15	2014-228	O&W	Ontwikkelingen roeisport	brief	de Rook	
3e kw 15	2014-153	O&W	Integraal Huisvestingsplan (onderwijs) incl. situatie leegstaande gebouwen, spreiding openbaar onderwijs, schoolgebouw v.d. toekomst	voorstel	Schroor	wordt sept. 2015, zie cbrf 4-3-15
3e kw 15	2014-108	O&W	Evaluatie nieuwe impuls Vensterscholen	brief	Schroor	toez. In cie. 4 dec. 2013
3e kw 15	2014-222	O&W	Evaluatie behoud functie Simplan	brief	de Rook	zie cbrf 7 nov. 2014, evaluatie zomer 2015
9-sep-15	2014-242	O&W	Tussenstand VVE	brief	Schroor	zie weth.brief 19-5-15
9-sep-15	2015-80	O&W	Verbeterplan Jeugd	brief	Gijsbertsen	n.a.v. LTA gesprek
9-sep-15	2015-77	O&W	Actieplan kindermishandeling	brief	Gijsbertsen	
4e kw 15	2014-11	O&W	Contourennota Meerjarenprogramma Sport en bewegen	brief	de Rook	brief komt voor de zomer
4e kw 15	2015-57	O&W	Start in 2016 met meetinstrument MKBA (Groningse Maatschappelijke Kosten Baten Analyse)	brief	Schroor	n.a.v. LTA-overleg mrt. 2015
4e kw 15	2014-206	O&W	Nacalculatie herinrichting Sportpark Corpus den Hoorn	brief	de Rook	zie cbrf. 2 juli 2014, n.a.v. dekking aanleg pupillengrasveld Stadspark
4e kw 15	2015-54	O&W	Start Groningse Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) - inzet voor sociale (wijk)teams		Schroor	n.a.v. LTA-overleg mrt. 2015

Legenda:

Blaauw=nieuw

Rood= verwacht discussiepunt in commissie

1/2

Lange Termijn Agenda per 28-5-2015

J

maand/ kwartaal	nummer	cie	onderwerp	vorm document	portefeuille opmerkingen
4e kw 15	2015-55	O&W	(juridische) organisatie wijkteams		
4e kw 15	2015-36	O&W	Vaastelling Kadernota cultuur 2017-2020	voorstel	Schrooif n.a.v. LTA-overleg mrt. 2015
4e kw 15	2014-275	O&W	Bibliotheekvisie	brief	de Rook zie procesbrief 5 febr. 2015
4e kw 15	2015-3	O&W	Evaluatie leerlingenvervoer	brief	de Rook toez. In cie. 19-11-14
4e kw 15	2014-29	O&W	Museumvisie	brief	Schrooif toez. In cie. 2 okt. 2013
2-dec-15	2015-79	O&W	Vaastelling nieuwe verordening adviesstructuur WMO	voorstel	de Rook zie collegebrief 27-4-14 Schrooif cie. 29-4-15
1e kw 16	2015-84	O&W	Meerjarenprogramma Sport en bewegen (def)	voorstel	de Rook
4e kw 16	2015-71	O&W	Eindrapport 'De maat is vol' (uitvoeringsplan n.a.v. kadernota Alcohol & Jongeren)	brief	Gijsbertsen (aangekondigd in cbrf. 26 febr. 2015)

Legenda:

Blaauw=nieuw

Rood= verwacht discussiepunt in commissie

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mandatieneers	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Portefeuillehouder
<i>verzoekt het college:</i>										
2011-10	3 CU, CDA, Stadspartij	Familie bibliotheek in de Wijert		O&W	1. op korte termijn, uiterlijk binnen een half jaar, te komen met een voorstel tot passende huisvesting voor de familiebibliotheek in de Wijert		motie	Bibl. visie		De Rook/Schroor
2013-28	6 VVD	Eigendom grond onder clubgebouwen		O&W	1. onderzoek te doen naar de eigendomsstatus van clubgebouwen op gemeente grond; 2. naar aanleiding daarvan de financiële en juridische gevolgen voor de gemeente in kaart te brengen; 3. te onderzoeken of de problemen van financiering, zoals in het geval van GHBS, ook voor andere sportclubs, gelden als zij zouden willen (ver-)bouwen en/of uitbreiden.	Integratie in MFC de Wijert? (oetz. in cie, 19 nov 2014) Info volgt in 3e kw. 2015	motie	Voorjaarsbrif		De Rook
2013-70	11 D66, CDA, CU, Stadspartij	Museumvisie		O&W	* in 2014 een 'Museumvisie' aan de raad voor te leggen; * in dit document een middellange termijnvisie te presenteren op het aanbod van verschillende musea in de stad Groningen; * hierbij in ieder geval in te gaan op: * samenwerking tussen de verschillende musea onderling en met andere culturele en maatschappelijke initiatieven; * de ontwikkeling van de huidige musea vanuit gemeentelijk perspectief; * de algemene expositie van de Groninger geschiedenis. * in de toestandkoming van dit document afstemming te zoeken met in ieder geval: * huidige musea * de Provincie Groningen	Wordt meegenomen in nota moderne sportvereniging, zie LTA 2014-48, zie ook ebrf van 3 juli 2014. Op 1-1-2015 moet er duidelijkheid zijn. (zie motiebrf 10-10-2014)	motie	Gemeentebegroting 2014 en Belastingtarieven 2014		De Rook
2013-85	12 VVD	Onderwijspropeller		O&W/W&I	1. alle projecten in kaart te brengen die door scholen zouden kunnen worden geadopteerd ter versterking van (de instroom in) het beroeps onderwijs; 2. in overleg te treden met het scholenveld teneinde tot een protocol te komen voor systematische uitwisseling en samenwerking op grote projecten; 3. voorstellen te doen voor een lancering en evaluatie met betrokken scholen, projecten en bedrijfsleven, bijvoorbeeld in werkconferenties; 4. de raad begin 2014 te informeren over de uitwerking van dit voorstel en de implementatie daarvan.	onderwijskoppeling is gelukt, inkoopprocedure i.r.t. social return, loopt (info via cie, W&I)	Initiatief voorstel			
2014-17	5 CDA, CU, SP, S&S, Stadspartij en PvdD	onderzoek Martiniplaza		O&W	om in het onderzoek naar de beste locatie voor Martiniplaza ook te kijken naar onder andere de interne bedrijfsvoering, de mogelijkheden van verkoop, de verbetering van de bereikbaarheid om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de situatie en de mogelijkheden.	Strekking van motiewoordt meegenomen in onderzoek toekomst Martiniplaza (zie motiebrf 10-10-2014)	motie	Martiniplaza		v. Keulen

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M Indieners	Titel	Datum	verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Portefeuille houder
2014-37	6 VVD	Verantwoorde kosten-dekkendheid sporttarieven		bij het opstellen van de tarieven de volgende volgorde aan te houden: - eerst kijken naar de mogelijkheden om de kostendekking te verbeteren door de kosten te verlagen; - vervolgens in overleg met de sportverenigingen te gaan over wat zij in eigen beheer zouden kunnen doen en hier daarbij tegemoet te komen in de tarieven.	O&W	Wordt meegenomen in subsidie-regeling, voorstel volgt in april 2015		motie	Voorjaarsdebat		De Rook
2014-41	6 VVD, D66, S&S, CU	Innovatie in het sociaal domein		concreet de verbinding te maken tussen de uitdagingen in het sociale domein, de in Groningen beschikbare capaciteit van kennis en innovatiekracht en de ervaring van professionals, kennisinstellingen en betrokkenen.	O&W /W&I	Motiebrief 9-7-14 brief voorjaar 2015 Komt terug in voorjaar 2015 (zie motiebf 10-10-2014)		motie	Voorjaarsdebat	VSD	Schroor
2014-67	7 S&S, SP, CDA, CU, PvdD en Stadspartij	Martiniplaza		1. de raad inzicht te geven in de financiële gezondheid en de interne bedrijfsvoering van MartiniPlaza; 2. een concreet exploitatie- en investeringsplan voor de gemeente 6,6 miljoen euro ter goedkeuring aan de raad voor te leggen; 3. slechts de bovengenoemde 2,4 miljoen euro direct beschikbaar te stellen aan MartiniPlaza; 4. pas te besluiten over de toedeling van de overige vrijgemaakte 4,2 miljoen euro wanneer de raad inzicht heeft in de financiële gezondheid van MartiniPlaza en instemt met het bovengenoemde exploitatie- en investeringsplan.	O&W	Strekking van motiewoort meegenomen in onderzoek toekomst MartiniPlaza (zie motiebf 10-10-2014)		motie	Martiniplaza: maatregelen n.a.v. niet tijdig melden exploitatietekort 2014		v. Keulen
2014-71	9 CDA, CU, PvdA, GL, PvdD, SP, D66, S&S, Stadspartij, VVD	Ruimte voor vluchtelingen I.S.		1. om in contact te treden met het COA en de mogelijkheden te onderzoeken om binnen de gemeentegrenzen ruimte te bieden aan vluchtelingen; 2. de raad daarover voor de begroting te rapporteren.	O&W	Zie tussentijd in ebr 13 nov. 2014,		motie	motie vreemd aan de orde van de dag		den Oudsten
2014-73	10 SP, Stadspartij, CU, GL	Maatwerk communicatie		1. bij de communicatie over de veranderingen in de zorg speciale aandacht te besteden aan mensen die de Nederlandse taal niet of beperkt machtig zijn, kampen met laaggeletterdheid, digitale vaardigheden ontberen en/of sociaal en verbaal minder weerbaar zijn; 2. deze communicatie vooraf voor te leggen aan de bestaande adviesraden (zoals het WMO-platform, SOOG, Adviesraad gehandicaptenbeleid en Ouderenraad); 3. bij inakes, "kenmerkdelige spreken" en bezwaarprocedures de zorgvragers actief te wijzen op de mogelijkheid daarbij een belangenbehartiger naar keuze te betrekken.	O&W /W&I			motie	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwings Sociaal Domein (VSD)	VSD	Schroor

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M - Indieners	Titel	Datum	Cie	Geplandde afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Portefeuille houder
<i>verzoekt het college:</i>										
2014-74	10 GL, CDA, PvdA, CU, PvdD, Stadspartij	Experiment huishoudelijke hulp	samen met stadjiers en betrokkenen, zoals wijkorganisaties en woningbouwverenigingen, te gaan experimenteren met andere organisatievormen van huishoudelijke hulp, zoals wijkcorporaties of vouchers. (Htp://www.trouw.nl/trn/14516/Gezondheid/article/detail/3375825/2014/10/25/Hulp-in-huis-en-banen-gereed-met-dienstenecheque-gemeenten.dhtml)	O&W /W&I			<i>motie</i>	Beleids- en uitvoerings plan Vernieuwing Sociaal Domein (VSD)	VSD	Schroor
2014-75	10 GL, PvdA, S&S, PvdD, CU	Medezeggenschap Jeugdigen en ouders	in de afspraken met de aanbieders van jeugdhulp en in de beleidsregels daaromtrent op te nemen dat: 1. jongeren in staat worden gesteld cliëntmedezeggenschap uit te oefenen in de instelling waar zij jeugdhulp krijgen; 2. ouders in staat worden gesteld oudermedezeggenschap uit te oefenen in de instelling waar hun kind jeugdhulp krijgt; 3. specifiek onderscheid wordt gemaakt in medezeggenschap door jongeren en door die van ouders; op de uitvoering van bovenstaande toe te zien.	O&W /W&I			<i>motie</i>	Beleids- en uitvoerings plan Vernieuwing Sociaal Domein (VSD)	VSD	Gijsbertsen
2014-76	10 GL, PvdA, S&S, PvdD, CU	De stem van jongeren	1. de nieuwe jeugdhulp samen met kinderen en jongeren vormt te geven en een manier te vinden daarover met hen in gesprek te gaan; 2. daarbij gebruik te maken van ervaringen elders in het land. (bestaande initiatieven en methoden om jongeren te betrekken)	O&W /W&I			<i>motie</i>	Beleids- en uitvoerings plan Vernieuwing Sociaal Domein (VSD)	VSD	Gijsbertsen
2014-79	10 Stadspartij, CDA, GL, PvdA, CU, PvdD	Rekenhulp eigen bijdrage zorg	te onderzoeken of het mogelijk is een online rekenhulp te ontwikkelen voor de eigen bijdrage in de zorg op de gemeentelijke website naar het voorbeeld van de rekenhulp van de belastingdienst bij zorg-, kinderopvang- en huuroslag.	W&I/ O&W			<i>motie</i>	Beleids- en uitvoerings plan Vernieuwing Sociaal Domein (VSD)	VSD	Schroor

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M - Indieners	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Portefeuille houder
<i>verzoekt het college:</i>										
2014-81	10 CU	Familiegroepsplan		O&W /W&I	<p>1. uit te werken op welke wijze het recht op het maken van een familiegroepsplan mogelijk is;</p> <p>2. deze uitwerking aan de raad voor te leggen.</p>		<i>motie</i>	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein (VSD)	VSD	Schroor
2014-87	11 D66, GL, PvdA, CU, PvdD, Stadspartij	Sport maakt 't beter		O&W	<p>1. om sportverenigingen te betrekken bij de gebiedsgebonden aanpak;</p> <p>2. om vanuit sociale wijkteams nadrukkelijk contact te leggen met sportverenigingen.</p>	ztc ebrf 11 dec. 2014, wordt meegenomen in voorgaansrapport over soc. wijkteams na zomer 2015	<i>motie</i>	Begroting 2015		Schroor
2014-95	11 VVD, D66, GL, PvdA, CU	Onderwijs inzetten om kindermishandeling te bestrijden		O&W	<p>een concrete verbinding te leggen tussen onderwijs en (kinder)mishandeling zodat (kinder)mishandeling tijdig gesignaleerd en aangepakt wordt en dat kinderen weten dat en hoe zij hulp kunnen inschakelen.</p>	ztc ebrf 11 dec. 2014, maatregelen worden uitgesteld in dec-jan. Beter volgt in maart 2015	<i>motie</i>	Begroting 2015		Gijsbertsen
2015-6	3 S&S, D66	Shelter City		O&W	<p>1. om in overleg met het ministerie van Buitenlandse Zaken, Justitie en Pax en de maatschappelijke partners tot de uitvoering te komen van een 1-jarige pilot Shelter City Groningen voor de opvang van minimaal twee mensenrechtenverdedigers waarin de volgende doelen in ieder geval worden nagestreefd:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers; b. zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers; c. betrokkenheid bij en bewustwording van inwoners over mensenrechten door het stimuleren van kennisoverdracht; d. zorg voor imagoversterking van Groningen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten. <p>2. organisaies, bedrijven en particulieren de mogelijkheid te bieden om een bijdrage (financieel of in natura) te leveren aan Groningen Shelter City;</p> <p>3. in 2015 een eenmalig bedrag van €40.000,- te reserveren als bijdrage van de gemeente Groningen aan de pilot Shelter City Groningen;</p> <p>4. in 2016 een evaluatie uit te voeren met de betrokken partners bij Shelter City Groningen en aanbevelingen te doen voor eventuele voortzetting van het initiatief, al dan niet met structurele (financiële) steun van de gemeente Groningen.</p>		Initiatiefvoorstel	initiatiefvoorstellen		Schroor

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Indiener	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Porte-feuille houder
					<i>verzoekt het college:</i>						
2010-05	11	GL, CU	Laaggeletterdheid	1. De raad op de hoogte te houden van de stand van zaken rond het aanvulsplan laaggeletterdheid 2. de raad tijdig te informeren wanneer budget ontbreekt om activiteiten uit plan uit te voeren	O&W	zie ook motie Alfabetisering van nov. 2012	Afgehandeld	motie	Begroting		
2011-06	11	PvdA	Crowdfunding	1. de haalbaarheid te (laten) onderzoeken van een online crowdfunding platform toegesneden op de Groningse situatie, daarbij gebruikmakend van het succesvolle voorbeeld van Amsterdam – en de raad hier uiterlijk in het voorjaar 2012 over te rapporteren	O&W	Evaluatie in cie. O&W van 2 okt. 2013+ presentatie door Kunstraad	Afgehandeld	Initiatief voorstel			
2011-08	12	GL	Een plek voor jongeren	1. een voorstel uit te werken, in overleg met zoveel mogelijk jongerenorganisaties, om te komen tot een fysieke plek waar die jongerenorganisaties de ruimte en de mogelijkheden hebben om hun activiteit uit te voeren en uit te breiden en samen te werken; 2. het college te verzoeken om binnen zes maanden dit voorstel voor een plek voor jongeren voor te leggen aan de Raad.	O&W	Uitvoering door Project 'Backbone'. Evaluatie in dec. 2013	Afgehandeld	Initiatief voorstel			
2011-35	6	SP	Besteding middelen voor het organiseren van nieuwe Wmo-voorzieningen	met voorstellen te komen voor besteding van rijksmiddelen voor organiseren van nieuwe Wmo-voorzieningen ipv AWBZ-zorg, en raad vroegtijdig en nauw te betrekken bij ontwikkeling van beleid op dit vlak	O&W	doorlopend proces tot 1-1-15 (zit in Vernieuwing Sociaal Domein)	Afgehandeld	motie	Voorjaars-brief	VSD	Schroor
2011-37	6	D66, GL, VVD, S&S, CDA	Kinderopvang en sport	1. plan van aanpak opstellen om te stimuleren dat nog meer kinderopvangorganisaties sportactiviteiten gaan aanbieden, de samenwerking tussen k.o.-organisaties en sportverenigingen te stimuleren en k.o.-organisaties te stimuleren gebruik te maken van projectsubsidie en te ondersteunen bij de aanvraag daarvan	O&W	Brief van 13 juni 2013 'Bewegen voor gezond' In Voorjaar 2014 tussentijdse evaluatie (op LTA)	Afgehandeld	motie	Voorjaars-brief		
2011-65	11	CDA, GL, PvdA, D66, S&S	De openbare ruimte als sport accommodatie	1. op de site van de gemeente een overzicht te publiceren van alle openbare ruimte die voor sport en spel gebruikt kan worden (van trapveldje tot looproute) 2. hierbij een lijst met paden en wegen te publiceren waar in een bepaalde periode onderhoud wordt gepleegd (zodat deze buiten de onderhoudsperiode veilig door wielrenners, skeelers en skaters benut kunnen worden) 3. deze lijst zo vaak als nodig updaten.	O&W	Zie collegebrief van 6 dec. 2012		motie	Begroting		
2011-72	11	D66, CU, VVD, CDA, PvdD	Geef sportieve inrichting meer ruimte	1. Binnen de plannen van ruimtelijke ordening, een prominente plek te geven aan de kaders voor een sportieve inrichting; 2. in de in 2012 op te stellen 'Kaders voor een sportieve inrichting' aandacht te besteden aan de samenwerking tussen sport en RO en de kansen die dat biedt.	O&W	Zie collegebrief 'De bewegende stad' 23 januari 2014	Afgehandeld	motie	Begroting		

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Indiener	Titel	Datum	verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Portefeuille houder	
2011-79		CU, S&S, VVD, Stadspartij, CDA, PvdA	Ontschotting fondsen armoede bestrijding bij kinderen		1. het jeugdportfonds, de Stichting Leergeld, het mentorenproject van Humanitas en de pc-regeling voor minima financieel te ontschotten	O&W	Bij begroting 2013 is hiervoor aanvullend 1,55 miljoen euro beschikbaar gesteld		motie	Begroting			
2012-42		GL, PvdA, D66	Integratie en emancipatie		1. Verzoek aan het college tweemaal de stand en ontwikkeling van de integratie en emancipatie in de stad Groningen te onderzoeken; 2. De uitkomsten hiervan in 2013 voor te leggen aan de raad en te betrekken bij de behandeling van het integratie- en emancipatiebeleid.	O&W	Gegevoerd voor cite. O&W 20 nov. 2013. Daarna afgehandeld.	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief			
2012-44		D66, PvdA	Onderwijs- huisvesting: van woorden naar daden		1. om voor de begroting 2013 te komen met een eerste opzet van het aangekondigde Masterplan als uitvoering van de kadernota; 2. Daarbij de mogelijkheid te verkennen om door een meer efficiënte besteding van het onderwijsinvestingsbudget de uitvoering van de Kadernota dichterbij te brengen. Te denken valt hier aan samenwerking met schoolbesturen rond het opdrachtverschep, maar ook bundeling van beheer en onderhoud van Vastgoed in de gemeentelijke organisatie.	O&W	m.i.v. 1-1-2015 draagt gem. geen verantwoordelijkheid voor onderhoud, aanpassing en renovatie. Zie verordening op agenda.cite. O&W 19 nov. 2014	afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief		Schroor	
2012-62		GL, CU, PvdD	Alfabetisering		1. voor het eind van het 1e kwartaal van 2013 een tussenevaluatie op te stellen van in ieder geval het onderdeel "alfabetiseringscursussen voor volwassenen" van het aanvalsplan laaggeletterdheid; 2. bij deze evaluatie tenminste te betrekken: de ervaringen en resultaten tot 2013; de wijzigingen in bovengenoemde wer- en regelgeving en de onderdelen uit het nieuwe armoedebeleid die hieraan raken; 3. aan te geven hoe de uitvoering van het beleid en de financiering de komende jaren weer aan kan sluiten bij de geformuleerde ambities in het aanvalsplan laaggeletterdheid; 4. op dat moment zonnig voor de rest van het jaar 2013 een voorstel voor aanvullende financiering aan de raad voor te leggen.	O&W	Komt terug bij brief budget 2014 voor volwasseneneducatie	Afgehandeld	motie	Gemeentebegroting 2013			
2012-64		SP	Consequenties regeerakkoord voor zorg, welzijn en sociale zaken		1. de consequenties van het regeerakkoord op het gebied van zorg, welzijn en sociale zaken in het eerste kwartaal van 2013 zoveel mogelijk in beeld te brengen; 2. de raad een voorstel te doen hoe we in Groningen op een sociale wijze met deze consequenties omgaan.	O&W	Zie collegebrief 21-2-2013. Gegevoerd voor cite. 6 mrt 2013.	Afgehandeld	motie	Gemeentebegroting 2013	VSD		
2012-77		SP, GL, CDA en D66	Amateurkunst subsidies		1. na te gaan of het inderdaad zo is dat een andere verdeling van de beschikbare subsidieën over de verschillende regelingen meer recht doet aan de behoeftes en wensen van de amateurverenigingen; 2. wanneer dit inderdaad het geval is de raad een voorstel te doen tot aanpassing van de systematiek.	O&W	Nieuwe inrichting subsidierelaties per 2014. Zie collegebrief 12 sept. 2013.	Afgehandeld	motie	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016			

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M - Indiaten	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Porte-feuille houder
<i>verzoekt het college:</i>										
2012-78	D66, PvdA, GL, SP, S&S en CU	Tussentijdse evaluatie		O&W	voor de behandeling van de Begroting 2015 de voortgang van de Cultuurnota te evalueren en ter bespreking aan te bieden aan de raad.		<i>motie</i>	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016		De Rook
2012-79	D66, PvdA en S&S	Huisvesting		O&W	1. in 2013 een herijkte huisvestingsnota op te stellen voor culturele instellingen; 2. hierin een inventarisatie te maken van ervaren knelpunten en mogelijke oplossingen hiervoor; 3. deze ter bespreking aan de raad voor te leggen.		<i>motie</i>	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016		De Rook
2012-80	D66, PvdA, S&S, Stadsparij en SP	Simplon		O&W	1. vanuit alle betrokken diensten, in actieve zin, medewerking te verlenen aan een samenwerking met Simphon om in het Ebbingekwartier nieuwe exploitatiemogelijkheden voor het poppodium te ontwikkelen; 2. mee te werken aan een gedragen financieel toekomstbestendig plan dat de belangrijke functie van Simphon in de stads infrastructuur op het gebied van pop, urban en jeugdcultuur verbreedt en versterkt; 3. hierbij ook andere gebruikers van het Boterdiep, het Paleis, OLE en het Ebbingekwartier hierbij te betrekken; 4. de raad jaarlijks bij de begroting op de hoogte te houden van de voortgang van de samenwerking en de resultaten.		<i>motie</i>	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016		De Rook
2012-81	D66 en S&S	Usva		O&W	1. de Usva te vragen in het 1e kwartaal van 2013 met een voorstel te komen en hierin op te nemen hoe de Usva de komende 2 jaar concreet wil bijdragen aan: * enerzijds de deelname van studenten aan het brede culturele aanbod in de stad en; * anderzijds hoe zij met studenten wil bereiken bij de eigen activiteiten. 2. een bedrag van €6.000,- te oormerken in het incidentenbudget van de Kunstraad voor 2013 en 2014 en naar gelang de kwaliteit van het voorstel dit bedrag aan de Usva toe te kennen.		<i>motie</i>	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016		
2013-30	D66, CDA en PvdA	Onderwijs		O&W	1. in beeld te brengen welke alternatieven er zijn voor de bezuinigingen op VVE, schoolbegeleiding en schoolmaatschappelijk werk; 2. hierover in gesprek te gaan met het onderwijsveld; 3. de raad uiterlijk 15 oktober 2013 te informeren over de uitkomsten zodat de gemeenteraad zich hierover een oordeel kan vormen in aanloop naar de begrotingsbehandeling.		<i>motie</i>	Voorjaarsbr ief		

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M - Indiaten	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Porte-feuille houder
<i>verzoekt het college:</i>										
2013-31	6 D66, PvdA, S&S, Stadspartij	Infrastructuur cultuur	<p>te analyseren bij welke culturele instellingen en in hoeverre er in de huidige voorstellen sprake is van een dusdanige situatie dat er onaanvaardbare schade dreigt te ontstaan in de culturele infrastructuur van de stad Groningen:</p> <ol style="list-style-type: none"> hierbij in ieder geval mee te nemen: <ol style="list-style-type: none"> eventuele stapeling van kortingen waar instellingen mee te maken hebben; de eventuele verbinding die bij instellingen bestaat tussen bepaalde bijdragen uit publieke of private fondsen en de (hoogte van) de gemeentelijke bijdrage. deze analyse de raad te doen toekomen voor 15 oktober 2013. 	O&W	Zie collegebrief Voortgang openstaande moties m.b.t. begroting 2014, 3 okt. 2013. In 2014 visitatie van gevolgen van de bezuinigingen in de culturele infrastructuur.	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbr ief		
2013-32	6 SP, GL en Stadspartij	Vergoeding eigen bijdrage	<ol style="list-style-type: none"> de mogelijkheden voor het vergoeden van de eigen bijdrage van 35 euro voor bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen en andere zorginstellingen die een inkomen hebben tot 110% van het sociaal minimum vanuit de bijzondere bijstand en voor (ex) gedetineerden binnen het project/coördinatiepunt huzorg ex-gedetineerden Groningen te onderzoeken; de raad daarover voor de begroting 2014 tijdig te informeren. 	O&W	zie raadsvoorstel 26-11-13. Beperking gratis trouwen en invoering tarief buitendienstidentiteitsbewijzen en overige leges.	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbr ief		
2013-44	6 VVD, CDA, Stadspartij, D66, S&S, SP, CU, PvdD, GL, PvdA	Nacht van Hermans	naar de titel van Hermans' boek <i>Mooit meer slapen</i> de "Nooit-meer-Slapen-Nacht" van Hermans in Groningen te laten organiseren en daarbij die instellingen, verenigingen en scholen uit te nodigen die op basis van sponsoring een bijdragen kunnen leveren aan het laten weisagen van dit evenement; zodanig dat zij zowel de Nederlandse literatuur onder de aandacht brengen van een breed publiek als de Stad Groningen op literair gebied meer op de kaart zetten.	O&W	College geeft suggestie mee aan directie Forum	Afgehandeld	motie	Motie vresmd aan de orde van de dag		De Rook
2013-59	11 PvdA, GL, Stadspartij, CDA, CU, S&S	Alternatief voor sporthopper	* om in overleg met sportverenigingen, Huis voor de Sport en onderwijsinstellingen te bezien of door een combinatie van het gebruikmaken van een bestaand of nieuw webplatform, de inzet van combinatiefunctionarissen en de geplande activiteiten in het kader van het convenant "Bewegen voor kinderen - slim, fit en gezond" een volwaardig alternatief voor de Sporthopper kan worden gerealiseerd.	O&W	zie coll.brief 3 juli 2014, Huis voor de Sport zet Sporthopper voort in iets sobere vorm	Afgehandeld	motie	Gemeente- begroting 2014 en Belasting- tarieven 2014		De Rook

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M Indieners	Titel	Datum	Cie	Gepolde afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Porte-feuille houder
<i>verzoekt het college:</i>										
2013-65	11 Stadspartij	Martiniplaza en duurzaamheid		O&W	* bij investeren in duurzaamheid ook aandacht aan het vernieuwen van de voorzieningen van Martiniplaza te besteden.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014		Van Keulen
2013-66	11 Stadspartij	Onderhoud culturele gebouwen		O&W	* een inventarisatie te maken met financiële onderbouwing van het rechtstreeks onderhoud aan bovengenoemde gebouwen (Oosterpoort en Stadschouwborg) deze uitkomsten met de raad te delen.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014		
2013-68	11 Stadspartij, GL, CU	Vrouwenopvang		O&W	* de zorgen van de gemeenteraad van Groningen over te brengen aan het kabinet.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014		Schroor
2013-74	11 CU, VVD, PvdA, GL, SP, PvdD, CDA, S&S, Stadspartij	Sporthof De Wijert		O&W	* in de MIP/MOP 2014 middelen vrij te maken om de gewenste uitbreiding van de sangevraagde sporthof door het Gomanus College mogelijk te maken en de raad hierover of over andere financieringsmogelijkheden een voorstel te doen bij de behandeling van de MIP/MOP 2014 in december. * in samenspraak met het Gomanuscollege, NIC en (sport- en buurt- en wijk-) verenigingen te bepalen op welke wijze huurpenningen geïnd kunnen worden door de gebruikers van de accommodatie en de raad hierover te informeren bij de behandeling van de MIP/MOP 2014 in december.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014		Schroor
2014-22	6 D66, VVD, PvdA en GL	Gronings Model		O&W	voor 1 januari 2015 de voortgang van het Gronings Model voor te leggen aan de raad. (betreft onderbetrekkendheid bij onderwijs = ambitie in het Coalitieakkoord 2014-2018)	Afgehandeld	<i>motie</i>	Voorjaarsdebat		Schroor

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Initiatievr	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Portefeuille houder
2014-40		VVD, Stadspartij, CU	Kiezen voor kwaliteit in het onderwijs	2014-04-10	O&W	te onderzoeken hoe de informatievoorziening over de kwaliteit van scholen zo verbeterd kan worden, dat meer ouders en kinderen geïnformeerd een goede schoolkeuze kunnen maken.	Afgehandeld	motie	Voorjaarsdebat		Schroor
2014-45		CU, PvdA, Stadspartij, VVD, CDA	Teamsport	2014-04-15	O&W	<ol style="list-style-type: none"> de griffie te verzoeken in het najaar van 2014 een expertmeeting te organiseren voor de gemeenteraad met een dwarsdoorsnede van de Groninger sportverenigingen over onder andere de thema's talentontwikkeling (incl. bewegingsonderwijs), accommodatiebeleid (incl. eigendom/beheer/onderhoud), het subsidie- en tariefstelsel en de mogelijkheden voor bezuinigingen; het presidium hiervoor een voorbereidingscommissie van raadsleden (woordvoerders sport) in het leven te laten roepen; de uitkomsten van de expertmeeting als input voor de inhoudelijke veranderingen op het gebied van sport aan te bieden aan het college. 	afgehandeld	motie	Voorjaarsdebat		De Rook
2014-51		S&S, GL, SP, CDA	Noodopvang asielzoekers	2014-05-11	O&W	<ol style="list-style-type: none"> erzorg voor te dragen dat er geen tekort ontstaat aan noodopvang voor asielzoekers en vreemdelingen; bij de opstelling van de begroting voor 2015 te onderzoeken of dit bedrag vanwege bovenstaande ontwikkelingen nog steeds toereikend is; hiervoor met de uitvoerders van de noodopvang in overleg te gaan. 	Afgehandeld	motie	Voorjaarsdebat		Gijsbertsen
2014-65		SP, PvdA, PvdD, GL	Topinkomeens zorg	2014-06-15	O&W	<ol style="list-style-type: none"> in de aanbestedingsvoorwaarden voor nieuwe zorgaanbieders een vergelijkbare voorwaarde op te nemen als in de Subsidieverordening, artikel 6, lid 3; voor aanbieders met reeds bestaande contracten deze voorwaarde van toepassing te verklaren waarbij zo nodig een overgangperiode wordt overeengekomen; deze voorwaarden in te brengen in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarmee gezamenlijke contracteringen worden aangegaan; de raad z.s.m. op de hoogte te stellen van de juridische haalbaarheid van deze motie. 	Afgehandeld	motie	Resultaten marktconsultatie t.b.v. continuïteit van AWBZ-zorg in 2015		Schroor

verzoekt het college:

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mandateners	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Porte-feuille houder
<i>verzoekt het college:</i>										
2014-66	7 CU, D66, PvdA, PvdD, GL	Help de Voedselbank de zomer door!		O&W /W&I	1. met de Voedselbank in overleg te gaan hoe in het acuut tekort voorzien kan worden; 2. daar waar mogelijk, binnen de netwerken van de afzonderlijke leden van het College, de materiële (mede)verantwoordelijkheid voor de Voedselbank onder de aandacht te brengen en vorm te geven; 3. in de relatie met de inwoners van de stad aandacht te vragen voor een nog grotere betrokkenheid bij de voedselbank; 4. in overleg te gaan met de voedselbank om tot een structurele oplossing te komen voor dit jaarlijkse terugkerende probleem en de raad hierover te rapporteren.	motiebrief 10-10-14, mee in armoedebeleid dec. 14 (ook W&I) Rv 26-11-2014	afgehandeld	motie	Intensivering armoedebeleid 2014 d.m.v. inzet extra rijksmiddelen	Gijsbertsen
2014-77	10 Stadspartij	Huishoudelijke hulp		W&I / O&W	de raad te rapporteren over de uitkomsten van de gesprekken met de cliënten met een HH-indicatie.	zie collegebrief 20-02-2015, uitkomst gesprekken HH2 cliënten	afgehandeld	motie	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwings Sociaal Domein (VSD)	Schroor
2014-78	10 Stadspartij, CU, GL, D66, PvdA	Controle-regelreflex		W&I / O&W	de begeleidingscommissie sociaal domein de opdracht te geven om met een voorstel te komen hoe we als raad met incidenten die zich voor gaan doen om kunnen gaan zonder in een risicoregelreflex te schieten.	Werkconferentie incidenten in het soc. Domein op 11 febr. 2015	afgehandeld	motie	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwings Sociaal Domein (VSD)	Schroor
2014-80	10 CDA, GL, S&S, Stadspartij, CU	Geen jeugd tussen wal en schip		W&I / O&W	te voorkomen dat kwetsbare jongeren na verblijf in een instelling niet kunnen meedraaien in de maatschappij, in samenwerking met de specialistische jeugdzorgverleners op zoek te gaan naar oplossingen.	zie verordening m.b.t. Jeugdwet per 1-1-2015 (+ motiebrief 10-10-2014)	afgehandeld	motie	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwings Sociaal Domein (VSD)	VSD

Bijlage - IM-lijst O&W juni 2015, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M - Indieners	Titel	Datum	Cie	Gepende afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Thema	Portefeuille houder
<i>verzoekt het college:</i>										
2014-85	11 D66, GL, PvdA	Jonge Harten			bij beoordeling van het verzoek van Jonge Harten mee te wegen dat de gemeenteraad het festival waardeert om zijn spilfunctie wat betreft talentontwikkeling en samenwerking;		afgehandeld	Begroting 2015		De Rook
2014-88	11 PvdA, D66, GL	Geen MBO'ers tussen wal en schip			1. naast de MBO-instellingen ook in gesprek te gaan met welzijnsorganisaties en het bedrijfsleven; 2. hierbij als primaire doelstelling de preventie van verdere jeugdwerkloosheid te nemen; 3. tevens te meten om hoeveel jongeren het hierbij gaat; 4. de resultaten van deze gesprekken met mogelijke oplossingen te rapporteren aan de raad voor 1 februari 2015.		afgehandeld	Begroting 2015		Schroor
2014-94	11 VVD, D66, GL, PvdA	Geen tariefsverhoging sport			1. het besluit tot verhoging van de tarieven op sportaccommodaties in te trekken; 2. de gevolgen van het intrekken van het tarievenbesluit voor 2015 te verwerken in een begrotingswijziging; 3. met een begrotingswijziging te komen waarin het tekort van €160.000,- wordt gedekt door het inzetten van de incidentele meeropbrengst toeristenbelasting 2014; 4. de raad voor 1 februari 2015 te informeren over een structurele oplossing.		afgehandeld	Begroting 2015		De Rook
2014-96	11 VVD	Opbloeiende talenten			binnen het Onderwijs Pact, in overleg te treden met de onderwijspartners om talent van leerlingen, studenten en docenten op alle niveaus te stimuleren.		Afgehandeld	Begroting 2015		Schroor

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Motie-Indieners	Titel	Datum	verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
2011-10	3 CU, CDA, Stadspartij	Familie bibliotheek in de Wijert		1. op korte termijn, uiterlijk binnen een half jaar, te komen met een voorstel tot passende huisvesting voor de familiebibliotheek in de Wijert	O&W	Integratie in MFC de Wijert? (oetz. in de. 19 nov 2014) Info volgt in 3e kw. 2015		motie	Bibl. visie	De Rook/Schroor
2013-28	6 VVD	Eigendom grond onder clubgebouwen		1. onderzoek te doen naar de eigendomsstatus van clubgebouwen op gemeente grond; 2. naar aanleiding daarvan de financiële en juridische gevolgen voor de gemeente in kaart te brengen; 3. te onderzoeken of de problemen van financiering, zoals in het geval van GHBS, ook voor andere sportclubs, gelden als zij zouden willen (ver-)bouwen en/of uitbreiden.	O&W	Wordt betrokken bij de actualisatie van de Sportvisie; het Meerjarenprogramma Sport (zie stavaza moties, chrf 29 mei 2015)		motie	Voorjaarsbrief	De Rook
2013-70	11 D66, CDA, CU, Stadspartij	Museumvisie		* in 2014 een 'Museumvisie' aan de raad voor te leggen; * in dit document een middellange termijnvisie te presenteren op het aanbod van verschillende musea in de stad Groningen; * hierbij in ieder geval in te gaan op: * samenwerking tussen de verschillende musea onderling en met andere culturele en maatschappelijke initiatieven; * de ontwikkeling van de huidige musea vanuit gemeentelijk perspectief; * de algemene expositie van de Groninger geschiedenis. * in de toestandkoming van dit document afstemming te zoeken met in ieder geval: * huidige musea * de Provincie Groningen	O&W	Uitkomsten veldonderzoek worden meegenomen in n.v. Cultuurnota medio 2016 (zie stavaza moties, chrf 29 mei 2015)		motie	Gemeentebegroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	De Rook
2013-85	12 VVD	Onderwijspropeller		1. alle projecten in kaart te brengen die door scholen zouden kunnen worden geadopteerd ter versterking van (de instroom in) het beroeps onderwijs; 2. in overleg te treden met het scholenveld teneinde tot een protocol te komen voor systematische uitwisseling en samenwerking op grote projecten; 3. voorstellen te doen voor een lancering en evaluatie met betrokken scholen, projecten en bedrijfsleven, bijvoorbeeld in werkconferenties; 4. de raad begin 2014 te informeren over de uitwerking van dit voorstel en de implementatie daarvan.	O&W/W&I			Initiatief voorstel		
2014-17	5 CDA, CU, SP, S&S, Stadspartij en PvdD	onderzoek Martiniplaza		om in het onderzoek naar de beste locatie voor Martiniplaza ook te kijken naar onder andere de interne bedrijfsvoering, de mogelijkheden van verkoop, de verbetering van de bereikbaarheid om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de situatie en de mogelijkheden.	O&W	Resultaten onderzoeken eind 2015 (zie stavaza moties, chrf 29 mei 2015)		motie	Martiniplaza	v. Keulen

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Initiatiefvoorstellers	Titel	Dictum	Cie	Gepolde afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
2014-37	6	VVD	Verantwoorde kosten-dekkendheid sporttarieven	<p>bij het opstellen van de tarieven de volgende volgorde aan te houden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eerst kijken naar de mogelijkheden om de kostendekkendheid te verbeteren door de kosten te verlagen; - vervolgens in overleg met de sportverenigingen te gaan over wat zij in eigen beheer zouden kunnen doen en hen daarbij tegemoet te komen in de tarieven. 	O&W	wordt meegenomen in Meerjarenprogramma Sport, 1e kw. 2016 (zie stavaza moties, 27)		motie	Voorjaarsdebat	De Rook
2014-71	9	CDA, CU, PvdA, GL, PvdD, SP, D66, S&S, Stadspartij, VVD	Ruimte voor vluchtelingen I.S.	<p>1. om in contact te treden met het COA en de mogelijkheden te onderzoeken om binnen de gemeentegrenzen ruimte te bieden aan vluchtelingen;</p> <p>2. de raad daarover voor de begroting te rapporteren.</p>	O&W	Gesprekken lopen, zodra er meer duidelijkheid is, komt info naar de raad (zie stavaza moties, chrf 29 mei 2015)		motie	motie vreemd aan de orde van de dag	den Oudsten
2014-74	10	GL, CDA, PvdA, CU, PvdD, Stadspartij	Experiment huishoudelijke hulp	<p>samen met stadjiers en betrokkenen, zoals wijkorganisaties en woningbouwverenigingen, te gaan experimenteren met andere organisatievormen van huishoudelijke hulp, zoals wijkcorporaties of vouchers. (http://www.trouw.nl/t/m/4516/Gezondheid/articelen/detail/3575825/2014/10/25/Hulp-in-huis-en-banen-gereed-met-dienstencheque-gemeenten.dhtml)</p>	O&W /W&I	Loopt, college houdt raad op de hoogte (zie stavaza moties, chrf 29 mei 2015)		motie	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwings Sociaal Domein (VSD)	Schroor
2014-76	10	GL, PvdA, S&S, PvdD, CU	De stem van jongeren	<p>1. de nieuwe jeugdhulp samen met kinderen en jongeren vorm te geven en een manier te vinden daarover met hen in gesprek te gaan;</p> <p>2. daarbij gebruik te maken van ervaringen elders in het land. (bestaande initiatieven en methoden om jongeren te betrekken)</p>	O&W /W&I	Onderzoek rond zomer 2015 afgerond, uitkomsten volgen (zie stavaza moties, chrf 29 mei 2015)		motie	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwings Sociaal Domein (VSD)	Gijsbertsen
2014-87	11	D66, GL, PvdA, CU, PvdD, Stadspartij	Sport maakt 't beter	<p>1. om sportverenigingen te betrekken bij de gebiedsgebonden aanpak;</p> <p>2. om vanuit sociale wijkteams nadrukkelijk contact te leggen met sportverenigingen.</p>	O&W	Wordt meegenomen in voortgangsrapp. over soc. wijkteams na zomer 2015 (zie stavaza moties, chrf 29 mei 2015)		motie	Begroting 2015	Schroor

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M - Indieners	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
<i>verzoekt het college:</i>									
2014-95	11 VVD, D66, GL, PvdA, CU	Onderwijs inzetten om kindermishandeling te bestrijden	een concrete verbinding te leggen tussen onderwijs en (kinder)mishandeling zodat (kinder)mishandeling tijdig gesignaleerd en aangepakt wordt en dat kinderen weten dat en hoe zij hulp kunnen inschakelen.	O&W	Wordt dit jaar verder uitgewerkt tussen gem. en onderwijs, andere info voor begrotingsdebat 2016 (zie stuwara moties, brief 20 maart 2015).		motie	Begroting 2015	Gijsbertsen
2015-6	3 S.&S, D66	Shelter City	<ol style="list-style-type: none"> om in overleg met het ministerie van Buitenlandse Zaken, Justitia et Pax en de maatschappelijke partners tot de uitvoering te komen van een 1-jarige pilot Shelter City Groningen voor de opvang van minimaal twee mensenrechtenverdedigers waarin de volgende doelen in ieder geval worden nagestreefd: <ol style="list-style-type: none"> zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers; zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers; betrokkenheid bij en bewustwording van inwoners over mensenrechten door het stimuleren van kennisoverdracht; zorg voor imagoversterking van Groningen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten. organisaties, bedrijven en particulieren de mogelijkheid te bieden om een bijdrage (financieel of in natura) te leveren aan Groningen Shelter City; in 2015 een eenmalig bedrag van €40.000,- te reserveren als bijdrage van de gemeente Groningen aan de pilot Shelter City Groningen; in 2016 een evaluatie uit te voeren met de betrokken partners bij Shelter City Groningen en aanbevelingen te doen voor eventuele voortzetting van het initiatief, al dan niet met structurele (financiële) steun van de gemeente Groningen. 	O&W			Initiatief-voorstel	initiatief-voorstellen	Schroor

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Indiëners	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
<i>verzoekt het college:</i>										
2010-05		11	GL, CU	Laaggeletterdheid	<ol style="list-style-type: none"> De raad op de hoogte te houden van de stand van zaken rond het aanvalsplan laaggeletterdheid de raad tijdig te informeren wanneer budget ontbreekt om activiteiten uit plan uit te voeren 	O&W	Afgehandeld	motie	Begroting	
2011-06		11	PvdA	Crowdfundings	<ol style="list-style-type: none"> de haalbaarheid te (laten) onderzoeken van een online crowdfunding platform toegesneden op de Groningse situatie, daarbij gebruikmakend van het succesvolle voorbeeld van Amsterdam – en de raad hier uiterlijk in het voorjaar 2012 over te rapporteren 	O&W	Afgehandeld	Initiatief voorstel		
2011-08		12	GL	Een plek voor jongeren	<ol style="list-style-type: none"> een voorstel uit te werken, in overleg met zoveel mogelijk jongerenorganisaties, om te komen tot een fysieke plek waar die jongerenorganisaties de ruimte en de mogelijkheden hebben om hun activiteit uit te voeren en uit te breiden en samen te werken; het college te verzoeken om binnen zes maanden dit voorstel voor een plek voor jongeren voor te leggen aan de Raad. 	O&W	Afgehandeld	Initiatief voorstel		
2011-35		6	SP	Besteding middelen voor het organiseren van nieuwe Wmo-voorzieningen	met voorstellen te komen voor besteding van rijksmiddelen voor organiseren van nieuwe Wmo-voorzieningen ipv AWBZ-zorg, en raad vroegtijdig en nauw te betrekken bij ontwikkeling van beleid op dit vlak	O&W	Afgehandeld	motie	Voorjaars-brief	Schroor
2011-37		6	D66, GL, VVD, S&S, CDA	Kinderopvang en sport	<ol style="list-style-type: none"> plan van aanpak opstellen om te stimuleren dat nog meer kinderopvangorganisaties sportactiviteiten gaan aanbieden, de samenwerking tussen k.o.-organisaties en sportverenigingen te stimuleren en k.o.-organisaties te stimuleren gebruik te maken van projectsubsidie en te ondersteunen bij de aanvraag daarvan 	O&W	Afgehandeld	motie	Voorjaars-brief	
2011-65		11	CDA, GL, PvdA, D66, S&S	De openbare ruimte als sport accommodatie	<ol style="list-style-type: none"> op de site van de gemeente een overzicht te publiceren van alle openbare ruimte die voor sport en spel gebruikt kan worden (van trapveldje tot looproute) hierbij een lijst met paden en wegen te publiceren waar in een bepaalde periode onderhoud wordt gepleegd (zodat deze buiten de onderhoudsperiode veilig door wielrenners, skeelers en skaters benut kunnen worden) deze lijst zo vaak als nodig updaten. 	O&W		motie	Begroting	
2011-72		11	D66, CU, VVD, CDA, PvdD	Geef sportieve inrichting meer ruimte	<ol style="list-style-type: none"> Binnen de plannen van ruimtelijke ordening, een prominente plek te geven aan de kaders voor een sportieve inrichting; in de in 2012 op te stellen 'Kaders voor een sportieve inrichting' aandacht te besteden aan de samenwerking tussen sport en RO en de kansen die dat biedt. 	O&W	Afgehandeld	motie	Begroting	

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Initiatievers	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
<i>verzoekt het college:</i>										
2011-79		CU, S&S, VVD, Stadspartij, CDA, PvdA	Ontschotting fondsen armoede bestrijding bij kinderen	1. het jeugdsportfonds, de Stichting Leergeld, het mentorenproject van Humanitas en de pc-regeling voor minima financieel te ontschotten	O&W	Bij begroting 2013 is hiervoor aanvullend 1,55 miljoen euro beschikbaar gesteld	Afgehandeld	motie	Begroting	
2012-42		GL, PvdA, D66	Integratie en emancipatie	1. Verzoek aan het college tweemaal de stand en ontwikkeling van de integratie en emancipatie in de stad Groningen te onderzoeken; 2. De uitkomsten hiervan in 2013 voor te leggen aan de raad en te betrekken bij de behandeling van het integratie- en emancipatiebeleid.	O&W	Gegevoerd voor cte. O&W 20 nov. 2013. Daarna afgehandeld.	Afgehandeld	motie	Voorjaars-brief	
2012-44		D66, PvdA	Onderwijs-huisvesting: van woorden naar daden	1. om voor de begroting 2013 te komen met een eerste opzet van het aangekondigde Masterplan als uitvoering van de kadernota; 2. Daarbij de mogelijkheid te verkennen om door een meer efficiënte besteding van het onderwijs-huisvestingsbudget de uitvoering van de Kadernota dichterbij te brengen. Te denken valt hier aan samenwerking met schoolbesturen rond het opdrachtverschap, maar ook bundeling van beheer en onderhoud van Vastgoed in de gemeentelijke organisatie.	O&W	m.i.v. 1-1-2015 draagt gem. geen verantwoordelijkheid voor onderhoud, aanpassing en renovatie. Zie verordening op agenda.cie. O&W 19 nov. 2014	afgehandeld	motie	Voorjaars-brief	Schroor
2012-62		GL, CU, PvdD	Alfabetisering	1. voor het eind van het 1e kwartaal van 2013 een tussenevaluatie op te stellen van in ieder geval het onderdeel "alfabetiseringscursussen voor volwassenen" van het aanvalsplan laaggeletterdheid; 2. bij deze evaluatie tenminste te betrekken: de ervaringen en resultaten tot 2013; de wijzigingen in bovengenoemde wer- en regelgeving en de onderdelen uit het nieuwe armoedebeleid die hieraan raken; 3. aan te geven hoe de uitvoering van het beleid en de financiering de komende jaren weer aan kan sluiten bij de geformuleerde ambities in het aanvalsplan laaggeletterdheid; 4. op dat moment zonnig voor de rest van het jaar 2013 een voorstel voor aanvullende financiering aan de raad voor te leggen.	O&W	Komt terug bij brief budget 2014 voor volwasseneneducatie	Afgehandeld	motie	Gemeentebe-groting 2013	
2012-64		11 SP	Consequenties regeerakkoord voor zorg, welzijn en sociale zaken	1. de consequenties van het regeerakkoord op het gebied van zorg, welzijn en sociale zaken in het eerste kwartaal van 2013 zoveel mogelijk in beeld te brengen; 2. de raad een voorstel te doen hoe we in Groningen op een sociale wijze met deze consequenties omgaan.	O&W	Zie collegebrief 21-2-2013. Gegevoerd voor cie. 6 mrt 2013.	Afgehandeld	motie	Gemeentebe-groting 2013	
2012-77		11 SP, GL, CDA en D66	Amateurkunst subsidies	1. na te gaan of het inderdaad zo is dat een andere verdeling van de beschikbare subsidie-middelen over de verschillende regelingen meer recht doet aan de behoeftes en wensen van de amateurverenigingen; 2. wanneer dit inderdaad het geval is de raad een voorstel te doen tot aanpassing van de systematiek.	O&W	Nieuwe inrichting subsidierelingen per 2014. Zie collegebrief 12 sept. 2013.	Afgehandeld	motie	Vaststellen Cultuur noa 2013-2016	

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mandateners	Titel	Datum	verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
2012-78	D66, PvdA, GL, SP, S&S en CU	Tussentijdse evaluatie		voor de behandeling van de Begroting 2015 de voortgang van de Cultuurnota te evalueren en ter bespreking aan te bieden aan de raad.	O&W	In cite. 1 okt. 2014	afgehandeld	motie	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016	De Rook
2012-79	D66, PvdA en S&S	Huisvesting		<ol style="list-style-type: none"> in 2013 een herijkte huisvestingsnota op te stellen voor culturele instellingen; hierin een inventarisatie te maken van ervaren knelpunten en mogelijke oplossingen hiervoor; deze ter bespreking aan de raad voor te leggen. 	O&W	raad wordt regelmatig geïnformeerd over voortgang	Afgehandeld	motie	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016	De Rook
2012-80	D66, PvdA, S&S, Stadspartij en SP	Simplon		<ol style="list-style-type: none"> vanuit alle betrokken diensten, in actieve zin, medewerking te verlenen aan een samenwerking met Simphon om in het Ebbingekwartier nieuwe exploitatiemogelijkheden voor het poppodium te ontwikkelen; mee te werken aan een gedragen financieel toekomstbestendig plan dat de belangrijke functie van Simphon in de stads infrastructuur op het gebied van pop, urban en jeugdcultuur verbreedt en versterkt; hierbij ook andere gebruikers van het Boterdiep, het Paleis, OLE en het Ebbingekwartier hierbij te betrekken; de raad jaarlijks bij de begroting op de hoogte te houden van de voortgang van de samenwerking en de resultaten. 	O&W	In raad 27-1-13: na faillissement wil college de functie van Simphon behouden (i.k.v. popstad Groningen) Zie collegebrief 6 febr. 2014; evaluatie vindt in 4e kwartaal 2014 plaats	Afgehandeld	motie	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016	De Rook
2012-81	D66 en S&S	Usva		<ol style="list-style-type: none"> de Usva te vragen in het 1e kwartaal van 2013 met een voorstel te komen en hierin op te nemen hoe de Usva de komende 2 jaar concreet wil bijdragen aan: * enerzijds de deelname van studenten aan het brede culturele aanbod in de stad en; * anderzijds hoe zij niet studenten wil bereiken bij de eigen activiteiten. een bedrag van €6.000,- te oormerken in het incidentenbudget van de Kunstraad voor 2013 en 2014 en naar gelang de kwaliteit van het voorstel dit bedrag aan de Usva toe te kennen. 	O&W	Plan van de Usva is goedgekeurd door de Kunstraad. Gemeente heeft € 6.000,- uitgekeerd aan de Usva. (mededeling Isha tijdens cite. 12 juni 2013)	Afgehandeld	motie	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016	
2013-30	D66, CDA en PvdA	Onderwijs		<ol style="list-style-type: none"> in beeld te brengen welke alternatieven er zijn voor de bezuinigingen op VVE, schoolbegeleiding en schoolmaatschappelijk werk; hierover in gesprek te gaan met het onderwijsveld; de raad uiterlijk 15 oktober 2013 te informeren over de uitkomsten zodat de gemeenteraad zich hierover een oordeel kan vormen in aanloop naar de begrotingsbehandeling. 	O&W	Meegetrokken in begrotingsdebat 2014	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief	

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M - Indiaten	Titel	Datum	verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
2013-31	D66, PvdA, S&S, Stadspartij	Infrastructuur cultuur		<p>1. te analyseren bij welke culturele instellingen en in hoeverre er in de huidige voorstellen sprake is van een dusdanige situatie dat er onaanvaardbare schade dreigt te ontstaan in de culturele infrastructuur van de stad Groningen;</p> <p>2. hierbij in ieder geval mee te nemen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. eventuele stapeling van kortingen waar instellingen mee te maken hebben; 2. de eventuele verbinding die bij instellingen bestaat tussen bepaalde bijdragen uit publieke of private fondsen en de (hoogte van) de gemeentelijke bijdrage. 3. deze analyse de raad te doen toekomen voor 15 oktober 2013. 	O&W	Zie collegebrief Voortgang openstaande moties m.b.t. begroting 2014, 3 okt. 2013. In 2014 visitatie van gevolgen van de bezuinigingen in de culturele infrastructuur.	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief	
2013-32	6 SP, GL en Stadspartij	Vergoeding eigen bijdrage		<ol style="list-style-type: none"> 1. de mogelijkheden voor het vergoeden van de eigen bijdrage van 35 euro voor bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen en andere zorginstellingen die een inkomen hebben tot 110% van het sociaal minimum vanuit de bijzondere bijstand en voor (ex) gedetineerden binnen het project/coördinatiepunt 'huzorg' ex-gedetineerden Groningen' te onderzoeken; 2. de raad daarover voor de begroting 2014 tijdig te informeren. 	O&W	zie raadsvoorstel 26-11-13. Beperking gratis trouwen en invoering tarief buitendienstidentiteitsbewijzen en overige leges.	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief	
2013-44	6 VVD, CDA, Stadspartij, D66, S&S, SP, CU, PvdD, GL, PvdA	Nacht van Hermans		naar de titel van Hermans' boek <i>Mooit meer slapen</i> de "Nooit-meer-Slapen-Nacht" van Hermans in Groningen te laten organiseren en daarbij die instellingen, verenigingen en scholen uit te nodigen die op basis van sponsoring een bijdrage kunnen leveren aan het laten weisagen van dit evenement; zodanig dat zij zowel de Nederlandse literatuur onder de aandacht brengen van een breed publiek als de Stad Groningen op literair gebied meer op de kaart zetten.	O&W	College geeft suggestie mee aan directie Forum	Afgehandeld	motie	Motie vresemd aan de orde van de dag	De Rook
2013-59	11 PvdA, GL, Stadspartij, CDA, CU, S&S	Alternatief voor sporthopper		* om in overleg met sportverenigingen, Huis voor de Sport en onderwijsinstellingen te bezien of door een combinatie van het gebruikmaken van een bestaand of nieuw webplatform, de inzet van combinatiefunctionarissen en de geplande activiteiten in het kader van het convenant "Bewegen voor kinderen - slim, fit en gezond" een volwaardig alternatief voor de Sporthopper kan worden gerealiseerd.	O&W	zie coll.brief 3 juli 2014, Huis voor de Sport zet Sporthopper voort in iets sobere vorm	Afgehandeld	motie	Gemeentebegroting 2014 en Belastingtarieven 2014	De Rook

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Initiatievers	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder	
verzoekt het college:											
2013-65		11	Stadspartij	Martiniplaza en duurzaamheid	* bij investeren in duurzaamheid ook aandacht aan het vernieuwen van de voorzieningen van Martiniplaza te besteden.	O&W	Wordt meegenomen in onderzoek naar de toekomst van MartiniPlaza (zie motiebrf 10-10-2014)	Afgehandeld	motie	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	Van Keulen
2013-66		11	Stadspartij	Onderhoud culturele gebouwen	* een inventarisatie te maken met financiële onderbouwing van het rechtstreeks salig onderhoud aan bovengenoemde gebouwen (Oosterpoort en Stadschouburg) deze uitkomsten met de raad te delen.	O&W	zie collegebrief boekenonderzoek en brief oplossingsrichting en OPSB 16 jan. 2014	Afgehandeld	motie	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	
2013-68		11	Stadspartij, GL, CU	Vrouwenopvang	* de zorgen van de gemeenteraad van Groningen over te brengen aan het kabinet.	O&W		Afgehandeld	motie	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	Schroor
2013-74		11	CU, VVD, PvdA, GL, SP, PvdD, CDA, S&S, Stadspartij	Sporthal De Wijert	* in de MIP/MOP 2014 middelen vrij te maken om de gewenste uitbreiding van de sangevraagde sporthal door het Gomanus College mogelijk te maken en de raad hierover of over andere financieringsmogelijkheden een voorstel te doen bij de behandeling van de MIP/MOP 2014 in december. * in samenspraak met het Gomanuscollege, NIC en (sport- en buurt- en wijk-) verenigingen te bepalen op welke wijze huurpenningen geïnd kunnen worden door de gebruikers van de accommodatie en de raad hierover te informeren bij de behandeling van de MIP/MOP 2014 in december.	O&W	wordt gerealiseerd, zie onderwijshuisvestingsplan 2015, op agenda die. O&W 19 nov 2014	Afgehandeld	motie	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	Schroor
2014-22		6	D66, VVD, PvdA en GL	Gronings Model	voor 1 januari 2015 de voortgang van het Gronings Model voor te leggen aan de raad. (betreft onderbetrokkenheid bij onderwijs = ambitie in het Coalitieakkoord 2014-2018)	O&W	zie cbrf 27 febr. 2015	Afgehandeld	motie	Voorjaarsdebat	Schroor

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Initiatievers	Titel	Datum	verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
2014-40	6	VVD, Stadspartij, CU	Kiezen voor kwaliteit in het onderwijs		te onderzoeken hoe de informatievoorziening over de kwaliteit van scholen zo verbeterd kan worden, dat meer ouders en kinderen geïnformeerd een goede schoolkeuze kunnen maken.	O&W	motiebrief 9/7/14; ontsluiting informatie via doorverwijzing op website, realisatie najaar 2015 (zie ook motiebrf 10-10-2014)	Afgehandeld	motie	Voorjaarsdebat	Schroor
2014-41	6	VVD, D66, S&S, CU	Innovatie in het sociaal domein		concreet de verbinding te maken tussen de uitdagingen in het sociale domein, de in Groningen beschikbare capaciteit van kennis en innovatiekracht en de ervaring van professionals, kennisinstellingen en betrokkenen.	O&W /W&I	Wordt opgepakt met de Hanzehogeschool (zie stavaza moties, dbrf 27 mei 2015)	afgehandeld	motie	Voorjaarsdebat	Schroor
2014-45	6	CU, PvdA, Stadspartij, VVD, CDA	Teamsport		<ol style="list-style-type: none"> de griffie te verzoeken in het najaar van 2014 een expertmeeting te organiseren voor de gemeenteraad met een diversiteitscommissie van de Groninger sportverenigingen over onder andere de thema's talentontwikkeling (incl. bewegingsonderwijs), accommodatiebeleid (incl. eigendom/beheer/onderhoud), het subsidie- en tariefstelsel en de mogelijkheden voor bezuinigingen; het presidium hiervoor een voorbereidingscommissie van raadsleden (woordvoerders sport) in het leven te laten roepen; de uitkomsten van de expertmeeting als input voor de inhoudelijke veranderagenda op het gebied van sport aan te bieden aan het college. 	O&W	zie ook motie sportariefen. Voorbereidingsproces loopt	afgehandeld	motie	Voorjaarsdebat	De Rook
2014-51	6	S&S, GL, SP, CDA	Noodopvang asielzoekers		<ol style="list-style-type: none"> er zorg voor te dragen dat er geen tekort ontstaat aan noodopvang voor asielzoekers en vreemdelingen; bij de opstelling van de begroting voor 2015 te onderzoeken of dit bedrag vanwege bovenstaande ontwikkelingen nog steeds toereikend is; hiervoor met de uitvoerders van de noodopvang in overleg te gaan. 	O&W	motiebrief 9/7/14; uitvoering: 250.000 structureel, aan vullend 100.000. (zie motiebrf 10-10-2014)	Afgehandeld	motie	Voorjaarsdebat	Gijsbertsen

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Initiatievr	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
2014-65			Topinkomens zorg		O&W	Op agenda raad 24 sept. 2014, via interpellatiedebat, zie schrift. beantwoording vragen SP, cbrf 26 sept. 2014	Afgehandeld	motie	Resultaten marktconsultatie t.b.v. continuïteit van AWBZ-zorg in 2015	Schroor
2014-66			Help de Voedselbank de zomer door!		O&W /W&I	1. met de Voedselbank in overleg te gaan hoe in het acuut tekort voorzien kan worden; 2. daar waar mogelijk, binnen de netwerken van de afzonderlijke leden van het College, de materiële (mede)verantwoordelijkheid voor de Voedselbank onder de aandacht te brengen en vorm te geven; 3. in de relatie met de inwoners van de stad aandacht te vragen voor een nog grotere betrokkenheid bij de voedselbank; 4. in overleg te gaan met de voedselbank om tot een structurele oplossing te komen voor dit jaarlijkse terugkerende probleem en de raad hierover te rapporteren.	Afgehandeld	motie	Intensivering armoedebeleid 2014 d.m.v. inzet extra rijksmiddelen	Gijsbertsen
2014-67			Martiniplaza		O&W	1. de raad inzicht te geven in de financiële gesteldheid en de interne bedrijfsvoering van MartiniPlaza; 2. een concreet exploitatie- en investeringsplan voor de genoemde 6,6 miljoen euro ter goedkeuring aan de raad voor te leggen; 3. slechts de bovengenoemde 2,4 miljoen euro direct beschikbaar te stellen aan MartiniPlaza; 4. pas te besluiten over de toedeling van de overige vrijgemaakte 4,2 miljoen euro wanneer de raad inzicht heeft in de financiële gesteldheid van MartiniPlaza en instemt met het bovengenoemde exploitatie- en investeringsplan.	Afgehandeld	motie	Martiniplaza: maatregelen n.a.v. niet tijdig melden exploitatiete kort 2014	v. Keulen
2014-73			Maatwerk communicatie		O&W /W&I	1. bij de communicatie over de veranderingen in de zorg speciale aandacht te besteden aan mensen die de Nederlandse taal niet of beperkt machtig zijn, kampen met laaggeletterdheid, digitale vaardigheden ontberen en/of sociaal en verbaal minder weerbaar zijn; 2. deze communicatie vooraf voor te leggen aan de bestaande adviesraden (zoals het WMO-platform, SOOG, Adviesraad gehandicaptenbeleid en Ouderenraad); 3. bij intakes: "leukheidsgesprekken" en bezwaarprocedures de zorgvragers actief te wijzen op de mogelijkheid daarbij een belangzwaarder naar keuze te betrekken.	Afgehandeld	motie	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwings Sociaal Domein (VSD)	Schroor

verzoekt het college:

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Indiëners	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portie-feuille houder
2014-75		10 GL, PvdA, S&S, PvdD, CU	Medezeggenschap Jeugdigen en ouders	in de afspraken met de aanbieders van jeugdhulp en in de beleidsregels daaronterop te nemen dat: 1. jongeren in staat worden gesteld cliëntmedezeggenschap uit te oefenen in de instelling waar zij jeugdhulp krijgen; 2. ouders in staat worden gesteld oudermedezeggenschap uit te oefenen in de instelling waar hun kind jeugdhulp krijgt; 3. specifiek onderscheid wordt gemaakt in medezeggenschap door jongeren en door die van ouders; op de uitvoering van bovenstaande toe te zien.	O&W /W&I	Wordt vastgelegd in de contracten voor 2016. Onderzoek wordt hoe medezeggenschap wordt uitgewerkt in de andere regels jeugdhulp (zie stanzas moties, cbrf 29 mei 2015)	afgehandeld	motie	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwings Sociaal Domein (VSD)	Gijsbertsen
2014-81		10 CU	Familiegroepsplan	1. uit te werken op welke wijze het recht op het maken van een familiegroepsplan mogelijk is; 2. deze uitwerking aan de raad voor te leggen.	O&W /W&I	Familiegroepsplan is geïntegreerd in het ondersteuningsplan. Al lerende wordt uitvoeringspraktijk verbeterd (zie stanza moties, cbrf 29 mei 2015)	afgehandeld	motie	Beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwings Sociaal Domein (VSD)	Schroor
2014-85		11 VVD, GL, PvdA	Jonge Harten	bij beoordeling van het verzoek van Jonge Harten mee te wegen dat de gemeenteraad het festival waardeert om zijn spilfunctie wat betreft talentontwikkeling en samenwerking.	O&W	zie cbrf 11 dec. 2014, extra bijlage van 10.000 mits specificatie onderbouwing noodzaak door directe festival.	afgehandeld	motie	Begroting 2015	De Rook
2014-88		11 PvdA, D66, GL	Geen MBO'ers tussen wal en schip	1. naast de MBO-instellingen ook in gesprek te gaan met welzijnsorganisaties en het bedrijfsleven; 2. hierbij als primaire doelstelling de preventie van verdere jeugdwerkloosheid te nemen; 3. tevens te meten om hoeveel jongeren het hierbij gaat; 4. de resultaten van deze gesprekken met mogelijke oplossingen te rapporteren aan de raad voor 1 februari 2015.	O&W	zie cbrf 12 febr. 2015	afgehandeld	motie	Begroting 2015	Schroor
2014-94		11 VVD, D66, GL, PvdA	Green tariefsverhoging sport	1. het besluit tot verhoging van de tarieven op sportaccommodaties in te rekken; 2. de gevolgen van het intrekken van het tariefbesluit voor 2015 te verwerken in een begrotingswijziging; 3. met een begrotingswijziging te komen waarin het tekort van €160.000,- wordt gedekt door het inzetten van de incidentele meerprijs toeristenbelasting 2014; 4. de raad voor 1 februari 2015 te informeren over een structurele oplossing.	O&W	zie cbrf 11 dec. 2014, wordt voor 2015 ingetrokken, in april/mei 2015 komt nieuw voorstel.	afgehandeld	motie	Begroting 2015	De Rook

In groen is verzoek aan griffie

8/9

9-6-2015

Bijlage - IM-lijst O&W juni nieuw, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

<i>Jaar - M Nr</i>	<i>M nd</i>	<i>Titel</i>	<i>Dictum</i>	<i>Cie</i>	<i>Gepolde afhandeling / overige opmerkingen</i>	<i>Afgehandeld</i>	<i>Soort</i>	<i>Agenda- punt</i>	<i>Porte- feuille houder</i>	
2014- 96	11	VVD	Opbloeiende talenten	innen het Onderwijspact, in overleg te treden met de onderwijspartners om talent van leerlingen, studenten en docenten op alle niveaus te stimuleren.	O&W	zie chr 11 dec. 2014, college: faciliteert zoveel mogelijk.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Begroting 2015	Schroor

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Raadsvoorstel

Registratienr.: 4986238 Steller/telnr. Suzanne.Kroon/ 58 92 Bijlagen 4
Onderwerp Financiële jaarstukken PG&Z

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim
	☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)
Portefeuillehouder	Wethouder Gijsbertsen Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. geen gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze uit te brengen omtrent de jaarrekening en het jaarverslag 2014, de actualisatie Begroting 2015 en Begroting 2016 van de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Zorg;
- II. het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Zorg in te lichten over dit besluit.

Vervolg voorgesteld besluit

Samenvatting

Bijgaand ontvangt u de financiële jaarstukken van de gemeenschappelijke regeling:

- het jaarverslag en de jaarrekening 2014 met toelichting in de vorm van een oplegger;
- de tweede actualisatie van de begroting 2015 (begrotingswijzigingen 2015);
- de begroting 2016 PG&Z met toelichting in de vorm van een oplegger.

Er zijn geen belangwekkende resultaten, afwijkingen of verwachtingen te melden.

Met de toezending van de financiële jaarstukken wordt voldaan aan artikel 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het Algemeen Bestuur PG&Z heeft in haar conceptbespreking van 10 april jl. geen op- en aanmerkingen geuit. Nu wordt uw Raad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze uit te brengen.

B&W-besluit d.d.: 28 april 2014

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Met toezending van de begrotingsstukken wordt voldaan aan artikel 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit artikel bepaalt dat de begrotingsstukken ten minste acht weken voordat zij door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld, aan de raden van de deelnemende gemeenten worden toegezonden voor commentaar.

Kader

Op 10 april jongstleden zijn, in concept, de financiële jaarstukken over 2015 en 2016 in het Algemeen Bestuur PG&Z besproken. Zij heeft besloten om de actualisatie begroting 2015 en de conceptbegroting 2016 PG&Z om commentaar voor te leggen aan de gemeenteraden. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om desgewenst een zienswijze te geven.

Als uitvoerende organisatie voert de GGD voor de gemeente Groningen een aantal taken uit. De uitvoering van deze taken is geregeld in de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Zorg. GGD Groningen is de publieke gezondheidsdienst van de regio Groningen. GGD Groningen werkt preventief aan de gezondheid, het welzijn en de veiligheid van alle burgers in het dagelijks leven en in crisissituaties.

Deze taken betreffen onder meer de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg 0-19-jarigen, Technische Hygiëne inspecties, advisering over het lokale gezondheidsbeleid, infectieziektebestrijding en de inzet bij crises en rampen.

Jaarrekening 2014

Het programma Gezondheid sluit met een positief resultaat als volgt verdeeld per deelprogramma (bedragen in duizenden euro's):

• Lokaalgerichte Zorg & Jeugd	V 384
• Specialistische Zorg & Veiligheid	V 548
• GGD Algemeen	V 123
• GHOR	0
• Totaal PG&Z	V 1.055

Via de resultaatbestemming 2014 worden de volgende mutaties voorgesteld:

- 1) toevoeging van € 554.000,- aan de egalisatiereserve gezondheid;
- 2) toevoegingen van € 22.000,- voor het gezondheidsprofiel, € 229.000,- voor herstel en kwaliteitsverbetering dossiers JGZ en € 250.000,- voor de organisatieontwikkeling bestemmingsreserve gezondheid.

Het weerstandsvermogen is met 1,235 miljoen euro, groot genoeg in relatie tot mogelijke risico's.

Actualisatie begroting 2015

Op 4 juli 2014 is de beleids- en financiële begroting 2015 van de GGD vastgesteld. Na die datum is een actualisatie doorgevoerd waarin een tweetal wijzigingen is verwerkt met betrekking tot de Toegang en RIGG. Om de begroting haar kadergevende rol te laten vervullen, dient zij geactualiseerd te worden. Het Algemeen Bestuur wenst de primitieve begroting voor 2015 om de volgende redenen aan te passen tot een actuele begroting: extra capaciteit toegangstaken Jeugdzorg, stijging inwonersaantal (actualisatie t.o.v. juli 2014-januari 2015), hogere SOA-subsidie, bezuiniging door het de invoering van het Shared Service Center (SSC) en het inzetten van een ambtelijk secretaris PG&Z.

Begroting 2016

Naast het programma gezondheid is nu voor het eerst ook het programma RIGG opgenomen, waarin de organisatiekosten RIGG zijn verwerkt. Deze is nog afhankelijk van besluitvorming in 2015 over de verdere ontwikkeling in de toekomst. De bijdrage per gemeente voor het programma gezondheid gaat in 2016 door indexatie omhoog en door de SSC-bezuiniging omlaag. Per saldo ligt de totale bijdrage voor wat betreft het programma gezondheid op het niveau van 2014.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

De begroting 2016 is in lijn met het budget van 2015 uitgewerkt, waarbij de nullijn niet is gehanteerd. De decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten gaat gepaard met een oplopende efficiëntyaakstelling van het Rijk. De effecten op de gemeentelijke budgetten zijn echter voor 2016 en 2017 nog hoogst onzeker. Daarnaast gaan er herverdeeleffecten optreden door de geplande invoering van het objectieve verdeelmodel jeugd. Deze bezuinigingen treffen de uitvoeringsorganisatie RIGG niet rechtstreeks, maar wel de deelnemende gemeenten aan de GR PG&Z en mogelijk de omvang en kwaliteit van de in te kopen voorzieningen. Een andere toedeling van jeugdmiddelen door Rijk/RIGG kan ook GGD Groningen raken waar het gaat om de toegangsfunctie (voorheen onderdeel van Bureau Jeugdzorg (BJZ)).

Argumenten en afwegingen

Het Algemeen Bestuur PG&Z heeft in haar conceptbespreking van 10 april jongstleden geen op- en aanmerkingen geuit. Nu wordt uw Raad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze uit te brengen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

-

Financiële consequenties

Zie toelichting Jaarverslag en Jaarrekening 2014, actualisatie Begroting 2015 en Begroting 2016.

Overige consequenties

-

Vervolg

Op 3 juli a.s. zal het Algemeen Bestuur de ontvangen commentaren betrekken bij het definitief vaststellen van de genoemde stukken. Zij ontvangen graag, via de ambtelijke secretaris, uiterlijk maandag 15 juni uw eventuele reacties.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

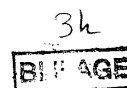

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Afdeling GGD Groningen
Onderwerp Financiële jaarstukken PG&Z

Aan de besturen van de deelnemende gemeenten

Telefoon	050-367 4338	Bijlage(n) 5	Uw brief van	Ons kenmerk 4972582	Uw kenmerk
Datum	13-04-2015				

Geachte Groninger gemeenten,

In haar vergadering van 10 april jl. heeft het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg (PG&Z-regeling) het concept voor het jaarverslag en de jaarrekening 2014, de begrotingswijzigingen 2015 en de begroting 2016 besproken. In deze brief informeren wij u over de besluitvorming aangaande deze financiële jaarstukken.

Het bestuur heeft besloten de financiële jaarstukken voor te leggen aan de deelnemende gemeenten om hen in de gelegenheid te stellen een zienswijze in te dienen. Hierbij ontvangt u daartoe de stukken:

- het jaarverslag en de jaarrekening 2014 met toelichting in de vorm van een oplegger;
- de tweede actualisatie van de begroting 2015 (begrotingswijzigingen 2015);
- de begroting 2016 PG&Z met toelichting in de vorm van een oplegger.

Met toezending van de begrotingsstukken wordt voldaan aan artikel 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit artikel bepaalt dat de begrotingsstukken acht weken voordat zij aan het Algemeen Bestuur worden aangeboden ter vaststelling, aan de raden van de deelnemende gemeenten worden toegezonden voor commentaar.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Bladzijde 2 van 2
Onderwerp Financiële jaarstukken PG&Z

Op 3 juli a.s. zal het Algemeen Bestuur de ontvangen commentaren betrekken bij het definitief vaststellen van de genoemde stukken. Wij ontvangen graag uiterlijk maandag 15 juni uw eventuele reacties. De verzending van de vergaderstukken voor 3 juli a.s. zal op donderdag 18 juni plaatsvinden.

U kunt uw reactie sturen per mail of per brief naar ondergetekende.

Met vriendelijke groet,
namens het Algemeen Bestuur,
de voorzitter, namens deze,

Ursula Hendriks, ambtelijk secretaris
Postbus 584
9700 AN Groningen

Ursula.hendriks@ggd.groningen.nl

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING PUBLIEKE GEZONDHEID & ZORG ALGEMEEN BESTUUR 10 april 2015

Agendapunt 4. a)

Oplegger Jaarverslag en de Jaarrekening 2014 PG&Z

Hierbij bieden wij u het Jaarverslag en de Jaarrekening 2014 van de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Zorg (PG&Z-regeling) aan. In 2014 is er één programma ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling, namelijk het programma gezondheid. In opdracht van het bestuur van de PG&Z-regeling voert de GGD de grote variëteit aan werkzaamheden uit die in het programma worden genoemd.

In het jaarverslag leggen wij op hoofdlijnen verantwoording af over het behalen van de in de begroting geplande doelen. Daarnaast bespreken wij in het jaarverslag onder meer het weerstandsvermogen, de risico's en ontwikkelingen en de reservepositie van de PG&Z-regeling. De jaarrekening is voornamelijk financieel van aard en geeft inzicht in het financiële resultaat en de besteding van de middelen. In deze toelichting gaan we in op de belangrijkste onderwerpen uit de jaarrekening en doen we een voorstel voor de bestemming.

Op het moment van verzenden heeft de accountant ondanks tijdige aanlevering nog geen goedkeurende verklaring gegeven. We verwachten deze ter vergadering in te kunnen brengen.

1. Het financiële resultaat

Het programma Gezondheid sluit met een positief resultaat als volgt verdeeld per deelprogramma (bedragen in duizenden euro's):

• Lokaalgerichte Zorg & Jeugd	V	384
• Specialistische Zorg & Veiligheid	V	548
• GGD Algemeen	V	123
• GHOR		0
• Totaal PG&Z	V	<u>1.055</u>

Hieronder lichten we per deelprogramma kort het resultaat toe.

Lokaalgerichte Zorg & Jeugd

Het positieve resultaat van het deelprogramma Lokaalgerichte Zorg & Jeugd wordt onder andere bepaald door een kostenreductie die de gemeente Groningen heeft gerealiseerd bij de vorming van een Shared Service Centre. Wij stellen voor dit structurele voordeel ook in de begroting 2015 en 2016 te verwerken.

Specialistische Zorg & Veiligheid

Het resultaat van het deelprogramma Specialistische Zorg & Veiligheid wordt voornamelijk gevormd door een fors positief resultaat op TBC in verband met de uitvoering van het COA-contract. Een andere positieve bijdrage in het resultaat is gerealiseerd bij Reizigersadvisering waar de gehanteerde tarieven meer in evenwicht met de markt zijn gebracht.

GGD Algemeen

Het voordeel op het deelprogramma GGD Algemeen is hoofdzakelijk ontstaan door een boekwinst op het verkochte pand in Veendam van ruim 190 duizend euro. Nadelig zijn de projectkosten die gepaard gaan met de invlechting van de toegangstaak Jeugdzorg. De projectkosten zijn een schatting van de benodigde extra inzet binnen de GGD zelf, alle

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

overige kosten worden door BIZ gedragen. Het gepresenteerde nadeel van 123 duizend euro is de laatste schatting van de projectkosten. Uiteraard blijft onze inzet deze kosten zo laag mogelijk te houden.

GHOR

Het deelprogramma GHOR vertoont bij de rekening 2014 een neutraal resultaat.

Per saldo levert dit voor de PG&Z-regeling een positief resultaat op van ruim een miljoen euro bij een omzet van bijna 20 miljoen euro. Voor een nadere toelichting op de financiële resultaten verwijzen we naar de deelprogrammarekening van de Jaarrekening 2014 PG&Z.

2. De financiële positie van de PG&Z-regeling

2.1 Voorstellen voor de bestemming van het resultaat van het programma Gezondheid

Een onderdeel van de besluitvorming over het jaarverslag en de jaarrekening 2014 is het bepalen van de bestemming van de resultaten.

Via resultaatbestemming 2014 worden de volgende mutaties voorgesteld:

Egalisatiereserve Gezondheid

- dotatie van het resultaat op het programma Gezondheid (1.055 duizend euro) – inclusief de voorgestelde toevoegingen en onttrekkingen aan bestemde reserves ten bedrage van 501 duizend euro - aan de egalisatiereserve Gezondheid. Concreet betekent dat een toevoeging van 554 duizend euro.

Bestemmingsreserves Gezondheid

- dotatie aan de bestemmingsreserve Gezondheidsprofielen ad 22 duizend euro, in 2014 heeft er geen gezondheidsenquête ten behoeve van het gezondheidsprofiel plaatsgevonden. Omdat het budget dat hiervoor jaarlijks beschikbaar is ad 22 duizend euro
- onlangs is door de Inspectie voor de Gezondheidszorg geconstateerd dat er diverse tekortkomingen zijn in de (digitale) dossiers bij de GGD Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Het herstel en de kwaliteitsverbetering van deze dossiers zal tot kosten leiden, hiervoor bestemmen wij 229 duizend euro.
- daarnaast is er het voorstel een nieuwe bestemmingsreserve in te stellen voor 250 duizend euro ter dekking van de kosten van de organisatieontwikkeling van de GGD in het licht van een aantal bestuurlijke opdrachten.

Bovenstaande voorstellen tezamen geven het volgende overzicht van de stand van reserves: **Programma Gezondheid**

Egalisatiereserve (*€ 1.000,-)	Stand 31-12-2014	Bestemming 2014	Stand 1-1-2015	In weerstandsvermogen
Reserve Gezondheid	336	554	890	890
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsprofielen	73	22	95	95
managementinfo JGZ	52		52	-
Dossierherstel JGZ	0	229	229	-
organisatie ontwikkeling GGD	0	250	250	250
Saldo na reservemutaties	461	1.055	1.516	1.235

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

2.2 Het weerstandsvermogen

In het jaarverslag wordt vermeld dat het weerstandsvermogen groot genoeg is in relatie tot de mogelijke risico's.

De ontwikkelingen rondom de toegangstaak brengen risico's met zich mee. Deze zijn lastig in te schatten op kans en hoogte. Zoals gemeld in de begroting zijn er eveneens andere risico's die de GGD raken. Zoals bijvoorbeeld de aanbesteding van de forensische geneeskunde door de landelijke politie. Rekening houdend met deze factoren stellen wij bij deze rekening voor het resultaat van 2014 toe te voegen aan de reserves en het structurele deel van 300 duizend euro ingaande 2015 te korten op de inwonerbijdragen van de regeling. Daarmee komt de algemene reserve uit op 890 duizend euro.

Voor het programma Gezondheid bedragen de reserves die tot het weerstandsvermogen gerekend mogen worden per ultimo boekjaar 2014 1,235 miljoen euro. Het weerstandsvermogen binnen het programma Gezondheid is gezien de benodigde weerstandscapaciteit toereikend.

Zienswijze gemeenteraden

In de huidige wet gemeenschappelijke regelingen is het DB bevoegd om de financiële stukken om commentaar voor te leggen aan de gemeenten/gemeenteraden. Het DB hecht er echter aan de financiële stukken voorafgaand met het Algemeen Bestuur te bespreken.

Het Algemeen Bestuur besluit het concept jaarverslag en de jaarrekening 2014 inclusief het voorstel voor bestemming van de resultaten voor te leggen aan de deelnemende gemeenten om daarmee de gelegenheid te bieden een zienswijze in te dienen.

3h

BIJLAGE

JAARVERSLAG 2014

EN

JAARREKENING 2014

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

PUBLIEKE GEZONDHEID & ZORG

GRONINGEN

(PG&Z-regeling)

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg (Grafting)

Inhoudsopgave Jaarverslag en jaarrekening

JAARVERSLAG 2014	3
1. <i>Inleiding verslag</i>	4
2. <i>Programmaverantwoording</i>	5
2.1 <i>Programma Gezondheid</i>	5
<i>Bezuinigingen</i>	5
2.1.1 <i>Welke opdrachten heeft de GGD uitgevoerd in 2014 en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?</i> .	6
2.1.2 <i>Wat heeft de uitvoering van de activiteiten in 2014 gekost?</i>	19
2.2 <i>Het overzicht van algemene dekkingsmiddelen</i>	19
3. <i>Paragrafen</i>	20
3.1 <i>Lokale heffingen</i>	20
3.2 <i>Weerstandvermogen en risicobeheersing</i>	20
3.3 <i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	25
3.4 <i>Financiering</i>	25
3.5 <i>Bedrijfsvoering</i>	25
JAARREKENING 2014	26
1. <i>Inleiding rekening</i>	27
2. <i>Toelichting op het overzicht van baten en lasten</i>	29
2.1 <i>Programma Gezondheid</i>	29
2.2 <i>Programma Onvoorzien</i>	30
3. <i>Balans per 31 december 2014 (incl. toelichting)</i>	31
4. <i>Deelprogrammarekening</i>	39
5. <i>Wet WNT (Wet normering topinkomens)</i>	46
6. <i>Controleverklaring</i>	48
BIJLAGEN	52

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

JAARVERSLAG 2014

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

PUBLIEKE GEZONDHEID & ZORG

GRONINGEN

(PG&Z-regeling)

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

1. Inleiding *verslag*

Voor u ligt het *jaarverslag* van de gemeenschappelijke regeling PG&Z over 2014.

In het onderdeel Programmaverantwoording van dit jaarverslag (hoofdstuk 2) leggen wij verantwoording af over de realisatie van het programmaplan 2014, zowel inhoudelijk als financieel.

In hoofdstuk 3 Paragrafen, gaan we in op de verschillende onderwerpen die voor de totale beoordeling van de PG&Z-regeling van belang zijn, namelijk:

- het weerstandsvermogen;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering en
- verbonden partijen.

In de inleiding van de *jaarrekening* (vanaf p. 26) vindt u het voorstel voor bestemming van het resultaat over 2014.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en Jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

2. Programmaverantwoording

De PG&Z-regeling heeft in de programmabegroting 2014 de opdrachten en de daarop gebaseerde activiteiten vastgesteld die de GGD in dat jaar moest uitvoeren. In deze programmaverantwoording legt de GGD daarom de facto verantwoording af over deze opdrachten.

De programma-indeling 2014 van de PG&Z-regeling bestaat uit één hoofdprogramma Gezondheid.

Deze programmaverantwoording geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Welke opdrachten heeft de GGD uitgevoerd in 2014 en welke activiteiten heeft de GGD daarvoor verricht?
  2. Wat heeft de uitvoering van de activiteiten en opdrachten gekost?
-

2.1 Programma Gezondheid

Het programma Gezondheid richt zich op die taken op het terrein van de openbare gezondheidszorg die de gemeenten aan de GGD als hun gezamenlijke gezondheidsdienst hebben opgedragen.

Het programma Gezondheid is onderverdeeld in de volgende deelprogramma's:

- Lokaal Gerichte Zorg en Jeugd (LGZ&J);
- Specialistische Zorg en Veiligheid (SZ&V);
- GGD Algemeen;
- GHOR.

Deze indeling is conform de vastgestelde begroting 2014.

Bezuinigingen

Het bestuur heeft GGD Groningen (inclusief GHOR) opdracht gegeven om in 2011 tot en met 2014 een groot aantal bezuinigingsmaatregelen te nemen. In de periode 2011-2014 heeft GGD Groningen ruim 1 miljoen euro bezuinigd, waarvan meer dan 600 duizend euro ten gunste van de inwonerbijdragen is gekomen. Eind 2014 is van de bezuinigingen 900 duizend euro structureel en 100 duizend incidenteel gerealiseerd.

De bezuinigingsmaatregelen betroffen het sluiten van het Informatiecentrum Gezondheid (publieke gezondheidsinformatie), het niet meer uitvoeren van de zwangerschapseducatie door de GGD en het afschaffen van het medisch milieukundig onderzoek. Daarnaast is er bezuinigd op beleid (waaronder deelname benchmark, lokaal gezondheidsbeleid), gezondheidsbevordering en overhead via de ontwikkelingen binnen gemeente Groningen.

Het bestuur heeft in het voorjaar van 2014 besloten dat een verdere bezuiniging op de taken publieke gezondheid niet past bij de afspraken binnen de regio Groningen om meer in te zetten op preventie en het voorliggende veld. Nog meer bezuiniging betekent dat we vergaand op het gebied van preventie taken moeten saneren. Volgens het bestuur PG&Z is dit strijdig met de koers die gemeenten hebben ingezet met betrekking tot de decentralisaties in het sociale domein.

Toekomst GGD

In februari 2014 heeft het bestuur de directeur Publieke Gezondheid, naast de reguliere taken, een bestuurlijke opdracht meegegeven voor de komende twee jaar. De opdracht behelst de positionering van GGD Groningen, de in gang gezette cultuuromslag, de ontvlechting van andere onderdelen van de gemeente Groningen en de verbinding tussen sociale en fysieke veiligheid. In 2014 zijn de eerste stappen gezet op de diverse onderdelen. In 2015 wordt de balans opgemaakt.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en Jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

De wijzigingen in het sociale domein en de rol van de gezondheidsdienst hebben in 2014 centraal gestaan. Het bestuur heeft, in het 1e trimester van 2014, GGD Groningen de opdracht gegeven om op te treden als moederorganisatie voor triage en casemanagement. De voorbereidingen hiervoor en de transitie per 1 januari 2015 hebben in 2014 een groot beslag gelegd op de capaciteit van GGD Groningen. Ook heeft GGD Groningen, zowel regionaal als lokaal, op diverse niveaus en manieren meegedacht en meegedaan in de voorbereidingen op de decentralisaties. Uit allerlei activiteiten, zoals relatiegesprekken en manieren van samenwerken, blijkt dat gemeenten GGD Groningen zien als één van de partners in het sociale domein.

Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 heeft GGD Groningen door interactieve regiobijeenkomsten zichzelf gepresenteerd aan de nieuwe raden.

Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg (PG&Z)

De gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg is per januari 2014 in werking getreden. Voorheen was er een gemeenschappelijke regeling samen met de Veiligheidsregio/Brandweer. De Veiligheidsregio heeft nu een zelfstandige gemeenschappelijke regeling. De verbinding tussen veiligheid en gezondheid is formeel geregeld, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 is een nieuw bestuur PG&Z samengesteld.

De huidige gemeenschappelijke regeling PG&Z biedt de ruimte om ook taken op het gebied van zorg onder de regeling te brengen – in de titel aangeduid als ‘& Zorg’. Dit is in 2014 ook gebeurd. De 23 gemeenten hebben de inkoop van de jeugdzorg gemandateerd aan het Dagelijks Bestuur PG&Z en de uitvoering beled bij de uitvoeringsorganisatie RIGG. De uitvoeringsorganisatie Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) is ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling. Daarmee zijn er vanaf 2015 twee uitvoeringsorganisaties (GGD & RIGG) onder de vlag van PG&Z actief.

2.1.1 Welke opdrachten heeft de GGD uitgevoerd in 2014 en welke activiteiten zijn daarvoor verricht?

Deelprogramma Lokaal Gerichte Zorg en Jeugd (LGZ&J)

Binnen het deelprogramma Lokaal Gerichte Zorg en Jeugd voeren we twee hoofdproducten uit:

- Jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen (JGZ);
- Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz).

Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar (JGZ)

Binnen de JGZ volgen we de lichamelijke -, psychische -, sociale - en cognitieve ontwikkeling van kinderen. En geven we informatie aan ouders en kinderen over een gezonde ontwikkeling van het kind op al deze gebieden. Daarnaast signaleren we (dreigende) stoornissen en zorgen we voor adequate behandeling of doorverwijzing. Het betreft de uitvoering van de voorgeschreven contactmomenten en screenings (uniform deel van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg) voor 0-19 jarigen.

Activiteiten vanuit begroting 2014

Beleid

- Inrichting nieuwe werkwijze conform de uitgangspunten zoals geformuleerd binnen de JGZ nieuwe stijl;
- Verbeteren integrale JGZ aansluitend op ontwikkelingen rondom decentralisatie van de jeugdzorg.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en presentatie 2014 Publieke Gezondheid & Zorg, Groningen

---

Aangepaste basistakenpakket

- Contactmomenten en screening, huisbezoeken, consultatiebureau en schoolbezoeken;
- Individuele casuïstiek risicokinderen;
- Uitvoering rijksvaccinatieprogramma.

Niet-basistakenpakket:

- Logopedie (gemeentespecifiek);
- Borgen van Zorg voor Jeugd Groningen binnen de backoffice van de Centra voor Jeugd en Gezin;
- Uitvoeren overige plusproducten, onder meer LichtPedagogische Hulpverlening, ouderschapstrainingen en groepsvoorlichting.

Stand van zaken 2014

Het werkveld van de jeugd(gezondheids) zorg is volop in ontwikkeling. De invulling van het Basispakket JGZ is duidelijk geworden, eind 2014. Ook is de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) en het Besluit Publieke Gezondheid aangepast. GGD Groningen heeft hard gewerkt om in te kunnen spelen op die ontwikkelingen. De GGD heeft tevens geparticipeerd in diverse werkgroepen in het traject Transformatie Jeugdzorg.

In 2013 is een implementatieplan ontwikkeld om de contactmomenten te flexibiliseren. Al in een eerdere fase was gemotiveerd aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg toestemming gevraagd en ook gekregen, om te mogen flexibiliseren. In het najaar van 2014 is de flexibilisering van de contactmomenten geïmplementeerd. Door deze gewijzigde (flexibeler) toepassing van het contactschema, hebben de professionals de mogelijkheid om meer aandacht te besteden aan aandachtskinderen. Het betekent een kanteling in het handelen en denken. Outreachend werken wordt daarbij de norm.

In 2014 heeft de JGZ, net als voorgaande jaren, de reguliere taken vanuit het basistakenpakket uitgevoerd. Aan de hand van contactmomenten op consultatiebureaus, scholen en huisbezoeken worden de taken monitoren, signaleren, screenen, vaccineren, inschatten zorgbehoefte en tijdig hulp inschakelen uitgevoerd.

Ook heeft de JGZ in 2014 gemeentespecifieke taken verricht zoals: preventieve logopedie, Zorg voor Jeugd taken en het uitvoeren van Licht Pedagogische Hulpverlening, ouderschapstrainingen en groepsvoorlichting.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz)

Binnen de OGGz zetten we preventieve maatregelen in en bevorderen zorg aan mensen met een verhoogd risico en aan mensen die niet in staat zijn zelf hulp te vinden.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de OGGz;
- Bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen;
- Functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare groepen en risicogroepen;
- Tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de OGGz.

Drie kerntaken op drie niveaus:

- Uitvoerend niveau: het aanpakken van multiprobleemsituaties van signalering tot en met toeleiding. O.a. door het gezamenlijk opstellen van een integraal samenhangend plan van aanpak, de uitvoering te bewaken en zo nodig voorzien in het registreren van het traject;

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

- Netwerk- of ketenniveau: het bevorderen van samenwerking en samenhang in de OGGz. Bijv. door het regisseren, informeren, coördineren en het verzorgen van scholing rond samenwerking en afstemming;
- Beleidsniveau: signaleren van risicofactoren, beleids- en gedragsbeïnvloeding van de bevolking. Bijv. door acties die bijdragen aan het voorkomen van depressies, verslaving en angsten binnen de bevolking.

Stand van zaken 2014

De groep zorgwekkende zorgmijders groeide dit kalenderjaar nog steeds en vroeg veel aandacht. GGD Groningen onderzocht de omvang van de groep personen met ernstige psychische aandoeningen (EPA) en een zeer problematische woonsituatie. Volgens hulpverleners ging het voor de stad Groningen om minimaal 138 personen (0,7 per 1000 inwoners). Personen van 30 tot 50 jaar bleken oververtegenwoordigd.

GGD Groningen heeft van gemeenten de opdracht toe te werken naar een “smalle” OGGz. Dat wil zeggen, met een kwantitatief beperkte inzet, de focus primair gericht op de zeer complexe zorg mijdende groep burgers. Initiatieven zijn genomen, vanuit de OGGz, waarbij we wel vaststellen dat deze bezuinigingen op gespannen voet staan met de extra zorg en aandacht voor de zeer complexe zorg mijdende groep burgers. De Position Paper is opgesteld en wordt in 2015 besproken met partners.

In de stad Groningen en een aantal andere gemeenten nam de OGGz actief deel in sociale teams. Vangnet en Advies medewerkers gingen vroegtijdig op signalen af en legden laagdrempelig contact met burgers met OGGz problematiek.

Bijgedragen is aan de uitvoering van de werkwijze Huiselijk Geweld, in de vorm van coördinatie taken met het Steunpunt Huiselijk Geweld voor gemeenten. Het aantal meldingen in 2014 is enorm toegenomen en de werkbelasting was extreem hoog, door de aangepaste werkwijze eind 2013. De vorming van het AMHK (Veilig Thuis) en evaluatie van de werkwijze hebben geleid tot normalisering van het werk.

De OGGz heeft zich in 2014 gericht op preventie, netwerkontwikkeling, kennisoverdracht, ontwikkelen uniforme werkwijze en protocollen voor stad en regio. De OGGz-coördinatoren en Vangnet en adviesmedewerkers van de gehele provincie Groningen zijn met scholing ondersteund. Hierbij werd samengewerkt met het Steunpunt Huiselijk Geweld, het Veiligheidshuis en Bureau Jeugdzorg (BJZ).

Protocollen en werkwijzen zijn geactualiseerd. Het convenant met Enexis- waarbij de OGGz wordt ingeschakeld bij dreigende afsluiting van gas en elektra – is aangepast naar een werkwijze voor de hele provincie Groningen. Het ‘protocol extreme vervuiling’ is in de stad uitgevoerd. Initiatief werd genomen de OGGz in de gehele provincie hiermee te laten werken.

De afstemming en samenwerking tussen Zorg voor Jeugd Groningen en OGGz heeft ertoe geleid tot het beter in beeld krijgen van gezinsproblematiek en de toeleiding naar hulp. De samenwerking met het Veiligheidshuis bewees zijn meerwaarde door deelname aan casus overleggen en het gezamenlijk uitvoering geven aan scholing gericht op gegevensuitwisseling tussen de veiligheids- en zorgketen.

Winterregeling Buitenslapers gemeente Groningen. Bij extreme kou werden buitenslapers in de gemeente Groningen actief benaderd om binnen te gaan slapen. Om deze dak- en thuislozen onder dak te krijgen zijn afspraken gemaakt tussen gemeente (GGD), politie, Lentis, Verslavingszorg Noord Nederland, Maatschappelijke en Juridische Dienstverlening (MJD) en de Maatschappelijke Opvang. Het protocol werd in 2014 2x opgestart.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en Jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Orlingen

Deelprogramma Specialistische Zorg en Veiligheid

Binnen het deelprogramma Specialistische Zorg en Veiligheid voeren we de volgende hoofdproducten uit:

- Infectieziektenbestrijding;
- Seksuele gezondheid en seksuele hulpverlening;
- Tuberculosebestrijding (TBC);
- Forensische geneeskunde;
- Reizigersadvisering;
- Milieugezondheidszorg;
- Technische Hygiëne-Inspecties.

Infectieziektenbestrijding

Binnen de afdeling Infectieziektenbestrijding werken gespecialiseerde artsen, verpleegkundigen, onderzoekers en administratief medewerkers om verspreiding van infectieziekten tegen te gaan.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Bron- en contactopsporing;
- Registreren van, onderzoek doen naar en adviseren over het aantal en aard van infectieziekten (surveillance);
- Geven van voorlichting en advies aan de bevolking, gemeenten, provincie en instellingen/ professionals (inclusief nascholing);
- Vaccineren risicogroepen en personen;
- Beleidsadvisering en ontwikkeling;
- Treffen van maatregelen om verspreiding van infectieziekten tegen te gaan (outbreakmanagement);
- Vangnetfunctie bij prikaccidenten en vaccinaties (zoals rabiës, hepatitis a).

Stand van zaken 2014

Het totaal aantal gemelde infectieziekten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid bedroeg over het hele jaar in onze provincie 540. Het jaar ervoor waren er nog 429 meldingen. Deze toename wordt onder andere verklaard door een toename van het aantal kinkhoest meldingen, dat juist in 2013 bijzonder laag was.

Opvallend was het grote aantal over de provincie verspreide uitbraken van het relatief onschuldige hand, mond en voet ziekte op kindercentra en scholen. Deze uitbraken zijn grotendeels verantwoordelijk voor een toename van het totaal aantal meldingen.

Er waren meer gevallen van malaria vanwege een toename van het aantal vluchtelingen afkomstig uit gebieden waar veel malaria voorkomt.

Het totaal aantal vragen over infectieziekten is in 2014 iets gedaald ten opzichte van 2013. Veel vragen gingen over hand, mond en voetziekte, Ebola, schurft en kinkhoest. De Ebola uitbraak in West Afrika leidde tot vragen vanuit het bedrijfsleven, maar ook van toeristen die een reis naar Afrika geboekt hadden. De GGD heeft verder een rol gespeeld in het informeren van medewerkers in de gezondheidszorg en in de voorbereiding van mogelijke Ebolagevallen in de provincie. Verder zijn de in 2013 ingevoerde voorzorgsmaatregelen ter voorkoming van de import van polio gecontinueerd. Zo worden kinderen van Syrische vluchtelingen gevaccineerd en het rioolwater periodiek op polio gescreend.

Seksuele gezondheid en seksuele hulpverlening

Met het beschermen, bewaken, bevorderen en bespreekbaar maken van een goede seksuele gezondheid willen we voorkomen dat seksuele overdraagbare aandoeningen zich verspreiden. Het gaat hierbij zowel om de fysieke (o.a. seksueel overdraagbare aandoeningen) als de psychische gezondheid op het gebied van seksualiteit en relaties.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en Jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Preventieprogramma's en voorlichting op gebied van seksueel overdraagbare aandoeningen en HIV voor verschillende doelgroepen;
- Laagdrempelige hulpverlening op gebied van seksualiteit (Sense).

Stand van zaken 2014

Bij het uitvoeren van de activiteiten is samenwerking gezocht. De teams Groningen en Drenthe werkten in 2014 als één SOA-Sense regio en werkten zoveel mogelijk samen met het team uit Fryslân. De teams van Groningen en Drenthe zijn op gebied van alle werkprocessen geïntegreerd. De samenwerking met Friesland is geïntensiveerd echter niet in alle werkprocessen wordt samengewerkt omdat dat op dit moment niet haalbaar is.

In 2014 hebben we meer jongeren bereikt via digitale hulpverlening (TestTheBest, Testlab en Vrijfijn.nl) en digitale preventieactiviteiten. Via het digitale loket 'vrijfijn.nl' hebben zich in 2014 ongeveer 1.000 personen middels een intakeformulier aangemeld voor de online seksconsulting, 75% daarvan is vrouw. We hebben ongeveer 130.000 unieke bezoekers bij vrijfijn.nl gehad. Met het online aanvragen van soa testen voor jongeren 'Test The Best' zijn 3.531 soa testen aangevraagd. Na het hanteren van de triage zijn er 1.731 jongeren die daadwerkelijk een soa test thuis gestuurd hebben gekregen. De wachtlijst van het jongerensprekuur is hierdoor ontlast en jongeren die het nodig hebben kunnen sneller worden gezien.

Uit deze pilot van digitale hulpverlening blijkt duidelijk dat er een behoefte is aan deze vorm van hulpverlening. Wij zullen ons daar verder in gaan ontwikkelen daar waar mogelijk: niet alle hulpverlening is daarvoor geschikt gebleken.

In 2014 lag het bezoekersaantal van de SOApoli rond de 4500 bezoekers, vergelijkbaar met 2013.

Tuberculosebestrijding (TBC)

We bestrijden TBC door het begeleiden en behandelen van tuberculosegevallen, het opsporen van tuberculose bij risicogroepen, het vaststellen van de besmettingsbron en de omvang en het voorkomen van verdere verspreiding van de ziekte door een besmettelijke patiënt.

Activiteiten vanuit begroting 2014

Beleid

- Invulling geven aan de TBC-bestrijding in Noord Nederlands verband. Dit betekent een intensieve onderlinge samenwerking op het gebied van opleiding (waaronder bekwaamheid), digitalisering, vervanging van alle disciplines, intervisie en röntgendiagnostiek;
- Intensivering samenwerking met centrumziekenhuizen in Noord-Nederland en met Beatrixoord.

Uitvoering

- Surveillance;
- Contactonderzoek;
- Bron- en contactopsporing;
- Preventie;
- Behandeling en begeleiding van tuberculosepatiënten;
- Geven van advies en voorlichting (bijv. ook aan instellingen en beroepsgroepen);
- Regiefunctie en netwerk;
- Outbreakmanagement;
- Vangnetfunctie;
- Kwaliteit en opleiding;
- Screening risicogroepen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Stand van zaken 2014

In 2014 hebben 27.400 TBC-screeningen plaatsgevonden in de provincie Groningen en 4.532 in Drenthe.

Er heeft een groot contactonderzoek plaatsgevonden in Winschoten, waar in totaal 142 mensen zijn onderzocht. Van deze mensen had één persoon tuberculose en zijn 18 personen preventief behandeld. Verder zijn er meerdere kleine contactonderzoeken geweest.

Het aantal asielzoekers is in 2014 sterk toegenomen. Aangezien de GGD de eerste TBC-screening van asielzoekers voor het COA uitvoert, is er 7 dagen per week veel inzet geleverd. In 2014 zijn 25.631 asielzoekers onderzocht. Dit is een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar. In dit cijfer zit zowel de 1e screening als de benodigde vervolgscreening. Er is een tweede locatie geopend in Veenhuizen, waar net als in Ter Apel wordt gescreend.

De screeningen bij Penitentiaire Inrichtingen (PI) zijn ten opzichte van vorig jaar gehalveerd. Sinds 2011 is het aantal klanten fors afgenomen (met bijna 75%), omdat vanaf dat jaar alleen gedetineerden met een bepaald risicoprofiel worden geselecteerd. Dit gebeurt door de instellingen zelf.

In 2014 zijn in Groningen en Drenthe 74 tuberculose patiënten behandeld, dat zijn er 3 minder dan in 2013. 80 cliënten zijn profylactisch behandeld.

Voor de coördinatie en professionalisering zijn de drie noordelijke GGD'en, in 2014, gestart met de verkenningen rondom het vormen van een regionale expertise centrum (REC). Dit doet zij samen met de vijf GGD'en in Oost Nederland. GGD Twente en GGD Groningen coördineren.

Forensische Geneeskunde

De Forensische Geneeskunde stelt zich ten doel de medische kennis te gebruiken binnen het opsporingswerk van politie en justitie daar waar dat nodig en mogelijk is en zonder dat de forensische arts daarbij uit het oog verliest dat hij vooral arts is.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Lijkschouwing;
- Arrestantenzorg;
- Advisering en onderwijs;
- Afname van bloed en weefselmonsters (alcohol, drugs, DNA-profiel);
- Sporenonderzoek en letselverklaringen bij slachtoffers en verdachten van gewelds-/zedenmisdriven.

Stand van zaken 2014

In 2014 hebben 503 lijkschouwingen plaatsgevonden in de provincie Groningen. Dit is een daling van 2% ten opzichte van het jaar daarvoor. Deze daling komt overeen met het landelijke beeld.

De forensisch artsen verrichten de meeste lijkschouwen bij euthanasie (n=163). Bij 95 gevallen werd een natuurlijk overlijden als doodsoorzaak toegekend. Verder werd vaak lijkschouw gedaan bij zelfdoding (n=82) en ongevallen in de privésfeer.

85% van het werk van forensische geneeskunde vindt plaats buiten kantooruren.

De arrestantenzorg maakte 2156 keer gebruik van onze diensten. Dit aantal is vergelijkbaar met de voorafgaande jaren. Bij de arrestantenzorg gaat het vaak om gestapelde problemen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Aanleidingen voor het consult zijn: medicatie voorschrijven (44%), lichamelijke klachten (26%), psychische problemen (24%), druggebruik (17%), alcohol (13%) en maatschappelijke problematiek (6%). De arrestantenzorg wordt gefinancierd door de politie.

Verder verrichtte de forensisch arts 157 keer forensisch onderzoek zoals bloedafname (alcohol/drugs), letselverklaringen en sporenonderzoek bij zedenzaak. Tenslotte heeft de rechtbank 15x een forensisch arts als gerechtelijk deskundige aangesteld.

In Noord-Nederlands verband werken de GGD'en nauw samen in het kader van de landelijke aanbesteding van de arrestantenzorg. Ook wordt de verplichte nascholing die forensisch artsen moeten volgen door de GGD'en in de vier noordelijke provincies gezamenlijk georganiseerd. De indieningsdatum voor de aanbesteding door de politie is, in 2014, twee keer uitgesteld en uiteindelijk is het aanbod van de GGD'en van Groningen, Friesland en Drenthe begin februari 2015 ingediend. In maart 2015 zal duidelijk worden welke partij de aanbesteding van de arrestantenzorg toegekend gaat krijgen en of de GGD Groningen het basispakket van forensisch geneeskundige diensten (arrestantenzorg, lijkschouw en forensisch onderzoek) kan blijven leveren.

Reizigersadvisering

We adviseren op maat en schrijven zo nodig medicatie voor en/of we vaccineren individuele cliënten of (beroeps-)groepen ter voorkoming van infectieziekten bij reizigers. We verzamelen en interpreteren gegevens om de advisering aan reizigers up to date te houden (surveillance) en we geven publieksvoorlichting over vaccinaties en gezond reizen.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Persoonlijk reisadvies ter voorkoming van infectieziekten;
- Vaccinatie;
- Up-to-date houden advisering onder andere door volgen landelijke adviezen.

Stand van zaken 2014

In de zomer van 2014 zijn, zoals gebruikelijk in deze periode, extra spreekuren georganiseerd. Op zeven dinsdagmiddagen werden extra inloopsprekuren gehouden. Ook is op zaterdag 17 juni op het vliegveld Eelde samen met Drenthe en Fryslân een spreekuur georganiseerd.

Ondanks de economische situatie hebben we in 2014 wederom veel reizigers op bezoek gehad, namelijk 12.848 reizigersconsulten. Dit is ongeveer 2 % meer dan het jaar ervoor. In vergelijking met andere GGD'en zijn we ook in 2014 erg goed bezocht, met een omzetstijging van 13 %.

Milieugezondheidszorg

Het werk binnen de milieugezondheidszorg is erop gericht om gezondheidsschade door de omgeving te voorkomen. We beschermen en bevorderen de gezondheid van burgers door het stimuleren van positieve factoren, zodat een zo gezond mogelijke leefomgeving bereikt wordt. We adviseren over de invloed die de omgeving kan hebben.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Beoordelen van en geven van voorlichting over de gezondheidsrisico's bij chemische vervuiling, stank, straling, lawaai, gevaarlijke of hinderlijke beestjes, plantjes, schimmels, enzovoort in bodem, water, buitenlucht en 'binnenlucht'.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Interversie en Jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Stand van zaken 2014

De GGD heeft in 2014 vragen beantwoord en informatie verstrekt aan gemeenten, burgers en scholen over de gezondheidsrisico's bij onder andere chemische vervuiling, stank, straling, lawaai, gevaarlijke of hinderlijke organismen, planten in bodem, water, buitenlucht en 'binnenlucht'.

Gemeenten werden op gebied van asbestbranden, biovergisters, intensieve veehouderij, windturbines en rioolrenovatie geadviseerd over de gezondheidsrisico's. Ook heeft de GGD woningbouwverenigingen adviezen en informatie gegeven over onder andere asbest, koolmonoxide, kwik, ventilatie en legionella.

De GGD Groningen website Milieu & Gezondheid werd in 2014 meer dan 50.000 keer geraadpleegd, met uitschieters van meer dan 1.200 op één dag. Pieken waren er bij dagen met hoge temperaturen, de nieuwjaarsduiken en op een dag met een asbestbrand. Doorlopend veel belangstelling was er voor de informatie over gehoorschade door harde muziek en over het zelf verwijderen van asbest.

De Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) kwam ook dit jaar in actie bij diverse incidenten. Het ging om incidenten met asbest, lekkage van verschillende giftige stoffen en koolmonoxide. Ook adviseert de GAGS in projecten over crisis- en risicocommunicatie zoals 'Blijf uit de Rook' en 'hoe communiceren bij brand met chemische stoffen' en advies inzake jodiumprofylaxe bij kernongevallen aan de minister van VWS.

Technische Hygiëne Inspectie

We gaan de verspreiding van infectieziekten tegen door te inspecteren bij kinderopvangcentra, gastouders, piercing en tattoo instellingen, seksbedrijven, schepen en bij grote evenementen waar een verhoogd risico bestaat. We adviseren over hygiënemaatregelen die genomen kunnen worden.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Jaarlijkse administratieve inspectie en inspectie op locatie van kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus en gastouders;
- Inspecties peuterspeelzalen en locaties voor voor- en vroegschoolse educatie;
- (Beleids)advisering en voorlichting;
- Inspecties bij piercing en tattoo bedrijven;
- Inspecties bij schepen in de havens van Delfzijl en Eemshoofd;
- Inspecties bij seksbedrijven.

Stand van zaken 2014

In 2014 zijn 1.138 inspecties uitgevoerd, waarvan 421 bij gastouders. Ook dit jaar is er weer de nodige dynamiek geweest. Er zijn 22 nieuwe kinderopvang-instellingen geopend en 23 gesloten. Ook sloten twee gastouderbureaus de deuren en stopten maar liefst 144 gastouders met de opvangactiviteiten.

In drie gemeenten zijn 41 prostitutiebedrijven en raamprostitutiepanden geïnspecteerd. In 11 gemeenten zijn tattoo- en piercingshops en studio's voor permanente make-up gevestigd. Om de drie jaar worden deze geïnspecteerd. Drie van de 32 geïnspecteerde shops waren nieuw.

Er zijn 95 schepen in de zeehavens in Delfzijl en Eemshoofd bezocht, dat waren er zes minder dan in 2013.

Verder zijn er hygiëne audits gedaan bij 9 locaties van het COA. Bij twee nieuwe locaties is voor de opening een nulmeting uitgevoerd.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Deelprogramma GGD Algemeen

De GGD heeft een aantal overlappende taken die de beide andere deelprogramma's raken. Deze taken laten zich het beste groeperen onder het kopje GGD Algemeen. Het deelprogramma GGD algemeen bestaat uit de volgende hoofdproducten:

- Gezondheidsbevordering (leefstijlbeïnvloeding);
- Lokaal Gezondheidsbeleid;
- Epidemiologie;
- GGD als crisisdienst;
- Kwaliteit.

Lokaal Gezondheidsbeleid

We adviseren en ondersteunen gemeenten op het gebied van Lokaal Gezondheidsbeleid (LGB): gemeentelijk beleid gericht op de verbetering van de volksgezondheid. Waar mogelijk initiëren en ondersteunen we samenwerking rond gezondheidsthema's.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Beleidsadvisering;
- Ondersteuning van gezondheidsprogramma's;
- Onderzoek & ontwikkeling;
- Versterking van de preventiestructuur.

Stand van zaken 2014

Op 1 januari 2014 hadden vrijwel alle gemeenten hun nota Lokaal Gezondheidsbeleid, al dan niet gekoppeld aan de WMO-nota, gereed. Sommige gemeenten maakten in 2014 hun uitvoeringsprogramma af. De GGD leverde voor deze nota's input in de vorm van gegevens over de 'staat van de volksgezondheid' per gemeente, conceptteksten en advisering over de wijze van totstandkoming. Ook werd geadviseerd over maatregelen die in de uitvoeringsprogramma's konden worden opgenomen om de doelen uit de nota's te behalen. Samen met vele stakeholders is voor de gemeente Menterwolde, in opdracht van deze gemeente, een nota en uitvoeringsprogramma ontwikkeld.

Medio 2014 is de beleidsfunctie volksgezondheid van de gemeente Groningen, tot dan belegd bij GGD Groningen, ondergebracht in de nieuwe beleidsunit Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente. In goed overleg werden enkele lopende zaken achtergelaten bij de GGD. Het betrof de regiovoering over het uitvoeringsprogramma 'De maat is vol' (beleid alcohol & jongeren) en het project 'Vinkhuizen op je gezondheid'. Dit laatste project, een pilot om op wijkniveau gezondheid op vernieuwende wijze in te bedden in de bestaande infrastructuur is in 2014 geëvalueerd. De methodiek werd vervolgens ingezet in de brede aanpak van de gebiedsvisie Selwerd. Van de gemeente Groningen kregen wij ook een opdracht voor het projectleiderschap van JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht).

Voor het provinciale convenant Alcohol & Jongeren', getrokken door GGD Groningen en het Veiligheidshuis was het een druk jaar. De vaststelling van een integraal Preventie & Handhavingplan in alle gemeenten zorgde voor het bereiken van een belangrijke mijlpaal. Hiervoor is een model ontwikkeld en zijn conceptteksten aangeleverd, vanuit het convenant in samenwerking met de gemeenten. Een groot project is ontwikkeld en uitgevoerd om jongeren zelf, op hun eigen manier bezig te laten zijn met de schadelijke effecten van alcohol. In dit project, 'Van 16 naar 18? Maklukzat!' kregen 15 teams van jongeren de opdracht om hun eigen alcoholcampagne te maken. Op het eindfeest in december werden de winnende ontwerpen bekendgemaakt.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en Jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Gezondheidsbevordering (leefstijlbeïnvloeding)

Gezondheidsbevordering (GB) adviseert over en ondersteunt bij de aanpak van gezondheidsproblemen die gerelateerd zijn aan gedrag met als doel; preventie van ongezond gedrag en het bevorderen van gezond gedrag (leefstijl) en een 'gezonde omgeving'.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Als gevolg van de bezuinigingen richten we ons vanaf 2013 op minder thema's en focussen we, afhankelijk van de gemeentelijke problematiek, op een specifieke doelgroep. De verwachting is dat dit de komende jaren vooral de jeugd zal zijn.

Stand van zaken 2014

Op het gebied van gezondheidsbevordering (GB) lag in 2014 de prioriteit bij de doelgroep jeugd. Hierbij is geïnvesteerd op gezondheidsthema's zoals overgewicht, sport en bewegen, roken en alcohol en sociaal- emotionele ontwikkeling.

Op verzoek van gemeenten of scholen is ook aandacht gegeven aan andere thema's zoals gezonde schoolpleinen en schoolfruit.

GB adviseerde een aantal gemeenten bij de vertaling van lokaalgezondheidsbeleid in uitvoeringsplannen.

GB heeft in 2014 scholen ondersteund die zich hebben ingeschreven voor een 'Gezonde school-activiteit of advies op maat' via de Landelijke Jeugdimpuls. Daardoor zijn scholen meer planmatig en structureel gaan werken aan gezondheid op school volgens de methode 'Gezonde School'. Een viertal scholen in onze provincie heeft het vignet Gezonde School behaald. Ook heeft GB geïnvesteerd in de samenwerking met partijen die een aanbod hebben naar het onderwijs. Dit doet ze door het organiseren van netwerkbijeenkomsten met preventiepartners, het opstellen van gezamenlijke nieuwsbrieven voor scholen en het 'up to date' houden van menukaarten op diverse gezondheidsthema's voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. In deze menukaarten is het landelijke en provinciale ondersteuningsaanbod beschreven. In 2015 komen er opnieuw landelijke gelden beschikbaar om Gezonde School te stimuleren. GB heeft hier in 2014 scholen voor geworven.

In 2014 is GB nauw betrokken geweest bij de opzet van effectieve preventieprogramma's zoals overgewicht preventie via de landelijk gepromote methodiek 'Jongeren Op Gezond Gewicht' (JOGG), de alcoholcampagne 'Van 16 naar 18? Maklukzat!', 'Stoptober' en 'Gezond Scoren' van FC Groningen.

Epidemiologie

Epidemiologie levert een bijdrage aan het beschrijven van de volksgezondheid en verkleinen van gezondheidsverschillen door:

- Presenteren van kerngetallen en trendcijfers;
- Gezondheidsbedreigingen onder de aandacht te brengen;
- Analyse van het ontstaan van deze problemen en het bespreken met ketenpartners;
- De inzet van de GGD te monitoren en op effectiviteit te beoordelen;
- Betrokkenheid bij diverse evaluatieonderzoeken;
- Fungeren als vraagbaak voor gezondheidsinformatie ten behoeve van gemeenten en instellingen.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- In 2014 hebben we diverse kengetallen over de volksgezondheid uitgewerkt. Zo werden cijfers van gezondheidsenquête's in de stad vergeleken met andere grote steden en zijn regiorapportages (en voor de stad in wijkrapportages) uitgewerkt en besproken met belanghebbenden.
- Epidemiologie participeert binnen netwerken zoals suïcidepreventie met

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarkommissie 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

zorgaanbieders, perinatale ketenzorg en bemoeizorg.

- Veiligheid en zorg: Jaarcijfers over forensische geneeskunde zijn uitgewerkt (lijkschouwen, arrestantenzorg en forensisch onderzoek). Trendcijfers van dwangopnames in de geestelijke gezondheidszorg zijn samengesteld. Trendcijfers veelplegers per gemeente zijn samengesteld.
- GGD Groningen ontwikkelt samen met het Sociaal Planbureau Groningen de Zorgmonitor in opdracht van de provincie. In 2014 zijn de thema's "bereikbaarheid van de zorg" en "herinrichting van het Groninger zorglandschap" uitgewerkt in de monitor.

Stand van zaken 2014

GGD Groningen heeft Regioprofielen ontwikkeld voor diverse gemeenten. Het Regioprofiel is een nadere uitwerking van het provinciale Gezondheidsprofiel. De inhoud van het rapport is tot stand gekomen in samenwerking met de gemeenten.

De GGD participeert in het Consortium Zwangerschap en Geboorte Noord-Nederland en Healthy Pregnancy for All. De doelstelling is om de samenwerking in de keten van zorg voor en rondom de geboorte te verbeteren en tijdige signalering van risico's in de zwangerschap te bewerkstelligen. Met meerdere disciplines vanuit GGD Groningen hebben we een feitenblad perinatale zorg samengesteld. In 2014 is ingezet op verbeteren van voorlichting over leefwijze van zwangeren. Samen met verloskundige samenwerkingsverbanden is een vragenlijst voor een peiling onder zorgaanbieders uitgewerkt. Verder is bijgedragen aan de randvoorwaarden voor voorlichting over roken uitgewerkt. De landelijke pers heeft Groninger gegevens in het nieuws besproken (25% van de Groninger zwangeren in 5 gemeenten die meedoen aan 'Healthy Pregnancy for All' rookt door tijdens de zwangerschap). GGD Groningen levert expertise aan GGD GHOR-NL over de samenstelling van de landelijke set kengetallen. Voor de DAL-gemeenten zijn kengetallen over aantal geboorten samengesteld.

Dwangopnames in de geestelijke gezondheidszorg zijn met ketenpartners besproken in het OJPP-overleg (Justitie, Politie, Psychiatrie) en op een symposium in een bredere context van voorkomen van dwang besproken met ketenpartners. Op verzoek van ministerie van VWS heeft een epidemioloog geparticipeerd in een landelijke werkgroep die de nieuwe Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg aan het voorbereiden is. Landelijke trendcijfers over dwang in de zorg zijn door de epidemiologen uitgewerkt.

In het kader van suïcidepreventie zijn voor twee regionale discussiebijeenkomsten regionale kengetallen rondom zelfdoding uitgewerkt ook is bijgedragen aan de organisatie van deze bijeenkomsten (Stad en Oldambt).

Voor de soa-sprekuren zijn de cijfers over klanttevredenheid uitgewerkt.

Instandhoudingskosten

Het leveren van de basisfuncties voor het primaire proces van de basisvoorziening in de publieke gezondheidszorg.

De directeur Publieke Gezondheid is directeur GGD en directeur GHOR (Wet veiligheidsregio's). De klachtbehandeling is een verplichte functie, gebaseerd op twee wetten. Op grond hiervan is een klachtenprotocol opgesteld door de gemeente Groningen (Awb) en een klachtenregeling voor de Klachtencommissie GGD Groningen (Wkcz).

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Directeur Publieke Gezondheid;
- Klachtbehandeling;
- Kwaliteitscoördinatie;

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

- Bestuurssecretariaat;
- Bestuurssecretaris.

Stand van zaken 2014

In 2014 is opnieuw fors ingezet op bemiddeling in klachten. Het jaarverslag van de klachten in 2014 zal halverwege 2015 verschijnen.

In 2014 is het certificaat voor GHOR voortgezet. 2014 heeft in het teken gestaan van voorbereidingen treffen voor het behalen van het nieuwe certificaat Publieke Gezondheid. Dit is 1 certificaat voor de hele GGD. Het streven is in 2015 gecertificeerd te zijn.

In 2014 hebben we voor het eerst als zelfstandige gemeenschappelijke regeling bestuursvergaderingen georganiseerd en voorbereid. Het Algemeen Bestuur heeft zeven keer vergaderd. In oktober hebben de 23 gemeenten besloten de Stuurgroep Jeugd op te heffen en het mandaat hiervoor onder te brengen bij het Dagelijks Bestuur PG&Z. In 2014 heeft het DB acht maal vergaderd.

GGD als crisisdienst

In geval van crises en rampen met betrekking tot de openbare gezondheidszorg zijn de GGD medewerkers inzetbaar. Dit geldt in opgeschaalde én in niet-opgeschaalde situaties, 7 dagen per week, 24 uur per dag. Voor een dergelijke inzet is massa nodig. Inzet is niet te voorspellen maar een parate organisatie is beschikbaar.

Activiteiten vanuit begroting 2014

- Piketvoorlichting;
- Publieksinformatienummer;
- Massavaccinaties;
- Psychosociale hulpverlening;
- Gezondheidsonderzoek bij rampen.

Stand van zaken 2014

In 2014 hebben de afdelingen Algemene InfectieZiektenBestrijding (AIZB), communicatie gemeente Groningen en de GHOR gezamenlijk geoefend. Deze oefening had als doel de samenwerking tussen de GGD en de GHOR te versterken op het moment dat een infectieziekte-uitbraak geconstateerd is. Uitgangspunten bij de samenwerking tussen GGD en GHOR staan in de 'Handreiking samenwerking GGD Groningen (AIZB en GHOR) bij grootschalige infectieziekte'.

In dit proces van samenwerken is communicatie een belangrijk onderdeel. In de handreiking staan de afspraken wie waarover communiceert. Hierin heeft de afdeling communicatie van de gemeente Groningen (Shared Service Center) een grote rol. Zij sloten daarom aan bij deze oefening.

Ook heeft in 2014 een informatiebijeenkomst plaatsgevonden voor GGD-medewerkers over de GGD als crisisdienst. Met name is gesproken over de rol van medewerkers en hun taak tijdens rampen en crises.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Deelprogramma GHOR (onderdeel van Veiligheidsregio)

De GHOR coördineert de inzet van de geneeskundige hulpverlening ('de witte kolom') tijdens rampen en grote ongevallen en ondersteunt (zorg-)organisaties bij de voorbereiding hierop. Ook bij incidenten met een grote maatschappelijke impact heeft GHOR een rol in de procescoördinatie. De GHOR is dus actief op het snijvlak van publieke gezondheid en veiligheid. De GGD is uitvoerder van deze taak.

Activiteiten vanuit begroting 2014

Coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

- Reguliere werkzaamheden, waaronder oefenprogramma, beleidswerkzaamheden en evaluaties (zgn. koude fase);
- Het beschikbaar hebben van GHOR-functionarissen en daadwerkelijke inzet van deze functionarissen tijdens incidenten (zgn. warme fase);
- Het borgen van de in 2012 gemaakte schriftelijke afspraken met de in de regio werkzame zorginstellingen en –aanbieders, opdat er sprake is van een samenhangende zorgketen. Borging gebeurt door onder meer overleg, advisering en het trainen en oefenen met zorginstellingen.

Advisering van andere overheden en organisaties.

- Vooral advisering bij evenementen blijft in 2014 veel aandacht vragen. Deze taak is expliciet in de Wet Veiligheidsregio's genoemd.

Stand van zaken 2014

Sinds 2014 valt de GHOR onder twee gemeenschappelijke regelingen. De bestuurlijke inbedding is belegd bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen (VRG). De organisatorische inbedding is geregeld in de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Zorg (PG&Z).

De GHOR is de verbindende schakel tussen veiligheid en zorg. De veiligheid is binnen de Veiligheidsregio Groningen - die per 1 januari 2014 als nieuwe organisatie van start is gegaan - vormgegeven. Met de multidisciplinaire partners binnen de Veiligheidsregio Groningen is in 2014 de samenwerking verder vormgegeven.

Op het gebied van de zorg is de GHOR de verbindende schakel tussen de verschillende partners in de witte keten. Hierin is een belangrijke rol voor de GHOR weggelegd: coördinatie, sturing en regie van de geneeskundige hulpverlening. We hebben afspraken gemaakt met de acute zorgpartners alsook met de partners in de sector Verpleeg- en Verzorgingstehuizen. Borging van deze afspraken heeft in 2014 centraal gestaan.

In 2014 hebben zich (gelukkig) weinig incidenten voorgedaan. We hebben dus ook niet vaak opgeschaald. Toch staan we er steeds klaar voor: 7 dagen in de week en 24 uur per dag. Om bekwaam te blijven hebben de GHOR-functionarissen aan diverse trainingen en oefeningen deelgenomen, zowel mono- als multidisciplinair.

Hoewel het aantal aardbevingen in 2014 is afgenomen en de bevingen niet tot opschaling hebben geleid, heeft dit onderwerp wel prominent op de agenda gestaan. De GHOR/GGD heeft – nadat het Incidentbestrijdingsplan Aardbevingen is vastgesteld – een plan van aanpak maatschappelijke onrust opgesteld. Naast bijeenkomsten met bijv. huisartsen en theologen is ook een folder opgesteld waarin beschreven wordt hoe gezond omgegaan kan worden met spanningen bij aardbevingen.

In de gehele regio vinden veel evenementen plaats. De GHOR/GGD adviseert hierbij over de gezondheidskundige aspecten. Als bijzonder evenement stond The Passion op de agenda en heeft het Oud&Nieuw feest op de Grote Markt van Groningen de nodige aandacht gevraagd.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorginstellingen

2.1.2 Wat heeft de uitvoering van de activiteiten in 2014 gekost?

Exploitatieoverzicht 2014 programma Gezondheid.

Hierna volgt het exploitatieoverzicht van de door de PG&Z- regeling voor 2014 begrote en gerealiseerde lasten en baten van het programma gezondheid.

Bedragen x € 1.000.

Gezondheid	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2014	Afwijking
Totaal lasten	19.458	19.707	18.474	1.233
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	15.075	15.324	14.241	-1.083
Overige bijdragen	4.383	4.383	5.288	905
Totaal baten	19.458	19.707	19.529	-178
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	0	0	1.055	1.055
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	1.055	1.055

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Deze is opgenomen vanaf pagina 38.

2.2 Het overzicht van algemene dekkingsmiddelen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven dat wordt ingegaan op de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Het gaat dan om inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is en die daarom niet als baten op de programma's worden verantwoord. Van dergelijke inkomsten is bij de PG&Z-regeling geen sprake.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publiek: Gezondheid & Zorg Groningen

3. Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) is voorgeschreven dat we in dit jaarverslag ingaan op de lokale heffingen. Het belangrijkste doel van de PG&Z-regeling is de gezamenlijke uitvoering van wettelijke taken op het gebied van de collectieve preventieve gezondheidszorg en rampenbestrijding, voor gemeenschappelijke kosten. Het laatste houdt in dat de voor uitvoering van de taken gemaakte kosten via een vooraf overeengekomen verdeelsleutel worden toegerekend aan de afnemende gemeenten. De verdeelsleutel is het aantal inwoners in een gemeente per 1 januari 2014. Van lokale heffingen is geen sprake.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het besluit begroting en verantwoording schrijft voor dat we in de jaarrekening een beoordeling moeten geven van het weerstandsvermogen. Deze beoordeling geeft aan hoe robuust de begroting is. Een robuuste begroting houdt volgens de BBV-voorschriften in dat niet elke financiële tegenvaller in de begroting dwingt tot bezuinigen. De beoordeling van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

1. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit; de weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. een inventarisatie van de risico's en ontwikkelingen;
3. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandscapaciteit PG&Z-regeling.

Onderstaand overzicht geeft voor het programma Gezondheid een beeld van de reserves waarover de PG&Z-regeling per 31 december 2014 beschikt. Daarnaast zijn de bestemmingsvoorstellen van 2014 zoals in de jaarrekening opgenomen verwerkt, zodat blijkt welk weerstandsvermogen aanwezig is, indien de voorstellen worden geaccepteerd en verwerkt.

Programma Gezondheid

	Stand 31-12-2014	Bestemming 2014	Stand 1-1-2015	In weerstandsvermogen
Egalisatiereserve (*€ 1.000,-)				
Reserve Gezondheid	336	554	890	890
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsprofielen	73	22	95	95
managementinfo JGZ	52		52	-
Dossierherstel JGZ	0	229	229	-
organisatie ontwikkeling GGD	0	250	250	250
Saldo na reservemutaties	461	1.055	1.516	1.235

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg (Oranjes)

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling PG&Z kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken. Een deel van de bestemmingsreserves kan direct tot het weerstandsvermogen worden gerekend omdat het PG&Z-bestuur bevoegd is de bestemming van deze middelen te wijzigen.

Via resultaatbestemming 2014 worden de volgende mutaties voorgesteld:

Egalisatiereserves

Het voorstel is om:

- het resultaat van het programma gezondheid ten bedrage van 554 duizend euro toe te voegen aan de egalisatiereserve gezondheid;

Bestemmingsreserves

Het voorstel is om:

- aan de *bestemmingsreserve gezondheidsprofielen* 22 duizend euro toe te voegen. Het betreft het gelijkmatig verdelen van de kosten voor het eens per 4 jaar uit te voeren bevolkingsonderzoeken. Hiervoor is per 4 jaar ongeveer 100 duizend benodigd. In 2014 heeft geen controle plaatsgevonden. Het voorstel luidt derhalve 22 duizend euro aan de reserve toe te voegen.
- Onlangs is door de Inspectie voor de Gezondheidszorg geconstateerd dat er diverse tekortkomingen zijn in de (digitale) dossiers bij de GGD Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Het herstel en de kwaliteitsverbetering van deze dossiers zal tot kosten leiden, hiervoor bestemmen wij 229 duizend euro.
- Daarnaast wordt voorgesteld een nieuwe bestemmingsreserve in te stellen voor 250 duizend euro ter dekking van de kosten van de organisatieontwikkeling van de GGD, in het licht van een aantal bestuurlijke opdrachten.

Risico's

De GGD monitort de risico's voor uitvoering van de PG&Z-taken voortdurend in het kader van de begrotingscyclus en, meer gericht op de reguliere bedrijfsprocessen, via uitvoering van het jaarplan AO/IC. Onderstaand overzicht geeft voor het programma GGD een beeld van de risico's die de PG&Z-regeling per 31 december 2014 kent. Hierbij zijn voor de afdekking in de reguliere begroting geen middelen beschikbaar.

Programma Gezondheid

Risico's (* € 1.000,-)	Actueel vanaf	Bedrag I	Bedrag S	Kans
Interne Opgave GGD				
Forensische geneeskunde	2012			
SSC	2014		300	75%
Totaal			300	

Hierna volgt een korte toelichting op bovenstaande risico's:

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

	Interne opgave GGD
Programma	GGD
Omschrijving	GGD Groningen bevindt zich in een turbulente omgeving. Reorganisaties Gemeente Groningen, decentralisaties en de gevolgen van de bezuinigingen maken dat GGD Groningen voor een grote interne opgave staat. Ook vraagt de transitie en transformatie om een interne cultuuromslag. Dit samen maakt dat GGD Groningen toe moet werken naar een flexibele organisatie met behoud van kwaliteit. Dit alles vraagt veel van de medewerkers en de organisatie. De vele veranderingen brengen soms onzekerheden met zich mee. Wanneer nodig ondersteunen we onze medewerkers hierbij.
Risico	p.m.
Kans	p.m.
Actie	GGD Groningen zal in 2015 prioriteiten moeten stellen.

	Forensische geneeskunde
Programma	GGD
Omschrijving	De forensische geneeskunde van GGD Groningen voert naast de gemeentelijke lijkschouw voor de politie ook de arrestantenzorg en forensisch medisch onderzoek uit. De uitvoering van de forensische geneeskunde voor de politie is in 2015 aanbesteed op de schaal van de politieregio's. GGD Groningen, Friesland en Drenthe vormen samen de schaal van de politieregio Noord-Nederland. Op dit moment is nog niet te voorzien of deze taak daadwerkelijk aan de Noord-Nederlandse GGD-en gegund wordt. Als dit niet het geval is, ontstaat er een financieel probleem. Als het wel gegund wordt, zijn de voorwaarden en consequenties niet bekend.
Risico	p.m.
Kans	Afhankelijk van het aantal aanbesteders
Actie	De noordelijke GGD-en hebben in 2014 grondige voorbereidingen getroffen. Wij trekken gezamenlijk op en dragen zorg voor een goede inschrijving.

	SSC
Programma	GGD
Omschrijving	De vorming van het shared service center (SSC) binnen de gemeente Groningen is per januari 2014 gerealiseerd. In 2014 is hard gewerkt aan het op orde brengen van de benodigde processen en de dienstverlening. GGD Groningen is een onderdeel van gemeente Groningen en daarmee aangewezen op de dienstverlening vanuit SSC voor de ondersteuning. Aangezien GGD Groningen werkt voor 23 Groninger gemeenten heeft deze een andere positie binnen de gemeente. De kwaliteitsnorm vanuit GGD wordt door het SSC nog niet altijd gehaald en/of er is meer (tijds)investering vanuit GGD voor nodig. Dat vraagt soms om extra inhuur van capaciteit bij de GGD. Daarmee is er kans dat de bezuiniging door SSC op een andere manier weer terug komt.
Risico	300 duizend euro
Kans	75%
Actie	GGD stuurt op kwaliteit dienstverlening SSC en onderneemt actie indien nodig om de kwaliteit op peil te houden.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Mutaties in de risico's ten opzichte van de begroting 2014

In de begroting 2014 vermeldden wij het risico met betrekking tot het vertraagd realiseren van de bezuinigingen GGD. Dit risico is bij het opstellen van de rekening afgevoerd van de risicolijst.

Hieronder volgt hierop een korte toelichting.

Het bestuur heeft GGD Groningen (inclusief GHOR) opdracht gegeven om in 2011 tot en met 2014 een groot aantal bezuinigingsmaatregelen te nemen. In de periode 2011-2014 heeft GGD Groningen ruim 1 miljoen euro bezuinigd, waarvan meer dan 600 duizend euro ten gunste van de inwonerbijdragen is gekomen. Eind 2014 is van de bezuinigingen 900 duizend euro structureel en 100 duizend incidenteel gerealiseerd.

Ontwikkelingen

Hieronder volgt een korte toelichting op de ontwikkelingen:

Ontwikkeling Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg (PG&Z)	
Programma	Gezondheid
Omschrijving	De gemeenschappelijke regeling PG&Z is op 1 januari 2014 in werking getreden. Bij de vaststelling is afgesproken de gemeenschappelijke regeling na twee jaar te evalueren. De evaluatie leidt mogelijk tot aanpassingen in de gemeenschappelijke regeling.
Actie	Samen met gemeenten een gedegen evaluatie uitvoeren en daarop voortvloeiende acties uitvoeren.

Ontwikkeling GGD Groningen	
Programma	Gezondheid
Omschrijving	<p>In december 2013 heeft het bestuur de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), naast de reguliere taken, een opdracht meegegeven voor de komende twee jaar. Dit behelst de positionering GGD Groningen, de in gang gezette cultuuromslag, de ontvlechting van andere onderdelen van de gemeente Groningen en de verbinding tussen sociale en fysieke veiligheid. In het laatste deel van 2015 wordt de balans opgemaakt. Dit kan in 2016 leiden tot een nieuwe of vervolgoopdracht.</p> <p>De decentralisaties in het sociale domein, de organisatieontwikkeling van de gemeente Groningen en de gemeentelijke herindeling raken ook GGD Groningen. Het raakt in directe zin de werkzaamheden en de manier van werken (transformatie). Tegelijkertijd vraagt dit ook wat van de organisatie GGD. In 2015 werken we dit uit. In 2016 zullen de uitwerkingen daarvan zijn beslag moeten krijgen en nog steeds de nodige aandacht vragen.</p>
Actie	Samen met de gemeenten blijvend het gesprek voeren over de toekomst GGD Groningen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

	Decentralisatie-uitkering CJG
Programma	GGD
Omschrijving	<p>Vanaf 1 januari 2009 voert GGD Groningen de Jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen uit in de provincie Groningen. Van oudsher is er een andere financieringssysteem voor JGZ 0-4 dan voor JGZ 4-19.</p> <p>Voor een inhoudelijke en principiële discussie over een (andere) sleutel voor de financiering van de JGZ 0-4 jaar in samenhang met de totale Jeugdzorg, zijn we nog in afwachting van het financiële Jeugdzorgstelsel (financiering in het kader van de Jeugdwet en de toekomst van de DU CJG).</p> <p>Onduidelijk is wat voor financiële gevolgen dit met zich mee zal brengen.</p>
Actie	Landelijke ontwikkelingen afwachten

Beleid omtrent weerstandscapaciteit en risico's.

De PG&Z-regeling hanteert de volgende begrotingsdiscipline:

- Binnen de exploitatie van de PG&Z-regeling wordt onderscheid gemaakt tussen gemeenschappelijke taken, gemeentespecifieke taken, taken voor derden en uitbestede taken.
- De kosten van de gemeenschappelijke taken worden via een omslag per inwoner aan alle aan de PG&Z-regeling deelnemende gemeenten toegerekend. Voor egalisatie van niet-begrote baten en lasten is vorming van een beperkte egalisereserve toegestaan.
- De gemeentespecifieke taken worden op basis van integrale kosten via een omslag aan de afnemers doorberekend. In de PG&Z-regeling zijn de condities vastgelegd op grond waarvan gemeenten deze producten kunnen afnemen, dan wel de afname daarvan kunnen beëindigen.
- Taken voor derden zijn taken die op basis van een besluit van het Algemeen Bestuur voor rekening en risico van de PG&Z-regeling voor derden worden uitgevoerd.
- Uitbestede taken zijn taken die op basis van een besluit van het Algemeen Bestuur voor rekening en risico van de PG&Z-regeling aan derden worden opgedragen.
- Voor alle taken geldt dat afwijkingen die de grenzen van de egalisereserve te buiten gaan (gemeenschappelijke taken), dan wel kosten die niet passen bij de in rekening gebrachte tarieven (gemeentespecifieke taken, taken voor derden, uitbestede taken) met de deelnemende gemeenten worden verrekend. Het financiële beleid is erop gericht dergelijke nacalculatorische verrekeningen te voorkomen of tot een minimum beperkt te houden.

Beoordeling toereikendheid weerstandsvermogen

Voor het programma Gezondheid bedragen de reserves die tot het weerstandsvermogen gerekend mogen worden per ultimo boekjaar 2014 1,235 miljoen euro. Het weerstandsvermogen binnen het programma Gezondheid is gezien de benodigde weerstandscapaciteit toereikend.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Zoals al eerder aangegeven, laat de PG&Z-regeling de activiteiten voor haar programma's uitvoeren door de GGD van de gemeente Groningen. De gebouwen van deze dienst zijn eigendom van de gemeente Groningen. Het pand in Veendam is hierop een uitzondering. Dit is eigendom van de PG&Z-regeling. Omdat de functie van het gebouw wijzigt en er geen onderhoudsplan aanwezig is, is de voorziening komen te vervallen. Begin 2014 is het pand verkocht. Hierbij is (na aftrek van bijkomende kosten) een boekwinst van 192 duizend euro gerealiseerd die in het jaar 2014 is verwerkt.

3.4 Financiering

In het treasurystatuut van de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de PG&Z-regeling haar investeringen in beginsel financiert uit eigen middelen, verkregen uit bijdragen van deelnemende gemeenten. Daarnaast regelt het statuut, dat wanneer de eigen financieringsmiddelen ontoereikend zijn, voor investeringen aanvullende financiering kan worden aangetrokken. In 2012 heeft het bestuur besloten om via de gemeente Groningen een lening aan te trekken ter waarde van 1 miljoen. De lening wordt gebruikt om de vervanging van een Mobiele Röntgen Unit (MRU) voor de TBC-bestrijding in Groningen, Drenthe en Friesland te financieren. De aanschaf heeft plaatsgevonden in het tweede kwartaal van 2013. De lening is halverwege 2013 geëffectueerd.

3.5 Bedrijfsvoering

Het bijzondere van de PG&Z-regeling is dat deze geen eigen uitvoerend apparaat heeft. In artikel 10 lid 2 van de regeling staat namelijk dat de gemeenschappelijke regeling opdracht verstrekt aan de gemeente Groningen om de werkzaamheden voor de gemeenschappelijke regeling uit te voeren. De PG&Z-regeling heeft dus strikt genomen geen eigen bedrijfsvoering.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

JAARREKENING 2014

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

PUBLIEKE GEZONDHEID & ZORG

GRONINGEN

(PG&Z-regeling)

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Ommingen

1. Inleiding rekening

Bij het vaststellen van de rekening is de bestemming van het rekeningresultaat een wezenlijk onderdeel. Hieronder staat een samenvattende verklaring over de opbouw van het rekeningresultaat over 2014. Een uitgebreidere verklaring is te vinden in de programmaverantwoording. Het dagelijks bestuur doet een aantal voorstellen om het hier gepresenteerde resultaat van 2014 te bestemmen. Het resultaat voor bestemming is opgebouwd uit de volgende programma's en deelprogramma's.

Bedragen x € 1.000.

Programma	Deelprogramma	Resultaat	
Gezondheid	Lokaal Gerichte Zorg en Jeugd	384	V
	Specialistische Zorg en Veiligheid	548	V
	GGD Algemeen	123	V
		1.055	V

Totaal PG&Z	1.055	V
------------------------	--------------	----------

Bestemmingsvoorstellen

Voorgesteld wordt om de resultaten over 2014 als volgt te bestemmen:

Programma Gezondheid

1. toevoeging van het resultaat op het programma Gezondheid ad 554 duizend euro aan de egaliseringsreserve;
2. toevoeging van 22 duizend euro aan de bestemmingsreserve gezondheidsprofielen. Het betreft het gelijkmatig verdelen van de kosten voor het eens per 4 jaar uit te voeren controle. Hiervoor is per 4 jaar ongeveer 100 duizend benodigd. In 2013 heeft geen controle plaatsgevonden.
3. Toevoeging van 229 duizend euro aan de bestemmingsreserve Dossierherstel JGZ.
4. toevoeging van 250 duizend euro aan de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling GGD.

Totaal overzicht van de resultaatbestemming per programma/deelprogramma:

Programma	Deelprogramma	Resultaat		Resultaat- bestemming	
Gezondheid	Lokaal Gerichte Zorg en Jeugd	384	V	155	Egaliseringsreserve
				229	Reserve dossierherstel JGZ
	Specialistische Zorg en Veiligheid	548	V	298	egaliseringsreserve
				250	reserve organisatieontwikkeling GGD
GGD algemeen		123	V	101	egaliseringsreserve
				22	reserve gezondheidsprofielen
Totaal programma Gezondheid		1.055	V	1.055	

Totaal PG&Z	1.055	V	1.055
------------------------	--------------	----------	--------------

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Impact van de voorstellen op de reserves na verwerking van de voorstellen

Programma Gezondheid

Egalisatiereserve (*€ 1.000,-)	Stand 31-12-2014	Bestemming 2014	Stand 1-1-2015	In weerstandsvermogen
Reserve Gezondheid	336	554	890	890
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsprofielen	73	22	95	95
Reserve managementinfo JGZ	52		52	-
Reserve dossierherstel JGZ	0	229	229	-
Reserve organisatieontwikkeling GGD	0	250	250	250
Saldo na reservemutaties	461	1.055	1.516	1.235

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en Jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

2. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

2.1 Programma Gezondheid

Exploitatieoverzicht 2014 programma Gezondheid

Hieronder volgt het financiële overzicht van de door de PG&Z-regeling voor 2014 begrote en gerealiseerde lasten en baten van het programma gezondheid.

Bedragen x € 1.000.

Gezondheid	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2014	Afwijking
Totaal lasten	19.458	19.707	18.474	1.233
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	15.075	15.324	14.241	-1.083
Overige bijdragen	4.383	4.383	5.288	905
Totaal baten	19.458	19.707	19.529	-178
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	0	0	1.055	1.055
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	1.055	1.055

De afwijkingen tussen begroting en rekening bij het programma Gezondheid van 1.055 duizend euro voordelig wordt veroorzaakt door:

Bedragen x € 1.000.

Programma	Deelprogramma	Resultaat
Gezondheid	Lokaal Gerichte Zorg en Jeugd	384 V
	Specialistische Zorg en Veiligheid	548 V
	GGD Algemeen	123 V
		1.055 V

Voor een verdere detaillering van het resultaat van het programma verwijzen we naar de deelprogrammarekening in hoofdstuk 4.

Overzicht incidentele baten en lasten.
n.v.t.

Investerings programma gezondheid.

De investeringen in 2014 van de PG&Z-regeling voor het programma Gezondheid bedroegen 73 duizend euro voor voertuigen en 71 duizend euro voor echo screen apparaten.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

2.2 Programma Onvoorzien

In 2014 is de post onvoorzien niet aangewend.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groeningen

3. Balans per 31 december 2014 (incl. toelichting)

Balans Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg 2014

Activa	31 december 2013	31 december 2014
(* € 1.000)		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
- kosten sluiten geldleningen		
- kosten onderzoek en ontwikkeling		
<i>Materiële vaste activa</i>		
- investeringen met economisch nut	2.272	764
- investeringen met maatschappelijk nut		
<i>Financiële vaste activa</i>		
a. kapitaalverstrekkingen aan:		
1. deelnemingen	-	-
2. gemeenschappelijke regelingen		
3. overige verbonden partijen		
b. leningen aan:		
1. woningbouwcorporaties		
2. deelnemingen		
3. overige verbonden partijen		
c. overige langlopende leningen		
d. overige uitzettingen > 1 jaar		
e. bijdrage aan activa voor derden		
Totaal vaste activa	2.272	764
<i>Voorraden</i>		
a. grond- en hulpstoffen		
1. niet in exploitatie genomen bouwgrond		
2. grond- en hulpstoffen		
b. onderhanden werk		
c. gereed product en handelsgoederen		
d. vooruitbetalingen		
<i>Uitzettingen korter dan een jaar</i>		
a. vorderingen op openbare lichamen		-
b. verstrekte kasgeldleningen		
c. RC-verhoudingen met niet financiële instellingen		
d. overige vorderingen	427	1.135
e. overige uitzettingen		
<i>Liquide middelen</i>	1.434	0
<i>Overlopende activa</i>	1.132	1.529
Totaal vlottende activa	2.993	2.664
Totaal activa	5.265	3.428

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Passiva	31 december 2013	31 december 2014
(* € 1.000)		
<i>Eigen vermogen</i>		
- algemene reserve	879	336
- bestemmingsreserves voor egalisatie tarieven		
- overige bestemmingsreserves	3.534	125
<i>Gerealiseerd resultaat</i>	-336	1.055
<i>Voorzieningen</i>	-	-
<i>Vaste schulden van langer dan een jaar</i>		
a. obligatieleningen		
b. onderhandse leningen aan:		
1. binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars		
2. binnenlandse banken en ov. financiële instellingen	1.000	900
3. binnenlandse bedrijven		
4. overige binnenlandse sectoren		
5. buitenlandse instellingen		
c. door derden belegde gelden		
d. waarborgsommen		
Totaal vaste passiva	5.077	2.416
<i>Netto vlottende schulden korter dan een jaar</i>		
a. kasgeldleningen o/g		
b. bank- en giroaldi		513
c. overige schulden	188	499
<i>Overlopende passiva</i>		
Totaal vlottende passiva	188	1.012
Totaal passiva	5.265	3.428

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2014

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden met ingang van het jaar nadat de investering is gereed gekomen of is verworven op jaarbasis afgeschreven. De afschrijving geschiedt op basis van annuïteit.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen	
bedragen in jaren: Technische installaties in gebouwen	15
Veiligheidsvoorzieningen in bedrijfsgebouwen, kantoormeubilair	10
Software, automatiseringsapparatuur, telefooninstallaties	3 tot 10
Verbouwingen	5 tot 20
	Termijn is afhankelijk van looptijd huurcontract, inclusief optietermijn verlenging

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht voor zover noodzakelijk wordt geacht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Balansposten overgedragen aan de Veiligheidsregio Groningen

2014 was voor de PG&Z een bijzonder jaar. Dit is ook te zien aan de balans. Deze is sterk in omvang teruggegaan, doordat activa en passiva die er waren ten behoeve van de Brandweer zijn overgedragen tegen boekwaarde aan de Veiligheidsregio Groningen. In de jaarrekening over 2013 is dit tot uitdrukking gebracht in een bijlage, ten behoeve van het inzicht in welke activa en passiva zijn overgegaan hierbij een samenvatting van de betreffende posten. Deze is gebaseerd op de door het bestuur vastgestelde verdeling en is in 2014 conform afgerekend met de Veiligheidsregio.

Overgedragen activa	
<i>Materiële vaste activa</i>	1.387
<i>Uitzettingen korter dan een jaar</i>	2
<i>Overlopende activa</i>	<u>136</u>
Totaal activa	<u>1.525</u>

Overgedragen passiva	
<i>Eigen vermogen</i>	3.988
<i>Resultaat voor bestemming</i>	<u>372 -/-</u>
Totaal passiva	<u>3.616</u>

Per saldo is 2.091 duizend euro overgedragen aan de Veiligheidsregio Groningen in aanvulling op de activa.

De overgedragen materiële vaste activa zijn in het verloopoverzicht van de vaste activa opgenomen als verminderingen. De overgedragen reserves zijn in het verloopoverzicht opgenomen als vrijval voor deze regeling, teneinde duidelijk te maken dat geen sprake is van een onttrekking. De Veiligheidsregio heeft de reserves tegen dezelfde waarden als reserves ontvangen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Toelichting per post

Materiële vaste activa

Hieronder volgt een specificatie van de geactiveerde kapitaaluitgaven.

Geactiveerde kapitaaluitgaven	Boekwaarde 31-12-2013	Vermeerderingen	Afschrijvingen 2014	Verminderingsen	Boekwaarde 31-12-2014
(bedragen * € 1.000,-)					
Bedrijfsgebouwen	115		4	111	0
Voertuigen	1.719	72	109	1.005	677
Machines apparaten en installaties	438	71	33	389	87
Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal	2.272	143	146	1.505	764
Maatschappelijk nut	-	-	-	-	-
Economisch nut	2.272	143	146	1.505	764

In de verminderingsen zijn voor 1.387 duizend euro aan activa opgenomen die tegen boekwaarde een de Veiligheidsregio Groningen zijn overgedragen. De overige verminderingsen hebben betrekking op de boekwaarde van het in 2014 verkochte pand dat de regeling had in Veendam en de waarde van de verbouwing en inventaris van het pand dat werd gehuurd in Assen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Interimrapport en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groeningen

De waardering is tegen aanschaffingswaarde en de afschrijving is lineair.

Het verloop is als volgt:

	Maatschap- pelijk nut	Economisch nut	Totaal
(* € 1.000)			
Investerings			
Aanschafwaarde per 1-1-2014	-	5.841	5.841
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1-2014	-	3.569	3.569
Boekwaarde per 1-1-2014	-	2.272	2.272
Vermeerderingen 2014	-	143	143
Verminderingen 2014	-	1.505	1.505
Afschrijvingen 2014	-	146	146
Bijdragen van derden	-	-	-
Boekwaarde per 31-12-2014	-	764	764
Toegerekende rentelasten 2014	-	-	-
Afschrijvingen 2014	-	146	146
Toegerekende kapitaallasten	-	146	146

Overige vorderingen

	31-12-2013	31-12-2014
(* € 1.000)		
Debiteuren	323	1.135
Door te belasten omzetbelasting deelnemers	-	-
Overige	104	-
Totaal	427	1.135

Debiteuren

Een voorziening voor incurantheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Overige

Deze post bevatte in 2013 onder meer nog in rekening te brengen bedragen welke in 2014 in rekening zijn gebracht.

Liquide middelen

	31-12-2013	31-12-2014
(* € 1.000)		
Bank	1.434	-

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en Jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Overlopende activa

	31-12-2013	31-12-2014
(* € 1.000)		
Door te belasten omzetbelasting deelnemers	996	293
Overige	-	1.236
Totaal	996	1.529

Door te belasten omzetbelasting deelnemers

Vanuit de GR PG&Z wordt de aan haar in rekening gebrachte omzetbelasting doorbelast naar de deelnemers. Deze kunnen dit in rekening brengen bij het BTW-Compensatiefonds. Deze post betreft het 4^e kwartaal. Dit is in 2014 in rekening gebracht aan de deelnemers.

Overige

Er is een vordering op de gemeente Groningen inzake de afrekening over 2014.

Reserves en voorzieningen

Reserves

Algemene reserves	Saldo 31-12-2013	Bestemming resultaat 2013	Vrijval	Saldo 1-1-2014 en 31-12-2014
Reserve Gezondheid	274	62	-	336
Reserves Veiligheid	605	273	-878	-
	879	335	-878	336
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsprofielen	51	22	-	73
managementinfo JGZ	100	-48	-	52
Bestemmingsreserves Veiligheid	3.383	-645	-2.738	-
	3.534	-671	-2.738	125
Totaal reserves	4.413	1.055	-3.616	461

De vrijgevallen reserves zijn overgedragen aan de Veiligheidsregio Groningen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Vaste schulden langer dan een jaar

	31-12-2013	31-12-2014
(* € 1.000)		
Lening Gemeente Groningen	1.000	900

Dit betreft de lening die in 2013 opgenomen is voor de financiering van de mobiele röntgenunit. Deze lening heeft een looptijd van 10 jaar met een interest percentage van 2,195%. Elk jaar zal er 100 duizend euro worden afgelost, voor het eerst op 9 oktober 2014.

De rentelast verbonden met deze lening bedraagt 21.950 euro.

Overige schulden

	31-12-2013	31-12-2014
(* € 1.000)		
Bank- en giro saldi	-	513
Crediteuren	58	73
Te verrekenen posten	130	426
Totaal	188	1.012

Te verrekenen posten

Voor 295 duizend euro heeft deze post betrekking op het aan de VR Groningen te betalen bedrag inzake de afrekening over 2014. Het resterende bedrag heeft betrekking op huisvestingskosten.

Schatkistbankieren

Aan de PG&Z is door de minister van Financiën op grond van artikel 9 van de regeling Schatkistbankieren een uitzondering verleend inzake de verplichting tot schatkistbankieren voor decentrale overheden. Deze uitzondering betekent dat de PG&Z zich niet hoeft aan te melden bij het Agentschap en geen rekening hoeft te openen voor het schatkistbankieren. Ook krijgt de PG&Z geen rekening-courant bij de schatkist. Deze uitzondering is aan de PG&Z verleend op basis van het feit dat de organisatie niet beschikt over eigen middelen en dat eventuele overtollige middelen via een andere decentrale overheid in de schatkist zullen worden aangehouden.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groeningen

4. Deelprogrammarekening

Deelprogrammarekening PG&Z 2014

Deelprogramma's programma Gezondheid

In het programma gezondheid zijn de volgende productgroepen opgenomen:

Deelprogramma Lokaal gerichte zorg en jeugd	384	V
Deelprogramma Specialistische zorg en veiligheid	548	V
Deelprogramma GGD Algemeen	123	V
Totaal	1.055	V

Programma:	Gezondheid
Deelprogramma:	Lokaal Gerichte Zorg en Jeugd

Omschrijving

Het deelprogramma Lokaal Gerichte Zorg en Jeugd bestaat uit twee hoofdproducten:

- Jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen (JGZ)
- Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz)

Doelstelling

Binnen de JGZ worden de lichamelijke, psychische, sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen gevolgd en informatie gegeven aan ouders en kinderen over een gezonde ontwikkeling van het kind op al deze gebieden. Daarnaast is er een signaleerfunctie voor (dreigende) stoornissen en wordt er gezorgd voor adequate behandeling of doorverwijzing. Het betreft de uitvoering van de voorgeschreven contactmomenten en screenings (uniform deel van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg) voor 0-19 jarigen.

Binnen de OGGz worden preventieve maatregelen ingezet en wordt zorg bevorderd aan mensen met een verhoogd risico en aan mensen die niet in staat zijn zelf hulp te vinden.

Exploitatie	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2014	Afwijking
Totaal lasten	11.404	11.649	10.882	767
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	11.220	11.465	10.382	-1.083
Overige bijdragen	184	184	884	700
Totaal baten	11.404	11.649	11.266	-383
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	0	0	384	384
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	384	384

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Specificatie verschil ten opzichte van actuele begroting:

Omschrijving	Nummer	V of N	Bedrag
<i>Lasten</i>			
▪ Huuropbrengsten	1	V	383
▪ SSC Bezuiniging	2	V	240
▪ Reiskostenregeling GGD	3	V	62
▪ Overig		V	82
Totaal		V	767
<i>Baten</i>			
▪ Huuropbrengsten	1	N	383
Totaal		N	383
Totaal		V	384

Toelichting

Huuropbrengsten (1)

De huuropbrengsten van deelnemers zijn ten dele via de GGD in rekening gebracht en ontvangen, via de afrekening is dit gecorrigeerd.

SSC Bezuiniging (2)

De gemeente Groningen heeft in verband met de vorming van een Shared Service Centre een kostenreductie gerealiseerd. Deze besparing wordt doorgegeven aan de PG&Z-regeling.

Reiskostenregeling GGD (3)

Door de nieuwe reiskostenregeling GGD zijn de reiskosten lager uitgevallen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en Jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Ommingen

Programma:	Gezondheid
Deelprogramma:	Specialistische Zorg & Veiligheid

Omschrijving

Het deelprogramma specialistische zorg en veiligheid bestaat uit de volgende hoofdproducten:

- infectieziektenbestrijding;
- seksuele gezondheid en seksuele hulpverlening;
- tuberculosebestrijding;
- forensische geneeskunde;
- reizigersadviesing;
- milieugezondheidszorg;
- technische hygiëne-inspecties.

Doelstelling

De doelen van dit deelprogramma zijn gelegen in het coördineren van de bestrijding van infectieziekten en het voorkomen en monitoren van deze ziekten.

Exploitatie	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2014	Afwijking
Totaal lasten	5.030	5.033	4.666	367
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	2.724	2.727	2.727	0
Overige bijdragen	2.306	2.306	2.487	181
Totaal baten	5.030	5.033	5.214	181
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	0	0	548	548
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	548	548

Specificatie verschil ten opzichte van actuele begroting:

Omschrijving	Nummer	V of N	Bedrag
<i>Lasten</i>			
▪ TBC	1	V	207
▪ SOA	2	N	99
▪ RA	3	V	105
▪ MMK	4	V	85
▪ IZB	5	V	45
▪ SSC Bezuiniging	6	V	40
▪ Overige		N	16
Totaal		V	367
<i>Baten</i>			
▪ TBC	1	V	53
▪ SOA	2	V	133
▪ Overige		N	5
Totaal		V	181
Totaal		V	548

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Toelichting

TBC (1)

De grotere omvang van de dienstverlening, onder invloed van het COA contract voor Ter Apel, geeft gelegenheid tot een efficiëntere uitvoering van de TBC taak.

SOA (2)

Voor de Noord-Nederlandse SOA-taken is meer subsidie ontvangen dan was begroot. Deze is ook grotendeels besteed.

RA (3)

De tarieven voor reizigersadviesing (RA) zijn in 2014 meer in evenwicht gebracht met de markt. Daarnaast heeft het team in 2014 goed gepresteerd.

MMK (4)

Bij de medische milieukunde (MMK) waren veel projectsubsidies, waarvoor eigen personeel is ingezet.

IZB (5)

Door opleiding van een arts was er enige vacatureruimte.

SSC Bezuiniging (6)

De gemeente Groningen heeft in verband met de vorming van een Shared Service Centre een kostenreductie gerealiseerd. Deze besparing wordt doorgegeven aan de PG&Z-regeling.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Programma:	Gezondheid
Deelprogramma	GGD Algemeen

Omschrijving

Het deelprogramma GGD algemeen omvat de volgende activiteiten:

- leefstijl of gezondheidsgedrag van individuen en groepen mensen beïnvloeden
- gemeenten ondersteunen en adviseren op het gebied van lokaal gezondheidsbeleid
- epidemiologisch onderzoek doen naar de gezondheid bij de (Groninger) bevolking
- medewerkers inzetbaar houden voor crises en rampen.

Doelstelling

- leefstijlbeïnvloeding: ongezond gedrag voorkomen en gezond gedrag en een gezonde leefstijl bevorderen
- lokaal gezondheidsbeleid: bijdragen aan het gemeentelijk beleid dat is gericht op de verbetering van de lokale volksgezondheid
- epidemiologie: de trends in de gezondheid van de (Groninger) bevolking scherp presenteren, belangrijke gezondheidsproblemen duidelijk onder de aandacht brengen, hoe deze problemen ontstaan diepgaand analyseren en de inzet van de GGD continue monitoren en op effectiviteit beoordelen
- GGD als crisisdienst: 7 dagen per week, 24 uur per dag inzetbaar zijn, voor opgeschaalde en voor niet-opgeschaalde organisaties.

Exploitatie	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2014	Afwijking
Totaal lasten	1.131	1.132	1.312	-180
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	1.131	1.132	1.132	0
Overige bijdragen	-	-	303	303
Totaal baten	1.131	1.132	1.435	303
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	0	0	123	123
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	123	123

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Specificatie verschil ten opzichte van actuele begroting:

Omschrijving	Nummer	V of N	Bedrag
<i>Lasten</i>			
▪ Bevolkingsonderzoeken	1	V	22
▪ Projectkosten Toegang	2	N	125
▪ Verkoop pand Veendam	3	N	60
▪ Overige		N	17
Totaal		N	180
<i>Baten</i>			
▪ Verkoop pand Veendam	3	V	252
▪ Overige			51
Totaal		V	303
Totaal		V	123

Toelichting

Bevolkingsonderzoeken (1)

In 2014 hebben er geen bevolkingsonderzoeken plaatsgevonden. Omdat het budget dat hiervoor jaarlijks beschikbaar is ad 22 duizend euro niet is uitgegeven stellen wij voor dit toe te voegen aan de kostenegalisereserve Bevolkingsonderzoeken. Zie ook het voorstel voor resultaatbestemming.

Projectkosten Toegang (2)

Deze projectkosten die gepaard gaan met de invlechting van de toegangstaken Jeugdzorg betreft de benodigde extra inzet binnen GGD Groningen. Alle overige kosten worden gedragen door Bureau Jeugdzorg.

Verkoop pand Veendam (3)

Het verkochte pand in Veendam heeft een boekwinst opgeleverd van ruim 190 duizend euro.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Deelprogramma: GHOR				
Exploitatie	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2014	Afwijking
Totaal lasten	1.893	1.893	1.614	279
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	0	0	0	0
Overige bijdragen	1.893	1.893	1.614	-279
Totaal baten	1.893	1.893	1.614	-279
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Specificatie verschil ten opzichte van actuele begroting:

Omschrijving	Nummer	V of N	Bedrag
<i>Lasten</i>			
▪ Calamiteiten en VR voorstellen	1	V	279
Totaal		V	279
<i>Baten</i>			
▪ Calamiteiten en VR voorstellen	1	N	295
▪ Overige		V	16
Totaal		N	279
Totaal		V	0

Toelichting

Calamiteiten en VR voorstellen (1)

Door het ontbreken van grote calamiteiten en door het (nog) niet volledig conform budget invullen van wet VR gerelateerde voorstellen voor de GHOR zijn de kosten lager uitgevallen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

5. Wet WNT (Wet normering topinkomens)

De Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (WNT) is per 1 januari 2013 in werking getreden. Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi)publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT geeft aan dat de gemeenschappelijke regeling verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Dit houdt in dat de leden van het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de directeur van de gemeenschappelijke regeling opgenomen moeten worden in het financieel jaarverslag.

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen heeft de PG&Z-regeling gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 lid 2 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze interim niet topfunctionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT kan en hoeft de PG&Z-regeling niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim niet topfunctionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT.

Het bezoldigingsmaximum bestaat uit 130% van het brutosalaris van een minister, verhoogd met:

- sociale-verzekeringspremies;
- (belaste) onkostenvergoeding;
- beloningen betaalbaar op termijn (voornamelijk het werkgeversdeel van de pensioenreservering).

Voor 2014 gelden de volgende bedragen:

	- € 187.340,-	(bruto beloning)
	- € 8.263,-	(onkostenvergoeding)
	- € 34.871,-	(voorziening ten behoeve van beloningen op termijn)
Totaal	- € 230.474,-	

In 2014 hebben geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden. Zowel bij vast als bij tijdelijk personeel.

Vertegenwoordiging in het Dagelijks Bestuur

In de regeling is opgenomen dat het Algemeen Bestuur de leden van het Dagelijks Bestuur benoemt. In de vergadering van 4 juli 2014 zijn reeds de voorzitter (de heer Gijsbertsen), de plaatsvervangend voorzitter (de heer Van Gelder) en de penningmeester (de heer Velema) benoemd. De regiovertegenwoordigers zijn door de regio's zelf gekozen en naar voren geschoven als lid van het Dagelijks Bestuur. In onderstaande tabel zijn de vertegenwoordigers weergegeven. Aanvullend op onderstaande regiovertegenwoordiging is de portefeuillehouder GHOR, de heer Rinus Michels (burgemeester Winsum) vanuit het Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio adviserend lid van het Dagelijks Bestuur Publieke Gezondheid en Zorg.

Regio	Vertegenwoordigd door:
Delfzijl-Appingedam-Loppersum	Mw. Annalies Usmany (Appingedam)
Oldambt-Bellingwedde	Dhr. Bard Boon (Oldambt)
Hoogezand-Sappemeer – Slochteren – Menterwolde	Dhr. Roelof Vos (Menterwolde)
Stadskanaal-Vlagtwedde	Dhr. Johan Hamster (Stadskanaal)

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Marum-Grootegast-Leek-Zuidhorn	Dhr. Ben Plandsoen (Leek)
Veendam-Pekela	Dhr. Jaap Velema (Veendam, penningmeester)
Bedum-De Marne-Winsum-Eemsum	Dhr. Herwil van Gelder (De Marne, pty voorzitter)
Groningen-Haren-Ten Boer	Dhr. Mattias Gijsbertsen (Groningen, voorzitter)

Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur

Het algemeen bestuur werd in 2014 gevormd door alle portefeuillehouders Publieke Gezondheid uit de provincie Groningen. Noch het algemeen bestuur noch het dagelijks bestuur heeft vanuit de regeling enige vorm van vergoeding ontvangen. Omdat de regeling de uitvoering van haar taken bij de gemeente Groningen heeft onder gebracht zijn er geen directeuren in dienst bij de regeling. Er is dus ook geen sprake van bezoldiging. De dagelijkse leiding wordt uitgevoerd door de directeur van de GGD, de heer ter Harmsel, via de gemeente Groningen, deze ontvangt daarvoor van de PG&Z geen bezoldiging.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

6. Controleverklaring

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarschetsing 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsplan en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

BIJLAGEN

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Raafvoorslag en Pratekkel, pag. 2014 Publiek Gezondheids- & Zorg Gemeenten

Bijlage 1: Verloopoverzicht Reserves en Voorzieningen na resultaatbestemming 2014

Algemene reserves	Saldo 1-1-2014	Bestemming resultaat 2014	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 1-1-2015
Reserve Gezondheid	336	554	-	-	-	890
	336	554	0	0	0	890
Bestemmingsreserves						
Gezondheidsprofielen	73	22	-	-	-	95
managementinfo JGZ	52	-	-	-	-	52
Dossierherstel JGZ	-	229	-	-	-	229
Organisatieontwikkeling GGD	-	250	-	-	-	250
	125	501	0	0	0	626
Totaal reserves	461	1.055	0	0	0	1.516
Voorzieningen	Saldo 1-1-2014	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2014	
Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0	0

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Aanvoerslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Bijlage 2: Toelichting reserves en voorzieningen PG&Z per 31-12-2014 voor resultaatbestemming 2014

Naam R/V	Doel	Voeding naast rente	Maximale omvang	Stand 31-12-2014	Beoordeling huidig niveau
Reserves:					
Egalisatiereserve Gezondheid	Ondervangen egalisatieschommelingen in bedrijfsvoering	Positieve exploitatieoverschott en binnen de PG&Z- regeling	Gerelateerd aan de begrote omzet. Bandbreedte is 2%- 5% van de omzet.	336 duizend euro	
Bestemmingsreserve gezondheidsprofielen	Organiseren van grootschalige gezondheidsenquêtes onder kinderen (basisschool, voortgezet onderwijs) en volwassenen (20-64 en 65+) om een beschrijving te kunnen geven van aspecten van de volksgezondheid. Dit wordt beschreven in rapporten en letenbladen	Algemene egalisatiereserve gezondheidsprofielen Door externe belanghebbenden wordt meebetaald op basis van bedragen in specifieke samenwerkings- overeenkomst.	De kosten van bevolkingsonderzoeken zijn gemiddeld per onderzoekjaar 100 duizend euro. De maximale omvang kan hieraan gelijkgesteld worden	73 duizend euro	Landelijk speelt een discussie over harmonisatie van bevolkingsonderzoeken. Achtergrond hiervan is dat deze daardoor efficiënter en effectiever kunnen worden uitgevoerd. Bovendien kunnen de onderzoeken zo beter bijdragen aan landelijk vergelijkbare gegevens. Dit proces kan ertoe leiden dat in Groningen we in deze vierjaarscyclus vakker dan gepland een bevolkingsonderzoek moeten houden. Tegelijkertijd neemt de vraag voor meer lokale informatie op wijk en buurt niveau toe. Hiervoor moeten nieuwe instrumenten worden ontwikkeld, waarvoor een incidentie bijdrage nodig zou kunnen zijn. Vanuit dit perspectief kan de huidige stand nog steeds als noodzakelijk worden beschouwd. Zij het dat de onderbouwing daarvoor door de genoemde ontwikkelingen is gewijzigd.
Bestemmingsreserve management info JGZ			N.v.t.	52 duizend euro	De reserve is ingesteld voor het inrichten en implementeren van een managementinformatiesysteem i.v.m. de behoefte aan sturingsinformatie om beter te kunnen voldoen aan de vraag maar flexibel aanbod van de GGD.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Paragraaf van jaarrekening 2014 Publieke Gezondheids- en Zorginstellingen

Dossierherstel JGZ	Herstel en kwaliteitsverbetering dossiers JGZ		0 duizend euro
<p>Onlangs is door de Inspectie voor de Gezondheidszorg geconstateerd dat er diverse tekortkomingen zijn in de (digitale) dossiers bij de GGD Jonggezondheidszorg (JGZ). Het herstel en de kwaliteitsverbetering van deze dossiers zal tot kosten leiden.</p>			

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Jaarverslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheids- & Zorg Groningen

---

Bijlage 4: SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2014 Gemeenschappelijke regeling PG&Z Groningen

Versie 1.2 Dv./AB 2 april

56

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Financieel verslag en jaarrekening 2014 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING PUBLIEKE GEZONDHEID & ZORG GRONINGEN ALGEMEEN BESTUUR 10 april 2015

Agendapunt 4.b) Tweede actualisatie begroting PG&Z 2015

Op 4 juli jl. is de beleids- en financiële begroting 2015 van de GGD vastgesteld door uw bestuur. Na die datum is er een actualisatie doorgevoerd waarin een tweetal wijzigingen is verwerkt met betrekking tot Toegang en RIGG. Aanvullend op deze twee begrotingswijzigingen stellen wij u bij deze voor de begroting op vier punten te actualiseren en deze voor te leggen aan het Algemeen bestuur:

Extra capaciteit toegangstaken Jeugdzorg

Op 9 mei jl. heeft het Algemeen Bestuur besloten om het werkgeverschap en de organisatie van de toegangstaken triage en casemanagement per 1 januari 2015 op zich te nemen als gemeenschappelijke taak. Met ingang van 1 januari 2015 zullen de medewerkers van Bureau Jeugdzorg, belast met de taken triage en casemanagement tijdelijk ondergebracht worden bij GGD Groningen. In aanvulling hierop hebben afzonderlijke gemeenten samen voor 750 duizend euro extra tijdelijke capaciteit bij de GGD ingekocht hetgeen hiermee in de begroting wordt verwerkt. Het is ondergebracht binnen het programma Gezondheid, deelprogramma Lokaal gerichte Zorg en Jeugd.

Stijging inwonertal

De bijdragen aan de PG&Z zijn gebaseerd op de inwonertallen op 1 januari van het jaar. Deze waren ten tijde van het opstellen van de begroting niet bekend, actualisering van de aantallen leidt tot een extra bijdrage van 20 duizend euro, verdeeld over de deelprogramma's.

SOA subsidie

Er is meer subsidie toegekend door het Rijk dan in de primitieve begroting was opgenomen.

Bezuiniging SSC

Bij de bespreking van de Zomerbrief in het bestuur is ook de besparing die de gemeente Groningen boekt door invoering van een SSC (Shared Service Centre) voor de ondersteunende functies aan de orde gekomen. Inmiddels is duidelijk geworden dat dit een aanzienlijk voordeel voor de PG&Z-regeling oplevert. Wij stellen voor dit structurele voordeel ook in de begroting 2015 en 2016 te verwerken. Dit betekent dus een daling van de inwonerbijdrage door gemeenten van circa 50 eurocent.

Ambtelijk secretaris PG&Z

Met de gewijzigde constellatie van het DB en het toevoegen van de RIGG als tweede uitvoeringsorganisatie is er behoefte aan een andere invulling van het ambtelijk secretariaat. Het DB stelt voor om in ieder geval tot 2018 een ambtelijk secretaris aan te stellen die niet verbonden is aan een van de twee uitvoeringsorganisaties. De benodigde 20 duizend euro worden uit praktische overwegingen opgenomen onder deelprogramma GGD algemeen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Samenvattend:

Begrotingswijziging	Bedrag	V/N
Overheveling toegangstaken Jeugdzorg	€ 750.000	V
Saldo inwonerbijdragen naar aantal inwoners per 1-1-2015	€ 20.167	V
SOA subsidie	€ 161.631	V
Bezuiniging SSC	€ 300.000	N
Ambtelijk secretaris PG&Z	€ 20.000	V

Op de volgende bladzijde is de nieuwe actuele begroting PG&Z 2015 vermeld. Deze is op pagina 4 uitgewerkt naar bijdrage per inwoner.

Het Algemeen Bestuur besluit de begrotingswijzigingen behorende bij de 2^e actualisatie van de begroting 2015 PG&Z voor te leggen aan de deelnemende gemeenten om daarmee de gelegenheid te bieden een zienswijze in te dienen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Actualisatie begroting PG&Z 2015		
(bedragen * € 1.000)		
Programma Gezondheid (incl. GHOR)		
	Primitieve begroting 2015	Actuele begroting 2015
Totaal lasten Lokaal gerichte zorg en jeugd	11.890	16.260
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	11.706	11.576
Overige bijdragen	184	4.684
Totaal baten Lokaal gerichte zorg en jeugd	11.890	16.260
Totaal lasten Specialistische zorg en veiligheid	5.017	5.046
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	2.754	2.621
Overige bijdragen	2.263	2.425
Totaal baten Specialistische zorg en veiligheid	5.017	5.046
Totaal lasten GGD algemeen	1.143	1.146
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	1.143	1.146
Overige bijdragen		
Totaal baten GGD algemeen	1.143	1.146
Totaal lasten GHOR	1.821	1.849
Bijdrage gemeenschappelijke regeling		
Overige bijdragen	1.821	1.821
Totaal baten GHOR	1.821	1.821
Totaal lasten Gezondheid	19.871	24.301
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	15.603	15.343
Overige bijdragen	4.268	8.930
Totaal baten Gezondheid	19.871	24.273
Programma RIGG		
	Primitieve begroting 2015	Actuele begroting 2015
Totaal lasten RIGG	0	1.602
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	0	1.602
Overige bijdragen	0	0
Totaal baten RIGG	0	1.602
Totaal lasten PG&Z	19.871	25.903
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	15.603	16.945
Overige bijdragen	4.268	8.930
Totaal baten PG&Z	19.871	25.875

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Per gemeente actueel 2015	Programma GGD				
	Inwoners per 1 januari 2015	Totaal LGZ&J €	Totaal SZ&V €	Totaal GGD Alg €	Gezondheid €
Appingedam	12.003	82.269	53.858	23.547	159.674
Bedum	10.430	71.488	46.800	20.461	138.749
Bellingwedde	9.145	62.680	41.034	17.940	121.655
Delfzijl	25.440	174.367	114.151	49.907	338.425
Eemmond	15.778	108.143	70.797	30.953	209.893
Groningen (gemeente)	200.453	1.373.914	899.444	393.242	2.666.600
Grootegeast	12.122	83.085	54.392	23.781	161.257
Haren	18.913	129.631	84.864	37.103	251.597
Hoogezand-Sappemeer	34.333	235.320	154.054	67.353	456.727
Leek	19.489	133.579	87.448	38.233	259.260
Loppersum	10.141	69.507	45.503	19.894	134.904
De Marne	10.158	69.623	45.580	19.928	135.131
Marum	10.308	70.652	46.253	20.222	137.126
Menterwolde	12.193	83.571	54.711	23.920	162.202
Oldambt	38.420	263.332	172.393	75.371	511.096
Pekela	12.701	87.053	56.990	24.916	168.960
Slochteren	15.578	106.772	69.899	30.560	207.232
Stadskanaal	32.636	223.689	146.440	64.024	434.152
Ten Boer	7.454	51.090	33.447	14.623	99.160
Veendam	27.689	189.782	124.242	54.319	368.343
Vlagtwedde	16.216	111.145	72.762	31.812	215.719
Winsum	13.774	94.408	61.805	27.021	183.234
Zuidhorn	18.730	128.376	84.043	36.744	249.163
Totaal	584.104	4.003.476	2.620.907	1.145.875	7.770.258

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

3h

BIJLAGE

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING PUBLIEKE GEZONDHEID & ZORG GRONINGEN ALGEMEEN BESTUUR 10 april 2015

Agendapunt 4.c) Oplegger begroting PG&Z 2016

Voor u ligt de beleidsbegroting 2016 van de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg. Deze regeling is per 2014 in werking getreden na het verzelfstandigen van de Veiligheidsregio/Brandweer. De huidige gemeenschappelijke regeling biedt de ruimte om ook taken op het gebied van zorg onder de regeling te brengen – in de titel aangeduid als ‘& Zorg’. Dit is in 2014 ook gebeurd. De 23 gemeenten hebben de inkoop van de jeugdzorg gemandateerd aan het DB en de uitvoering belegd bij de uitvoeringsorganisatie RIGG. De uitvoeringsorganisatie Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) is ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling. Daarmee zijn er twee uitvoeringsorganisatie onder de vlag van PG&Z actief. Voor het eerst heeft u nu dus een begroting voor u liggen met daarin het programma RIGG naast het programma gezondheid. Er is echter een belangrijk verschil tussen beide uitvoeringsorganisaties, dat lichten we in deze oplegger toe.

Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg

De gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg kent twee soorten taken voor gemeenten, namelijk gemeenschappelijke en gemeentespecifieke taken. Binnen de gemeenschappelijke regeling is er sprake van solidariteit tussen de verschillende gemeenten.

Vershil bestuurlijke bevoegdheden

De Groninger gemeenten hebben de taken op het gebied van publieke gezondheid *gedelegeerd* aan GGD Groningen. De GGD draagt over de uitvoering van de taken verantwoording af aan het Algemeen Bestuur. In de gemeenschappelijke regeling zijn taken, bevoegdheden van respectievelijk AB en DB beschreven. Het Algemeen Bestuur besluit over het beleid, de financiën en toetst de uitvoering. Het Dagelijks Bestuur bereidt de vergaderingen van het Algemeen Bestuur voor. De directeur Publieke gezondheid (DPG) is benoemd door het AB en legt verantwoording af aan het DB.

De 23 gemeenten hebben de inkoop van de jeugdzorg niet gedelegeerd aan de GR, maar *gemandateerd* aan het DB en de uitvoering ervan belegd bij de uitvoeringsorganisatie RIGG. Dat betekent dat het DB en directeur RIGG voor 2015 de bevoegdheid hebben regionale jeugdzorg in te kopen; niet op eigen titel, maar namens de gemeenten.

In een dergelijke mandaatconstructie blijft de primaire verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg bij de 23 colleges van B&W liggen. Juridisch geldt een in mandaat genomen besluit als een besluit van de mandaatgever: de rechtsgevolgen zijn dezelfde als wanneer de gemeente zelf het besluit tot stand had gebracht. Het DB gaat over de gemandateerde bevoegdheden, de RIGG voert uit en legt daarover verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur. De 23 colleges hebben de directeur RIGG a.i. benoemd.

De 23 gemeenten hebben het Dagelijks Bestuur gemandateerd, niet het Algemeen Bestuur. Dat betekent dat het DB als gemandateerde voluit de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden t.a.v. de in het mandaatbesluit omschreven taken heeft en dat alleen als dat nodig is, namelijk als het besluit buiten het mandaat valt, een besluit aan de 23 colleges van B&W wordt gevraagd. Het DB is in deze rol dus geen agendacommissie, maar staat

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

voluit aan het roer en is, als het om verantwoording gaat, niet gericht op het AB, maar op de 23 colleges.

Op het terrein van de jeugdzorg/RIGG heeft het Algemeen Bestuur alleen begrotingsbevoegdheid voor de programmaorganisatie als zodanig. De begrotingsbevoegdheden ten aanzien van de inkoopbudgetten waarmee de RIGG werkt, blijven bij de verschillende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit regiovertegenwoordigers. De regiovertegenwoordigers zorgen voorafgaand aan de besluitvorming voor afstemming binnen de eigen regio. Dit gebeurt allereerst ambtelijk vervolgens bestuurlijk.

Met de gewijzigde constellatie van het DB en het toevoegen van de RIGG als tweede uitvoeringsorganisatie is er behoefte aan een andere invulling van het ambtelijk secretariaat. Het DB stelt voor om in ieder geval tot 2018 een ambtelijk secretaris aan te stellen die niet verbonden is aan een van de twee uitvoeringsorganisaties. De hiervoor benodigde 20 duizend euro worden uit praktische overwegingen opgenomen onder deelprogramma GGD algemeen.

Programmabegroting

Deze begroting beslaat zowel het programma gezondheid als het programma RIGG. Het programma RIGG omvat alleen de programmaorganisatie RIGG als zodanig. Het bestuur geeft jaarlijks via de programmabegroting richting aan de uitvoeringsorganisatie GGD. Daarnaast wordt op hoofdlijnen inzichtelijk wat we in het komende jaar gemeenschappelijk willen bereiken en hoe we dat gaan doen.

De programmabegroting is een wettelijke verplichting en de gemeenschappelijke regeling dient deze tijdig aan te leveren aan de toezichthouder Provincie Groningen. Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen hebben de gemeenteraden meer tijd om de financiële stukken te beoordelen.

Bezuinigingen

Het bestuur heeft GGD Groningen (inclusief GHOR) opdracht gegeven om in 2011 tot en met 2014 een groot aantal bezuinigingsmaatregelen te nemen. Recentelijk heeft een aantal gemeenten gevraagd om tussentijdse bezuinigingen. Het gaat hierbij om het programma gezondheid. Het bestuur heeft deze vraag negatief beantwoord, onder verwijzing naar de afspraken en de onzekerheid over de komende periode.

In de periode 2011-2014 heeft GGD Groningen ruim 1 miljoen euro bezuinigd, waarvan meer dan 600 duizend euro ten gunste van de inwonerbijdragen is gekomen. De bezuinigingen zijn door het bestuur voorbereid. Een selectie van leden van het bestuur heeft de begroting en exploitatie van GGD Groningen doorgelicht. Aan de hand van een uitgebreide beschrijving van de verschillende producten voorzien van kosten is een beschouwing gedaan. Destijds concludeerde de selectie van bestuurders dat GGD Groningen niet verder kan bezuinigen op de apparaatskosten, maar dat bezuinigen betekent dat er taken geschrapt moeten worden. Na meerdere bestuurlijke discussies en besluitronden is een aantal bezuinigingsopdrachten geformuleerd. Er is voor gekozen om het Informatiecentrum Gezondheid (publieke gezondheidsinformatie) te sluiten, de zwangerschapseducatie niet meer door GGD Groningen uit te voeren en het medisch milieukundig onderzoek af te schaffen. Daarnaast is er bezuinigd op beleid (waaronder deelname benchmark, lokaal gezondheidsbeleid) en overhead via de ontwikkelingen binnen gemeente Groningen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Het bestuur heeft in het voorjaar van 2014 besloten dat een verdere bezuiniging op de taken publieke gezondheid niet passen bij de afspraken binnen de regio Groningen om meer in te zetten op preventie en het voorliggende veld. Verdere bezuiniging betekent dat we vergaand op het gebied van preventie taken moeten saneren. Volgens het bestuur PG&Z is dit strijdig met de koers die gemeenten hebben ingezet met betrekking tot de decentralisaties in het sociale domein.

In deze begroting is *toch* een bezuinigingstaakstelling opgenomen. De gemeente Groningen heeft bezuinigd op de ondersteunende functies (PIJOFACH) en wij verwerken deze bezuiniging in 2016 in de PG&Z. Er wordt dus niet op GGD taken bezuinigd. De begroting 2016 is in lijn met het budget van 2015 uitgewerkt, waarbij de nullijn niet is gehanteerd. De decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten gaat gepaard met een oplopende efficiëntyaakstelling van het Rijk van structureel € 450 miljoen (2015: € 120 miljoen, 2016 € 300 miljoen en vanaf 2017 € 450 miljoen). De effecten op de gemeentelijke budgetten zijn echter voor 2016 en 2017 nog hoogst onzeker. Daarnaast gaan er herverdeeffecten optreden door de geplande invoering van het objectieve verdeelmodel jeugd. Deze bezuinigingen treffen de uitvoeringsorganisatie RIGG niet rechtstreeks, maar wel de deelnemende gemeenten aan de GR PG&Z en mogelijk de omvang en kwaliteit van de in te kopen voorzieningen.

Een andere toedeling van jeugdmiddelen door Rijk/RIGG kan ook GGD Groningen raken waar het gaat om de toegangsfunctie (voorheen onderdeel van Bureau Jeugdzorg (BJZ)).

Meerjarenperspectief 2016 – 2019

Voor de komende meerjarenperiode 2016-2019 is er binnen het programma gezondheid van de PG&Z nog veel onzekerheid:

- de discussie over het rapport van de commissie de Winter over de JGZ en de mogelijke financiële gevolgen daarvan;
- de discussie over het sociale domein in de provincie Groningen en de mogelijke organisatorische en financiële uitkomsten daarvan, inclusief solidariteitsvraagstukken rondom het thema jeugd;
- de discussie over de taken en de toekomst van de GGD inclusief de GHOR in breder perspectief.

Bij al deze thema's is reeds gekozen voor een inhoudelijke benadering, zodat vanuit de inhoud keuzes kunnen worden gemaakt. Deze onzekerheden maken het lastig om nu al een financieel perspectief te schetsen voor het meerjarenbeeld voor de komende periode. Daarom is in mei 2013 besloten om in lijn met de keuze voor de inhoudelijke benadering de financiële consequenties gelijktijdig met de inhoudelijke discussie te laten lopen en niet op voorhand en apart een financiële discussie te voeren.

Op basis van dit uitgangspunt bevat de nu voorliggende begroting geen voorstellen voor mutaties in de gemeentelijke bijdragen behoudens de indexering voor loon- en prijsontwikkelingen en de bezuinigingsmaatregelen.

Exploitatieoverzicht 2016 programma gezondheid

Hieronder volgt het exploitatieoverzicht van de begrote en gerealiseerde lasten en baten van het programma gezondheid.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

De ABP premie (pensioen) is fors gedaald. In het ABP akkoord is echter toegezegd dat dit voordeel aan de medewerkers toekomt en niet aan de werkgevers (gemeenten). Dit uitgangspunt van VNG is gehanteerd in voorliggende begroting. Wanneer het uitgangspunt wijzigt heeft dit gevolgen voor de begroting 2016.

Programma gezondheid (incl. GHOR)				
	Rekening 2014	Actuele Begroting 2015	Primitieve begroting 2016	Mutatie B2015-2016
Totaal lasten	18.703	24.273	23.660	-613
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	14.241	15.343	15.485	146
Overige bijdragen	5.288	8.930	8.171	-759
Totaal baten	19.529	24.273	23.692	-613
Saldo voor reservemutaties	826	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties	826	0	0	0

In bovenstaand overzicht zijn de totale lasten en de totale baten van het programma gezondheid weergegeven. Ingaande 2015 is ook de GHOR onderdeel van het programma gezondheid. Buiten indexatie voor loon- en prijsstijgingen, het doorgeven van de SSC bezuiniging en het opnemen van een ambtelijk secretaris zijn geen nieuwe ontwikkelingen of maatregelen meegenomen, die tot een wijziging van het GGD -tarief leiden. De cijfers van de begroting 2015 betreffen de actuele begroting voor het jaar 2015.

De begroting programma RIGG is conform begroting 2015 met 1% indexatie.

Kort samengevat

Naast het programma gezondheid is nu voor het eerst ook het programma RIGG opgenomen, waarin de organisatiekosten RIGG zijn verwerkt. Deze is nog afhankelijk van besluitvorming in 2015 over de verdere ontwikkeling in de toekomst.

De bijdrage per gemeente voor het programma gezondheid gaat in 2016 door indexatie omhoog en door de SSC-bezuiniging omlaag. Per saldo ligt de totale bijdrage voor wat betreft het programma gezondheid op het niveau van 2014.

Het Algemeen Bestuur besluit de conceptbegroting 2016 voor te leggen aan de deelnemende gemeenten om daarmee de gelegenheid te bieden een zienswijze in te dienen.

3h

BIJLAGE

BELEIDSBEGROTING 2016
EN
FINANCIËLE BEGROTING 2016
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
PUBLIEKE GEZONDHEID
&
ZORG
GRONINGEN
(PG&Z-regeling)

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg

Inhoudsopgave

Beleidsbegroting 2016	4
1. Inleiding	4
2. Programmaplan PG&Z	5
2.1 <i>Programma gezondheid</i>	7
2.1.1 Welke opdrachten moet de GGD uitvoeren en welke activiteiten worden daarvoor verricht in 2016?.....	8
2.1.2 Wat gaat de uitvoering van de activiteiten kosten in 2016?	19
2.2 <i>Programma RIGG</i>	20
2.2.1 Welke opdrachten moet de RIGG uitvoeren en welke activiteiten worden daarvoor verricht in 2016?.....	21
2.2.2 Wat gaat de uitvoering van de activiteiten kosten in 2016?	23
2.3 <i>Het overzicht van algemene dekkingsmiddelen</i>	24
3. Paragrafen	25
3.1 <i>Lokale heffingen</i>	25
3.2 <i>Weerstandsvermogen</i>	25
3.3 <i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	30
3.4 <i>Financiering</i>	30
3.5 <i>Bedrijfsvoering</i>	30
Financiële begroting 2016	33
1. Inleiding	33
2. Het overzicht van baten en lasten en de toelichting	34
2.1 <i>Programma gezondheid</i>	34
2.2 <i>Programma RIGG</i>	39
3. Financiële positie en meerjarenraming	40
3.1 <i>Bestaand en nieuw beleid</i>	40
3.2 <i>Vaste arbeidskosten gerelateerde verplichtingen</i>	40
3.3 <i>Investerings</i>	40
3.4 <i>Financiering</i>	40
3.5 <i>Verloop reserves</i>	41
3.6 <i>Verloop voorzieningen</i>	41
3.7 <i>Meerjarenraming en toelichting</i>	42
3.8 <i>Bezuinigingen</i>	45
BIJLAGEN	47

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Beleidsbegroting 2016

1. Inleiding

Voor u ligt de *beleidsbegroting* 2016 van de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg. Deze regeling is per 2014 in werking na het verzelfstandigen van de Veiligheidsregio/Brandweer. De huidige gemeenschappelijke regeling biedt de ruimte om ook taken op het gebied van zorg onder de regeling te brengen – in de titel aangeduid als ‘& Zorg’. Dit is in 2014 ook gebeurd. De 23 gemeenten hebben de inkoop van de jeugdzorg gemandateerd aan het DB en de uitvoering belegd bij de uitvoeringsorganisatie RIGG. De uitvoeringsorganisatie Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) is ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling. Daarmee zijn er twee uitvoeringsorganisatie onder de vlag van PG&Z actief. Voor het eerst heeft u nu dus een begroting voor u liggen met daarin het programma RIGG naast het programma gezondheid. Er is echter een belangrijk verschil tussen beide uitvoeringsorganisaties, dat lichten we in deze inleiding toe.

Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg

De gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg kent twee soorten taken voor gemeenten, namelijk gemeenschappelijke en gemeentespecifieke taken. Binnen de gemeenschappelijke regeling is er sprake van solidariteit tussen de verschillende gemeenten.

Vershil bestuurlijke bevoegdheden

De Groninger gemeenten hebben de taken op het gebied van publieke gezondheid gedelegeerd aan GGD Groningen. De GGD draagt over de uitvoering van de taken verantwoording af aan het Algemeen Bestuur. In de gemeenschappelijke regeling zijn taken, bevoegdheden van respectievelijk AB en DB beschreven. Het Algemeen Bestuur besluit over het beleid, de financiën en toetst de uitvoering. Het Dagelijks Bestuur bereidt de vergaderingen van het Algemeen Bestuur voor. De directeur Publieke gezondheid (DPG) is benoemd door het AB en legt verantwoording af aan het DB.

De 23 gemeenten hebben de inkoop van de jeugdzorg niet gedelegeerd aan de GR, maar gemandateerd aan het DB en de uitvoering ervan belegd bij de uitvoeringsorganisatie RIGG. Dat betekent dat het DB en directeur RIGG voor 2015 de bevoegdheid hebben regionale jeugdzorg in te kopen; niet op eigen titel, maar namens de gemeenten.

In een dergelijke mandaatconstructie blijft de primaire verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg bij de 23 colleges van B&W liggen. Juridisch geldt een in mandaat genomen besluit als een besluit van de mandaatgever: de rechtsgevolgen zijn dezelfde als wanneer de gemeente zelf het besluit tot stand had gebracht. Het DB gaat over de gemandateerde bevoegdheden, de RIGG voert uit en legt daarover verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur. De 23 colleges hebben de directeur RIGG a.i. benoemd. De 23 gemeenten hebben het Dagelijks Bestuur gemandateerd, niet het Algemeen Bestuur. Dat betekent dat het DB als gemandateerde voluit de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden t.a.v. de in het mandaatbesluit omschreven taken heeft en dat alleen als dat nodig is, namelijk als het besluit buiten het mandaat valt, een besluit aan de 23 colleges van B&W wordt gevraagd. Het DB is in deze rol dus geen agendacommissie, maar staat voluit aan het roer en is, als het om verantwoording gaat, niet gericht op het AB, maar op de 23 colleges.

Op het terrein van de jeugdzorg/RIGG heeft het Algemeen Bestuur alleen begrotingsbevoegdheid voor de programmaorganisatie als zodanig. De begrotingsbevoegdheden ten aanzien van de inkoopbudgetten waarmee de RIGG werkt, blijven bij de verschillende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit regiovertegenwoordigers. De regiovertegenwoordigers zorgen voorafgaand aan de besluitvorming voor afstemming binnen de eigen regio. Dit gebeurt allereerst ambtelijk vervolgens bestuurlijk.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Programmabegroting

Deze begroting beslaat zowel het programma gezondheid als het programma RIGG. Het bestuur geeft jaarlijks via de programmabegroting richting aan de uitvoeringsorganisaties. Daarnaast wordt op hoofdlijnen inzichtelijk wat we in het komende jaar gemeenschappelijk willen bereiken en hoe we dat gaan doen. Via het programma gezondheid sturen gemeenten de taken en activiteiten van de GGD. De programmabegroting is een wettelijke verplichting en de gemeenschappelijke regeling dient deze tijdig aan te leveren aan de toezichthouder Provincie Groningen. Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen hebben de gemeenteraden meer tijd om de financiële stukken te beoordelen.

Ambtelijk secretaris PG&Z

Met de gewijzigde constellatie van het DB en het toevoegen van de RIGG als tweede uitvoeringsorganisatie is er behoefte aan een andere invulling van het ambtelijk secretariaat. Het DB stelt voor om in ieder geval tot 2018 een ambtelijk secretaris aan te stellen die niet verbonden is aan een van de twee uitvoeringsorganisaties. De benodigde 20 duizend euro worden uit praktische overwegingen opgenomen onder deelprogramma GGD algemeen.

Meerjarenperspectief 2016 – 2019

Voor de komende meerjarenperiode 2016-2019 is er binnen het programma gezondheid van de PG&Z nog veel onzekerheid:

- de discussie over het rapport van de commissie de Winter over de JGZ en de mogelijke financiële gevolgen daarvan;
- de discussie over het sociale domein in de provincie Groningen en de mogelijke organisatorische en financiële uitkomsten daarvan, inclusief solidariteitsvraagstukken rondom het thema jeugd;
- de discussie over de taken en de toekomst van de GGD inclusief de GHOR in breder perspectief.

Bij al deze thema's is reeds gekozen voor een inhoudelijke benadering, zodat vanuit de inhoud keuzes kunnen worden gemaakt. Deze onzekerheden maken het lastig om nu al een financieel perspectief te schetsen voor het meerjarenbeeld voor de komende periode. Daarom is in mei 2013 besloten om in lijn met de keuze voor de inhoudelijke benadering de financiële consequenties gelijktijdig met de inhoudelijke discussie te laten lopen en niet op voorhand en apart een financiële discussie te voeren.

Op basis van dit uitgangspunt bevat de nu voorliggende begroting geen voorstellen voor mutaties in de gemeentelijke bijdragen behoudens de indexering voor loon- en prijsontwikkelingen en de bezuinigingsmaatregelen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van de beleidsbegroting treft u de plannen aan voor de programma's gezondheid en RIGG in 2016. Hierin wordt beschreven welke opdrachten binnen deze programma's we moeten uitvoeren in het begrotingsjaar 2016, welke activiteiten in het kader hiervan zullen worden ondernomen en wat de hieraan verbonden kosten zullen zijn. In hoofdstuk 3 van de beleidsbegroting wordt nader ingegaan op de ontwikkelingen, die van invloed zijn op de financiële positie en meerjarenraming van de PG&Z-regeling.

2. Programmaplan PG&Z

Het programmaplan PG&Z bestaat uit de programma's gezondheid en RIGG.

Programma gezondheid

In het programma gezondheid staan de plannen die het bestuur in 2016 wil laten uitvoeren. Via dit programma stuurt het bestuur GGD Groningen. In dit programma worden de volgende vragen beantwoord:

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

1. Welke opdrachten moet de GGD uitvoeren in en welke activiteiten worden daarvoor worden verricht in 2016?
2. Wat gaat de uitvoering van de activiteiten kosten?

Het programma gezondheid richt zich op die taken op het terrein van de openbare gezondheidszorg die de gemeenten aan de GGD als hun gezamenlijke gezondheidsdienst hebben opgedragen en op de uitvoering van de GHOR taak.

Het programma gezondheid bestaat uit de volgende deelprogramma's:

- Lokaal gerichte zorg en jeugd;
- Specialistische zorg en veiligheid;
- GGD Algemeen;
- GHOR.

Programma RIGG

In het programma RIGG staan de plannen die het bestuur in 2016 wil laten uitvoeren door de RIGG die onderdeel is van de organisatie van de gemeente Groningen. In dit programma worden de volgende vragen beantwoord:

1. Welke opdrachten moet de RIGG uitvoeren in en welke activiteiten worden daarvoor worden verricht in 2016?
2. Wat gaat de uitvoering van de activiteiten kosten?

De taken van de RIGG staan in het Bedrijfsplan beschreven en worden onder het programma nader toegelicht. Op dit moment wordt er gewerkt aan een Bedrijfsplan 2.0. eventuele wijzigingen/toevoegingen worden nog voor de definitieve vaststelling van de begroting 2016 aangebracht.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

2.1 Programma gezondheid

Inleiding

Gezondheid

GGD Groningen is de publieke gezondheidsdienst van de regio Groningen. GGD Groningen werkt preventief aan de gezondheid, het welzijn en de veiligheid van alle burgers in het dagelijks leven en in crisissituaties.

GGD Groningen voert de publieke gezondheid onder directe verantwoordelijkheid van gemeenten uit. Samen werken we aan een goede gezondheid van de Groningers. We werken onder andere op basis van de Wet Publieke Gezondheid, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Wet Veiligheidsregio's. In deze wetten staat het bevorderen van de kwaliteit van leven van de burger centraal. Gezondheid is voor ons meer dan fysieke gesteldheid. In 2011 is een nieuwe definitie van gezondheid gepubliceerd, ontwikkeld op basis van een internationale conferentie georganiseerd door de Gezondheidsraad en ZonMw (Huber 2011). Hier is gezondheid gedefinieerd als "*the ability to adapt and self manage in the face of social, physical and emotional challenges.*" In deze definitie komen het vermogen tot aanpassing en zelfmanagement en daarmee de mogelijkheden voor participatie in de samenleving sterk naar voren.

De samenhangende inzet op beleid en uitvoering, geconcentreerd rond de openbare gezondheidszorg als brede basisvoorziening, vormt de kern van de GGD als professionele organisatie. GGD Groningen wil bijdragen aan de verlenging van de gezonde levensverwachting en aan het verkleinen van de soms grote gezondheidsverschillen in de provincie Groningen.

Wij versterken de eigen kracht van burgers om gezond te blijven/worden en te participeren. Hierbij geven we extra aandacht aan de mensen die het nodig hebben: de kwetsbaren in de samenleving en specifieke risicogroepen. Naast een vast pakket aan taken en werkzaamheden is er sprake van een wisselend pakket, zoals vangnettaken. De taken van GGD Groningen richten zich zowel op de individuele inwoners van de gemeenten als op het collectief.

In tijden van rampen en crises is een inhoudelijke en integrale samenwerking tussen GGD en GHOR belangrijk. Om dit te kunnen blijven realiseren is bestuurlijk besloten dat de GHOR operationeel onder de GGD blijft vallen en functioneel onder de Veiligheidsregio. Overeenkomstig de wens van het bestuur is ook de begroting van de GHOR onderdeel van de GGD-begroting.

GGD Groningen (inclusief GHOR) is voor gemeenten ook een organisatie die inzetbaar is bij crisis en incidenten, zowel in de reguliere als in de opgeschaalde (crisis)zorgsituatie. Dit vraagt om integrale planvorming en voorbereiding ten aanzien van gezondheid en veiligheid.

Opdracht Directeur Publieke Gezondheid

In januari 2014 heeft het bestuur de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), naast de reguliere taken, een opdracht meegegeven voor de komende twee jaar. De opdracht behelst:

- *Positionering GGD Groningen*
De DPG positioneert GGD Groningen stevig. De DPG toont aan zowel bestuur als ketenpartners duidelijk waar de GGD meerwaarde heeft en adviseert het bestuur over de invulling van taken. De DPG neemt daarmee ook de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de GGD-organisatie als werkgever.
- *Cultuuromslag*
Naast nieuwe taken brengen de transitie's ook een nieuwe manier van werken (de transformatie, kanteling) met zich mee. GGD Groningen heeft dat reeds in gang gezet. De DPG werkt de komende periode verder aan de interne organisatie om deze in staat te stellen de verandingslag/kanteling mogelijk te maken.
- *Ontvlechting van andere onderdelen van de gemeente Groningen*

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

De DPG draagt zorg voor zorgvuldige ontvlechting van onderdelen van de gemeente Groningen, Shared Service Centrum (SSC) en beleidsunit maatschappelijke ontwikkeling, met behoud van kwaliteit.

- *Verbinding tussen sociale en fysieke veiligheid waarborgen*
De DPG behoudt een goede verbinding tussen gezondheid en veiligheid door onder andere met partners als brandweer, politie, gemeenten en overige veiligheidspartners fysieke en sociale veiligheid mede te ontwikkelen en te verbeteren.

2.1.1 Welke opdrachten moet de GGD uitvoeren en welke activiteiten worden daarvoor verricht in 2016?

Deelprogramma Lokaal Gerichte Zorg en Jeugd (LGZ&J)

Binnen het deelprogramma LGZ&J voeren we twee hoofdproducten uit:

- Jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen (JGZ)
- Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz)

Jeugdgezondheidszorg 0-18 jarigen (JGZ)

Het gewijzigde Basis(taken)pakket JGZ is per 1 januari 2015 van kracht geworden. De contouren van dit Basispakket waren medio 2013 - met het standpunt dat de staatssecretaris van VWS had ingenomen over het advies van de commissie De Winter - al duidelijk geworden. Eind 2014 heeft door de aanpassing van de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) en het Besluit Publieke Gezondheid de formalisering daarvan zijn weerslag gekregen. Nog meer dan voorheen wordt sinds 2015 met dit pakket het begrip 'preventie' onderstreept. Vaccineren, monitoren, signaleren en screenen vormen nog steeds de kern van het Basispakket JGZ en moeten aan ieder kind worden aangeboden. Kindermishandeling, overgewicht, internetgebruik en contactmoment adolescenten kregen al langer aandacht, maar worden zijn sinds 2015 ook wettelijk vastgelegd in het basispakket. Hetzelfde geldt voor voorlichting, begeleiding, en toeleiding naar zorg. Nieuw in het Basispakket JGZ zijn beleidsadvisering en schoolverzuim. Alle kinderen in Nederland hebben recht op zorg vanuit het Basispakket en gemeenten hebben op grond van de Wpg de wettelijke taak om te zorgen dat 0-18 jarigen woonachtig in hun gemeente deze zorg ook krijgen aangeboden.

Schets van de veranderingen in de omgeving van het werkveld van de Jeugdgezondheidszorg

Met de transitie van het jeugdstelsel hebben de gemeenten vanaf 2015 de regie over alle zorg voor jeugdigen gekregen. Gemeenten, professionals en gezinnen staan in de overgangsfase - die in 2016 nog voortduurt - voor de opgave de zorg voor de jeugd beter en goedkoper in te richten. De transitie vraagt ook nadrukkelijk om een transformatie van werken. De GGD Groningen is net als in 2015 ook in 2016 samen met gemeenten en daarbij andere (jeugd)zorginstellingen niet alleen in gesprek over de transitie maar ook over de transformatie. Centraal staat daarbij de vraag, hoe een bijdrage geleverd kan worden aan het creëren van een nieuw samenwerkingsklimaat. Ook in 2016 zal de JGZ zich zowel intern als extern verder gaan focussen op de vraag, hoe een goede bijdrage geleverd kan worden aan dit proces. Bij deze ontwikkelingen past ook de zoektocht binnen de JGZ Groningen om normaliseren en versterken van eigen kracht van gezinnen nog meer centraal te stellen. Daarbij past ook het streven om meer en meer in overleg met ouders de behoefte aan contactmomenten en JGZ producten vast te stellen. Samen wordt dan een pakket op maat samengesteld waarbij de keuzevrijheid van de ouders in balans is met de professionele verantwoordelijkheid van de JGZ professional.

Kernactiviteiten/functionariteiten in 2016 conform het Basispakket JGZ
--

- Alle kinderen in beeld houden; het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van jeugdigen en van gezondheidsbevorderende en -

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

bedreigende factoren.   - Monitoren en signaleren;   - Screenen en vaccineren;   - Inschatten zorgbehoefte;   - Tijdig hulp inschakelen;   - Versterken eigen kracht ouders/jongeren, normaliseren, samenwerken en toeleiden naar zorg;   - Beleidsadvisering (adviseren ten behoeve van collectieve maatregelen);   - Contactmoment adolescenten.

Triage en Casemanagement

In het kader van de landelijke vernieuwing van het Sociale Domein is een aantal rijkstaken per 1 januari 2015 overgeheveld naar de gemeenten. Jeugdzorg maakt daar onderdeel van uit. De toegang tot de Jeugdzorg was tot 1 januari 2015 de verantwoordelijkheid van Bureau Jeugdzorg (BJZ) Groningen. Vanaf die datum zijn de gemeenten zelf hiervoor verantwoordelijk. Zij worden daarbij gefaciliteerd door de GGD. De 23 gemeenten in de provincie Groningen hebben gezamenlijk besloten om de uitvoering van deze Toegangstaken, tijdelijk (tot uiterlijk 2018) onder te brengen bij de GGD Groningen. Onder Toegangstaken wordt verstaan de taken van Triage en Casemanagement.

Gedurende 2015 en tot en met 2018 werkt de GGD in overleg met gemeenten/clusters van gemeenten toe naar het lokaal verankeren van de toegangstaak. Daarbij wordt bekeken waar het mogelijk en/of gewenst is om een deel van deze taak organisatorisch op te nemen in de lokale organisatie. Dit kan georganiseerd worden door het inzetten van de huidige capaciteit, kennis en competenties van de voormalige BJZ-medewerkers in de basisondersteuningsteams. Aldus wordt de kennis verbreed naar alle deelnemers van het lokale team.

MijnGGDCheck : invoering extra contactmoment adolescenten (14+)

Het extra contactmoment op het voortgezet onderwijs heet in Groningen MijnGGDCheck. MijnGGD-Check heeft als doel monitoring van de gezondheid van jongeren. Goede monitoring kan een bijdrage leveren aan preventie van gezondheidsproblemen, passende zorg en een lager schoolverzuim. In het schooljaar 2014-2015 is een pilot uitgevoerd van MijnGGDCheck, op een aantal geselecteerde scholen verdeeld over de provincie. Op basis van deze pilot wordt in het schooljaar 2015-2016 MijnGGD-Check in de gehele provincie ingericht.

Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz)

Binnen de OGGz zetten we preventieve maatregelen in en we bevorderen zorg door toeleiding naar de hulpverlening aan mensen met een verhoogd risico en aan mensen die niet in staat zijn zelf hulp te vinden.

De kern van de OGGz-activiteiten wordt gevormd door preventie en vangnetactiviteiten. De plustaak richt zich op de coördinatie van netwerken en huiselijk geweld. De ontwikkelingen in het sociale domein raken de vangnet- en adviestaken en de OGGz-coördinatietaken. In 2015/2016 zal de OGGz zich bezig houden met de vraag vanuit welke rol en positie de vangnet- & adviesmedewerker en de OGGz coördinator een goede bijdrage kan leveren ten aanzien van OGGz-problematiek binnen het sociaal domein. Hierbij valt te denken aan onder andere nazorg ex-gedetineerden, sociaal calamiteitenplan, procesregie extreme huisvuiling, huiselijk geweld en zeer complexe OGGz casuïstiek. Deze verkenning kan effect hebben op de aard en omvang van de activiteiten in 2016.

De opdrachten waar de OGGz zich op blijft richten zijn preventie, (vroegsignalering, weerbaarheid (zeer) kwetsbare groepen, versterken van eigen kracht), advisering, kennisoverdracht, kwaliteitsontwikkeling, netwerkontwikkeling en registratie. Dit alles op basis kwalitatief goede OGGz-processen. Ook zal in 2016 ingezet worden in het verder versterken van de Veiligheids- en Zorgketen. Dit in nauwe samenwerking met het Veiligheidshuis.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Activiteiten in 2016

De kernactiviteiten:

- Preventie van psychische problematiek;
- Sociale kaart (inzicht bieden in aanbieders OGGz / hulpverlening);
- Signalering;
- Beleidsadvisering;
- Bemoezing (bereiken van individuen of risicogroepen die zelf niet om hulp vragen);
- Coördinatie van hulpverlening voor individuen en specifieke groepen (Huiselijk geweld, ex-gedetineerden en extreme vervuilingen);
- Vangnet en advies taken;
- Scholing (het verzorgen van OGGz scholing voor GGD medewerkers en primaire netwerkpartners).
- Uitvoering / coördinatie Protocol PSH (Psycho Sociale Hulpverlening bij calamiteiten)
- Nazorg ex-gedetineerden, bijdragen aan goede opvang en signaleren van terugval
- Preventie van afsluiting van nutsvoorzieningen door samenwerkingsovereenkomst met nutsbedrijven (Enexis, waterbedrijf etc)
- Coördinatie van het faalprotocol van het NAS (Neonataal Abstinentie Syndroom) protocol
- Het sociaal calamiteitenplan. De OGGz coördinator en de ambtenaar OOV (Openbare Orde en Veiligheid) werken samen in het gemeentelijk sociaal calamiteitenplan (SCP).
- Sociale kaarten up to date houden
- Provinciale samenwerking, standaardisering en kennisuitwisseling provincie breed bevorderen in het provinciaal coördinatoren overleg OGGz (POCO)

Op verzoek van de gemeenten en –activiteiten in de regio:

- Coördinatie van de OGGz-netwerken.
- Coördinatie van de meldingen van de nieuwe wet op de verplichte GGz (Geestelijke Gezondheidszorg); een gemeentelijke taak voor personen die nog niet eerder gedwongen opgenomen zijn geweest.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Deelprogramma Specialistische zorg en veiligheid

Binnen het deelprogramma specialistische zorg en veiligheid voeren we de volgende hoofdproducten uit:

- Infectieziektebestrijding
- Seksuele gezondheid en seksuele hulpverlening
- Tuberculosebestrijding (TBC)
- Forensische geneeskunde
- Reizigersadvisering
- Milieugezondheidszorg
- Technische Hygiëne-Inspecties

Infectieziektebestrijding

Binnen de afdeling Infectieziektebestrijding werken gespecialiseerde artsen, verpleegkundigen, onderzoekers en administratief medewerkers om verspreiding van infectieziekten tegen te gaan. De artsen infectieziektebestrijding hebben een 7 x 24 uur piket.

Het aanmeldcentrum in Ter Apel vraagt constante alertheid op mogelijke introductie van infectieziekten in Nederland. Contact met groepen ongevaccineerden moet voorkomen worden.

Artsen die een infectieziekte vaststellen moeten dat volgens de Wet publieke gezondheid aan de GGD melden. Professionele instellingen zoals scholen, kindercentra, zorgcentra en dergelijke moeten infectieziekten eveneens melden als meerdere personen last hebben van braken, diarree, huiduitslag, geelzucht of andere klachten.

Er is in Noord-Nederlands verband een gezamenlijk deelplan Infectieziektebestrijding voor het GGD Rampen Opvang Plan (GROP).

Activiteiten in 2016
De kernactiviteiten:
- Bron- en contactopsporing;
- Registreren van, onderzoek doen naar en adviseren over het aantal en de aard van infectieziekten (surveillance);
- Geven van voorlichting en advies aan de bevolking, gemeenten, provincie en instellingen/professionals (inclusief nascholing);
- Vaccineren risicogroepen en –personen;
- Beleidsadvisering en ontwikkeling;
- Treffen van maatregelen om verspreiding van infectieziekten tegen te gaan (outbreakmanagement);
- Vangnetfunctie bij prikaccidenten en vaccinaties (zoals rabiës, hepatitis A).

Seksuele gezondheid en seksuele hulpverlening

Door het beschermen, bewaken, bevorderen en bespreekbaar maken van een goede seksuele gezondheid willen we voorkomen dat seksuele overdraagbare aandoeningen zich verspreiden. Het gaat hierbij zowel om de fysieke (o.a. seksueel overdraagbare aandoeningen) als om psychische gezondheid op het gebied van seksualiteit en relaties.

Om het bereik onder de doelgroepen te vergroten wordt meer ingezet op digitale dienstverlening op het gebied van seksuele gezondheid.

Activiteiten in 2016
- Preventieprogramma's en voorlichting op gebied van seksueel overdraagbare aandoeningen en HIV voor verschillende doelgroepen;
- Laagdrempelige hulpverlening op gebied van seksualiteit (Sense);
- Samenwerking Noord-Nederlands verband.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Tuberculosebestrijding (TBC)

We bestrijden TBC door het begeleiden en behandelen van tuberculosegevallen, het opsporen van tuberculose bij risicogroepen, het vaststellen van de besmettingsbron en de omvang en het voorkomen van verdere verspreiding van de ziekte door een besmettelijke patiënt.

We zien dat het aantal TBC-patiënten en het aantal verrichtingen in Nederland geleidelijk daalt, maar dat het ziektebeeld en de patiëntengroep complexer is geworden. Vanwege toenemende resistentie, HIV-infecties en sociale problematiek onder TBC-patiënten wordt het belang van kennis en expertise groter, terwijl het aantal TBC-artsen landelijk afneemt. De instandhouding van de TBC-bestrijding en de betaalbaarheid daarvan vragen om schaalvergroting en verdere samenwerking tussen GGD'en. Voor de coördinatie van de TBC-bestrijding, de efficiëntere inzet van mobiele röntgen units en het borgen van kennis worden vier Regionale Expertise Centra opgericht. In 2016 zal de nieuwe TBC-organisatie geëffectueerd worden.

We hebben sinds 1 januari 2011 een contract met COA om de tuberculosescreening van asielzoekers in Ter Apel uit te voeren, er is ook een contract sinds 2014 om tuberculosescreening uit te voeren op hetzelfde principe als in Ter Apel, maar dan in Veenhuizen, Drenthe. Er is in 2014 een behoorlijke instroom van asielzoekers geweest in Nederland. Jaarlijks gaat het om ongeveer 30.000 asielzoekers. De uitvoering wordt regelmatig geëvalueerd en bijgesteld. Vanaf 1 april 2011 heeft de GGD bijvoorbeeld administratieve taken voor de versnelde asielzoekersscreening van het Gezondheidscentrum Asielzoekers (GCA) overgenomen van COA en per 1 april 2012 wordt 7 dagen per week gescreend op tuberculose en in Veenhuizen 5 dagen per week sinds 2014. Verwachting is dat in Veenhuizen vanaf 2015 ook 7 dagen per week gescreend zal worden. GGD-GHOR-Nederland heeft voor 2014 -2015 weer een contract met de COA gesloten, met twee opties voor een verlenging van 1 jaar.

<p>Activiteiten in 2016</p> <ul style="list-style-type: none">
- Invulling geven aan de TBC-bestrijding in Noord Oost Nederlands verband. Dit betekent een intensieve onderlinge samenwerking op het gebied van opleiding (waaronder bekwaamheid), digitalisering, onderlinge vervanging van alle disciplines, intervisie en röntgendiagnostiek;
- Intensivering samenwerking met centrumziekenhuizen in Noord en Oost Nederland en met Beatrixoord. In stand houden van refereravonden, georganiseerd vanuit de GGD voor alle longartsen in de regio en huisartsen. <p>Kernactiviteiten:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Surveillance;
- Contactonderzoek;
- Bron- en contactopsporing;
- Preventie;
- Behandeling en begeleiding van tuberculosepatiënten;
- Geven van advies en voorlichting (bijv. ook aan instellingen en beroepsgroepen);
- Regiefunctie en netwerk;
- Outbreakmanagement;
- Vangnetfunctie;
- Kwaliteit en opleiding;
- Screening risicogroepen.
--

Forensische geneeskunde

Forensische artsen verrichten lijkschouwing als er sprake is van niet-natuurlijk overlijden (euthanasie, ongeval, misdrijf, zelfdoding) en ook als een behandelend arts niet overtuigd is van een natuurlijke dood wordt een forensisch arts van de GGD ingeschakeld. Hij/zij gebruikt medische kennis binnen het opsporingswerk van politie en justitie. Verder verlenen forensisch artsen medisch verantwoorde eer-

Raadvorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Belidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

stelijns geneeskundige zorg aan arrestanten in een politiecel en aan personen die door de politie zijn meegenomen naar een politiebureau /cel voor toeleiding naar de benodigde (geestelijke of verslavings) zorg. Ten slotte schrijven forensisch artsen letselverklaringen op verzoek van het OM/politie en deskundigen rapportage na benoeming door de rechtbank.

Thematisch onderwijs over forensisch geneeskundige taken wordt gegeven aan diverse opleidingen.

GGD'en zijn bezig om tot een landelijk dekkend aanbod met een gespecificeerd takenpakket per politieregio te komen. GGD'en beschouwen forensische geneeskunde als een overheidsverantwoordelijkheid, waarbij arrestantenzorg, forensisch onderzoek en lijkschouw ongedeed worden aangeboden. De politie heeft op 19-12-2014 herziene aanbestedingseisen voor de arrestantenzorg en forensisch onderzoek gepubliceerd waarop potentiële aanbieders kunnen inschrijven.

Hoewel de Nationale Politie op termijn landelijk wil gaan aanbesteden zal in 2015 eerst een regionale aanbesteding van forensische taken plaats vinden. Groningen, Friesland en Drenthe vormen een politieregio waarbinnen deze aanbesteding zal plaatsvinden. In Noord-Nederlands verband werken GGD'en nauw samen op het gebied van forensische geneeskunde. De dienstverlening wordt uitgevoerd door een bevoegde, bekwame en geregistreerde forensisch artsen. In 2015 zal duidelijk worden of een basispakket van diensten door de GGD'en op vergelijkbare wijze geleverd gaat worden tegen met de politie afgesproken tarief.

Activiteiten in 2016
<ul style="list-style-type: none">
- Lijkschouwing
- Arrestantenzorg
- Afname van bloed en weefselmonsters (alcohol, drugs, DNA-profiel)
- Sporenonderzoek bij slachtoffers en verdachten van gewelds- zedenmisdrijven.
- Letselbeschrijving en deskundigen rapportage na benoeming door de Rechtbank
- Advisering en onderwijs

Reizigersadvisering

We adviseren op maat en schrijven zo nodig medicatie voor en/of we vaccineren individuele cliënten of (beroeps-)groepen ter voorkoming van infectieziekten bij reizigers. We verzamelen en interpreteren gegevens om de advisering aan reizigers up to date te houden (surveillance) en we geven publieksvoorlichting over vaccinaties en gezond reizen.

Steeds meer mensen maken gebruik van de mogelijkheid om de afspraken digitaal te maken. In de zomerperiode worden enkele inloopsprekuren in Noord-Nederlands verband georganiseerd op Groningen Airport Eelde en bij de GGD.

We staan op enkele infomiddagen voor studenten in de stad Groningen en natuurlijk de KEI-week. Landelijk bereiden de GGD'en een collectieve aanpak reizigerszorg voor.

Activiteiten in 2016
Kernactiviteiten: <ul style="list-style-type: none">
- Reisadvies (o.a. hygiënemaatregelen);
- Vaccinaties tegen infectieziekten;
- Medicijnverstrekking en verkoop artikelen;
- Gezondheidsadviezen en vaccinaties aan beroepsgroepen (bijv. politie, brandweer).

Milieugezondheidszorg

Het werk binnen de milieugezondheidszorg is erop gericht om gezondheidsschade door de omgeving te voorkomen. We beschermen en bevorderen de gezondheid van burgers door het stimuleren van positieve factoren, zodat een zo gezond mogelijke leefomgeving bereikt wordt. We adviseren over de invloed die de omgeving kan hebben op gezondheid.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

De gezondheidkundige adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS) GGD Groningen is ook actief in Friesland en Drenthe en de GAGS heeft voor Noord Nederland 7x24 uur piket. Op inhoudelijk gebied wordt er in Noord-Nederlands verband nadrukkelijker samengewerkt en er is ook een gezamenlijk deelplan medische milieukunde voor het GGD Rampen Opvang Plan (GROP).

Activiteiten in 2016

Kernactiviteiten:

- Advisering aan gemeenten en ondersteuning bij beleidsontwikkeling;
- Advisering aan scholen, kinderopvang etc.;
- Beantwoording van publieksvragen en aanbod van informatie;
- Onderzoek en signalering van situaties waar de gezondheid mogelijk bedreigd wordt;
- Beoordeling van de risico's van blootstelling aan uitwendige factoren: chemisch, fysisch en biologisch.

Technische Hygiëne Inspectie

We gaan de verspreiding van infectieziekten tegen door te inspecteren bij kinderopvangcentra, gastouders, piercing en tattoo instellingen, seksbedrijven, schepen en bij grote evenementen waar een verhoogd risico bestaat en we adviseren over hygiënemaatregelen die genomen kunnen worden.

Er is de afgelopen jaren nogal wat gewijzigd in de wet kinderopvang en vooral wat betreft de inspectie kinderopvang en gastouders. De GGD houdt de Groninger gemeenten op de hoogte van ontwikkelingen. De inspecties bij kinderopvanginstellingen en peuterspeelzalen zijn onaangekondigd, risico gestuurd en meer gericht op de dagelijkse praktijk dan op documenten. Alle nieuwe gastouders en opvanglocaties worden binnen de termijn van 10 weken bezocht en van de bestaande gastouders wordt een steekproef uitgevoerd. Vanaf 1 januari 2014 beoordeelt de inspecteur kinderopvang of het vierogenprincipe en de nieuwe meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling goed worden gehanteerd. Vanaf juli 2015 wordt het vierogenprincipe ingevoerd bij de peuterspeelzalen. Omdat vanaf januari 2017 Het Nieuwe Toezicht in gaat is de voorbereiding hierop al gestart. De GGD-inspecteur velt dan meer zelfstandig een oordeel over de kwaliteit van de kinderopvang en controleert minder aan de hand van allerlei strikte eisen. Het toezicht- en handavingskader wordt daarop opnieuw ingericht. De TH1-inspecteurs bereiden zich in 2016 hierop voor, denken mee en worden geschoold.

Activiteiten in 2016

Kernactiviteiten:

- Jaarlijkse inspectie op locatie van kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus, peuterspeelzalen en gastouders;
- (Beleids)adviesing en voorlichting;
- Inspecties bij piercing, permanente make over units en tattoo bedrijven;
- Inspecties bij schepen in de havens van Delfzijl en Eemmond;
- Inspecties bij seksbedrijven.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Deelprogramma gezondheid Algemeen

De GGD heeft een aantal overlappende taken die de beide andere deelprogramma's raken. Deze taken laten zich het beste groeperen onder het kopje GGD Algemeen. Het deelprogramma gezondheid algemeen bestaat uit de volgende hoofdproducten:

- Lokaal Gezondheidsbeleid;
- Gezondheidsbevordering (leefstijlbeïnvloeding);
- Epidemiologie;
- GGD als crisisdienst;
- Instandhoudingskosten;
- Kwaliteit.

Relatiebeheer met gemeenten

GGD Groningen wil een vanzelfsprekende en deskundige partner zijn van gemeenten als het gaat om het signaleren van gezondheidsrisico's en het ontwikkelen van (integraal) gezondheidsbeleid. Wij vullen dat in vanuit een onafhankelijke positie, met oog voor het belang van opdrachtgevers en derden. GGD Groningen wil verbinden op wat er echt toe doet als het gaat om de gezondheid van de bevolking.

In 2016 zullen daarom accounthouders de relatie tussen gemeenten en GGD een diepere betekenis geven. Per cluster van gemeenten (gegroepeerd op indicatie van de komende gemeentelijke herindelings) zal een vast contactpersoon aanspreekpunt zijn voor alles wat gezondheid aangaat. Deze accounthouder verdiept zich in de gemeentelijke kaders en wensen en draagt suggesties en mogelijke oplossingen aan voor problemen. Ook schakelt de accounthouder als procesverantwoordelijke met de achterliggende GGD-organisatie en haar professionals, en zoekt hij of zij de samenwerking met veldpartners als dat bijdraagt aan gemeentelijke beleidsdoelen en projecten.

Het faciliteren van het accounthouderschap is binnen GGD Groningen opgedragen aan de afdeling Advies en beleid Publieke Gezondheid.

Lokaal gezondheidsbeleid

We adviseren en ondersteunen gemeenten op het gebied van Lokaal gezondheidsbeleid (LGB). Tot medio 2013 hebben wij ondersteuning geboden bij het opstellen van de lokale nota's gezondheid. Daarin staan in vrijwel alle gemeenten de thema's alcohol & jongeren en overgewicht voorop. Ook psychosociale gezondheid, zowel van jeugd als van ouderen worden veel genoemd. Een aantal gemeenten heeft eenzaamheid als thema bij ouderen gekozen. Deze en andere thema's worden nadrukkelijk in verbinding gebracht met ontwikkeling op andere beleidsterreinen zoals jeugd, armoede, ruimtelijke ordening, sport en onderwijs.

In 2016 bieden wij in de sfeer van beleid en gezondheidsbevordering ondersteuning bij de realisatie van de uitvoeringsprogramma's. De GGD volgt het landelijk beleid en vertaalt dit in de sfeer van advisering naar het lokaal beleid. Monitoring van de effecten van beleid geschiedt via de vierjaarlijkse gezondheidsenquêtes voor kinderen en jongeren resp. volwassenen en ouderen. Eind 2015 zetten wij de voorbereiding in gang van de nieuwe cyclus gezondheidsbeleid.

Activiteiten in 2016
- Beleidsadviesering;
- Ondersteuning van gezondheidsprogramma's;
- Onderzoek & ontwikkeling;
- Versterking van de preventiestructuur.

Gezondheidsbevordering (leefstijlbeïnvloeding)

Gezondheidsbevordering (GB) adviseert over en ondersteunt bij de aanpak van gezondheidsproblemen die gerelateerd zijn aan gedrag met als doel:

- preventie van ongezond gedrag
- bevorderen van gezond gedrag (leefstijl) en een 'gezonde omgeving'.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

De kerntaak van GB is, in aansluiting op de lokale en provinciale gezondheidsnota's, een aanjagende en verbindende rol in het lokale veld op het gebied van collectieve preventie. De gezondheidsbevorderaar is een generalist en houdt zich bezig met alle gedrag gerelateerde gezondheidsproblemen en werkt integraal. Scholen zijn een belangrijke ingang voor Gezondheidsbevordering. Hier wordt vraaggericht en planmatig gewerkt volgen de methodiek 'de Gezonde School'.

Activiteiten in 2016
- Adviseren en ondersteunen van gemeenten, professionals, collega's en intermediairs bij het opzetten en uitvoeren van effectieve programma's en interventies, bijvoorbeeld Gezonde School methodiek.

Epidemiologie

Epidemiologie beschrijft de staat van de regionale volksgezondheid en levert een bijdrage aan het verkleinen van gezondheidsverschillen door:

- Gezondheidsproblemen onder de aandacht te brengen
- Analyse van het ontstaan van deze problemen
- Presenteren van trends

Voor gemeenten, zorg- en onderwijsinstellingen is de GGD een vraagbaak voor informatie over leefwijze, volksgezondheid en zorg. De epidemiologen zijn daarnaast betrokken bij evaluatieonderzoeken.

Activiteiten in 2016
- Presenteren van kengetallen over de volksgezondheid, gezondheidszorg en activiteiten van de GGD;
- Bijdragen aan de ontwikkeling van kengetallen over leefwijze in het basis- en voortgezet onderwijs;
- Ondersteuning van het lokaal gezondheidsbeleid van gemeenten;
- Ontsluiten kengetallen over gezondheid en ziekte via Zorgmonitor Groningen i.s.m. CMO Groningen;
- Deelname aan Consortium Zwangerschap en Geboorte ter verbetering kwaliteit pre- en perinatale zorg;
- Verrichten van regionaal gezondheidsonderzoek.
- Deelname aan Academische Werkplaats Noord-Nederland.

GGD als crisisdienst

In geval van crises en rampen met betrekking tot de openbare gezondheidszorg zijn de GGD medewerkers inzetbaar. Dit geldt in opgeschaalde én in niet-opgeschaalde situaties, 7 dagen per week, 24 uur per dag. Voor een dergelijke inzet zijn voldoende (geneeskundige) mensen nodig. Te denken is aan een massavaccinatie. De vangnetfunctie sluit hier goed bij aan.

Elke GGD moet volgens de wet een actueel en beoefend GGD RampenOpvangPlan hebben (GROP). De GGD heeft samen met GGD Fryslân en met GGD Drenthe een GROP en daaraan gekoppelde draaiboeken Infectieziektebestrijding, Medische Milieukunde, Geneeskundige Onderzoek bij Rampen en Psychosociale Hulpverlening. Ook wordt er jaarlijks aan opleiding, training en oefening gedaan.

Activiteiten in 2016
Voorbeelden van werkzaamheden zijn:
- Medische Milieukunde (MMK);
- Infectieziektebestrijding;
- Psychosociale hulpverlening;
- Gezondheidsonderzoek bij rampen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Instandhoudingskosten

Het leveren van de basisfuncties voor het primaire proces van de basisvoorziening in de publieke gezondheidszorg.

De directeur Publieke Gezondheid is directeur zowel voor GGD en GHOR (Wet veiligheidsregio's). De klachtbehandeling is een verplichte functie, gebaseerd op twee wetten. Op grond hiervan is een klachtenprotocol opgesteld door de gemeente Groningen (Awb) en een klachtenregeling voor de Klachtencommissie GGD Groningen (Wkcz).

Activiteiten in 2016
In stand houden van de functies: <ul style="list-style-type: none">
- Directeur Publieke Gezondheid;
- Klachtbehandeling;
- Kwaliteitscoördinatie;
- Bestuurssecretariaat;
- Bestuurssecretaris.

Kwaliteit

GGD Groningen heeft haar kwaliteitsmanagementsysteem ingericht volgens de HKZ-norm. De GGD maakt dit aantoonbaar aan de hand van het certificaat Publieke Gezondheid. Hiervoor ondergaat de GGD jaarlijks een externe audit.

In 2015 zijn de belangrijkste risico's geïnventariseerd die zich voor kunnen doen in de werkprocessen. In 2016 wordt deze inventarisatie voortgezet en risico's opnieuw gemonitord. Het accent wordt gelegd op het verder verkleinen van mogelijke risico's voor de klant.

Activiteiten in 2016
<ul style="list-style-type: none">
- Certificaat Publieke Gezondheid voortzetten;
- Risico's verder inventariseren en verkleinen vanuit klantperspectief.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Deelprogramma Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

De GHOR valt operationeel onder de PG&Z en formeel onder de Veiligheidsregio.

Ook in 2016 geeft de GHOR invulling aan haar wettelijke taak omtrent de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio vanuit de Wet Veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid.

De GHOR coördineert, stuurt aan en heeft de regie op de geneeskundige hulpverlening in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Daarnaast adviseert de GHOR andere overheden en organisaties. Bij incidenten met een grote maatschappelijke impact heeft de GHOR een rol in de procescoördinatie. De GHOR is dus actief op het snijvlak van publieke gezondheid, zorg en veiligheid. De GGD is uitvoerder van deze taak.

Activiteiten in 2016
<ul style="list-style-type: none">
- Daadwerkelijke inzet van GHOR-functionarissen tijdens incidenten, rampen en crises en doorontwikkeling van het rampbestrijdingsmodel.
- Voorbereiding op de geneeskundige hulpverlening door het ontwikkelen van plannen, het adviseren van gemeenten (o.a. op het gebied van evenementen) en zorginstellingen (over zorg continuïteit) en het opleiden, trainen en oefenen (zowel mono- als multidisciplinair).
- Het in multidisciplinair verband (mede)uitvoeren van de strategische agenda.
- Advisering bij evenementen, conform de Wet Veiligheidsregio's.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

2.1.2 Wat gaat de uitvoering van de activiteiten kosten in 2016?

Programma gezondheid (incl. GHOR)				
	Rekening 2014	Actuele Begroting 2015	Primitieve begroting 2016	Mutatie B2015-2016
Totaal lasten	18.703	24.273	23.660	-613
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	14.241	15.343	15.485	146
Overige bijdragen	5.288	8.930	8.171	-759
Totaal baten	19.529	24.273	23.692	-613
Saldo voor reservemutaties	826	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties	826	0	0	0

In bovenstaande overzichten zijn de totale lasten en de totale baten van het programma gezondheid weergegeven. De afname van de baten en lasten houdt verband met de toegepaste indexeringen, verwerkte bezuinigingen en de toe- en afnamen van ontvangen subsidies. In de financiële begroting wordt dit nader toegelicht.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

2.2 Programma RIGG

Hoewel het vanuit de naamgeving lijkt alsof de RIGG zich primair richt op de inkoop van jeugdhulp voorzieningen, heeft de RIGG drie hoofdtaken:

1. Contractering, contractbeheer en budgetbewaking
2. Programmering en advisering
3. Kwaliteitsbewaking en methodiekontwikkeling

Contractering, contractbeheer en budgetbewaking

Dit betreft de inkoop van zorg in natura in 2015, die onder de Jeugdwet valt, voor de 23 Groninger gemeenten volgens het solidariteitsprincipe. De omvang van de inkoop voor de jaren 2016 en 2017 van regionale, bovenregionale en landelijke zorgtaken, maar tenminste bestaand uit de intensieve zorg, wordt nader bepaald in 2015.

De jeugdhulp ultimo 2014 wordt in de regio Groningen geleverd door ongeveer 35 grote zorgaanbieders en 165 kleinere. Dit is exclusief de vele aanbieders van PGB hulp. Dit laatste onderdeel wordt, zoals in het RTA afgesproken, niet in het programma van de RIGG meegenomen. Op verzoek van de gemeenten kan de RIGG adviseren over de continuïteit en strategische inkoop van PGB's.

Programmering en advisering

De RIGG heeft een adviesfunctie naar alle gemeenten in de GR PG&Z.

Vanuit deze functie worden vragen en behoeften van de gemeenten geïnventariseerd en vastgelegd in de vernieuwde transformatieagenda. Op basis van onderzoek en analyse worden de gemeenten op de hoogte gesteld van de kwaliteit en de omvang van de verleende zorg. Op basis van sturingsvariabelen worden gemeenten geadviseerd welke mogelijkheden er zijn op inhoud en omvang om bij te sturen. Om dit te kunnen organiseren is een sluitend administratief systeem nodig, waar alle zorgtoewijzingen binnenkomen en worden geanalyseerd. Hiermee kunnen deze gedurende het jaar worden gevolgd en de gemeenten geadviseerd op basis van de variabelen om het aantal zorgtoewijzingen bij te sturen waardoor financiële risico's worden voorkomen. De verzamelde en geanalyseerde informatie is voor de RIGG en daardoor voor de gemeente belangrijk input voor de inkoop van het volgende jaar. Een en ander kan leiden tot een verschuiving in het aanbod, en mogelijk tot verschuiving van aanbieders. Het monitoren is financieel maar ook kwalitatief van aard. Hiervoor worden kwaliteitseisen opgesteld en jaarlijks worden geëvalueerd. Deze financiële – en kwaliteitseisen zijn input voor de inkoopvoorwaarden of af te sluiten contracten met zorgaanbieders.

Kwaliteitsbewaking en methodiekontwikkeling

De transformatie van de jeugdzorg is een omvangrijke en complexe operatie. Er zal een fundamentele omschakeling nodig zijn in denken en doen van zorg naar ondersteuning, van regie overnemen naar regie versterken. Daarnaast zal het hulpverlenersperspectief moeten afnemen ter versterking van het perspectief van eigen kracht. Tegelijkertijd moeten we ons realiseren dat er intensieve hulp nodig zal blijven voor mensen die niet in staat zijn de regie over hun eigen leven te behouden, als gevolg van een verstandelijke of psychische beperking of opvoedingsonmacht. De intensieve hulp zal ook moeten transformeren, de richting en vorm is nu nog niet te bepalen. Uit de huidige vraaganalyse bij gemeenten en uit de eerste uitkomsten van de werkgroep transformatie blijkt dat gemeenten nog nauwelijks de gewenste transformatie kunnen benoemen. Om dit toch te kunnen bereiken is meer kennis, ervaring en inzicht van de jeugdzorg noodzakelijk. Uit de uitkomsten van de werkgroep transformatie blijkt verder dat de zorgaanbieders gefragmenteerde voorstellen voor verandering doen en dat het instellingenbelang, (vanuit werkgeversverantwoordelijkheid, begrijpelijk) hierin nog steeds prevaleert.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

2.2.1 Welke opdrachten moet de RIGG uitvoeren en welke activiteiten worden daarvoor verricht in 2016?

De Groninger gemeenten hebben besloten om de volgende hoofdtaken te beleggen in de RIGG.

1. Advies (programmering en advisering)
2. Inkoop (contractering, contractbeheer en budgetbewaking)
3. Kwaliteit (kwaliteitsbewaking en methodiekontwikkeling)

Het opdragen van deze drie hoofdtaken aan de RIGG heeft mede tot doel om bij de inkoop en contractering de balans te houden tussen de financiële en inhoudelijke (kwaliteits)afwegingen. Daarnaast is door het opnemen van de programmeerfunctie het lange termijn perspectief geborgd.

Advies (programmering en advisering)

Met de invoering van het nieuwe jeugdstelsel zetten de gemeenten in op transformatie van de jeugdhulp door middel van onder meer:

- het versterken van de eigen kracht van jeugdigen, gezin en sociale omgeving,
- het verbeteren van de samenwerking rond jeugdigen en gezinnen,
- het inperken van onnodige medicalisering,
- het beheersen van de kosten
- en het voorkomen van versnippering van de zorg en meer ruimte voor professionals.

Daartoe is een transformatieagenda opgesteld die jaarlijks wordt bijgesteld naar aanleiding van de behaalde resultaten en ontwikkelingen.

De adviesfunctie van de RIGG aan alle gemeenten krijgt samen met de vertegenwoordigers van de 8 regio's, op basis van die transformatieagenda, vorm en inhoud. De RIGG heeft daarnaast een brede adviesfunctie richting gemeenten.

Om de transformatie ook daadwerkelijk vorm te geven zijn verschillende afspraken gemaakt met de regionale en bovenregionale zorgaanbieders: de zogenaamde transformatie opdrachten. Daarnaast is er een Expertpool gevormd voor de ondersteuning van gemeentelijke basisteams en de zorgaanbieders bij het realiseren van de transformatiedoelen.

Inrichting en inhoudelijke coördinatie van de Expertpool

Door middel van de Expertpool voegen we specialistische kennis en expertise toe aan de professionals én het proces van samenwerken aan een snellere en efficiëntere zorgtoeleiding. Specifieke taken van de expertpool zijn: het geven van consultatie en advies, adviseren ten behoeve van de inzet van intensieve ondersteuning en de (tijdelijk) inzet leveren van specialistisch casemanagement. De expertpool bestaat uit diverse deskundigen met uiteenlopende kennisgebieden opgedeeld in acht regionaal georganiseerde teams.

Inkoop in 2016 (contractering, contractbeheer en budgetbewaking)

Contractering

Om de ingezette transformatie te kunnen voortzetten, zijn de gemeenten gezamenlijk blijven optrekken bij de inkoop voor het jaar 2016. En niet alleen om de administratiekosten te kunnen beperken, maar ook om een sterke onderhandelingspositie in te kunnen nemen richting de aanbieders. Voor de transformatie van de zorg is de inkoop een belangrijke factor. In de inkoop strategie sturen we op de op de gewenste veranderstrategie in de zorg-structuur en cultuur. De nieuwe vormen van inkoop moeten niet alleen leiden tot vernieuwde en goedkopere zorg, maar ook tot samenwerking tussen zorgaanbieders en samenwerking met gemeenten.

Met de inkoop van de jeugdhulp voor 2016 is ruim 150 miljoen gemoeid. Het budget waarvoor de RIGG namens de 23 gemeenten gezamenlijk inkoop, is omstreeks 110 miljoen euro.

De jeugdhulp wordt in de regio Groningen geleverd door ongeveer 35 grote en bovenregionale zorgaanbieders en 165 kleinere. Dit is exclusief de vele aanbieders van PGB hulp. Dit laatste onderdeel wordt, zoals in het RTA afgesproken, niet in de RIGG meegenomen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Budgetbewaking en Contractbeheer

De RIGG voert het betalingsverkeer uit tussen gemeenten en aanbieders van zorg in natura. Ze heeft daardoor zicht op de uitputting van de zorgbudgetten en ze rapporteert daarover. Ze adviseert het bestuur, individuele gemeenten en zorgaanbieders als een budgetoverschrijding dreigt. Daarnaast heeft de RIGG de taak om de in de contracten opgenomen afspraken zowel inhoudelijk als financieel te beheren. De informatie die de RIGG daarmee in 2016 verkrijgt vormt weer één van de bouwstenen voor het vormgeven van de inkoop in het daarop volgende jaar 2017.

De Inkoop voor het jaar 2017

In het bestuur is de afspraak gemaakt dat de RIGG voor 2017 in ieder geval nog de intensieve zorg en de bovenregionale zorg zal aanbesteden. Voor de overige zorg zal de RIGG wel de voorbereidingen treffen, zoals informatie vergaren, voorstellen en adviezen over de inkoop aan de gezamenlijke en individuele gemeenten verstrekken met een relatie aan de nog te realiseren transformatie doelen. Of de RIGG die inkoop voor 2017 ook daadwerkelijk gaat uitvoeren zal in een later stadium besloten worden.

Kwaliteit (kwaliteitsbewaking en methodiekontwikkeling)

In de overeenkomsten met de zorgaanbieders nemen we de kwaliteitseisen op die enerzijds gekoppeld zijn aan de wettelijke eisen en de kwaliteitsnormen van de beroepsgroep. En daarnaast eisen op het gebied van veiligheid en de omgang met cliënten. Investerings in de kwaliteit van de jeugdhulp worden mogelijk gemaakt door de al eerder genoemde transformatie opdrachten. Deze opdrachten moeten leiden tot realisatie van de doelen van de Jeugdwet.

Activiteiten in 2016

- De regionale Transformatieagenda Jeugdhulp 2016 – 2017 opstellen
- Het transformatieproces bij gemeenten en aanbieders begeleiden en ondersteunen
- De Expertpool organiseren en inhoudelijk coördineren
- Het bestuur en de individuele gemeenten adviseren
- De Inkoop Jeugdhulp in natura voor het jaar 2017 voorbereiden en (deels) aanbesteden
- Het betalingsverkeer en de budgetbewaking voor de zorgbudgetten van 2016 verzorgen
- Het beheer van de contracten voor 2016 uitvoeren
- De applicaties voor het berichtenverkeer tussen gemeenten en zorgaanbieders laten functioneren
- De uitvoering van de Jeugdhulp inhoudelijk en financieel monitoren en het bestuur en gemeenten voorzien van stuur- en beleidsinformatie.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

2.2.2 Wat gaat de uitvoering van de activiteiten kosten in 2016?

Programma RIGG				
	Rekening 2014	Actuele Begroting 2015	Primitieve begroting 2016	Mutatie B2015-2016
Totaal lasten	0	1.602	1.618	16
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	0	1.602	1.618	16
Overige bijdragen	0	0	0	0
Totaal baten	0	1.602	1.618	16
Saldo voor reservemutaties	0	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties	0	0	0	0

De RIGG is een door de 23 gemeenteraden gemandateerde uitvoeringsorganisatie. De zorgbudgetten blijven daarmee op de begroting staan van de deelnemende gemeenten in de GR PG&Z. In de begroting van de GR PG&Z worden slechts de lasten van de uitvoeringsorganisatie zichtbaar gemaakt. We gaan er vooralsnog vanuit dat de begroting 2016 gelijk is aan de begroting 2015 plus een loon/prijscompensatie van 1%.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

2.3 Het overzicht van algemene dekkingsmiddelen

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) is voorgeschreven dat we ingaan op de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Het gaat dan om inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is en die daarom niet als baten op de programma's worden verantwoord. Van dergelijke inkomsten is binnen de PG&Z-regeling echter geen sprake.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

3. Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Het belangrijkste doel van de PG&Z-regeling is de gezamenlijke uitvoering van wettelijke taken op het gebied van de collectieve preventieve gezondheidszorg en rampenbestrijding, voor gemeenschappelijke kosten. Dit houdt in dat de voor uitvoering van de taken gemaakte kosten worden toegerekend aan de afnemende gemeenten. Meestal wordt het aantal inwoners in een gemeente op 1 januari van een begrotingsjaar hiervoor als verdeelsleutel gebruikt. In de bijlagen is het overzicht opgenomen van de op deze wijze bepaalde GGD-tarieven 2016 voor wat betreft de gemeenschappelijke taken en de specifiek regionale taken.

Voor de RIGG wordt het zorgbudget per gemeente als verdeelsleutel gehanteerd. De zorgbudgetten voor 2016 worden in de loop van 2015 bekendgemaakt. De indicatieve bijdrage per gemeente aan de RIGG voor 2016, bij gelijkblijvende verhoudingen, is opgenomen in de bijlage van deze begroting.

Naast deze kostenverrekening komen eigen, door het bestuur vast te stellen, vrij besteedbare lokale heffingen niet voor. Het BBV stelt het verplicht hieraan in deze paragraaf 'lokale heffingen' aandacht te besteden.

3.2 Weerstandsvermogen

Het BBV schrijft voor dat in de jaarrekening een beoordeling moet worden gegeven van het weerstandsvermogen. Deze beoordeling geeft aan hoe robuust de begroting is. Een robuuste begroting houdt volgens de BBV-voorschriften in dat niet elke financiële tegenvaller in de begroting dwingt tot bezuinigen. De beoordeling van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- I. de weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- II. een inventarisatie van de risico's;
- III. het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's een beoordeling van het weerstandsvermogen.

I. Weerstandscapaciteit PG&Z-regeling

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de verwachte stand van de reserves waarover de PG&Z-regeling per 31-12-2015 beschikt bij ongewijzigd beleid.

Egalisatiereserve (*€ 1.000,-)	Stand 31-12-2015	In weerstands- vermogen
Reserve Gezondheid	890	890
Bestemmingsreserves		
Gezondheidsprofielen	95	95
managementinfo JGZ	52	-
Dossierherstel JGZ	-	-
organisatie ontwikkeling GGD	250	250
Saldo na reservemutaties	1.287	1.235

In bovenstaande geprognosticeerde stand is met de volgende mutaties rekening gehouden:

- de resultaatbestemming 2013 conform besluitvorming algemeen bestuur d.d. 9 mei 2014;
- de voor het boekjaar 2014 begrote mutaties in de reserves;

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

- de voor het boekjaar 2014 verwachte inzet van de bestemde reserves per einde boekjaar conform hun doelstelling;
- de voor het boekjaar 2015 begrote mutaties in de reserves.

Bestemmingsreserves moeten tot het weerstandsvermogen worden gerekend omdat het PG&Z-bestuur bevoegd is de bestemming van deze middelen te wijzigen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

II. Risico's en ontwikkelingen

We monitoren de risico's voor uitvoering van de PG&Z-taken voortdurend in het kader van de begrotingscyclus en, meer gericht op de reguliere bedrijfsprocessen, via uitvoering van het jaarplan AO/IC. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's die de PG&Z-regeling kent, voor de afdekking waarvan geen middelen beschikbaar zijn.

Risico's (* € 1.000)	Actueel vanaf	Bedrag I	Bedrag S	Kans
Interne opgave GGD				
Forensische geneeskunde	2012			
SSC	2014		300	75
Totaal			300	75

Hierna volgt een korte toelichting op bovenvermelde risico's:

Interne opgave GGD	
Programma	GGD
Omschrijving	GGD Groningen bevindt zich in een turbulente omgeving. Reorganisaties Gemeente Groningen, decentralisaties en de gevolgen van de bezuinigingen maken dat GGD Groningen voor een grote interne opgave staat. Ook vraagt de transitie en transformatie om een interne cultuuromslag. Dit samen maakt dat GGD Groningen toe moet werken naar een flexibele organisatie met behoud van kwaliteit. Dit alles vraagt veel van de medewerkers en de organisatie. De vele veranderingen brengen soms onzekerheden met zich mee. Wanneer nodig ondersteunen we onze medewerkers hierbij.
Risico	p.m.
Kans	p.m.
Actie	GGD Groningen zal in 2015 prioriteiten moeten stellen.

Forensische geneeskunde	
Programma	GGD
Omschrijving	De forensische geneeskunde van GGD Groningen voert naast de gemeentelijke lijkschouw voor de politie ook de arrestantenzorg en forensisch medisch onderzoek uit. De uitvoering van de forensische geneeskunde voor de politie is in 2015 aanbesteed op de schaal van de politieregio's. GGD Groningen, Friesland en Drenthe vormen samen de schaal van de politieregio Noord-Nederland. Op dit moment is nog niet te voorzien of deze taak daadwerkelijk aan de Noord-Nederlandse GGD-en gegund wordt. Als dit niet het geval is, ontstaat er een financieel probleem. Als het wel gegund wordt, zijn de voorwaarden en consequenties niet bekend.
Risico	p.m.
Kans	Afhankelijk van het aantal aanbesteders
Actie	De noordelijke GGD-en hebben in 2014 grondige voorbereidingen getroffen. Wij trekken gezamenlijk op en dragen zorg voor een goede inschrijving.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

	SSC
Programma	GGD
Omschrijving	De vorming van het shared service center (SSC) binnen de gemeente Groningen is per januari 2014 gerealiseerd. In 2014 is hard gewerkt aan het op orde brengen van de benodigde processen en de dienstverlening. GGD Groningen is een onderdeel van gemeente Groningen en daarmee aangewezen op de dienstverlening vanuit SSC voor de ondersteuning. Aangezien GGD Groningen werkt voor 23 Groninger gemeenten heeft deze een andere positie binnen de gemeente. De kwaliteitsnorm vanuit GGD wordt door het SSC nog niet altijd gehaald en/of er is meer (tijds)investering vanuit GGD voor nodig. Dat vraagt soms om extra inhuur van capaciteit bij de GGD. Daarmee is er kans dat de bezuiniging door SSC op een andere manier weer terug komt.
Risico	300 duizend euro
Kans	75%
Actie	GGD stuurt op kwaliteit dienstverlening SSC en onderneemt actie indien nodig om de kwaliteit op peil te houden.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Hieronder volgt een korte toelichting op de ontwikkelingen:

Ontwikkeling Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg (PG&Z)	
Programma	Gezondheid
Omschrijving	De gemeenschappelijke regeling PG&Z is op 1 januari 2014 in werking getreden. Bij de vaststelling is afgesproken de gemeenschappelijke regeling na twee jaar te evalueren. De evaluatie leidt mogelijk tot aanpassingen in de gemeenschappelijke regeling.
Actie	Samen met gemeenten een gedegen evaluatie uitvoeren en daarop voortvloeiende acties uitvoeren.

Ontwikkeling GGD Groningen	
Programma	Gezondheid
Omschrijving	In december 2013 heeft het bestuur de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), naast de reguliere taken, een opdracht meegegeven voor de komende twee jaar. Dit behelst de positionering GGD Groningen, de in gang gezette cultuuromslag, de ontvlechting van andere onderdelen van de gemeente Groningen en de verbinding tussen sociale en fysieke veiligheid. In het laatste deel van 2015 wordt de balans opgemaakt. Dit kan in 2016 leiden tot een nieuwe of vervolgopdracht. De decentralisaties in het sociale domein, de organisatieontwikkeling van de gemeente Groningen en de gemeentelijke herindeling raken ook GGD Groningen. Het raakt in directe zin de werkzaamheden en de manier van werken (transformatie). Tegelijkertijd vraagt dit ook wat van de organisatie GGD. In 2015 werken we dit uit. In 2016 zullen de uitwerkingen daarvan zijn beslag moeten krijgen en nog steeds de nodige aandacht vragen.
Actie	Samen met de gemeenten blijvend het gesprek voeren over de toekomst GGD Groningen.

Decentralisatie-uitkering CJG	
Programma	GGD
Omschrijving	Vanaf 1 januari 2009 voert GGD Groningen de Jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen uit in de provincie Groningen. Van oudsher is er een andere financierings-systematiek voor JGZ 0-4 dan voor JGZ 4-19. Voor een inhoudelijke en principiële discussie over een (andere) sleutel voor de financiering van de JGZ 0-4 jaar in samenhang met de totale Jeugdzorg, zijn we nog in afwachting van het financiële Jeugdzorgstelsel (financiering in het kader van de Jeugdwet en de toekomst van de DU CJG). Onduidelijk is wat voor financiële gevolgen dit met zich mee zal brengen.
Actie	Landelijke ontwikkelingen afwachten

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

III. Beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's

De PG&Z-regeling hanteert de volgende begrotingsdiscipline:

- Binnen de exploitatie van de PG&Z-regeling wordt onderscheid gemaakt tussen:
  - o gemeenschappelijke taken, gefinancierd met een bijdrage per inwoner
  - o gemeentespecifieke taken, gefinancierd met een bijdrage per inwoner
  - o gemeentespecifieke taken, gefinancierd met een uur- of pakkettarief per gemeente
  - o taken voor derden, tenminste kostendekkend begroot
- Voor de gemeenschappelijke taken is egalisatie van niet-begrote baten en lasten via een beperkte egalisatiereserve toegestaan. Saldo op gemeentespecifieke taken worden afgerekend met de afnemende gemeenten. Als de afwijkingen op gemeenschappelijke taken de grenzen van de egalisatiereserve te buiten gaan, worden deze ook met de deelnemende gemeenten verrekend. Het financiële beleid is erop gericht dergelijke nacalculatorische verrekningen tot een minimum beperkt te houden.
- Niet-bestede subsidiegelden worden toegevoegd aan de post vooruitontvangen middelen, waarvan de besteding gebonden is aan de voorwaarden van de subsidiegever.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Zoals al eerder aangegeven, laat de PG&Z-regeling de activiteiten voor haar programma's uitvoeren door de GGD van de gemeente Groningen. De gebouwen van de GGD zijn eigendom van de gemeente Groningen.

3.4 Financiering

In het treasurystatuut van de gemeenschappelijke regeling PG&Z is bepaald dat de regeling haar investeringen in beginsel financiert uit eigen middelen, verkregen uit bijdragen van deelnemende gemeenten. Daarnaast regelt het statuut, dat wanneer de eigen financieringsmiddelen ontoereikend zijn, voor investeringen aanvullende financiering kan worden aangetrokken.

3.5 Bedrijfsvoering

Het bijzondere van de PG&Z-regeling is dat deze geen eigen uitvoerend apparaat heeft. In artikel 10 lid 2 van de regeling staat namelijk dat de gemeenschappelijke regeling opdracht verstrekt aan de gemeente Groningen om de werkzaamheden voor de gemeenschappelijke regeling uit te voeren. De PG&Z-regeling heeft dus strikt genomen geen eigen bedrijfsvoering.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

---

FINANCIËLE BEGROTING 2016

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

PUBLIEKE GEZONDHEID

&

ZORG

GRONINGEN

(PG&Z-regeling)

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Financiële begroting 2016

1. Inleiding

In deze begroting treft u de financiële uitwerking aan van de programmaplannen uit de beleidsbegroting. In deze begroting treft u achtereenvolgens aan:

- de exploitatieoverzichten voor het programma gezondheid onderverdeeld naar de deelprogramma's Lokaal gerichte Zorg & Jeugd, Specialistische zorg & veiligheid, GGD Algemeen en GHOR;
- het exploitatieoverzicht voor het programma RIGG;
- het overzicht van incidentele baten en lasten;
- de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting;
- de meerjarenraming en toelichting.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

2. Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

2.1 Programma gezondheid

Exploitatieoverzicht 2016 programma gezondheid

Hieronder volgt het exploitatieoverzicht van de begrote en gerealiseerde lasten en baten van het programma gezondheid:

Programma gezondheid (incl. GHOR)				
	Rekening 2014	Actuele Begroting 2015	Primitieve begroting 2016	Mutatie B2015-2016
Totaal lasten	18.703	24.273	23.660	-613
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	14.241	15.343	15.485	146
Overige bijdragen	5.288	8.930	8.171	-759
Totaal baten	19.529	24.273	23.692	-613
Saldo voor reservemutaties	826	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties	826	0	0	0

In bovenstaand overzicht zijn de totale lasten en de totale baten van het programma gezondheid weergegeven. Ingaande 2015 is ook de GHOR onderdeel van het programma gezondheid. Buiten indexatie voor loon- en prijsstijgingen en het doorgeven van de SSC bezuiniging zijn geen nieuwe ontwikkelingen of maatregelen meegenomen, die tot een wijziging van het GGD -tarief leiden. De cijfers van de begroting 2015 betreffen de actuele begroting voor het jaar 2015.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Toelichting op verschil tussen begroting 2016 en begroting 2015 per deelprogramma.

Deelprogramma LGZ&J				
	Rekening 2014	Actuele Begroting 2015	Primitieve begroting 2016	Mutatie B2015-2016
Totaal lasten	11.111	16.260	15.619	-642
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	10.382	11.576	11.683	106
Overige bijdragen	884	4.684	3.936	-748
Totaal baten	11.266	16.260	15.615	-642
Saldo voor reservemutaties	155	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties	155	0	0	0

Ontwikkeling Baten:

Terugramen extra capaciteit toegangstaken Jeugdzorg	-750
Indexatie Bijdrage gemeenschappelijke regeling 1,00%	41
Indexatie Bijdrage JGZ 0-4	65
Overige baten	2

Totaal baten

-642

Ontwikkeling lasten:

Terugramen extra capaciteit toegangstaken Jeugdzorg	-750
Indexatie kosten	108

Totaal lasten

-642

- In 2015 hebben afzonderlijke gemeenten extra tijdelijke capaciteit voor de uitvoering van de toegangstaken Jeugdzorg ingekocht bij GGD Groningen. In de begroting 2016 wordt deze tijdelijke capaciteitsuitbreiding weer teruggeraamd.
- De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt in 2016 met 1,00 % geïndexeerd. Zie separate uitleg in paragraaf 3.7.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Deelprogramma SZ&V				
	Rekening 2014	Actuele Begroting 2015	Primitieve begroting 2016	Mutatie B2015-2016
Totaal lasten	4.666	5.046	5.044	-2
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	2.727	2.621	2.649	28
Overige bijdragen	2.487	2.425	2.395	-30
Totaal baten	5.214	5.046	5.044	-2
Saldo voor reservemutaties	548	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties	548	0	0	0

Ontwikkeling Baten:

Indexatie Bijdrage gemeenschappelijke
regeling 1,00% 28

Bijstelling contract TBC Drenthe -30

Totaal baten -2

Ontwikkeling lasten:

Indexatie lasten 28

Bijstelling contract TBC Drenthe -30

Totaal lasten -2

- Het contract met GGD Drenthe m.b.t. onze dienstverlening wordt licht teruggebracht. Onze inzet neemt dus ook licht af.
- De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt in 2016 met 1,00% geïndexeerd. Zie separate uitleg in paragraaf 3.7.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Deelprogramma GGD Algemeen				
	Rekening 2014	Actuele Begroting 2015	Primitieve begroting 2016	Mutatie B2015-2016
Totaal lasten	1.312	1.146	1.157	11
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	1.132	1.146	1.157	11
Overige bijdragen	303	0	0	0
Totaal baten	1.435	1.146	1.157	11
Saldo voor reservemutaties	123	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties	123	0	0	0

Ontwikkeling Baten:

Indexatie Bijdrage gemeenschappelijke
regeling 1,00% 11

Totaal baten 11

Ontwikkeling lasten:

Toename uitbesteed werk GGD 11

Totaal lasten 11

- De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt in 2016 met 1,00% geïndexeerd. Zie separate uitleg in paragraaf 3.7.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Deelprogramma GHOR				
	Rekening 2014	Actuele Begroting 2015	Primitieve begroting 2016	Mutatie B2015-2016
Totaal lasten	1.614	1.821	1.840	19
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	0	0	0	0
Overige bijdragen	1.614	1.821	1.840	19
Totaal baten	1.614	1.821	1.840	19
Saldo voor reservemutaties	0	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties	0	0	0	0

Ontwikkeling Baten:

Indexatie bijdrage Veiligheidsregio	9	
Overige baten	10	
Totaal baten	<u>19</u>	

Ontwikkeling lasten:

Toename uitbesteed werk GGD	19	
Totaal lasten	<u>19</u>	

- De VR Groningen heeft de bijdrage aan de GHOR met 9 duizend euro verhoogd wegens indexatie.

Overzicht incidentele baten en lasten

In de begroting van de PG&Z-regeling voor het jaar 2016 zijn geen incidentele baten of lasten opgenomen.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

2.2 Programma RIGG

Exploitatieoverzicht 2016 programma RIGG

Hieronder volgt het exploitatieoverzicht van de begrote en gerealiseerde lasten en baten van het programma RIGG:

Programma RIGG				
	Rekening 2014	Actuele Begroting 2015	Primitieve begroting 2016	Mutatie B2015-2016
Totaal lasten		1.602	1.618	16
Bijdrage gemeenschappelijke regeling		1.602	1.618	16
Overige bijdragen		0	0	0
Totaal baten	0	1.602	1.618	16
Saldo voor reservemutaties	0	0	0	0
Mutatie reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties	0	0	0	0

Ontwikkeling Baten:

Indexatie bijdrage RIGG 1%	16	
	_____	
Totaal baten	16	_____

Ontwikkeling lasten:

Toename uitbesteed werk RIGG	16	
	_____	
Totaal lasten	16	_____

Toelichting op verschil tussen begroting 2016 en begroting 2015 per deelprogramma.

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt in 2016 met 1,00% geïndexeerd.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

3. Financiële positie en meerjarenraming

In dit hoofdstuk gaan wij in op diverse, in het besluit begroting en verantwoording voorgeschreven aspecten van de financiële positie en meerjarenraming van de GGD.

3.1 Bestaand en nieuw beleid

In de inleiding van de beleidsbegroting hebben wij aangegeven te streven naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief. De overheveling van de toegangstaken Jeugdzorg naar de GGD is de belangrijkste ontwikkeling binnen het programma gezondheid. Daarnaast is de regeling uitgebreid met de RIGG. Hiervoor is binnen het programmaplan PG&Z een nieuw programma RIGG opgenomen.

De nu voorliggende begroting bevat per saldo geen voorstellen voor mutaties in de gemeentelijke bijdragen, behoudens de gebruikelijke indexeringen voor loon- en prijsontwikkelingen en de bezuinigingen.

Wij hebben de financiële effecten van ontwikkelingen die we wel kunnen kwantificeren geïnventariseerd en verwerkt in een financieel meerjarenperspectief 'going concern', dus alsof de GGD niet wijzigt na 1 januari 2016. Daarbij gaat het om:

- Schatting indexeringspercentages
- Vastgestelde bezuinigingen

Schatting indexeringspercentages en vastgestelde bezuinigingen

Voor de begroting 2016 gaan we uit van een indexatie van de inwonerbijdrage voor loon en prijsontwikkelingen van 1% (zie paragraaf 3.7). Dit is nominaal 152 duizend euro. In de periode 2011-2015 hebben we ruim 640 duizend euro bezuinigd op de inwonerbijdrage, 80 duizend euro ter compensatie van een daling van de BDUR subsidie vanuit het Rijk en 160 duizend euro ter compensatie van een daling van de DU jeugd.

3.2 Vaste arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

De PG&Z-regeling heeft geen eigen personeel in dienst. Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen raken de PG&Z-regeling dan ook via het aanbestede werk van de gemeente Groningen.

3.3 Investerings

Voor het jaar 2016 zijn er geen grote vervangingsinvesteringen gepland.

3.4 Financiering

In het treasurystatuut van de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de PG&Z-regeling wat betreft investeringen deze in beginsel financiert uit eigen middelen, verkregen uit bijdragen van deelnemende gemeenten. Voor de vervanging van het materieel van de regionale brandweer is dit principe tot op heden onverkort toegepast.

Daarnaast regelt het statuut dat wanneer de eigen financieringsmiddelen ontoereikend zijn, voor investeringen aanvullende financiering kan worden aangetrokken.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

3.5 *Verloop reserves*

In de paragraaf 'weerstandsvormogen' van de beleidsbegroting is al een beoordeling gegeven van de weerstandscapaciteit in relatie tot de beschreven risico's.

In dit en het volgende onderdeel gaan we nader in op het geprognosticeerde verloop van de afzonderlijke reserves en voorzieningen, zoals dat blijkt uit het 'verloopoverzicht reserves en voorzieningen'.

- De egaliseringsreserve Gezondheid heeft als doel onvoorziene schommelingen in de exploitatie van het programma gezondheid op te vangen.
- De bestemmingsreserve gezondheidsprofielen is bestemd om de schommelende kosten van de 4-jaarlijkse gezondheidsenquêtes te dekken.
- De bestemmingsreserve managementinfo JGZ is bestemd om de éénmalige implementatie- en inrichtingskosten van een managementinformatiesysteem op te vangen.

3.6 *Verloop voorzieningen*

Er zijn geen voorzieningen aanwezig binnen de PG&Z-regeling.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

3.7 Meerjarenraming en toelichting

Op basis van extrapolatie volgt hierna de (voorlopige) meerjarenraming conform de voorschriften van het besluit begroting en verantwoording hieromtrent. Voor de PG&Z-regeling zijn de baten, lasten en het saldo daartussen per jaar geraamd. De meerjarenraming sluit aan bij de ontwikkelingen zoals die in het voorgaande zijn geïnventariseerd en beschreven.

De meerjarenraming die nu voorligt, geeft een sluitend beeld voor de komende jaren zonder extra bijdragen van de gemeenten, behoudens de gebruikelijke indexeringen. Voor deze indexeringen is voor 2016 voorlopig rekening gehouden met een loon- en prijscompensatie van 1%. Deze is als volgt opgebouwd:

Indexatie PG&Z 2016			Aandeel
Loonontwikkeling			
Verwachte loonstijging in 2016	1,00%		
Verwachte sociale lasten mutatie 2016			
Vergoeding incidentele beloning			
Pensioenpremie			
Totaal verwachte loonontwikkeling		1,00%	80%
Prijsontwikkeling		1,00%	20%
Correctie			
Te gebruiken		1,00%	

Bovenstaande indexering is ontleend aan de systematiek van de gemeente Groningen. Bij de definitieve vaststelling van de begroting zal het definitieve indexpercentage worden meegenomen.

Aansluitend op de meerjarenraming treft u een meerjarenoverzicht van de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage per programma voor de periode 2016 – 2019. In dit overzicht zijn de ontwikkelingen als genoemd onder 3.1 buiten beschouwing gelaten.

In de jaren na 2016 is een index gehanteerd van 1,50% die aansluit bij de huidige verwachtingen voor die periode.

NB: Aangezien in dit meerjarenbeeld nog geen rekening is gehouden met de bedoelde ontwikkelingen in paragraaf 3.1 en het bestuur nog geen uitspraken heeft gedaan over eventuele bezuinigingen in de periode na 2015, is het hooguit een voorlopige schets die nog zal wijzigen. Bij het opstellen van de begroting 2016 moet het definitieve meerjarenperspectief 2016 – 2019 bekend zijn.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Meerjarenbeeld PG&Z 2016-2019

(bedragen x € 1.000,-)

Programma Gezondheid (incl. GHOR)	<i>index</i>	<i>index</i>	<i>index</i>	<i>index</i>
	1,00%	1,50%	1,50%	1,50%
	2016	2017	2018	2019
Deelprogramma				
LGZ&J	-15.619	-15.853	-12.227	-12.411
SZ&V	-5.044	-5.119	-5.196	-5.274
GGD Algemeen	-1.157	-1.175	-1.192	-1.210
GHOR	-1.840	-1.868	-1.896	-1.924
Totaal Gezondheid	-23.660	-24.015	-20.511	-20.819

Programma RIGG

Totaal RIGG	-1.618	-1.642	-1.667	-1.692
--------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

MEERJARENONTWIKKELING 2016-2019 PG&Z inwonerbijdrage					
Gehanteerde index:		1,00%	1,50%	1,50%	1,50%
	2015	2016	2017	2018	2019
Gemeenschappelijke taken per deelprogramma	actueel				
Programma Gezondheid					
LGZ&J					
Saldo begroting vorig jaar:		€ 7,09	€ 6,92	€ 7,02	€ 7,13
bezuinigingen		€ -0,24	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Nominale compensaties e.d.		€ 0,07	€ 0,10	€ 0,11	€ 0,11
Saldo begroting nieuw jaar		€ 7,09	€ 6,92	€ 7,02	€ 7,13
SZ&V					
Saldo begroting vorig jaar:		€ 4,73	€ 4,54	€ 4,61	€ 4,67
bezuinigingen		€ -0,24	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Nominale compensaties e.d.		€ 0,05	€ 0,07	€ 0,07	€ 0,07
Saldo begroting nieuw jaar		€ 4,73	€ 4,54	€ 4,61	€ 4,67
GGD algemeen					
Saldo begroting vorig jaar:		€ 1,96	€ 1,98	€ 2,01	€ 2,04
bezuinigingen			€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Nominale compensaties e.d.		€ 0,02	€ 0,03	€ 0,03	€ 0,03
Saldo begroting nieuw jaar		€ 1,96	€ 1,98	€ 2,01	€ 2,04
Totaal programma Gezondheid					
Saldo begroting vorig jaar:		€ 13,78	€ 13,44	€ 13,64	€ 13,84
bezuinigingen		€ -0,48	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Nominale compensaties e.d.		€ 0,14	€ 0,20	€ 0,20	€ 0,21
Saldo begroting nieuw jaar		€ 13,78	€ 13,44	€ 13,64	€ 13,84

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

3.8 *Bezuinigingen*

Het bestuur heeft GGD Groningen (inclusief GHOR) opdracht gegeven om in 2011 tot en met 2014 een groot aantal bezuinigingsmaatregelen te nemen. Recentelijk heeft een aantal gemeenten gevraagd om tussentijdse bezuinigingen. Het gaat hierbij om het programma gezondheid. Het bestuur heeft deze vraag negatief beantwoord, onder verwijzing naar de afspraken en de onzekerheid over de komende periode. In de periode 2011-2014 heeft GGD Groningen ruim 1 miljoen euro bezuinigd, waarvan meer dan 600 duizend euro ten gunste van de inwonerbijdragen is gekomen. De bezuinigingen zijn door het bestuur voorbereid. Een selectie van leden van het bestuur heeft de begroting en exploitatie van GGD Groningen doorgelicht. Aan de hand van een uitgebreide beschrijving van de verschillende producten voorzien van kosten is een beschouwing gedaan. Destijds concludeerde de selectie van bestuurders dat GGD Groningen niet verder kan bezuinigen op de apparaatskosten, maar dat bezuinigen betekent dat er taken geschrapt moeten worden. Na meerdere bestuurlijke discussies en besluitronden is een aantal bezuinigingsopdrachten geformuleerd. Er is voor gekozen om het Informatiecentrum Gezondheid (publieke gezondheidsinformatie) te sluiten, de zwangerschapseducatie niet meer door GGD Groningen uit te voeren en het medisch milieukundig onderzoek af te schaffen. Daarnaast is er bezuinigd op beleid (waaronder deelname benchmark, lokaal gezondheidsbeleid) en overhead via de ontwikkelingen binnen gemeente Groningen. Het bestuur heeft in het voorjaar van 2014 besloten dat een verdere bezuiniging op de taken publieke gezondheid niet passen bij de afspraken binnen de regio Groningen om meer in te zetten op preventie en het voorliggende veld. Verdere bezuiniging betekent dat we vergaand op het gebied van preventie taken moeten saneren. Volgens het bestuur PG&Z is dit strijdig met de koers die gemeenten hebben ingezet met betrekking tot de decentralisaties in het sociale domein.

In deze begroting is *toch* een bezuinigingstaakstelling opgenomen. De gemeente Groningen heeft bezuinigd op de ondersteunende functies (PIJOFACH) en wij verwerken deze bezuiniging in 2016 in de PG&Z. Er wordt dus niet op GGD taken bezuinigd. De begroting 2016 is in lijn met het budget van 2015 uitgewerkt, waarbij de nullijn niet is gehanteerd.

De decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten gaat gepaard met een oplopende efficiëntyaakstelling van het Rijk van structureel € 450 miljoen (2015: € 120 miljoen, 2016 € 300 miljoen en vanaf 2017 € 450 miljoen). De effecten op de gemeentelijke budgetten zijn echter voor 2016 en 2017 nog hoogst onzeker. Daarnaast gaan er herverdeelde effecten optreden door de geplande invoering van het objectieve verdeelmodel jeugd. Deze bezuinigingen treffen de uitvoeringsorganisatie RIGG niet rechtstreeks, maar wel de deelnemende gemeenten aan de GR PG&Z en mogelijk de omvang en kwaliteit van de in te kopen voorzieningen. NB de Toegangsfunctie van de GGD, voorheen onderdeel van Bureau Jeugdzorg (BJZ), is één van deze in te kopen voorzieningen, indirect kan de toedeling van jeugdmiddelen aan gemeenten en vervolgens aan RIGG, consequenties hebben voor een deel van de GGD.

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

BIJLAGEN

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Inwonerbijdrage 2016 GGD per gemeente

	Aantal inwoners *)	Programma Gezondheid		
		LGZ&J	S&ZV	GGD Algemeen
Inwonerbijdrage 2015-actueel		7,09	4,73	1,96
Nominale compensatie	0,21	0,07	0,05	0,02
Bezuinigingen		-0,24	-0,24	-
Inwonerbijdrage 2016-primitief		6,92	4,53	1,98
Appingedam	12.003	83.121	54.425	23.783
Bedum	10.430	72.228	47.293	20.666
Bellingwedde	9.145	63.329	41.466	18.120
De Marne	10.158	70.344	46.060	20.127
Delfzijl	25.440	176.172	115.353	50.406
Eemsmond	15.778	109.262	71.543	31.262
Groningen (gemeente)	200.453	1.388.134	908.918	397.174
Grootegeest	12.122	83.945	54.965	24.018
Haren	18.913	130.972	85.758	37.474
Hoogezand-Sappemeer	34.333	237.755	155.677	68.027
Leek	19.489	134.961	88.369	38.615
Loppersum	10.141	70.226	45.983	20.093
Marum	10.308	71.383	46.740	20.424
Menterwolde	12.193	84.436	55.287	24.159
Oldambt	38.420	266.058	174.209	76.125
Pekela	12.701	87.954	57.590	25.166
Slochteren	15.578	107.877	70.636	30.866
Stadskanaal	32.636	226.004	147.982	64.664
Ten Boer	7.454	51.619	33.799	14.769
Veendam	27.689	191.746	125.551	54.863
Vlagtwedde	16.216	112.296	73.529	32.130
Winsum	13.774	95.385	62.456	27.292
Zuidhorn	18.730	129.705	84.928	37.111
Totaal	584.104	4.044.911	2.648.513	1.157.334

*) Bron CBS d.d. 6 februari 2015

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Belcidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Bijdrage RIGG 2016 per gemeente

	Programma RIGG			
	Zorgbudget **)	RTA bijdrage	% RTA bijdrage	RIGG bijdrage
Appingedam	3.744.335	2.389.131	2,13%	34.454
Bedum	2.354.812	1.576.311	1,41%	22.732
Bellingwedde	2.461.066	1.418.380	1,26%	20.455
De Marne	3.268.833	2.282.270	2,03%	32.913
Delfzijl	8.949.207	5.979.332	5,33%	86.229
Eemsum	4.840.284	3.091.027	2,76%	44.576
Groningen (gemeente)	47.824.785	36.016.818	32,10%	519.404
Groote gast	2.981.509	1.688.601	1,51%	24.352
Haren	3.404.129	2.193.022	1,95%	31.626
Hoogezand-Sappemeer	13.319.513	9.160.028	8,16%	132.098
Leek	5.326.134	3.527.777	3,14%	50.875
Loppersum	2.538.166	1.655.757	1,48%	23.878
Marum	2.568.203	1.535.675	1,37%	22.146
Menterwolde	4.043.571	2.672.711	2,38%	38.544
Oldambt	12.365.584	8.715.282	7,77%	125.685
Pekela	5.231.377	3.485.418	3,11%	50.264
Slochteren	3.179.586	1.953.327	1,74%	28.169
Stadskanaal	11.196.654	7.561.814	6,74%	109.050
Ten Boer	1.887.515	1.203.297	1,07%	17.353
Veendam	9.853.808	6.353.042	5,66%	91.618
Vlagtwedde	3.690.960	2.613.092	2,33%	37.684
Winsum	3.415.002	2.139.371	1,91%	30.852
Zuidhorn	4.712.105	2.979.121	2,66%	42.962
Totaal	163.157.138	112.190.604	100,00%	1.617.919

**) Bron: Meicirculaire 2014

Raadsvoorstel - Financiële jaarstukken PG&Z

Beleidsbegroting en financiële begroting 2016 Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

JGZ 0-4 bijdragen 2016 per gemeente

gemeente	2015	Indexatie	Huisvesting	Totaal 2016
Appingedam	€ 141.323	€ 1.413	€ 22.620	€ 165.356
Bedum	€ 130.763	€ 1.308	€ 23.210	€ 155.281
Bellingwedde	€ 96.422	€ 964	€ 16.431	€ 113.817
De Marne	€ 122.568	€ 1.226	€ 22.255	€ 146.049
Delfzijl	€ 303.540	€ 3.035	€ 51.514	€ 358.089
Eemsum	€ 201.719	€ 2.017	€ 32.851	€ 236.587
Groningen	€ 1.813.949	€ 18.139	€ 324.120	€ 2.156.208
Groote gast	€ 165.733	€ 1.657	€ 24.655	€ 192.045
Haren	€ 216.768	€ 2.168	€ 33.661	€ 252.597
Hoogezand-Sappemeer	€ 434.954	€ 4.350	€ 70.308	€ 509.612
Leek	€ 243.370	€ 2.434	€ 39.917	€ 285.721
Loppersum	€ 127.698	€ 1.277	€ 20.665	€ 149.640
Marum	€ 137.318	€ 1.373	€ 21.280	€ 159.971
Menterwolde	€ 143.577	€ 1.436	€ 23.108	€ 168.121
Oldambt	€ 434.000	€ 4.340	€ 68.903	€ 507.243
Pekela	€ 151.349	€ 1.513	€ 25.272	€ 178.134
Slochteren	€ 189.467	€ 1.895	€ 28.733	€ 220.095
Stadskanaal	€ 379.572	€ 3.796	€ 60.441	€ 443.809
Ten Boer	€ 104.088	€ 1.041	€ 16.589	€ 121.718
Veendam	€ 331.453	€ 3.315	€ 51.805	€ 386.573
Vlagtwedde	€ 181.445	€ 1.814	€ 30.093	€ 213.352
Winsum	€ 186.415	€ 1.864	€ 31.251	€ 219.530
Zuidhorn	€ 252.857	€ 2.529	€ 42.823	€ 298.209
Totaal	€ 6.490.348	€ 64.904	€ 1.082.505	€ 7.637.757

Raadsvoorstel - Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4

Raadsvoorstel

Onderwerp **Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4**
Registratienr. 4998695 Steller/tefnr. Jelte.IJszenga/ 60 39 Bijlagen 1

Classificatie	Openbaar ☐ Vertrouwelijk
Portefeuillehouder	T. Schroor Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit de nacalculatie met betrekking tot de nieuwbouw van de gymnastiekzalen aan Violenstraat 4 vast te stellen.

Samenvatting

De twee gymnastiekzalen aan Violenstraat 4 zijn gebouwd voor het gymnastiekonderwijs van de leerlingen van de drie binnenstadscholen (Borgmanschool, St. Michaëlschool en het H.N. Werkman College). Buiten de schooltijden worden de zalen verhuurd aan sportverenigingen. Deze nieuwbouw is gereed en binnen de financiële kaders afgehandeld.

B&W-besluit d.d.: 26-05-2015

Raadsvoorstel - Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Om nieuwe gebiedsontwikkeling mogelijk te maken zijn in 1998 drie gymnastiekzalen gesloopt op het Cibogaterrein. Voor twee ervan was vervangende bouw binnen drie jaar gerealiseerd. Uiteindelijk is voor de derde gymnastiekzaal een bouwlocatie gevonden aan de Violenstraat. Omdat het H.N. Werkman College een verouderde en te klein gymnastieklokaal had, is daar voor ook een vervangende gymnastiekzaal aan de Violenstraat gebouwd. De locatie is met ingang van het schooljaar 2014-2015 in gebruik genomen.

Kader

De totale kosten bedragen € 2.873.212,-. Overeenkomstig de concernrichtlijnen dienen voor projecten met een investeringsniveau van meer dan € 450.000,- een nacalculatie opgesteld te worden. De nacalculatie volgt het voorgeschreven format en dient voor vaststelling te worden voorgelegd aan uw raad.

Argumenten en afwegingen

N.v.t.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Een vertegenwoordiging van de gebruikers (de drie scholen en i.v.m. avondgebruik de gemeentelijke werkmaatschappij sport) waren via een gebruikersoverleg bij het project betrokken. Over de bouw is ook overleg geweest met de naaste bewoners. Ook zijn de bewoners en bewonersorganisatie Hortusbuurt steeds geïnformeerd over de voortgang en hinder. Het overleg met de bewonersorganisatie heeft er toe geleid dat een deel van het achterterrein kan worden gebruikt als buurtmoestuin.

Financiële consequenties

Het totaal van € 2.942.000,- was beschikbaar voor dit project. Het totaal van de uitgaven bedraagt € 2.873.212,-. De onderschrijding van € 68.788,- heeft geen noemenswaardig effect op de kapitaallasten.

Overige consequenties

Geen.

Vervolg

Geen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

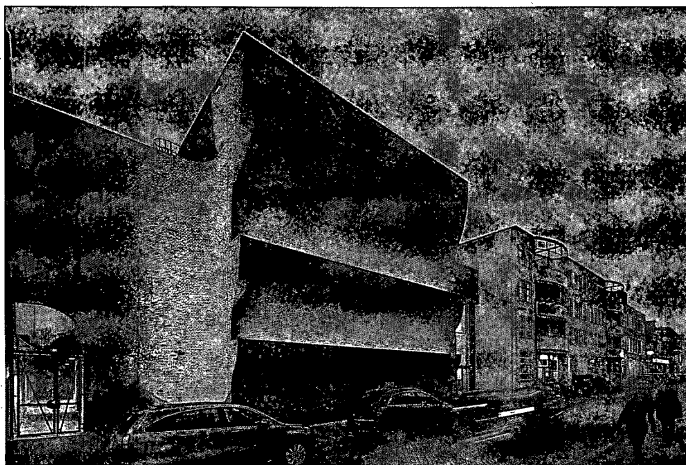

de secretaris,
Peter Teesink

BIJLAGE

NACALCULATIE

Nieuwbouw gymlokalen Violenstraat

Raadsvoorstel - Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4

INHOUDSOPGAVE

1. Achtergrond
2. Projectbeschrijving
3. Kredieten
4. Tijdsduur
5. Aanbestedings- en inkoopprocedures
6. Duurzaamheid
7. Moment van oplevering en ingebruikneming
8. Definitieve kosten
9. Verschillenanalyse
10. Handelwijze t.a.v. onder-/overschrijdingen
11. Fiscaal aspect

Raadsvoorstel - Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4

1. Achtergrond

In 1998 zijn drie gymnastieklokalen op het Cibogaterrein afgebroken. Deze lokalen moesten wijken om de nieuwe gebiedsontwikkeling mogelijk te maken. Voor twee van de drie gymlokalen kon binnen drie jaar vervangende nieuwbouw gerealiseerd. Voor het derde lokaal kon geen bouwlocatie worden gevonden en moesten leerlingen jarenlang met de bus naar sportzalen in buitenwijken. Uiteindelijk kon de derde zaal met vervangende nieuwbouw voor 12 groepen van de Borgmanschool gebouwd worden aan de Violenstraat. Tezamen met ruimten voor buitenschoolse opvang zou dat allemaal gerealiseerd worden op de locatie Violenstraat 2-4. Tijdens de Voorlopig Ontwerpfase van dat project bleek dat de locatie krap was en er geen ruimte voor uitbreiding was. De school was inmiddels met 2 groepen gegroeid. De Borgmanschool had een sterke voorkeur voor vervangende huisvesting op het Cibogaterrein.

Uiteindelijk hebben wij besloten om op de locatie aan de Violenstraat alleen een gymnastiekaccommodatie te realiseren. Omdat het Werkmancollege een verouderde en te kleine gymzaal had, zijn aan de Violenstraat twee gymnastiekzalen gebouwd. Het openbaar schoolbestuur realiseert de nieuwbouw voor de Borgmanschool op het Cibogaterrein.

2. Projectbeschrijving

Het doel van het project was het realiseren van twee gymnastiekzalen, waarvan één voor het openbaar- en bijzonder basisonderwijs (Borgmanschool en St. Michaëlschool) en één voor het openbaar voortgezet onderwijs (H.N. Werkman College). De sloop van een deel van de bestaande bebouwing met terreinwerkzaamheden was onderdeel van het project.

3. Kredieten

Voor het realiseren van de gymnastiekaccommodatie heeft uw raad verschillende kredieten beschikbaar gesteld voor in totaal 2,942 miljoen euro.

Raadsbesluiten/kredieten	Bedrag	Datum en nummer besluit
Programma onderwijshuisvesting 2006	498.213	30 november 2005, nr. 6n
Programma onderwijshuisvesting 2008	518.550	28 november 2007, nr. 6m
Programma onderwijshuisvesting 2009	213.750	17 december 2008, nr. 11b
Programma onderwijshuisvesting 2009	62.571	17 december 2008, nr. 11b
Programma onderwijshuisvesting 2010	886.301	16 december 2009, nr. 6s
Programma onderwijshuisvesting 2011	517.000	15 december 2010, nr. 6w
Programma onderwijshuisvesting 2011	205.240	15 december 2010, nr. 6w
Programma onderwijshuisvesting 2013	40.000	28 december 2012, nr. 7i
Totaal	2.941.625	

Raadsvoorstel - Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4

4. Tijdsduur

In oktober 2010 is het projectplan voor de bouw van een accommodatie met twee gymnastiekzalen vastgesteld en bevatte een globale planning. In oktober 2012 was de oplevering gepland. Dit project had te maken met 2 vertragingen. Het aanbestedingsresultaat voor het bouwkundig werk was dusdanig ongunstig dat het ontwerp aangepast moest worden. De wijzigingen leidde tot een vertraging in de definitieve opdrachtverlening met een 9 maanden. Na de sloop van de bestaande bebouwing kon archeologisch onderzoek en sonderings- en bodemonderzoek plaats vinden. Uit het sonderingsonderzoek en nader bodemonderzoek bleek dat op een diepte van circa 2 meter veel zwerfkeien in de grond aanwezig waren. Door deze zwerfkeien was een fundering op palen niet meer mogelijk en moest een compleet nieuwe fundering ontworpen worden. Het gebouw is nu gefundeerd op een betonplaat van 60 cm. Dit leidde ook tot een vertraging met 3,5 maand. Het gebouw is op 1 juli 2014 opgeleverd.

5. Aanbestedings- en inkoopprocedures

Architect

Het project voor de bouw van de 2 twee gymnastiekzalen heeft als voorloper het project voor de bouw van een school met gymnastieklokaal en kinderopvangruimten. Dat project is voortijdig, tijdens de voorlopig ontwerpfasen, beëindigd. Architectenbureau Marlies Rohmer te Amsterdam heeft als compensatie via een enkelvoudige onderhandse aanbesteding vervolgens op 2 december 2010 de opdracht gekregen voor het ontwerp van het sportgebouw. Op basis van "Tenzij formulier" is van de meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure afgeweken.

Adviseurs constructie, installaties en bouwfysica

Op 4 april 2011 is met de architect een Total Engineeringscontract afgesloten, waarbij het architectenbureau een geïntegreerde ontwerpcontract kreeg, zelf zijn adviseurs aanstelde en verantwoordelijk werd voor de coördinatie van die adviseurs. Het architectenbureau diende de voor de gemeente geldende aanbestedingsregels te hanteren en de bedragen voor adviseurs ter goedkeuring aan ons voor te leggen. De architect heeft in overeenstemming hiermee aangesteld:

- E& B engineering en bouwbegeleiding te Lekkerkerk voor het adviseren van de werktuigbouwkundige- en electrotechnische werkzaamheden;
- Breed Integrated Design te Den Haag voor advisering op het gebied van de constructies;
- Nieman BV te Utrecht voor bouwfysische advisering.

Sloop deel bestaande bouw

Overeenkomstig de gemeentelijke aanbestedingsregels zijn twee sloopbedrijven gevraagd te offereën, te weten: Jager Sloopwerken te Midwolda en B.Steenhuis sloopwerken BV te Scheemda. Op basis van de laagste prijs is laatstgenoemd bedrijf de opdracht gegund.

Archeologisch onderzoek

Overeenkomstig de gemeentelijke aanbestedingsregels en met in achtneming van het gemeentelijk raamcontract voor archeologische onderzoeken hebben Oranjewoud en RAAP geoffreerd. De opdracht is gegund aan de in prijs laagste inschrijver, RAAP Archeologisch Adviesbureau te Drachten.

Raadsvoorstel - Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violenstraat 4

Dagelijks toezicht

Overeenkomstig de gemeentelijke aanbestedingsregels zijn voor het dagelijks toezicht drie bedrijven aangeschreven, te weten Draaijer & Partners, H. de Poel Bouwbegeleiding en Buro Bouwsupport. Op basis van de laagste prijs is het werk aan Buro Bouwsupport te Haren gegund.

Aanbesteding bouw en installaties

Conform de richtlijnen voor de gemeentelijke inkoop is gekozen voor een gemeentelijk openbare aanbesteding voor de bouwkundige werkzaamheden en een meervoudig onderhandse aanbesteding voor de werktuigbouwkundige- en electrotechnische installaties. Op de bouwkundige aanbesteding hebben de volgende vijf bedrijven ingeschreven: B.V. Bouwbedrijf Kooi, Simon Benus Bouw B.V., Geveke Bouw B.V., Friso Bouwgroep B.V. en Brands Bouwgroep B.V. Brands Bouwgroep B.V. te Emmen was de laagste inschrijver.

De bouwkundige inschrijvingen lagen boven de raming. In overleg met architect en zijn adviseurs en aannemer is bezuinigd om weer op het niveau van de kostenraming te komen. Vervolgens is Brands Bouwgroep B.V. definitief de opdracht verleend.

Voor de installatietechnische aanbesteding zijn drie bedrijven uitgenodigd om in te schrijven: fa. Dekker Struik Installatietechniek, Harwig en Thermaq Installatietechniek. Thermaq Installatietechniek B.V. was de laagste inschrijver, maar vanwege het tussentijdse faillissement van dit bedrijf is de opdracht aan de volgende laagste inschrijver, fa. Dekker Struik Installatietechniek te Groningen, verstrekt. Dit aanbestedingsresultaat viel ruimschoots onder de raming.

Aanbesteding inrichting

Voor de levering en montage van de inrichting van de gymlokalen zijn vier bedrijven uitgenodigd om een offerte uit te brengen: Nijha, Bosan, Janssen & Fritsen en Scheldesports. Op basis van de laagste inschrijving zijn de werkzaamheden gegund aan de fa. Scheldesports.

6. Duurzaamheid

Het gebouw voldoet aan de gemeentelijke duurzaamheidseisen m.b.t. energie en luchtbehandeling. De verlichtingsinstallatie bestaat voor een groot gedeelte uit LED armaturen. Op het hoge gedeelte van het gebouw is een groen/sedum dak aangebracht. De aannemer was FSC (Forest Steward Council) gecertificeerd en in het bezit van een Chain of Custody certificaat.

7. Moment van oplevering en ingebruikneming

De oplevering vond plaats op 1 juli 2014. In de zomervakantie zijn de gymzalen ingericht en zijn de laatste opleverpunten verholpen. Het gebouw is met ingang van 18 augustus 2014 in gebruik genomen. Omdat circa 330 m² van het achterterrein niet nodig is voor de gymnastiekaccommodatie is met de bewonersorganisatie Hortusbuurt overlegd om dat deel te bestemmen als moestuin voor de buurt. Dit overleg heeft er toe geleid dat begin mei met de inrichting van de tuin is begonnen. Deze kosten komen niet ten laste van dit project en kan het project financieel afgerond worden.

Raadsvoorstel - Nacalculatie nieuwbouw gymnastiekzalen Violstraat 4

8. Definitieve kosten

onderdeel	raming			totale uitgaven	verschil
		gedane uitgaven	nog uit te geven		
Sloop en terreinkosten	215.000	205.108		205.108	9.892
Bouwkosten ¹⁾	2.001.000	1.956.781		1.956.781	44.219
Advieskosten	326.000	342.291		342.291	-16.291
Bijkomende kosten	80.000	63.339		63.339	16.661
Inrichtingskosten	140.000	141.478		141.478	-1.478
Onvoorzien/meerwerk	180.000	164.215		164.215	15.785
Totaal	2.942.000	2.873.212		2.873.212	68.788

¹⁾ Bouwkosten omvat ca. 85% bouwkundig werk en 15% installatietechnisch werk

9. Verschillenanalyse

De onderschrijding van de post bouwkosten werd voornamelijk veroorzaakt door het gunstige aanbestedingsresultaat voor de werktuigbouwkundige- en electrotechnische installaties.

De overschrijding bij de advieskosten is veroorzaakt door de extra kosten voor de wijzigingen in het ontwerp naar aanleiding van de aanbesteding en de gewijzigde fundering naar aanleiding van het aanvullend sonderings-/bodemonderzoek na sloop.

De post onvoorzien/meerwerk is hoofdzakelijk gebruikt voor de bouwkundige meerwerk van de gewijzigde fundering.

10. Handelwijze t.a.v. onder-overschrijvingen

Het krediet is met 69 duizend euro onderschreden. De daarbij behorende kapitaallasten bedragen een 4 duizend euro. Dit project is gefinancierd vanuit de onderwijshuisvestingbudgetten. Op grond van onze beleidregels blijft de onderschrijding van onderwijsprojecten binnen het onderwijshuisvestingsbudget.

11. Fiscale aspect

Fiscale aspecten spelen geen rol.

Bijlage - brief bij concept begroting 2016 Meerschap Paterswolde

Aan de Raad van de gemeente Groningen
t.a.v. dhr. A.G.M. Dashorst
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Uw brief van: Ons kenmerk: MPU15-015
Uw kenmerk: -- Datum: 30 april 2015
Onderwerp: conceptbegroting 2016

Geachte heer Dashorst,

Wij zenden u conform het bepaalde in artikel 25 lid 2 en 4 van onze gemeenschappelijke regeling¹, de conceptbegroting voor 2016 voor het Meerschap Paterswolde.

Wij verzoeken u om de eventuele zienswijze van uw raad binnen zes weken aan ons kenbaar te maken. Om de reactie van uw raad tijdig te kunnen verwerken moet deze uiterlijk 1 juni as. door ons zijn ontvangen.
De concept begroting zal worden behandeld in de vergadering van ons algemeen bestuur van 15 juni 2015.

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, tekenen wij,

Hoogachtend,
Het Dagelijks Bestuur van
het Meerschap Paterswolde.

namens hen,
G.Pots
Directeur.

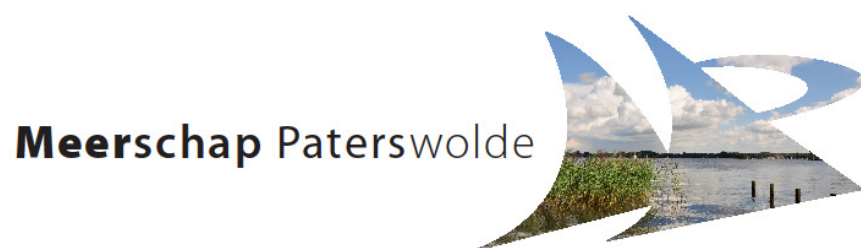
---

¹ Artikel 25

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast uiterlijk op 1 juli van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor zij geldt.
2. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting zes weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
3. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, tweede en derde lid van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen omtrent de ontwerpbegroting bij het dagelijks bestuur hun zienswijze naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijzen zijn vervat bij de ontwerpbegroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschap Paterswolde

Haren, juni 2015

concept Begroting 2016

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschap Paterswolde

Inhoudsopgave	Pagina
Bestuurssamenstelling	3
Programmabegroting (tekstueel)	4
Programmabegroting (financieel)	7
Specificatie van lasten	8
Specificatie van baten	9
Bijdrage per gemeente	10
Toelichting op de programmabegroting	11
Overzicht Vaste Activa	13
Overzicht Reserves en Voorzieningen	15
Overzicht Opgenomen Geldleningen	16
Meerjarenraming 2016 – 2019	17
Financiering	19
Handtekeningenformulier	21
Bijlage 1. Meerjarenbegroting groot onderhoud 2015-2019	22
Bijlage 2. Meerjarenbegroting vervangingsinvesteringen 2015-2019	23

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschap Paterswolde

Samenstelling van het Algemeen Bestuur

Het voorzitterschap rouleert, volgens afspraak, in de gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde 2007, van de gemeente Tynaarlo naar de gemeente Haren en vervolgens naar de gemeente Groningen. Hierdoor wordt vanaf 2010 de voorzittershamer gehanteerd door een lid van het college van B&W van Groningen. Vanaf medio 2014 ging het voorzitterschap over naar de vertegenwoordiger van het college van de gemeente Tynaarlo. Het vicevoorzitterschap ging op dat moment over naar de vertegenwoordiger van het college van de gemeente Groningen.

Het bestuur van het Meerschap Paterswolde bestaat uit de volgende leden:

Mevrouw **N. Hofstra**, wethouder van Tynaarlo namens de VVD, voorzitter en lid van het dagelijks bestuur,
Mevrouw **P. Lambeck**, wethouder van Haren namens de VVD, lid van het dagelijks bestuur,
De heer **J. van Keulen**, wethouder van Groningen namens de VVD, vicevoorzitter en lid van het dagelijks bestuur.

De heer **W.B. Leemhuis** gemeenteraadslid van Groningen voor GroenLinks,

De heer **J.P. Loopstra** gemeenteraadslid van Groningen voor de PvdA,

De heer **M. Blom** gemeenteraadslid van Groningen voor de VVD,

Mevrouw **H. Wiersema** gemeenteraadslid van Tynaarlo voor het CDA,

Mevrouw **L.S. Magnin** gemeenteraadslid van Tynaarlo voor D66,

Mevrouw **L.M. Schuiling** gemeenteraadslid van Haren voor de PvdA

Mevrouw **C.H.L. Fenijn** gemeenteraadslid van Haren voor D66

Secretariaat

Meerschapsboerderij

Veenweg 46, 9752 XS Haren.

Dhr. G.Pots	directeur
Mw. I.M.Meines	loco secretaris
Dhr. H.Homan	beheerder

Administratie

Dhr. G.Pots	ontvanger/financieel adviseur
Mw. A. van Loenen	financieel medewerkster
Mw. M.Kruijer	financieel medewerkster

Bankrelatie

Nederlandse Waterschapsbank NV te 's Gravenhage

IBAN: NL44 NWAB 0636 7565 99 t.n.v. de ontvanger van het Meerschap Paterswolde

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Programmabegroting 2016

1. Algemeen

Hierbij bieden wij u de Begroting 2016 aan. Deze begroting resulteert in een bijdrage van, afgerond, € 615.000,00 voor de drie deelnemende gemeenten. Ten opzichte van 2015 is dit een toename van € 10.000,00 (ca. 1,6%). Deze begroting hebben wij onder meer gebaseerd op de ervaringscijfers van het jaar 2014 en de begroting 2015. Daarnaast hebben wij rekening gehouden met de ons thans bekende ontwikkelingen die gevolgen zullen hebben voor de inkomsten en uitgaven in het jaar 2016 en verder.

Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bestaat de begroting uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting vindt u hieronder. De beleidsbegroting bestaat uit een programmaplan en uit paragrafen.

In de titels 2.2 en 2.3 van het BBV wordt hier nader op ingegaan.

Ingaande de budgetperiode, die loopt van 2016 t/m 2019, is de bijdrage van de deelnemende gemeenten niet uitsluitend bepaald door de reguliere, trendmatig verhoogde, bijdrage die bestemd is voor de instandhouding van de gerealiseerde voorzieningen.

2. Het programmaplan en de paragrafen

Het BBV gaat er van uit dat het programmaplan verschillende programma's zal bevatten. Daarbij is een programma een samenvattend geheel van activiteiten. Omdat het Meerschop slechts belast is met één samenhangende taak, te weten de openluchtrecreatie, hebben wij het programmaplan niet opgesplitst in verschillende programma's.

Als gevolg van artikel 8 van het BBV moeten de doelstelling en de beoogde maatschappelijke effecten in het programmaplan worden behandeld, evenals de wijze waarop men deze wil bereiken.

In de paragrafen dienen als gevolg van artikel 9 van het BBV de beleidslijnen te worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten.

Op ons Meerschop zijn vier verplichte paragrafen van toepassing, te weten: het weerstandsvermogen, het onderhoud van de kapitaalgoederen, de financiering en de bedrijfsvoering.

2.1. Het programmaplan

De doelstelling van het Meerschop is opgenomen in artikel 2 van de gemeenschappelijke regeling Meerschop Paterswolde 2007 en luidt: Het lichaam heeft binnen de grenzen van zijn gebied tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het terrein van de openluchtrecreatie, zulks met de bescherming van de natuur en het landschap.

Bij het uitoefenen van deze taak achten wij de vrije toegang tot onze voorzieningen essentieel. Het effect van ons beleid is dat iedere bewoner en bezoeker van Stad en Ommeland de gelegenheid heeft om op een goede manier te recreëren binnen ons werkgebied.

Wij trachten dit effect te bereiken door enerzijds een goed onderhoud van de gerealiseerde voorzieningen en anderzijds door aanleg van nieuwe voorzieningen, waarbij wordt ingespeeld op wensen en behoeften in de samenleving.

De kosten, die verbonden zijn aan dit reguliere programma vindt u terug in de exploitatiebegroting 2016.

De kosten worden gedekt door commerciële inkomsten (verhuringen en verpachtingen), incidentele verkoop van eigendommen en bijdragen van de deelnemende gemeenten.

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

2.2. De paragrafen

2.2.1. Weerstandsvermogen

Het Meerschop heeft voor de thans voorzienbare risico's diverse reserves en voorzieningen ingesteld, ten einde toekomstige ontwikkelingen te kunnen opvangen. Een overzicht van deze reserves en voorzieningen treft u aan in staat D (Overzicht Reserves en Voorzieningen) bij deze begroting.

Kortheidshalve verwijzen wij daarnaar. Gezien de hoogte en aard van het vermogen is het weerstandsvermogen voldoende met uitzondering van de Reserve Groot Onderhoud, zie paragraaf 2.2.2 Onderhoud Kapitaalgoederen.

De voorzieningen worden gevoed uit de begroting via de daarvoor opgenomen begrotingsposten. De reserves worden gevoed via de resultaatbestemming. Daarnaast kan een eventueel exploitatieoverschot worden bestemd voor de voeding van reserves en voorzieningen. Onderstaande gaan wij nader in op twee belangrijke risico's.

Risico personeel.

Gelet op de leeftijdsopbouw en het aantal werknemers in de buitendienst loopt onze organisatie nauwelijks risico. Bij langdurige ziekte van één of meer werknemers kan de organisatie voor onverwachte personeelsuitgaven komen te staan.

Om bovenstaande risico's te gelegener tijd zoveel mogelijk te kunnen opvangen bestaat de Voorziening Vervanging Personeel. Voor de onderhoudsmedewerkers een ziekteverzuimverzekering afgesloten zodat de voorziening niet verder aangevuld hoeft te worden.

Voor het secretariaatspersoneel en de opzichter zijn dienstverleningscontracten afgesloten met de gemeente Groningen. In het geval van (langdurige) ziekte wordt voor vervanging gezorgd.

Risico Aansprakelijkheid.

Ter dekking van de aansprakelijkheidsrisico's is een verzekering afgesloten en is een risico management beheersysteem opgebouwd.

2.2.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Het dagelijks onderhoud van onze kapitaalgoederen vindt (nog) op een goed niveau plaats zodat recreanten er op een goede en plezierige wijze gebruik van kunnen maken. In het overzicht van baten en lasten zijn middelen voor het dagelijks onderhoud gereserveerd, terwijl er daarnaast een onderhoudsvoorziening bestaat, waaruit die onderhoudskosten worden betaald die slechts eenmaal in een reeks van jaren voorkomen. Deze onderhoudsvoorziening bevindt zich niet op een verantwoord niveau om het toekomstige grootonderhoud te kunnen opvangen. Dit heeft te maken met een aantal objecten die veel onderhoud vragen. (molen, vuurtoren, kunstwerken.) Jaarlijks is er een budget van € 75.000,00 beschikbaar om vervangingsinvesteringen te plegen. Dit budget bevindt zich al meer dan 15 jaar op dit niveau. Uit ons meerjaren investeringsoverzicht blijkt dat, om onze infrastructuur op een verantwoord niveau te houden, dit budget naar boven bijgesteld moet worden. De eerste bijstelling is in de begroting 2016 op € 100.000,00 gesteld.

2.2.3 Financiering

De financiering van de exploitatie- en investeringsuitgaven vinden plaats door de bijdragen van de deelnemende gemeenten, de opbrengsten van het Meerschop en het beschikbare bankkrediet.

2.2.4 Bedrijfsvoering

Voor het Meerschop Paterswolde is richtinggevend de Beleidsvisie 2012 en de planning van het dagelijks en groot onderhoud en de meerjarenplanning vervangingsinvesteringen.

In deze begroting is ervan uitgegaan dat de huidige lijn zal worden voortgezet. Dat betekent dat onze huidige voorzieningen op een verantwoorde wijze zullen worden onderhouden en dat in nieuwe voorzieningen zal worden geïnvesteerd naar gelang de behoefte van de samenleving. Hierbij staat centraal de verdere uitvoering van het koepelplan Paterswoldsemeer, de deelplanuitwerkingen van de structuurvisie Meerweg en de uitwerking van de robuuste ecologische verbindingzone (REVZ).

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

3. Uitgangspunten bij de opstelling van de begroting

Bij de voorbereiding van de Begroting 2016 zijn wij uitgegaan van de gegevens, zoals die medio maart 2015 bekend waren. Het zo vroeg moeten opstellen van de begroting betekent altijd een zeker risico omdat zich in de komende maanden nog diverse veranderingen kunnen voordoen. Bij de begroting 2016 is ervan uitgegaan dat in de huidige vorm zal worden verdergegaan.

4. Verschillen tussen Begroting 2016 en Begroting 2015

Hiervoor verwijzen wij naar de toelichting op de exploitatiebegroting 2016.

5. Meerjarenperspectief 2017 t/m 2019

Ingevolge het BBV dient een meerjarenperspectief voor, tenminste, drie jaren na het begrotingsjaar te worden gegeven, dus voor de jaren 2016 t/m 2019. Wij hebben er voor gekozen om onze vaste gedragslijn om een perspectief over drie jaren na het begrotingsjaar te geven, voort te zetten. U vindt dit perspectief over de periode 2016 t/m 2019 terug in de exploitatiebegroting.

6. Treasury

Als gevolg van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is een treasuryparagraaf opgenomen.

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Programmabegroting

Lasten bedragen x € 1.000,-

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2015	BEGROTING 2.016
PERSONEELSKOSTEN	407	384
KAPITAALLASTEN	224	206
BESTUURS-/ADVIES- EN BUROKOSTEN	34	34
BELASTINGEN EN VERZEKERINGEN	38	40
ENERGIEKOSTEN	26	29
ONDERHOUDSKOSTEN	158	161
OVERIGE KOSTEN	15	15
NAAR BESTEMMINGSRESERVE	0	0
TOTAAL LASTEN	902	869

Baten bedragen x € 1.000,-

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2015	BEGROTING 2.016
INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	195	198
VERSTREKTE GELDLeningen	0	0
EXPLOITATIEBIJDRAGEN	3	5
OVERIGE INKOMSTEN	68	51
BEGROOT NADELIG SALDO	604	615
ONTTREKKING ALGEMENE RESERVE	31	0
TOTAAL BATEN	902	869

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschap Paterswolde

Specificatie van lasten van de programmabegroting

Omschrijving	Begroting 2015	Begroting 2016
Personeelskosten		
Bruto Salaris Structureel	89.000,00	88.000,00
Sociale Verzekeringspremies	27.000,00	25.000,00
Uitzendkrachten tijdelijk	95.000,00	80.000,00
Overig personeel derden	190.000,00	185.000,00
Reis- en Verblijfkost	5.500,00	5.000,00
Kosten Salarisadministratie extern	500,00	500,00
Totaal	407.000,00	383.500,00
Kapitaallasten		
Rente Exploitatie	0,00	0,00
Rente Kapitaalverstrekking	73.500,00	66.000,00
Afschrijvingskosten	150.000,00	140.000,00
Totaal	223.500,00	206.000,00
Bestuur-/Advies en Bureaukosten		
Contributies/Lidmaatschappen	4.500,00	4.500,00
Druk- en bindwerk	2.000,00	2.000,00
Kantoorbenodigdheden	2.000,00	2.000,00
Voorlichtingskosten	1.500,00	1.500,00
Vaste telefoonabonnementen	3.000,00	3.000,00
Porti-kosten	1.000,00	500,00
Accountantskosten	2.000,00	2.000,00
Externe deskundigheid	15.000,00	15.000,00
Vergaderkosten	3.000,00	3.000,00
Totaal	34.000,00	33.500,00
Belastingen en verzekeringen		
Bedrijfsschadeverzekeringen	23.000,00	24.000,00
Onroerend Zaakbelasting	5.500,00	6.000,00
Waterschapslasten	10.000,00	10.000,00
Totaal	38.500,00	40.000,00
Energieverbruik		
Elektriciteit	10.500,00	16.000,00
Gas	6.000,00	0,00
Water	3.000,00	3.000,00
Benzine/Olie/Lpg	6.000,00	10.000,00
Totaal	25.500,00	29.000,00
Onderhoudskosten		
Onderhoudswerkzaamheden	148.000,00	151.000,00
Dotatie Voorziening	10.000,00	10.000,00
Totaal	158.000,00	161.000,00
Overige kosten		
Diverse transacties	15.000,00	5.000,00
Onvoorzien		10.000,00
Totaal	15.000,00	15.000,00
TOTAAL KOSTEN	901.500,00	868.000,00

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschap Paterswolde

Specificatie van baten van de programmabegroting

Omschrijving	Begroting 2015	Begroting 2016
Inkomsten uit eigendommen		
Huur Onroerende Zaken	-25.500,00	-27.000,00
Pachten	-148.000,00	-148.000,00
Ligplaatsen/Stallinggelden	-4.500,00	-4.500,00
Sluisgelden	-7.000,00	-7.000,00
Leges, Rechten & Heffingen	-4.000,00	-4.000,00
Administratiekosten	-6.000,00	-7.000,00
Totaal	-195.000,00	-197.500,00
Verstrekte geldleningen		
Rente lening derden	0,00	0,00
Totaal	0,00	0,00
Exploitatiebijdragen		
Doeluitkeringen	-3.000,00	-5.000,00
Totaal	-3.000,00	-5.000,00
Overige inkomsten		
Diverse opbrengsten	-67.500,00	-50.660,00
Totaal	-67.500,00	-50.660,00
Nadelig saldo		
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	-605.370,00	-614.840,00
Totaal	-605.370,00	-614.840,00
Onttrekking algemene reserve	-30.630,00	0
TOTAAL OPBRENGSTEN	-901.500,00	-868.000,00

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschap Paterswolde

Specificatie bijdrage per gemeente

	verdeelsleutel in %	bijdrage 2015	bijdrage 2016
Gemeente Tynaarlo	14,5	87.779	89.152
Gemeente Groningen	69,8	422.548	429.158
Gemeente Haren	15,7	95.043	96.530
Bijdrage		605.370	614.840

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Toelichting op de programmabegroting

Lasten

bedragen x € 1.000,-

PERSONEELSKOSTEN	383.500
-------------------------	----------------

Bruto Loonkosten eigen personeel 113.000

Dit betreft het personeel in dienst van het Meerschop t.b.v. het beheer.

Er is uitgegaan van de werkelijke loonkosten over de maand februari 2015 en daarnaast is rekening gehouden met 2% stijging van de loonkosten voor 2016.

Tijdelijk personeel 80.000

De sluisbediening vindt door twee medewerkers van Iederz plaats en daarnaast nog door twee invalkrachten. (€ 22.000,00)

Voor het (hoog)seizoen wordt extra personeel ingehuurd voor ondersteuning/vervanging van het eigen personeel (o.a. schoonmaakwerkzaamheden).(€ 18.000,00).

Daarnaast is er € 40.000,00 voor handhaving in het Meerschapsgebied opgenomen.

Kosten ambtelijk personeel

Dit bedrag bestaat uit:

* kosten dienstverleningscontract Gemeente Groningen 153.000

* kosten Shared Service Center Gemeente Groningen 32.000

Vergoeding autokosten 5.000

Dit betreft voornamelijk de kosten van de lease auto die met ingang van 2009 beschikbaar is gesteld aan de beheerder van het Meerschop.

Kosten salarisadministratie 500

KAPITAALLASTEN	206.000
-----------------------	----------------

Afschrijvingen

Voor een specificatie wordt verwezen naar het overzicht vaste activa.

Rente vaste geldleningen

Voor een specificatie wordt verwezen naar de staat van opgenomen geldleningen.

BESTUURS-/ADVIES- EN BUREAUKOSTEN	33.500
--	---------------

De verlaging wordt veroorzaakt door het verlagen van de porti-kosten (- € 500,00)

ONDERHOUDSKOSTEN	161.000
-------------------------	----------------

De verhoging (€ 3.000,00) wordt uitsluitend door de inflatiecorrectie veroorzaakt.

OVERIGE KOSTEN/ONVOORZIEN	15.000
----------------------------------	---------------

omzetbelasting niet te verrekenen (jaarlijkse correctie) 2.500

overige kosten 2.500

onvoorzien 10.000

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Baten

INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	197.500
----------------------------------	----------------

Erfpacht recreatie terreinen

Dit betreft de inkomsten uit terreinen met recreatiewoningen en recreatiecaravans, zoals de Koelstukken, Knolleland, Meerwold, Noord Westhoek, Zomers Buiten, Mannewiek, Oostoever en Humanitas.

De vijfjaarlijkse canons zijn met ingang van 2015 weer aangepast aan de inflatiecorrectie.

Huren

Dit betreft grotendeels de huuropbrengst van de sluiswachterswoning, 3 verkooppunten Hoornse Plas en de moestuinen bij "Zomers Buiten".

Ligplaatsen/Stallinggelden

Onder deze inkomsten vallen o.a. ligplaats van de rondvaartboot en de ligplaatsen in de "sloot van Rath".

Leges, rechten & heffingen

Dit betreft grotendeels recht van opstal KPN zendmast.

Vaste Inkomsten verleende vergunningen/ontheffingen

Dit betreft grotendeels de vergunning/ontheffing verleend t.b.v. snackverkoop bij de Lijte.

OVERIGE INKOMSTEN	50.660
--------------------------	---------------

Onder deze post is het resterende deel, groot € 35.000,00 van de structurele taakstelling 2015 ad € 65.000,00 opgenomen. Van de taakstelling is inmiddels € 30.000,00 opgelost door de gewijzigde inzet van de BOA's. (inzet stagiaires Meerschop en samenwerking met de Gemeente Haren).

--	--

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

OVERZICHT VASTE ACTIVA

2016

Omschrijving object	aanschaf-	Ver	Ver	aanschaf-	boek-	afschr.	afschr.	boek-
	waarde	meer	min	waarde	waarde	perc.	in 2016	waarde
	01-01-2016	de	de	31-12-2016	01-01-2016			31-12-2016
		ringen	ringen					
Aanleg Hoornse Plas	486.993			486.993	1	3,333%	0	1
Aanleg Hoornsemeer	797.402			797.402	1	3,333%	0	1
Reconstruktiebijdrage Meerweg	13.730			13.730	1	5,000%	0	1
Verplaatsing caravans Noordwesthoek	45.542			45.542	1	4,000%	0	1
Aanleg drinkwaterleiding woonboten	7.606			7.606	1	10,000%	0	1
Ijsschuif-/veegmachine	4.801			4.801	1	12,500%	0	1
Inrichting tbv secretariaat	11.629			11.629	1	10,000%	0	1
Hijet Pickup Bestelauto	13.023			13.023	1	14,290%	0	1
Kaap Hoorn	216.109			216.109	1		0	1
Speelvoorziening	250.491			250.491	1		0	1
Onderzoekskst. Baggeren Hoornsediep	5.372			5.372	1	20,000%	0	1
Onderzoekskst. Renovatie sluis	42.933			42.933	1		0	1
Defibtech AED	1.798			1.798	1		0	1
Telefooncentrale 2011	2.455			2.455	1	10,000%	0	1
Inrichting Oostoever	152.205			152.205	1	3,333%	0	1
Verbouw boerderij	22.928			22.928	1	10,000%	0	1
Computerapparatuur secretariaat/beheer	5.429			5.429	1	20,000%	0	1
Inrichting Noord-Westhoek B-Afd.	280.504			280.504	1	2,500%	0	1
Vervangings Investering 1995	159.315			159.315	1	ann 20 jr	0	1
Geldlening Navigare Necesses Est	16.336			16.336	0	5,000%	0	0
Geldlening Waterskiclub	21.373			21.373	0	5,000%	0	0
Grondaankopen	865.593			865.593	230.285	2,000%	0	230.285
Afronding noordkant Hoornsemeer	142.950			142.950	48.915	2,000%	2.859	46.056
Aankoop Zuidwesthoek	187.918			187.918	34.492	2,000%	3.766	30.726
Herinrichting Zuidwesthoek	142.118			142.118	5.440	3,030%	4.266	1.174
Inrichting Noord-Westhoek A-Afd.	185.273			185.273	48.554	2,000%	3.721	44.833
Verplaatsing zomerhuisjes NW-hoek	383.741			383.741	145.122	2,000%	7.714	137.408
Afronding deelgebied III/IV fase	37.451			37.451	14.794	2,000%	726	14.068
Inrichting Kaap Hoorn	290.720			290.720	111.173	2,000%	5.854	105.319
Maatregelenmatrix sexoverlast	75.710			75.710	22.713	10,000%	7.571	15.142
Baggeren Hoornsediep	161.830			161.830	106.757	3,333%	4.635	102.122
Terugkoop 2 verkooppunten	38.300			38.300	23.000	6,660%	2.550	20.450
Frontmaaier	6.900			6.900	3.450	10,000%	690	2.760
Tiger Kipper	5.862			5.862	4.690	10,000%	586	4.104
Bestelauto Piaggio Porter 2012	12.065			12.065	6.893	14,290%	1.724	5.169
Vervangingsinvestering 1999	143.022			143.022	43.210	ann 20 jr	9.876	33.334
Vervangingsinvestering 2000	36.614			36.614	13.448	ann 20 jr	2.385	11.063
Vervangingsinvestering 2001	150.076			150.076	64.342	ann 20 jr	9.223	55.119
Vervangingsinvestering 2002	38.678			38.678	17.956	ann 20 jr	2.206	15.750
Vervangingsinvestering 2003	94.190			94.190	48.849	ann 20 jr	5.116	43.733
Vervangingsinvestering 2004	61.012			61.012	34.797	ann 20 jr	3.156	31.641
Vervangingsinvestering 2005	67.967			67.967	42.110	ann 20 jr	3.349	38.762

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Omschrijving object	aanschaf-	Ver	Ver	aanschaf-	boek-	afschr.	afschr.	boek-
	waarde	meer	min	waarde	waarde	perc.	in 2016	waarde
	01-01-2016	de	de	31-12-2016	01-01-2016			31-12-2016
Vervangingsinvestering 2006	83.560			83.560	55.696	ann 20 jr	3.920	51.776
Vervangingsinvestering 2007	47.679			47.679	33.910	ann 20 jr	2.131	31.780
Vervangingsinvestering 2008	123.490			123.490	93.084	ann 20 jr	5.255	87.829
Vervangingsinvestering 2009	65.129			65.129	51.732	ann 20 jr	2.639	49.093
Vervangingsinvestering 2010	64.728			64.728	53.912	ann 20 jr	2.498	51.414
Vervangingsinvestering 2011	77.423			77.423	67.329	ann 20 jr	2.847	64.482
Vervangingsinvestering 2012	61.006			61.006	55.190	ann 20 jr	2.136	53.054
Vervangingsinvestering 2013	69.264			69.264	64.969	ann 20 jr	2.310	62.659
Vervangingsinvestering 2014	89.060			89.060	84.607	5,000%	4.453	80.154
Fendt trekker 2014	79.000			79.000	71.100	10,000%	7.900	63.200
Toro grasmaaier 2014	42.012			42.012	37.811	10,000%	4.201	33.610
Toro proforce GM 360 2014	6.375			6.375	5.738	10,000%	638	5.100
Trip	1			1	1		0	1
Trip sluis Nijveensterkolk	348.952			348.952	337.320	3,333%	11.632	325.689
Kantoorautomatisering 2014	5.353			5.353	4.588	14,290%	765	3.824
Inrichting kantoor-/vergader ruimte	2.575			2.575	2.318	10,000%	258	2.060
Vervangingsinvestering 2015	87.213			87.213	87.213	5,000%	4.361	82.852
Vervangingsinvestering 2016		100.000		100.000	0	5,000%	0	100.000
	6.938.784	100.000	0	7.038.784	2.177.526		139.916	2.137.611

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

NAAM RESERVE	2016				2015			
	SALDO 01/01/2016	VERMEER- DERINGEN	VERMIN- DERINGEN	SALDO 31/12/2016	SALDO 01/01/2015	VERMEER- DERINGEN	VERMIN- DERINGEN	SALDO 31/12/2015
ALGEMENE RESERVE	221.491			221.491	169.461	82.660	30.630	221.491
RES. INVEST. MEERSCHAPSGEBIED	451.401			451.401	451.401		0	451.401
TOTAAL RESERVES	672.892			672.892	620.862	82.660	30.630	672.892
NAAM VOORZIENING	2016				2015			
	SALDO 01/01/2016	VERMEER- DERINGEN	VERMIN- DERINGEN	SALDO 31/12/2016	SALDO 01/01/2015	VERMEER- DERINGEN	VERMIN- DERINGEN	SALDO 31/12/2015
EGALISATIEVOORZ. GR. ONDERHOUD	880	10.000	10.000	880	8.880	10.000	18.000	880
VOORZ. VERVANGING PERSONEEL	18.378			18.378	18.378			18.378
TOTAAL VOORZIENINGEN	19.258	10.000	10.000	19.258	27.258	10.000	18.000	19.258

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

OVERZICHT OPGENOMEN GELDENINGEN

lening-nummer	bedrag van de lening	datum alg./dag. bestuur	datum van laatste aflossing	rente procentage	restant schuld per 01-01-2016	rente 2016	aflossing 2016	restant-schuld per 31-12-2016
1995-1	453.780	12-12-1994 28-11-1994	08-12-2020	6,80	90.759	6.096	18.151	72.608
1999-1	726.048	27-09-1999 12-09-1999	14-12-2019	5,53	145.212	7.941	36.302	108.910
2007-1	1.000.000	19-06-2006 08-05-2006	01-10-2037	4,60	740.921	33.692	33.678	707.243
	600.000	24-06-2014	24-06-2044	3,00	600.000	18.000		600.000
					1.576.892	65.729	88.131	1.488.761

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Meerjarenraming 2016-2019

Lasten

bedragen x €1.000,-

OMSCHRIJVING	2016	2017	2018	2019
PERSONEELS KOSTEN	384	391	399	407
KAPITAALLASTEN	206	207	206	209
BESTUURS-/ADVIES- EN BUROKOSTEN	34	34	35	36
BELASTINGEN EN VERZEKERINGEN	40	41	42	42
ENERGIEKOSTEN	29	30	30	31
ONDERHOUDSKOSTEN	161	164	168	171
OVERIGE KOSTEN	15	15	16	16
NAAR BESTEMMINGSRESERVE				
TOTAAL LASTEN	869	882	896	912

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Baten		bedragen x € 1.000,-			
OMSCHRIJVING	2016	2017	2018	2019	
INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	198	198	198	198	
EXPLOITATIEBIJDRAGEN	5	5	5	5	
OVERIGE INKOMSTEN	51	46	46	46	
SALDO BIJDRAGE DOELSTELLINGEN	615	634	647	663	
TOTAAL BATEN	869	882	896	912	

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschap Paterswolde

Financiering

Algemeen

De Wet Financiering decentrale overheden (Wet fido) betreft de treasury van gemeenten en overheidslichamen.

Treasury is het sturen en beheersen van, verantwoord over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Op grond van de wet is het Meerschap Paterswolde verplicht om zowel in de begroting als in de jaarrekening een zogenaamde treasury-paragraaf op te nemen, waarin verantwoording over het treasurybeleid wordt afgelegd.

Treasurybeheer

De kasgeldlimiet wordt berekend door een (vastgesteld) percentage van de totale begrote bedrijfslasten van het Meerschap te nemen.

De netto vlottende schuld per kwartaal is het gemiddelde van de standen van deze schuld op de eerste dag van iedere maand in het desbetreffende kwartaal.

In het volgende overzicht wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm overeenkomstig de Wet fido.

Omschrijving	Bedragen per kwartaal (x € 1.000)			
	2016 1e kw.	2016 2e kw.	2016 3e kw.	2016 4e kw.
Omvang van de begroting per 1 januari (=grondslag)	868	868	868	868
1) Toegestane kasgeldlimiet:				
- in procenten van de grondslag	8,2	8,2	8,2	8,2
- in een bedrag	71	71	71	71
2) Omvang vlottende korte schuld:				
- opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
- schuld in rekening courant	0	0	0	0
- gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3) Vlottende middelen:				
- contante gelden in kas	0	0	0	0
- tegoeden in rekening courant	150	300	250	150
- overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
4) Toets kasgeldlimiet:				
Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-150	-300	-250	-150
Toegestane kasgeldlimiet (1)	71	71	71	71
Ruimte (+) c.q. overschrijding (1-4)	221	371	321	221

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Renterisico norm

De renterisiconorm wordt berekend door een (vastgesteld) percentage van het totaal van de vaste schuld van het Meerschop bij aanvang van het jaar te nemen. Deze norm wordt getoetst aan de werkelijke vaste schuldpositie, waarbij telkens de stand aan het begin van het jaar wordt genomen. Het volgende overzicht brengt de renterisico's voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm volgens de Wet fido in beeld.

Omschrijving	Bedragen (x € 1.000)				
	2013	2014	2015	2016	
<u>Basisgegevens</u>					
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	0	600	600	600
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	0	600	600	600
5	Betaalde aflossingen	88	88	688	688
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	88	600	600
7	Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
<u>Renterisiconorm</u>					
8	Stand van de vaste schuld per 1 januari	1.242	1.153	1665	1577
9	Het bij Ministeriële regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm (8 x 9)	248	230	333	315
<u>Toets renterisiconorm</u>					
11	Ruimte (+) c.q. overschrijding (10 - 7)	248	230	333	315

Financiering

Door middel van het onderstaande overzicht wordt inzicht gegeven in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

Omschrijving	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari	1.577	
Nieuwe leningen	600	
Reguliere aflossingen	688	
Vervroegde aflossingen	0	
Renteaanpassing (oud percentage)	0	
Renteaanpassing (nieuw percentage)	0	
Stand per 31 december	1.489	4,35%

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschap Paterswolde

Deze begroting 2016 is opgemaakt ingevolge artikel 21, 1^e lid van de gemeenschappelijke Regeling.

Haren,

Het dagelijks bestuur van
het Meerschap Paterswolde

N.Hofstra, voorzitter

G.Pots, directeur

Vastgesteld door het algemeen bestuur van het Meerschap Paterswolde in zijn vergadering van:
15 juni 2015

N.Hofstra, voorzitter

G.Pots, directeur

Ingezonden ter informatie aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen op:

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Meerjarenbegroting groot onderhoud 2015-2019 Meerschop Paterswolde.

Bijlage 1.

Omschrijving object	2015	2016	2017	2018	2019	2015-2019
Vuurtoren	15000	15000	5000	0	0	35000
Botenhuizen Meerweg (3 stuks)	0	0	8000	0	0	8000
Toiletgebouw de Lijte	0	0	0	0	0	0
Molen de Helper	5000	5000	5000	5000	5000	25000
Houten Bruggen (11 stuks)	0	0	0	0	0	0
Steigers zwemmen (8 stuks)	0	0	0	0	0	0
Steigers Boten (6 stuks)	0	0	0	0	0	0
Steiger Zwanenhals	0	0	0	0	0	0
Fietsbrug staal/ kunststof Nijdam	0	0	0	0	0	0
Keringsdam beton Nijdam	0	7000	7000	7000	7000	28000
Brug en sluis Nijveensterkolk	0	0	3000	0	6000	9000
Gemaal oude Badweg	0	0	0	0	0	0
Klepstuw Hoornse Plas	0	0	0	1500	0	1500
Toiletgebouwen Hoornse plas (4 stuks)	0	2500	0	2500	0	5000
Kiosken Hoornseplas, 3 stuks waarvan 2 in pandig bij toiletgebouw	0	7500	5500	0	0	13000
Speelvoorziening Hoornseplas	0	0	0	0	0	0
Vlotten Hoornse plas t.b.v. watercirculatie (6 stuks).	0	0	0	0	0	0
Boerderij Hoornsedijk 8 tevens sluis en Molenkantoor	0	0	0	8500	0	8500
Pomphuis inclusief pomp t.b.v. watercirculatie	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk water en licht	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk Hoornse plas	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk het Bakken	0	7500	0	0	0	7500
Boerderij Veenweg 46 t.b.v. beheer en secretariaat	0	3000	0	9000	0	12000
Pont passantenhaven	0	0	0	0	0	0
Zwemsteiger (beton) de Lijte	0	0	0	0	0	0
Trailerhelling (2 stuks)	0	0	0	0	0	0
Waterleiding kunststof inclusief watermeterputten	2500	6500	5000	2000	2000	18000
Wegen/fiets en wandelpaden	0	5000	5000	10000	5000	25000
Gazons en bermen incl. drainage	0	4500	4500	4500	4500	18000
Sloten en greppels	2500	5000	12000	2500	5000	27000
Beplanting en houtopstanden	12000	12000	7000	7000	7000	45000
Totalen	37000	80500	67000	59500	41500	285500

Begroting 2016 concept inclusief 2 bijlagen Meerschop Paterswolde

Meerjarenbegroting vervangingsinvesteringen 2015-2019 Meerschop Paterswolde.

Bijlage 2.

Omschrijving object	2015	2016	2017	2018	2019	2015-2019
Vuurtoren	0	0	0	0	0	0
Botenhuizen Meerweg (3 stuks)	0	0	15000	0	0	15000
Toiletgebouw de Lijte	0	0	0	0	0	0
Molen de Helper	0	0	0	0	0	0
Houten Bruggen (11 stuks)	0	15000	15000	22000	15000	67000
Steigers zwemmen (8 stuks)	0	9000	9000	9000	9000	36000
Steigers Boten (6 stuks)	0	15000	15000	15000	15000	60000
Steiger Zwanenhals	0	0	6000	6000	8000	20000
Fietsbrug staal/ kunststof Nijdam	0	0	0	0	0	0
Keringsdam beton Nijdam	0	0	0	0	0	0
Brug en sluis Nijveensterkolk	0	0	0	0	0	0
Gemaal oude Badweg	0	0	0	0	17500	17500
Klepstuw Hoornse Plas	0	0	0	0	0	0
Toiletgebouwen Hoornse plas (4 stuks)	0	2500	0	9000	1500	13000
Kiosken Hoornseplas, 3 stuks waarvan 2 in pandig bij toiletgebouw	0	0	0	0	0	0
Speelvoorziening Hoornseplas	0	2500	2500	2500	2500	10000
Vlotten Hoornse plas t.b.v. watercirculatie (6 stuks).	2000	2000	2000	4000	2000	12000
Boerderij Hoornsedijk 8 tevens sluis en Molenkantoor	0	0	4000	0	0	4000
Pomphuis inclusief pomp t.b.v. watercirculatie	0	0	0	8000	0	8000
Kunstwerk water en licht	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk Hoornse plas	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk het Bakken	0	0	0	0	0	0
Boerderij Veenweg 46 t.b.v. beheer en secretariaat	0	2500	0	0	0	2500
Pont passantenhaven	0	0	0	0	0	0
Zwemsteiger beton de Lijte	0	0	0	0	0	0
Trailerhelling (2 stuks)	0	0	0	0	0	0
Waterleiding kunststof incl. watermeterputten	0	6000	2000	0	0	8000
Wegen/fiets en wandelpaden	10000	30000	10000	60000	20000	130000
gazons en bermten incl drainage	0	6000	6000	6000	6000	24000
Beschoeiing	70000	110000	110000	115000	115000	520000
terreinmeubilair	0	18000	13500	8500	2500	42500
beplanting en houtopstanden	0	8000	8000	8000	8000	32000
Werktuigen en gereedschappen	6500	10000	12000	0	0	28500
Rollend materieel	0	0	10000	0	0	10000
Leidingen en rioleringen	0	6000	0	8000	8000	22000
Totalen	88500	242500	240000	281000	230000	1082000

Bijlage - Lijst ingekomen collegebrieven voor O&W 10 juni 2015

Lijst van ingekomen collegebrieven voor de raadscommissie Onderwijs en Welzijn van 10 juni 2015

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies	opmerkingen	afhandeling
1	Nadere regel tot wijziging Nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen 2015	23-4-2015	tkn.		via cie. O&W
2	Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en uittrekken (steun-) kousen	18-5-2015	tkn.		via cie. O&W
3	Voortgang en planning Meerjarenprogramma Sport en bewegen	18-5-2015	tkn.		via cie. O&W
4	Een plek voor jongeren, mei 2015	22-5-2015	tkn.		via cie. O&W
5	Rapportage 1e kwartaal 2015 uitvoering Wmo en Jeugdwet	22-5-2015	tkn.		via cie. O&W
6	Beantwoording vragen en toezeggingen (raadsclies inzake) commissie-behandeling jaarrekening 2014	27-5-2015	v.k.a.		alle commissies
7	Toekomst Grand Theatre	29-5-2015	bespreken	agenda punt B1	via cie. O&W
8	Voortgang openstaande moties in aanloop naar Voorjaarsdebat 2015	29-5-2015	v.k.a.		alle commissies
9	Topsportzorgcentrum Bekrachtiging geheimhouding van Geheime bijlage ex art 25	5-6-2015			via cie. O&W

9-6-2015

Collegebrief - Toekomst Grand Theatre

Onderwerp Toekomst Grand Theatre

Steller M.M.A. Blom

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	(050) 367 62 50	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	5021731
Datum	27-05-2015	Uw brief van		Uw kenmerk	-

Geachte heer, mevrouw,

In deze brief informeren wij u over de stappen die we gaan zetten om de functies die het Grand Theatre had als podium en vrijplaats voor talentontwikkeling te behouden en de verbinding met de stad te verbreden. We maken daarbij gebruik van het advies van Leo Pot, die wij opdracht gaven te onderzoeken op welke wijze de toekomst van het Grand Theatre het beste vorm kan krijgen (zie onze brief aan uw raad van 31 maart 2015). Het advies van Leo Pot kwam tot stand na raadpleging van alle culturele en zakelijke partners van het Grand Theatre in de stad. Voor het advies van Leo Pot verwijzen we naar bijlage 1.

We hechten aan een oplossing die op draagvlak kan rekenen van zoveel mogelijk instellingen uit de culturele sector, en uitgaat van zakelijke en onderbouwde toekomstscenario's, binnen het financiële kader van de (nog) beschikbare subsidie 2015 en de subsidie 2016. Wij onderscheiden in onze benadering 3 trajecten die uiteraard nauw verwant met elkaar zijn:

1. Culturele Maak- en Talentontwikkelingsfunctie in Groningen
2. Podium Grand Theatre lange termijn
3. Podium Grand Theatre korte termijn

Met dit onderscheid in podium en talentontwikkeling willen we aangeven dat de functie van het Grand Theatre breder zou moeten zijn dan alleen talentontwikkeling en dat talentontwikkeling in Groningen steviger en breder beslag moet krijgen dan alleen in het Grand Theatre. Zonder daarmee te willen zeggen dat beide functies uiteraard elkaar niet kunnen overlappen en ondersteunen. Met het onderscheid tussen korte en lange termijn willen wij ervoor zorgen dat we enerzijds weer snel het Grand Theatre kunnen openen, maar anderzijds de tijd nemen om te werken aan een onderbouwde, gedragen en toekomstbestendige invulling en profiel voor het Grand Theatre dat waarde toevoegt aan de culturele infrastructuur van Groningen en, daarmee, van Groningen in Nederland.

Collegebrief - Toekomst Grand Theatre

Bladzijde 2

Onderwerp Toekomst Grand Theatre

Leo Pot adviseert ook de functie productiehuis (een optelsom van de maakfunctie, (co)productiefunctie en de talentontwikkelingsfunctie) en de podiumfunctie, die tot nu toe in een gebouw en een organisatie waren ondergebracht, voorlopig, te scheiden. Wij nemen dit advies over. Dat biedt heldere uitgangspunten voor beide functies en geeft ons de kans aan te sluiten bij een aantal door ons gewenste ontwikkelingen in de stad op het gebied van een meer integrale programmering en talentontwikkeling.

Maak-en talentontwikkelingsfunctie

Groningen is altijd een vrijhaven geweest voor talent en die traditie zetten we voort met een invulling van talentontwikkeling in de podiumkunsten, die past bij de behoeften en mogelijkheden van deze tijd. Talent heeft belang bij ruimte voor ontwikkeling buiten de gebaande paden en alle producerende instellingen hebben belang bij een platform dat hen bij talentontwikkeling ondersteunt en faciliteert. Dat ontbreekt in de stad, zeker met het wegvallen van de productiefunctie die het Grand Theatre nog deels vervulde. Deze lijn sluit aan bij hoe we de functie talentontwikkeling benoemen in de nieuwe kadernota cultuur 2017-2020, die we u over twee weken aanbieden.

De functie talentontwikkeling is breder dan alleen het Grand Theatre en er moet ruimte zijn voor nieuwe verbindingen. Wij richten voor deze functie een aparte stichting voor talentontwikkeling op met een scoutende en organiserende opdracht, die voor het aanvragen van subsidies als coproducent kan fungeren. Jonge makers kunnen in deze stichting terecht voor artistieke en zakelijke ondersteuning. We stellen een projectleider aan die de betrokken partijen bij elkaar brengt en die bovendien veel kennis heeft van ondersteuningsmogelijkheden door culturele en private fondsen. Wij gaan in overleg met de (co)producerende instellingen zoals Club Guy&Roni, Het Houten Huis, De Noorderlingen, Noorderzon en Jonge Harten, maar vragen ook het NNT en de kunstvakopleidingen om met ons mee te denken over de invulling hiervan. De nieuwe stichting dient zo snel mogelijk operationeel te zijn om aanspraak te kunnen maken op de rijks- en fondsmiddelen die in de nieuwe cultuurnotaperiode voor talentontwikkeling beschikbaar komen en alvast in het seizoen 2015-2016 activiteiten ontplooit, in aanloop naar de nieuwe cultuurnotaperiode. Wij hebben de intentie om voor dit stadsbrede talentontwikkelingstraject in de nieuwe cultuurperiode middelen beschikbaar te stellen vanuit de in het coalitieakkoord aangekondigde culturele intensiveringsmiddelen.

Het recente plan van de noordelijke gezelschappen en festivals om een noordelijk traject voor talentontwikkeling te starten als opvolger van Station noord (Station Noord 2.0), biedt een interessante eerste bouwsteen voor dit traject. De grotere gezelschappen en festivals in het Noorden (NNT, Tryater, PeerGroup, NNO, Het Houten Huis, Jonge Harten, Noorderzon en Oerol) geven aan dat zij de talentontwikkelingsfunctie in noordelijk verband beter willen coördineren en de noordelijke overheden hebben de intentie uitgesproken om hier steun aan te verlenen, en zo maximaal te kunnen aansluiten bij de richting die het Rijk en de landelijke fondsen kiezen voor talentontwikkeling in de nieuwe cultuurnotaperiode.

Collegedebrief - Toekomst Grand Theatre

Bladzijde 3

Onderwerp Toekomst Grand Theatre

Onze inzet op een breder talentontwikkelingsprogramma moet aan deze wens voor betere coördinatie. Onze inzet op een breder talentontwikkelingsprogramma moet aan deze wens voor betere coördinatie tegemoet komen en biedt mogelijk kansen voor heel Noord-Nederland.

Tot slot zien we een verbinding met het haalbaarheidsonderzoek dat we momenteel laten uitvoeren naar de mogelijkheid van gezamenlijke huisvesting van Club Guy&Roni, Het Houten Huis, de Noorderlingen en Jonge Harten in het Ebbingekwartier, vlak bij het NNT. Zo ontstaat in het Ebbingekwartier een 'makerskwartier', waarin ook ruimte moet komen voor talenten die niet verbonden zijn aan een gezelschap. Dit makerskwartier kan een directe relatie krijgen met het Grand Theatre als makers podium.

Grand Theatre lange termijn

Wij constateren dat het culturele speelveld van Groningen redelijk eensgezind is over het profiel van het podium van het Grand Theatre, maar dat de meningen verschillen over de manier waarop dat profiel het beste opnieuw voor het voetlicht kan worden gebracht. We nemen daarom het advies van Leo Pot over om meer tijd te nemen voor deze discussie en stellen daarvoor een onafhankelijk kwartiermaker aan die de inrichting van de podiumfunctie vanaf 1 januari 2017, wanneer de nieuwe cultuurplannen van de verschillende van kracht zullen zijn.

We willen inzetten op een onderbouwd, toekomstbestendig plan voor het Grand Theatre. Waarbij randvoorwaarden zijn dat de invulling een toevoeging vormt op de huidige culturele infrastructuur en dat er sprake is van een realistische en gezonde exploitatie. Uit het veld klinkt een stevige roep voor behoud van de onafhankelijkheid van het Grand Theatre. Wij onderschrijven deze onafhankelijkheid in artistieke zin. Ten aanzien van de zakelijke inrichting willen wij de komende periode gebruiken om te kijken wat het meest kansrijke model is. Waarbij ons uitgangspunt is dat gemeentelijke middelen zo veel mogelijk zouden worden aangewend voor artistieke activiteiten.

Wij kiezen voor een ingangsdatum van 1 januari 2017 voor deze lange termijnoplossing omdat deze datum

- aansluit bij de termijn van de gemeentelijke cultuurnota;
- gelegenheid biedt aansluiting te vinden bij de Rijks en provinciale cultuurplannen;
- voldoende gelegenheid bieden voor kwalitatieve planvorming.

Dat laatste argument is echter relatief. Wanneer een nieuwe invulling moet ingaan per 1 januari 2017 zal de planvorming zo snel mogelijk van start moeten gaan. Mede op verzoek vanuit het veld willen wij een onafhankelijk kwartiermaker aanstellen om dit traject vorm en inhoud te geven. Wij hebben het culturele veld gevraagd om hiervoor geschikte kandidaten aan te dragen.

Collegebrief - Toekomst Grand Theatre

Bladzijde 4

Onderwerp Toekomst Grand Theatre

Relatie met onderzoek naar podiuminfrastructuur

Mede op advies van de Kunstraad in de evaluatie 1^e jaar cultuurnota 2013-2016, hebben we besloten onderzoek te laten doen naar de gewenste omvang van podiuminfrastructuur en de stadsbrede programmering daarvan. Lagroupe gaat dit onderzoek uitvoeren en vergelijkt de situatie in Groningen ook met hoe concurrerende steden deze infrastructuur hebben ingericht. Het advies van Lagroupe verwachten wij begin september dit jaar. Wij willen dit advies benutten om over de definitieve vorm van exploitatie van het Grand Theatre (al dan niet in combinatie met de maakfunctie) te besluiten.

Grand Theatre korte termijn

Op de korte termijn willen wij en de Stichting Grote Markt 35 dat het Grand Theatre als podium op deze centrale locatie aan de Grote Markt zo snel mogelijk zijn deuren weer voor publiek kan openen, ook voor de festivals Noorderzon en Jonge Harten. Om die reden hebben wij in samenwerking met de Stichting Grote Markt 35, de inboedel van het Grand Theatre van de curator gekocht en zullen ook met deze stichting een huurovereenkomst aangaan. Daarmee vergemakkelijken wij de doorstart van het theater.

Voor de periode tot 1 januari 2017 volgen wij het advies van Leo Pot. Het artistieke profiel van het Grand Theatre wordt voorgelegd aan een Artistieke Raad. Deze Artistieke Raad bestaat in ieder geval uit een artistieke vertegenwoordiging van de huisgezelschappen van het Grand Theatre. Ook instellingen als het Groninger Forum en de Groningse kunstvakopleidingen zullen bij de totstandkoming van het profiel worden betrokken. De Artistieke Raad komt regulier bijeen om geconsulteerd te worden het artistieke beleid te toetsen.

Ten aanzien van de zakelijk inrichting kiezen we, conform het advies van Leo Pot voor de pragmatische oplossing om De Oosterpoort en de Stadsschouwburg (OPSB) als tijdelijke exploitant en programmeur voor deze fase aan te stellen. De OPSB is naar onze overtuiging als enige partij op deze termijn voldoende toegerust om voor de periode tot 1 januari 2017 het podium weer operationeel te maken, te beheren, te exploiteren en conform het artistieke profiel te programmeren. Op die manier verliezen we zo min mogelijk tijd en houden we het momentum. Wij zien het niet zitten om voor de korte termijn een experiment aan te gaan met een volledig nieuw op te bouwen organisatie. Dat is ons inziens ook niet nodig.

Bovendien verwachten wij dat de OPSB met haar expertise op het gebied van marketing en ticketing méér specifiek in het profiel van het Grand Theatre geïnteresseerd publiek trekken naar de Grote Markt. Dat is de afgelopen periode al gebleken door gezamenlijke presentatie van de programmering in de agenda van de OPSB. Voorwaarde is dat de OPSB het profiel van het Grand Theatre als 'makerspodium' de komende periode voortzet. De personele bezetting voor het Grand Theatre vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de OPSB. Hierbij zal ook gekeken worden of en op welke manier enkele oud-medewerkers van het Grand Theatre op basis van kennis en ervaring kunnen worden ingezet.

Collegedebrief - Toekomst Grand Theatre

Bladzijde 5

Onderwerp Toekomst Grand Theatre

Wij willen dat, conform het advies van Leo Pot, de huidige culturele partners van het Grand: de huisgezelschappen en de festivals, om niet gebruikmaken van het Grand Theatre als 'monteer-podium'. De precieze voorwaarden van deze regeling werken wij in overleg met de exploitant nader uit. Voor niche programmering kan specifieke expertise worden ingekocht.

Wij menen op deze wijze een korte termijn oplossing hebben gevonden die

1. door het instellen van een Artistieke Raad, recht doet aan de bijzondere artistieke positie van het Grand Theatre;
2. door de zakelijke leiding in handen te geven van de OPSB voor een pragmatische oplossing zorgt van bewezen kwaliteit;
3. door het Grand Theatre ter beschikking te stellen 'om niet' voor het experimenteren van voorstellingen, tegemoet komt aan de behoefte uit het veld.

Over het vervolgtraject berichten wij u na de zomer, als het advies van Lagroupe en de uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek naar huisvesting van culturele organisaties op het Ebbingekwartier beschikbaar zijn.

Wij vertrouwen erop u hiermee voorlopig voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Collegedebrief - Toekomst Grand Theatre

PLAGE

Leo Pot CultuurAdvies

Rapportage 1e fase *Over de toekomst van het Grand Theatre*

De opdracht

In het culturele veld in Groningen leven veel tegengestelde meningen en visies over de toekomstige exploitatie van GT. Wel is er breed draagvlak voor handhaven van dit podium. De gemeente hecht aan een oplossing die door zoveel mogelijk instellingen uit de culturele sector gedragen wordt, maar stelt voorop dat zij in deze uitgaat van zakelijke en feitelijk onderbouwde toekomstscenario's.

De opdracht voor de 1e fase luidt:
Ontwikkel eerst een tijdelijk scenario voor het exploiteren van het podium in Grand Theatre

Randvoorwaarden daarbij zijn:

- snelle heropening met ingang van augustus 2015,
  - een programmering die aansluit bij het karakter van het GT-podium en de huidige opdracht in de Cultuurnota,
  - ruimte op het podium voor het programma van de reguliere gebruikers,
  - zo mogelijk een oplossing voor overige problemen, zoals de huisvesting van enkele reguliere gebruikers,
- en dat binnen het financiële kader van de (nog) beschikbare subsidie 2015 en de subsidie 2016.

De opdracht voor de 2e fase is:

Ontwikkel een perspectief voor de langere termijn voor het GT. Ga daarbij uit van de podiumfunctie, maar geef aan in welke mate de maak- of (co)productiefunctie in dit perspectief past.

De wens van de gemeente is om een breed gedragen oplossing te vinden, maar ook om een realistische en zakelijke exploitatie voor de langere termijn mogelijk te maken. Geef daarom de mogelijke scenario's aan inclusief exploitatiebegroting, en geef per scenario de voor en nadelen aan in termen van risico's draagvlak, tijdspad ed. Ga daarbij voorlopig uit van alleen de structurele bijdrage van de gemeente voor GT van circa € 500.000/jaar.

Voor mijn onderzoek heb ik veel gehad aan de gesprekken die ik heb gevoerd met:

- Paul de Rook, Bert Popken, Koen Eekma, Maria Blom, Saskia de Graaf (Gemeente Groningen)
- Jurjen van der Meer (stichting Grote Markt 35)
- Hans van Maanen, Ebrien den Engelsman (Kunstraad Groningen)
- Monique Antonis (Provincie Groningen)
- Nynke Stellingsma (OPSB)
- Renee Waale (bestuurder a.i. voormalige stichting Grand Theatre)
- Rudi Kamminga en Frits Selie (programmeurs van de voormalige stichting Grand Theatre)
- Harmen van der Hoek (Guy en Roni)
- David van Griethuysen (Het Houten Huis)
- Marga Kroodsmá (Jonge Harten Festival)
- Arie Wink (NNT)
- Dago Houben (Noorderlag/Eurosonic)
- Femke Eerland en Mark Yeoman (Noorderzon)
- Koen Jantzen (De Noorderlingen)

Collegedebat - Toekomst Grand Theatre

- Robert Banga (Vera/Simplon)
- Dorothea van der Meulen en Bob Verheijden (Minerva)
- Bastiaan Roeters en Marcel Koenis (Tresore Productions)

Deze gesprekken zijn - mede met het oog op de 2e fase - nog niet alle afgerond. Ook zijn er nog andere personen die in dat kader geconsulteerd zullen worden

De 1e fase

In mijn onderzoek kijk ik vooruit en niet terug naar mogelijk oorzaken van het faillissement van de stichting Grand Theatre. Het algemene beeld (ook bij de bestuurder a.i. van de stichting Grand Theatre) is dat de productiefunctie na het verdwijnen van de rijkssubsidie - bij gebrek aan andere middelen - niet snel genoeg is afgebouwd, dat de personeelsformatie te groot was en dat er bij bestuurder en toezichhouders te weinig zicht was op de financiën.

In de gesprekken over de toekomst van het theater bleek nog eens duidelijk dat het Grand Theatre een bijzondere plaats inneemt in de Groningse samenleving. Dat heeft alles te maken met de geschiedenis, maar ook met de lokatie en de architectuur van het pand, die medebepalend zijn voor het aanzien van de Grote Markt als hart van de stad. Door die geschiedenis is het Grand Theatre geworden tot een bolwerk van autonoom en anti-autoritair denken, van actueel en tegendraads theater. De centrale plaats in de stad vraagt om een zo hoog mogelijk maatschappelijk rendement, een publieke functie. Dat leidt tot de volgende uitgangspunten:

Het Grand Theatre

- is geworden tot een icoon; een icoon van autonoom denken in de podiumkunsten - en dat moet zo blijven;
- is ook als gebouw een icoon en een monumentaal pand op die plaats dient in zijn activiteiten extern - en niet naar binnen - gericht te zijn;
- is allereerst een podium en heeft alleen een productiefunctie voor zover die financieel haalbaar is en zich laat verenigen met de presentatie/publieksfunctie;
- speelt een belangrijke rol als het om lokale gezelschappen en talentontwikkeling gaat - en ook dat moet zo blijven.

Deze uitgangspunten vormen de blauwdruk voor de verdere exploitatie. Verder stelt de gemeente als voorwaarde dat het programma van het Grand Theatre tot 2017 aansluit bij wat daarover is gezegd in de Cultuurnota. Daarin wordt voor het GT het accent gelegd bij de podium- /presentatiefunctie en bij het geven van facilitaire ondersteuning bij de productie van theatervoorstellingen.

Aanbeveling 1:

Breng het Grand Theatre tot 1 januari 2017 (begin nieuwe Kunstenplan-periode) onder bij de OPSB

Een belangrijke randvoorwaarde van de gemeente is dat het gebouw al per augustus 2015 operationeel is. Niet alleen kan het GT dan een podium bieden voor Noorderzon en (later dit jaar) het Jonge Harten Festival, maar ook is dit wenselijk vanuit het oogpunt van exploitatie (verhuringen) en om de publieke belangstelling levend te houden. Het gebouw zou anders te lang gesloten zijn.

Voor de exploitatie van het GT op korte termijn zijn er grofweg twee opties: 1) opdragen aan een nieuwe organisatie of 2) onderbrengen bij een bestaande organisatie.

Ad 1).

Wat het opdragen aan een nieuwe organisatie betreft, moet geconstateerd worden dat het niet realistisch is om te veronderstellen dat het mogelijk is om binnen enkele maanden een

Collegedebat - Toekomst Grand Theatre

inhoudelijk én financieel goed onderbouwd plan te maken, een nieuwe organisatie te vormen, de governance daarvan te regelen, het benodigde personeel te werven, subsidie aan te vragen en alle voorbereidingen voor de exploitatie te treffen.

Ad 2).

Bij het onderbrengen van de exploitatie bij een van de Groningse culturele organisaties kan worden gedacht aan een van de festivals of gezelschappen, of aan de OPSB. Ik constateer dat een gemeentelijke organisatie als de OPSB door zijn schaalgrootte het best is toegerust (en vermoedelijk als enige goed in staat is) om het GT al in augustus 2015 operationeel te hebben. De omvang van de administratie, de afdeling techniek en andere facilitaire diensten van OPSB maken het mogelijk dat het Grand Theatre als het ware meeloopt in de totale exploitatie van OPSB. Een eerste financiële verkenning heeft uitgewezen dat dit haalbaar is binnen de beschikbare gemeentelijke budgetten die resteren voor het GT.

Een ander argument is dat ook wanneer het GT bij een andere (niet gemeentelijke) organisatie wordt ondergebracht, een traject van planvorming, besluitvorming en subsidieverstrekking te veel tijd in beslag neemt om op korte termijn tot opening te kunnen overgaan. OPSB kan direct door de gemeente opgedragen worden om de exploitatie ter hand te nemen.

In het culturele veld is er enige weerstand tegen deze keuze. Die weerstand is niet rationeel onderbouwd, maar komt of voort uit een vorm van wantrouwen tegen alles wat gemeentelijk of grootschalig is, of uit de angst dat een voorlopige oplossing al snel zal leiden tot een definitieve keuze. Dat laatste kan voorkomen worden door snel verdergaande keuzes te maken over de toekomst van het Grand Theatre.

De datum 1 januari 2017 is arbitrair. Hij is gekozen omdat dan een nieuwe Kunstenplan periode begint en tevens omdat verdere ontwikkelingen in het Ebbingekwartier / Machinefabriek in de besluitvorming betrokken kunnen worden. Als de besluitvorming in de tweede fase leidt tot het grondvesten van een nieuwe organisatie voor het GT, is het wellicht wenselijk om deze al eerder operationeel te hebben. Daarentegen kan het ook wenselijk zijn om in de eerste helft van 2016 de OPSB opdracht te geven voor het programmeren van het seizoen 2016/2017, dat loopt tot de zomer van 2017. Zie hierover verder aanbeveling 6.

Aanbeveling 2:

Geef daarbij de OPSB de opdracht voor het programmeren van het Grand Theatre

Het GT is primair een makerspodium, zowel als het gaat om het presenteren als om het faciliteren van actuele ontwikkelingen in de podiumkunsten. Het GT brengt vernieuwende en authentieke voorstellingen en concerten voor een daarin geïnteresseerd publiek. Het GT is daarmee ook een ontmoetingsplaats voor makers en publiek die innovatie in de kunsten belangrijk vinden.

Dit betekent dat het GT méér is dan een extra schouwburgzaal met voorstellingen die primair publieksgericht zijn. In het GT is de maker het uitgangspunt, waarbij tevens duidelijk moet zijn dat de podiumkunsten per definitie bestaan bij de gratie van het publiek. Anderzijds moet het GT ervoor waken om eenkennig te zijn. Zo ontbraken tot nu toe actuele ontwikkelingen op het terrein van cabaret en muziektheater in het programma-aanbod van het GT.

De opdracht voor de OPSB moet zijn om binnen het huidige financiële kader voor het seizoen 2015/2016 een programmering te realiseren van ca. 100 voorstellingen/concerten (voor zover dat mogelijk is binnen deze korte termijn), die passen bij de signatuur van het GT. Hierbij hoort de aanbeveling om hiervoor een (of meer) programmeur(s) aan te trekken die een goede kennis heeft (hebben) van actuele ontwikkelingen in het aanbod van podiumkunsten.

Collegebrief - Toekomst Grand Theatre

Aanbeveling 3: Stel voor het Grand Theatre een artistieke raad in

De bedoeling hiervan is de discussie over het inhoudelijke beleid - dus de identiteit - van het Grand Theatre te verbreden. In de praktijk beperken dergelijke discussies zich vaak tot de programmeur(s) en de directeur.

De gedachte artistieke raad heeft als opdracht het adviseren over (en het bewaken van) de inhoudelijke beleidskaders van de programmering. De raad is geen conglomeraat van programmeurs, maar adviseert wel over het programma; zoals over zaken als de verhouding tussen de verschillende theater- en muziekdisciplines, over het aandeel jeugdprogrammering en over actuele ontwikkelingen in de podiumkunsten. Daarnaast toetst de raad het programma aan de door dit orgaan vastgestelde uitgangspunten.

Deze raad kan bestaan uit ca. 5 personen en kan bijvoorbeeld worden gevormd op voordracht van de huisgezelschappen van het GT en van de Groningse festivals.

Aanbeveling 4: Stel het Grand Theatre en de decorwerkplaats om niet ter beschikking van de huisgezelschappen, Groningse festivals en amateur-theatergezelschappen*

Het gaat daarbij nadrukkelijk niet om het gebruiken van het GT als reguliere repetitieruimte, maar voor het afmonteren, het geven van *try out's* en het geven van voorstelling(en). Stelregel bij het gebruik is dan dat men gratis gebruik kan maken van alle faciliteiten en van het vaste personeel van het GT, maar dat alle *out of pocket* kosten die hiervoor door het GT moeten worden gemaakt wel worden doorberekend.

De financiële consequenties hiervan zijn beperkt: er zijn geen extra kosten - die worden doorberekend - maar slechts een beperkte derving van huurinkomsten. In ruil hiervoor wordt de relatie met de huisgezelschappen bevestigd en de wederzijdse betrokkenheid versterkt. Er worden gebruiksovereenkomsten opgesteld waarin dit wordt vormgegeven.

Over de huur van de Studio zullen aparte afspraken moeten worden gemaakt.

- * Het gaat bij de huisgezelschappen en festivals om Club Guy & Roni, Noorderzon, Het Houten Huis, Jonge Harten Festival en de Noorderlingen. Ook over de status "huisgezelschap" en wie daarvoor in de toekomst in aanmerking kunnen komen, kan de artistieke raad nader adviseren.
- * Bij de amateurgezelschappen moet het gaan om voorstellingen die passen in het inhoudelijke profiel van het Grand Theatre.

Aanbeveling 5: Stimuleer het oprichten van een stichting die in Groningen alle activiteiten op het terrein van talentontwikkeling binnen de podiumkunsten coördineert

In Groningen is op het terrein van de podiumkunsten de hele keten van amateurs, opleidingen, productie en presentatie aanwezig. Het Grand Theatre heeft in die keten altijd een belangrijke rol gespeeld als het gaat om talentontwikkeling. De rijksbezuinigingen hebben een grote invloed gehad op die rol. Inmiddels zijn er weer tekenen dat er een kentering plaats vindt.

Talentontwikkeling is hot item in de cultuurpolitiek; zie de adviezen van de Raad voor Cultuur, zie eerdere opmerkingen van de minister en zie het overleg tussen de Noordelijke overheden en instellingen hierover. Nu het Grand Theatre niet langer de status van productiehuis heeft, is het wenselijk dat hiervoor snel een alternatief komt. Mocht het zo zijn dat de productiefunctie door het rijk opnieuw mogelijk wordt gemaakt, dan is er in het noorden een partner beschikbaar die deze rol direct op zich kan nemen.

Omdat het scouten en stimuleren van talent essentieel is voor het voortbestaan en de vernieuwing van de podiumkunsten, moet nieuwe makers continuïteit en perspectief worden geboden. Het is daarom nodig dat aanbieders en afnemers een structuur realiseren waarin dit mogelijk wordt.

De nieuw op te richten stichting heeft - vergelijkbaar met bijvoorbeeld de stichting Toneelschuur Producties (die functioneert naast en met de Toneelschuur als podium) - een scoutende en organiserende opdracht en kan voor het aanvragen van subsidies als co-producent fungeren. De

Collegebrief - Toekomst Grand Theatre

stichting is de organisatie tot wie jonge makers zich kunnen wenden om artistieke en zakelijke ondersteuning te kunnen krijgen. De stichting is bovendien voor het Grand Theatre de eerste gesprekspartner als het gaat om de rol die het theater in talentontwikkeling kan spelen. De stichting zou - in "co-eigenaarschap" met andere instellingen - deels ook werkzaam kunnen zijn voor het Noorden. Daarnaast kan deze stichting als gesprekspartner voor de gemeente een rol spelen bij de planontwikkeling in het Ebbingekwartier.

De betrokkenheid van de gemeente bij de talentontwikkeling in de podiumkunsten kan tot uitdrukking komen door het dragen van de kosten van een directeur/coördinator voor deze stichting. Deze heeft de rol van makelaar die de betrokken partijen bij elkaar brengt en die bovendien veel kennis heeft van ondersteuningsmogelijkheden door culturele en private fondsen.

De 2e fase

Aanbeveling 6:

- a) Bied organisaties de mogelijkheid om voor de toekomstige exploitatie van het Grand Theatre onderbouwde plannen in te dienen.
- b) Maak het daarnaast mogelijk dat de betrokkenen in het veld gezamenlijk een plan voor een autonoom Grand Theatre en faciliteer dat door voor de begeleiding een projectleider beschikbaar te stellen.

Was het Grand Theatre een productiehuis met een presentatie-functie, in de toekomst zal het primair een podium zijn, dat daarnaast (en voor zover mogelijk) een productie-functie heeft, al was het maar in facilitaire zin. Een realistische en zakelijke exploitatie voor de langere termijn dient daarbij gebaseerd te zijn op een goed (business)plan.

Ad a.)

Ook nu al zijn er serieuze plannen ontvangen voor de toekomstige exploitatie van het Grand Theatre. Het past bij de open discussie om zowel bestaande als nieuwe organisaties de mogelijkheid te bieden verder uitgewerkte plannen aan te bieden. Uiteraard dienen die plannen te voldoen aan de gemeentelijke randvoorwaarden, zowel wat inhoud als financiën betreft. Het is daarom wenselijk een gekwantificeerd programma van eisen op te stellen, dat tevens een toetsing op kwalitatieve gronden mogelijk maakt. Dat programma bevat voorwaarden op het terrein van inhoud, governance en financiën. Op basis van de ingediende plannen kunnen verschillende scenario's aan de gemeente ter besluitvorming voorgelegd worden. Toetsingselementen zijn daarbij ondermeer visie, risico's en draagvlak. Vervolgens bepaalt de gemeente als subsidieverstrekker welk plan zij financieel wil ondersteunen.

Als conform deze aanbeveling wordt besloten, zijn de eerste stappen het ontwikkelen van het programma van eisen en het openstellen van een termijn waarin plannen kunnen worden ingediend. Gemeentelijke besluitvorming dient voor 1 januari plaats te vinden, willen de plannen meelopen in de geldende subsidie-systematiek.

Ad b.)

Een bespreking met het culturele veld leverde bovendien de wens op om gezamenlijk en in samenhang een plan met een krachtige artistieke visie te ontwikkelen. Voordeel hiervan is dat er naast de door individuele organisaties ingediende plannen tevens een breed gedragen plan ter vergelijking beschikbaar is.

Veel culturele organisaties op het gebied van de podiumkunsten zijn complementair aan elkaar en op zoek naar partners. Door gezamenlijk op te treden kunnen functies als scouten, ontwikkelen, maken en presenteren aan elkaar verbonden worden. Aan dit proces van gezamenlijke planontwikkeling zou naar de mening van de betrokkenen een onafhankelijk kwartiermaker leiding moeten geven.

Collegebrief - Toekomst Grand Theatre

Het is wenselijk om in die planvorming nadrukkelijk de OPSB te betrekken. Evenzeer als er argumenten zijn voor een autonoom Grand Theatre, zijn er ook argumenten voor een brede stadsprogrammering. Maar ook als gestreefd wordt naar een Grand Theatre dat inhoudelijk volledig los staat van de OPSB, kan het wenselijk zijn om deze organisatie daarin een facilitaire rol te geven. Diensten als administratie, techniek, marketing en ticketing kunnen dan tevens worden ingezet ten behoeve van het Grand Theatre. Dit leidt tot kostenreductie, waardoor er meer middelen voor inhoudelijke activiteiten beschikbaar zijn.

Leo Pot
mei 2015

Bijlage - Brief van Kunstraad over Grand Theatre 13 mei 2015

Aan het college van burgemeester & wethouders
van de gemeente Groningen
Postbus 268
9700 AG Groningen

onderwerp: Grand Theatre
telefoon: (050) 3600637
ons kenmerk: KR15.012

datum: 13 mei 2015

Geacht college,

Met veel belangstelling hebben wij de afgelopen periode de ontwikkelingen gevolgd rondom het Grand Theatre. Met deze brief willen wij u graag onze visie kenbaar maken op de gewenste koers voor dit theater.

Evaluatie eerste jaar cultuurnota 2013-2016

April 2014 verscheen ons rapport *Evalueren en vooruit kijken*. In dit rapport concludeerden we het volgende over het Grand Theatre:

"De financiële positie van het Grand Theatre beschouwen we op basis van de aangeleverde cijfers als kwetsbaar, zeker in relatie tot het wegvallen van de additionele gemeentelijke subsidie in 2015. De programmatische afstemming met De Oosterpoort en Stadsschouwburg behoeft op korte termijn concretisering, zodat het Grand Theatre verder invulling kan geven aan de presentatiefunctie. Ook de verhouding tussen de inzet voor programmering en talentontwikkeling vraagt de komende tijd nog aandacht. Het uitzetten van een gezamenlijke koers met andere partners in de stad is hierbij cruciaal."

Wij roepen de gemeente op actief richting te geven aan het podiumbeleid door een intermediair aan te wijzen om een toekomstbestendig podiumplan op te stellen.

Advies Leo Pot

Na het faillissement van het Grand heeft de gemeente Leo Pot opdracht verstrekt om een advies op te stellen over de toekomst van het Grand Theatre. Het advies van Leo Pot valt uiteen in twee delen. Hij geeft aanbevelingen voor de korte termijn (augustus 2015-december 2016) en voor de periode vanaf 2017 (het begin van de nieuwe kunstenplanperiode). Belangrijkste aanbeveling is het Grand, in ieder geval tot januari 2017, onder te brengen bij de Stadsschouwburg Oosterpoort en deze ook verantwoordelijk te maken voor de programmering. Daarnaast wordt aanbevolen te stimuleren om een stichting op te richten die in Groningen alle activiteiten op het terrein van talentontwikkeling binnen de podiumkunsten coördineert.

Visie Kunstraad

1. Voor het culturele leven in Groningen is het van groot belang dat het Grand Theatre een autonome organisatie blijft met een eigen artistiek profiel en functie in de stad, waarin presentatie van en, waar mogelijk, stimulering van nieuwe ontwikkelingen in de podiumkunsten centraal staan. Deze organisatie moet wel optimaal gebruik maken van de in de stad aanwezige kennis en expertise, onder meer om de ingezette zoektocht naar meer publiek voor het nieuwe en nieuwste aanbod krachtig te kunnen voortzetten. Dit betreft aan de ene kant de inhoudelijke kennis van

Bijlage - Brief van Kunstraad over Grand Theatre 13 mei 2015

festivals en gezelschappen en aan de andere kant de organisatie en marketingkennis van de Stadsschouwburg Oosterpoort. In de voorgestelde korte termijn oplossing zit ons inziens onvoldoende waarborg voor het behoud van deze artistieke autonomie.

2. Partijen in de stad Groningen hebben elkaar nodig om voor januari 2016 een visionair en concreet beleidsplan voor de periode 2017-2020 in te dienen bij gemeente en provincie. Hiervoor is het, zoals al eerder door ons voorgesteld, noodzakelijk om een deskundig intermediair - of wellicht een intermediair duo - aan te stellen die door alle partijen wordt geaccepteerd. De intermediair moet zo snel mogelijk aan de slag op basis van een vooraf door de gemeente opgesteld programma van eisen, waarin de eigenstandige positie van het Grand in het Groningse theaterlandschap als uitgangspunt dient. Naar de mening van de Kunstraad zijn de betrokken partijen bereid om dit plan gezamenlijk op te stellen en ontbreekt het 'slechts' aan een onafhankelijke en stevige projectleider om deze inhoudelijke verdiepingsslag te maken.

3. De in het advies voorgestelde stichting voor de coördinatie van de talentontwikkeling is in onze ogen niet nodig. Naast de invulling van de podium- en presentatiefunctie van het Grand zal het nieuwe beleidsplan immers ingaan op de gewenste productiefunctie van het Grand bij het ondersteunen van talent. Ook in beleidsplannen van andere instellingen zal aandacht aan talentontwikkeling worden besteed. Het gezamenlijk opstellen van het nieuwe beleidsplan van het Grand zal er automatisch toe leiden dat deze plannen op elkaar zijn afgestemd c.q. elkaar aanvullen.

Tenslotte merken we op dat een faillissement per definitie een uitkomst is van een financieel proces. Dit financiële proces echter is op haar beurt weer een uitkomst van de (eerder gemaakte) bestuurlijke keuzes en bestuurlijk handelen. Het spreekt voor zich dat het op te stellen programma van eisen gefundeerd is op een grondige analyse van dit proces en dat er zowel aandacht is voor een realistisch inhoudelijk - als financieel kader.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de Kunstraad Groningen,

Ebrien den Engelsman,
directeur.

Bijlage - brief raadscommissie over Grand Theatre namens 6 instellingen juni 2015

Aan de Raadscommissie Onderwijs en Welzijn

Geachte raadscommissie,

In de afgelopen maanden is in de stad een levendige discussie over de toekomst van het Grand Theatre op gang gekomen. Het theater gaat de Groningers aan het hart. Het gevoel leeft breed dat het 'Grand' een onmisbare stedelijke huiskamer is voor een avontuurlijke programmering en een door een 'city of talent' te koesteren vrijplaats voor de ontwikkeling van talent. Insprekers op een vorige raadscommissievergadering en circa 1500 ondertekenaars van een petitie op petities.nl spreken zich uit voor een autonoom en onafhankelijk Grand Theatre. Na het meeluisteren met de raadscommissievergadering van mei, zien wij binnen de raadsfracties ook veel steun hiervoor. Ook de Kunstraad pleitte in een advies voor een onafhankelijk Grand Theatre. Tevens sprak ook de eigenaarsstichting Grote Markt 35 een voorkeur uit voor een exploitant die een onafhankelijke positie van de gemeentelijke organisatie heeft. Tot slot sprak de stichting zich uit voor een brede samenwerking binnen de sector in Groningen ten behoeve van het Grand Theatre.

Zes culturele instellingen als vaste partners van het Grand Theatre organiseerden zich meteen na het uitspreken van het faillissement rond het thema en formuleerden een aantal praktische concrete voorstellen. Ter informatie voor de komende commissievergadering heeft u als Raadsfracties gevraagd naar onze specifieke visie en procesvoorstel, zoals dat eerder gepresenteerd is aan College-adviseur dhr. Pot, de Wethouder en de eigenaarsstichting van de Grote Markt 35. Graag maken we van deze gelegenheid gebruik om aan deze vraag te voldoen en u ons procesvoorstel te sturen.

We benoemen als uitgangspunten voor een operationeel voorstel:

Zelfstandigheid en onafhankelijkheid per direct

Voor het realiseren van een actueel, avontuurlijk onderscheidend en experimenteel programma is het cruciaal dat de organisatie zelfstandig en onafhankelijk is. De organisatie moet snel kunnen schakelen, kunnen inspelen op de actualiteit en ruimte bieden voor maatwerk. Daarbij is een splitsing tussen de facilitaire operatie en de artistieke operatie niet praktisch en onnodig. De stad Groningen is gebaat bij diversiteit en een sterk netwerk van artistieke kernen (met eigen, onderscheidend profiel) in een krachtig ecosysteem. Centralisatie van cultuur is in een kleine stad als Groningen niet nodig, geen van de ondertekenaars pretendeert daarom enige vorm van eigenaarschap over het Grand Theatre. De sector wil als tijdelijke steunberen fungeren, om een vernieuwd Grand Theatre op te bouwen. Als een nieuwe en innovatieve schakel in het stedelijke netwerk.

Het doel van ons gezamenlijke optrekken is om ons verantwoordelijk te maken voor de toekomst van de Grote Markt 35 als *autonoom (inter-)nationaal presentatiepodium en huis voor talentontwikkeling*. Een spannend, breed en open podium, de enige autonome vlakke vloerzaal in Nederland boven de lijn Amsterdam – Utrecht, dat in onze ogen actief samenwerkt met de stadse culturele partners aan presentatie en talentontwikkeling. Wij hebben de overtuiging dat met de subsidiotoekenning van de gemeente Groningen en de relatief lage huisvestinglasten op een A-locatie in de stad Groningen een uitermate gezond business model is voor zelfstandig artistiek ondernemerschap.

De sector is al sinds 2011/2012 op verzoek van Gemeente en verschillende interim-directeuren en procesmanagers betrokken bij de ontwikkelingen en planvorming van het Grand Theatre. De praktische voorstellen tot vernieuwing op artistiek vlak en op het gebied van cultureel ondernemerschap die de sector op dit gebied heeft gedaan zijn tot op vandaag nog niet gehoord of geïmplementeerd.

Hervatting publieksfunctie

In het veld en bij het College is het vertrekpunt dat het Grand Theatre zo snel mogelijk weer zijn deuren opent voor publiek en aan instellingen als Noorderzon, Het Houten Huis en Jonge Harten. Wij ondersteunen dit van harte, wij hebben een andere marsroute in gedachten als het gaat om het gewenste tempo en de vorm. De indieners van het voorliggende plan kunnen vanaf juli, te beginnen met de kaartverkoop van Noorderzon, de deuren openen voor een *organische groei*. In ons beeld is een interim-periode noodzakelijk, waarin de tweede helft van 2015 de volgende prioriteiten heeft:

- 1) Opstellen nieuw meerjarenplan voor 2017-2020 dat afgerond moet zijn op 1 januari 2016.
- 2) Veiligstellen van het Grand Theatre voor publieksfuncties van de stedelijke infrastructuur.
- 3) Het opzetten van een kleine, flexibele en slagvaardige projectorganisatie.

Wij menen dat op de korte termijn – het restant van 2015 en opmars 2016 – slechts op bescheiden wijze extern geprogrammeerd kan worden. We menen dat op de korte termijn - i.c. seizoen 2015-2016 - een gastprogrammering

Bijlage - brief raadscommissie over Grand Theatre namens 6 instellingen juni 2015

moet en kan plaatsvinden in de lijn van het Grand-profiel. Deze zal bescheidener zijn dan de overvolle programma's van het voormalige Grand Theatre. We gaan uit van ca. 80 titels, inclusief het jeugdtheateraanbod in de schoolvakanties. Dit geeft continuïteit en tegelijkertijd gelegenheid om goed te kijken naar de lange termijn.

De prioriteit ligt bij de lange termijn, dat wil zeggen: culturele herijking, ontwikkeling nieuw publieksprofiel en de verbinding met stedelijke partners en het Rijk. Het aankomende culturele seizoen ligt programmatisch dan ook de nadruk op de open samenwerking en afstemming met collega's en partners die samenwerkten met Stichting Grand Theatre, zoals Het Houten Huis, Jonge Harten, Noorderzon, Club Guy & Roni, De Noorderlingen, Vera, Eurosonic Noorderslag, de Nacht van Kunst & Wetenschap, NNT en Oosterpoort / Stadsschouwburg, het Groninger Forum en andere lokale organisaties. De culturele keten ter stede is klein, wij zien een grote noodzaak deze hecht en overzichtelijk te houden en zien dat een open Grand Theatre met een eigen gezicht en onderscheidend profiel daar een belangrijke rol in speelt en moet spelen.

Ook talentontwikkelings- en makers in Grand Theatre behouden

Voor de hand ligt dat het Grand Theatre een eigen, urgente, rol zal blijven spelen op het vlak van talentontwikkeling. Het restant van 2015 en 2016 zijn hiervoor een oriëntatieperiode. Op 1 januari 2017 gaat de nieuwe cultuurnotaperiode in en is het Grand Theatre onderdeel van het grotere stadsgesprek over de rol van talentontwikkeling. De Kunstraad formuleert het kernachtig en acht een extra kwartiermaker voor de talentontwikkeling en een aparte coördinatiefunctie zoals het College voorstelt onnodig. Wij onderschrijven in dit stadium die visie.

Overige structurele partners werven

Het is ook essentieel te benadrukken dat een onafhankelijk artistieke profiel, in samenwerking met artistieke partners, dé voorwaarde is voor een aanvullende financiële bijdrage van het Rijk (Ministerie OCW of Fonds Podiumkunsten) voor diverse functies (bijvoorbeeld talentontwikkeling). Het zou onverstandig zijn om de voorwaarden daarvoor uit het oog te verliezen. De huidige relaties van de onafhankelijke culturele sector in Groningen met het Rijk zijn hecht en bieden kansen voor Rijksfinanciering van het Grand Theatre.

Transparantie

Wij hechten er aan dat rond een stappenplan voor de herstart van het Grand Theatre een transparant adviserings- en besluitvormingsproces plaatsvindt. Voor de invulling van het Grand Theatre op korte termijn en een daarmee verbonden financieringsvraag naar het College, stellen wij prijs op een voorafgaand door de wethouder gevraagd advies van de Kunstraad. Voor de beoordeling van een beleidsplan van het Grand Theatre voor de lange termijn is een ander gewaarborgd omdat het valt binnen de reguliere procedure in de stad. Dit plan zal de reguliere procedure doorlopen bij aanvragen in het kader van de Cultuurnota (2017-2020).

Het **scenario en stappenplan** dat wij het College en de Raad voorleggen:

* Oprichting van een **nieuwe, onafhankelijke stichting** met een (voorlopig) bestuur met als statutair doel om zelfstandig de Grote Markt 35 te exploiteren als (inter)nationaal presentatiepodium en huis voor talentontwikkeling.

* De stichting is verantwoordelijk voor het financieel en organisatorisch beheer en de artistieke coördinatie. Het bestuursmodel wordt ingevuld met een bestuur volgens de Code Cultural Governance (dat in ieder geval tot 1-01-2017 aantreedt) van zeven leden. Vier daarvan een afvaardiging uit het culturele veld, twee leden worden onafhankelijk bezet en spelen een formeel inhoudelijke rol, één lid komt uit het bestuur van de eigenaarsstichting van Grote Markt 35. Het bestuur draagt zorg voor een incidentele subsidieaanvraag naar het College die een beroep doet op de gereserveerde budgetten voor de oude Grand Theatre organisatie. Over de aanvraag wordt geadviseerd door de Kunstraad.

De invulling komt in basis van de podiumkunsteninstellingen Het Houten Huis, Jonge Harten, Club Guy & Roni, De Noorderlingen, Vera/Simplon, Noorderzon, de OPSB en NNT. Dit is een inclusief model, Startups en minder voor de hand liggende spelers moeten zich uitgenodigd voelen mee te doen.

* De stichting formeert op basis van door het College tijdelijk ter beschikking gestelde middelen een **bescheiden en flexibele uitvoeringsorganisatie**. De nieuwe rechtspersoon sluit een, in eerste instantie tijdelijke, huurovereenkomst met de eigenaar, Grote Markt 35 en zo nodig met de gemeente over de inboedel.

* Door het voorlopige stichtingsbestuur wordt na beschikbare financiering een projectleider/zakelijk leider aangesteld. Het team bestaat daarnaast uit een programmerende kern, administratie, publiciteit/kaartverkoop, technische

Bijlage - brief raadscommissie over Grand Theatre namens 6 instellingen juni 2015

dienst/locatiebeheer en horeca; deze en verdere functies zullen deels ook flexibel/extern ingevuld worden.

Informeel zijn kandidaten voor de functie van bestuurslid en projectleider benaderd. Hieruit is duidelijk geworden dat het operationeel krijgen van de nieuwe Grand organisatie op zeer korte termijn kan plaatsvinden, met heropening voorafgaand aan Noorderzon.

* De stichting zorgt tot 1 januari 2017 voor coördinatie/afstemming van de faciliteiten en **programming** van het podium, en is actief initiërend en ontwikkelend als het gaat over nieuwe programma's en samenwerkingen. Daarnaast is het faciliterend partner bij **producties** en ontwikkelingstrajecten van collega-instellingen, stadsgezelschappen en -festivals als Noorderzon, Eurosonic/Noorderslag, Sounds of Music, Poëziemarathon en het International Filmfestival Rotterdam in Groningen. Het Grand Theatre heeft in elk geval tot 1 januari 2017 geen zelfstandige productiefunctie. De stedelijke partners zullen met eigen programma, aangevuld met een externe programming garant staan voor een deel van de podiuminvulling. Het is niet meer dan logisch dat een deel van de programming wordt verzorgd door de Stadsschouwburg/Oosterpoort als vervanging voor de weggevalen Kruidhuis functie (een relatie die al bestond).

* Het voorlopige bestuur van de nieuwe stichting zal vanaf haar aantreden belast zijn met de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van een **nieuw meerjarenbeleidsplan** voor de nieuwe stichting. Een schrijfpdracht zal worden uitgeschreven. Uitgangspunt hierbij is het creëren van een duurzame autonome plek in Groningen als (inter)nationaal presentatiepodium en huis voor talentontwikkeling. Met het recente advies van de Raad voor Cultuur is er alle reden toe om tevens een plan te ontwikkelen met voldoende kwaliteit om in aanmerking te komen voor een rijksbijdrage voor de periode 2017-2020. Hierover zijn er bij de stedelijke partners reeds actieve lijnen met vertegenwoordigers in Den Haag.

* De organisatie van het nieuwe Grand kan zijn definitieve beslag krijgen, afhankelijk van de opdracht die het nieuwe Grand Theatre heeft, in het kader van de besluitvorming in het kader van de Cultuurnota. Per 1 januari 2017 zal het nieuwe meerjarenbeleidsplan, bij honorering van het beleidsplan, ingaan en kan een feitelijke doorstart van de Grand Theatre zijn afgerond.

Wij hopen u met het voorgaande over onze visie te hebben geïnformeerd

Met vriendelijke groeten,

Robert Bangma – Vera/Simplon
Harmen van der Hoek – Club Guy & Roni
Femke Eerland, Mark Yeoman – Noorderzon
David van Griethuysen, Elien van den Hoek – Het Houten Huis
Marga Kroodsma – Jonge Harten
Koen Jantzen en Lotte Lohrengel – De Noorderlingen

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Geheimhouding ex art. 25 Gemeentewet bijlage Business Case

Onderwerp Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Steller L. Hellinga

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 86 86 Bijlage(n) 3

Ons kenmerk 5049366

Datum 04-06-2015 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Euroborg NV en FC Groningen hebben gezamenlijk een plan uitgewerkt om tot de realisatie te komen van een Topsportzorgcentrum (TsZC) in de stad. Beide initiatiefnemers hebben het plan uitgewerkt in een business case. Euroborg NV is een aanbestedingsplichtig lichaam. Om die reden bieden wij u de business case van het TsZC onder geheimhouding ex art. 25 Gemeentewet aan en wij vragen u die te bekrachtigen.

Van de zijde van de griffier is er op gewezen dat het verstrekken van een lening en het in erfpacht uitgeven collegebevoegdheden zijn en dat de Gemeentewet voorschrijft dat voornemens ter zake aan u worden voorgelegd, om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. We hadden u hierover een raadsvoorstel toegezonden omdat we – gezien het onderwerp - uw raad optimaal in de gelegenheid wilde stellen hierover te besluiten. Deze business case is mee ontwikkeld door toekomstige gebruikers van het complex zoals VNO-NCW. Voor de stad Groningen is het TsZC in meerdere opzichten een waardevolle toevoeging. Wij zijn dan ook content met het feit dat Euroborg NV en FC Groningen hun gezamenlijke ambities om hebben gezet in een concreet plan.

Wensen bedenkingen

Euroborg NV heeft, als beoogd opdrachtgever en eigenaar van het TsZC, de gemeente gevraagd om een hypothecaire gemeentelijke lening en om de grond tegen marktconforme prijs beschikbaar te stellen aan Euroborg NV. Zodat op deze manier het TsZC gerealiseerd kan worden nabij het sportpark Corpus den Hoorn. Ons college is voornemens om:

1. het verzoek van Euroborg NV om een hypothecaire geldlening van € 4,96 miljoen, als uitvloeisel van de Businesscases Topsportcentrum Corpus den Hoorn d.d. 30 april 2015, in te willigen
2. het benodigde terrein voor de realisatie Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn in erfpacht uit te geven voor een grondwaarde van € 1.037.000,- met een jaarlijkse canonverplichting van € 41.490,-.

Wij vragen uw raad wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van ons voornemen. Wij zullen uw wensen en bedenkingen betrekken bij onze definitieve besluitvorming over het beschikbaar stellen van de lening.

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Naast een lening is er - om de gemeentelijke investeringen naar aanleiding van de komst van het gebouw op sportpark Corpus den Hoorn af te ronden - een aanvullend krediet nodig. Dit heeft te maken met de fietsbrug en een Track & Trace systeem op de velden. In de paragraaf 'Herinrichting Sportpark Corpus den Hoorn' lichten wij dit nader toe. Na de bespreking van deze brief in de raadscommissie wordt aan de hand van de gevoerde discussie, een raadsvoorstel opgesteld over de toekenning van het krediet (raadsbevoegdheid) die rechtstreeks naar de raad van 24 juni gaat.

Wat vooraf ging

In 2012 is in uw raad een presentatie gehouden waarin de ambities van het TsZC kenbaar zijn gemaakt. Deze ambitie (als bijlage gevoegd bij deze brief) was de opmaat voor onze brief aan uw raad van 1 maart 2013 met kenmerk RO13.3501864 waarin wij u om uw wensen en bedenkingen vroegen over het beschikbaar stellen van middelen, zodat Euroborg NV het gewenste onderzoek kon uitvoeren. Vanaf begin 2013 is door Euroborg NV onderzocht hoe ze een realistische business case zouden krijgen voor de realisatie van een TsZC bij het sportpark Corpus den Hoorn. Dit TsZC is meeontwikkeld door toekomstig hoofdgebruiker FC Groningen en VNO-NCW. FC Groningen heeft goeddeels alle trainingsfaciliteiten in de stad bijeen gebracht op het sportpark Corpus den Hoorn.

Het ontwerp van het TsZC

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

In het concept van het TsZC zijn de volgende functies opgenomen in de opzet van het gebouw:

- Verhuurbare kantoorruimten voor VNO-NCW en MKB-Noord;
- Medische zorg voor topsport en breedtesport;
- Een centrum voor overleg en ontmoeten, waaronder een cateringfunctie ten onder meer bezoekers Sportpark Corpus den Hoorn;
- Trainingsfaciliteit (waaronder kleed- en wasaccommodatie) ten behoeve van alle (jeugd)elftallen van FC Groningen, waarbij het topsportklimaat van FC Groningen op het gebied van sportwetenschap, medische/paramedische begeleiding en fysieke training een impuls moet krijgen.

Het concept van het TsZC omvat ook de inplaatsing van medische topsportbegeleiding, waarbij diverse zorgpartijen (o.a. Martiniziekenhuis) met specifieke specialismen een gezamenlijke sportzorgconcept "zorgcarroussel" willen gaan neerzetten. Deze medische topsportbegeleiding betreft een bovenregionale invulling voor alle topsporters in minimaal Noord-Nederland. Dus ook voor top- en breedtesporters die actief zijn in het volleybal, basketbal, schaatsen, etc.

Mede omdat het Martiniziekenhuis zich inhoudelijk heeft verbonden met het concept TsZC hebben ook de kennisinstellingen Hanzehogeschool en RUG zich verbonden aan het TsZC (bewegingswetenschappen).

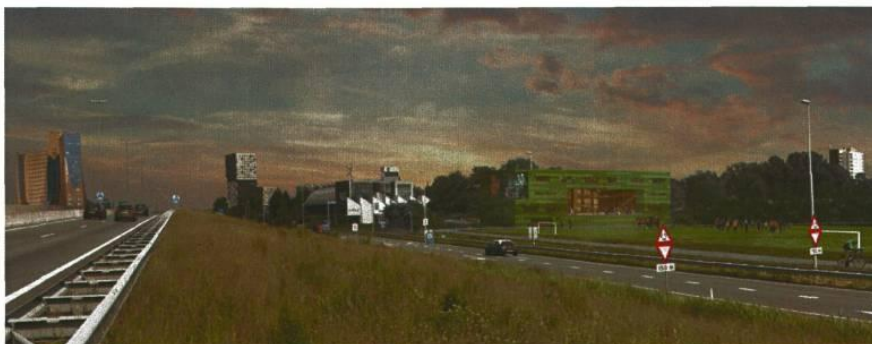
Met bovengenoemd functies wordt invulling gegeven aan de vormgeving van de jeugdopleiding van FC Groningen, maar wordt ook het praktijkonderzoek Sports Field Lab gehuisvest. Het Sports Fields Lab richt zich naast het beoefenen van topsport ook op breedtesport en bewegingsonderwijs met Groninger kennisinstellingen en bedrijfsleven.

In het concept is inbegrepen dat Healthy Ageing in een breder verband wordt aangezicht om vanuit het topsportzorgcentrum wellness- en fitnessprogramma's aan te bieden omringd door (para) medische voorzieningen. Daarmee wordt invulling gegeven aan een nieuwe stedelijke voorziening dat past binnen de stedelijke (sport)ambities.

Locatie

De beoogde locatie van het topsportzorgcentrum is gelegen naast het bestaande gemeentelijke Sportpark Corpus den Hoorn. Het gebouw zelf is een stedenbouwkundige toevoeging aan de bestaande stad en vormt op zichzelf een stadsentree en is goed zichtbaar vanaf de A7 komende vanuit Hoogkerk.

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Kader

De ontwikkeling van het TsZC past binnen de (top)sportambities van onze stad, alsook binnen het gemeentelijke Healthy Ageing beleid dat voortvloeit uit het topsectorenbeleid zoals deze voor Noord Nederland is vervat in de regionale innovatie strategie (RIS).

De voorgestane duurzaamheidsambities in zowel investering als exploitatie van het TsZC dragen bij aan onze duurzaamheidsambities om in 2035 CO₂-neutraal te zijn als stad.

De invulling van de gemeentelijke rol in de realisering van het TsZC via Euroborg NV (waarin de gemeente enig aandeelhouder is) worden ingegeven door de Nota verbonden partijen 2015, de gemeentelijke treasuryverordening.

Analyse Business Case TsZC

Het TsZC bestaat uit de volgende gebouwdelen:

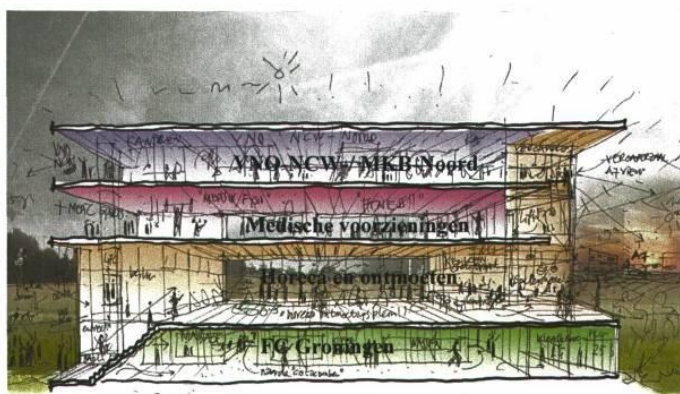
- a) ruimtes voor de eerste selectie, jeugdelftallen, technische en medische staf FC Groningen (1.489 m² BVO);
- b) ruimtes ten behoeve van sportmedische zorg (1.039 m² BVO);
- c) een centrum voor horeca en ontmoeten (403 m² BVO); en
- d) kantoorruimte voor VNO-NCW / MKB-Noord (700 m² BVO).

FC Groningen zal een huurovereenkomst voor de gebouwdelen a), b) en c) aangaan voor een periode van 30 jaar. VNO-NCW Noord zal een huurovereenkomst voor een periode van 10 jaar aangaan voor het gebouwdeel d) kantoorruimte. Hiertoe zijn door Euroborg NV intentie overeenkomsten opgesteld met FC Groningen en VNO-NCW.

Momenteel wordt gesproken met een private partij, waarbij de ruimten onder b) in het TsZC verkocht kunnen worden. Deze verkoop maakt de invoeging van een Trainingshal mogelijk in het TsZC. Zodra de verkoop van de ruimten onder b) geëffectueerd worden, zullen de consequenties daarvan aan uw raad worden voorgelegd.

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Dwarsdoorsnede gebouw met beoogde gebruikers

De business case is gebaseerd op de volgende studies en rapporten, die onderling op elkaar zijn afgestemd:

- Ruimtestaat en vlekkenplan Topsportzorgcomplex, Euroborg NV, d.d. 20 maart 2015 (opgesteld i.o.m. FC Groningen);
- Raming investeringskosten, Basalt Bouwadvies, versie B, d.d. 27 maart 2015;
- Raming investerings- en onderhoudskosten Technische Installaties, GPR 8, Technion Adviseurs, d.d. 25 maart 2015;
- Meerjaren onderhoudsbegroting, Draaijer & Partners, d.d. 31 maart 2015;
- Overige opgaven en –ramingen zoals vermeld in het model.

Financiële uitgangspunten business case TsZC

Het model rekent met een Bruto Aanvangsrendement (BAR) van 7,3% ter bepaling van de aanvangshuur. Uitgangspunt hierbij is dat de kasstroom van Euroborg NV positief is vanaf aanvang huurperiode. Hiertoe zijn alle operationele en financiële kosten in relatie tot het TsZC geprognosticeerd.

Het model houdt rekening met de invoering van de Vennootschapsbelasting ('winstbelasting') voor Euroborg NV met ingang van 1 januari 2016. Er wordt rekening gehouden met een inflatie van 1,2% gedurende de looptijd van de huurovereenkomsten; een hogere (reken)inflatie zal de business case positief beïnvloeden. In de stichtingskosten is nog geen rekening gehouden met aardbevingsbestendig bouwen. Het object is wel geplaatst op de lijst die in aanmerking dient te komen voor schadevergoeding vanuit NAM voor het aardbevingsbestendig bouwen.

De totale investeringskosten zijn door Basalt Bouwadvies geraamd op € 7,8 miljoen, incl. de installatieruimte voor onder meer de veldverwarming op het sportpark. Het complex dient taakstellend binnen deze begroting gerealiseerd te worden.

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Winst- en verlies rekening en kasstroomoverzicht incl. gevoeligheidsanalyse voor Euroborg NV

De aanvangswinst Euroborg NV voor belasting uit hoofde van de exploitatie van het TsZC in het eerste exploitatiejaar (2018) bedraagt ongeveer € 142.000 en blijft positief gedurende de gehele looptijd.

In het jaar 2028 treedt een eenmalige daling in het resultaat op als gevolg van de aanname dat het gebouwdeel kantoren een 50% leegstand kent. Dit heeft tevens een (tijdelijk) negatief effect op de kasstroom. De som van de kasstroom over de looptijd laat een positief resultaat zien.

In onderstaand overzicht staan de maatregelen die worden genomen om eventuele risico's voor Euroborg N.V. beheersbaar te maken.

Risico's en risicobeheersing door Euroborg NV

Nr.	Risico	Risicobeheersing
1	Overschrijding van de bouwkosten	<p>De investeringsraming is opgesteld door een onafhankelijke bouwkostendeskundige en houdt rekening met 5% onvoorzien op zowel de bouwkosten als de bijkomende kosten. De investeringsraming is voorzien van een second opinion.</p> <p>Het complex zal taakstellend binnen deze begroting gerealiseerd dienen te worden door Euroborg NV. In de aanbestedingsvorm zal gewerkt worden met een plafondprijs. Door de voorgestelde Design, Build & Maintain (DBM) contractvariant worden risico's met betrekking tot de investering bij de aannemer neergelegd.</p>
2	Leegstand	<p>Met FCG zal een huurovereenkomst worden afgesloten voor een periode van 30 jaar en waarvoor aanvullende zekerheden gesteld dienen te worden (verpanding van opbrengstrechten aan Euroborg NV)*.</p> <p>De lengte van de huurovereenkomst is afgestemd op de aflossingsperiode van de lening.</p> <p>Met VNO-NCW zal een 10 jarige huurovereenkomst worden afgesloten. In de business case wordt standaard rekening gehouden met 50% leegstand na afloop van deze periode. Deze leegstand kan uit de reguliere kasstromen opgevangen worden.</p>
3.	Belastingdruk	<p>Er wordt rekening gehouden met de maximale VpB-heffing. Mogelijkheden om de VpB-last te optimaliseren zijn in onderzoek en zullen een gunstig effect hebben op de kasstroom.</p>

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

4.	Operationele kosten	<p>De kosten voor onderhoud en beheer zijn bepaald door externe adviseurs op basis van kengetallen voor de technische en economische levensduur van de installaties en in de business case verwerkt.</p> <p>Door de voorgestelde Design, Build & Maintain (DBM) contractvariant worden risico's met betrekking tot onderhoud en vervanging bij de aannemer neergelegd. Bij gunning zullen de onderhoudskosten voor een langere periode vastgelegd worden (ca. 15 jaar).</p> <p>De kosten voor OZB, Erfpacht en verzekering zijn bepaald op basis van vaste formules.</p>
----	---------------------	--

* De definitieve huurovereenkomsten zullen worden opgesteld op basis van het standaard model voor de Raad voor Onroerende Zaken (ROZ) voor kantoorruimte 2015. Met FC Groningen zullen nadere afspraken gemaakt worden over de te verstrekken zekerheden (uitbreiding verpandingsakte, waarbij opbrengstrechten van FC Groningen worden verpand aan Euroborg NV), mede in kader van de Overeenkomst tot Toezicht tussen de Gemeente Groningen en FC Groningen. Opbrengstrechten die worden verpand van FC Groningen aan Euroborg NV betreffen (hoofd)sponsorinkomsten en opbrengsten verkoop seizoenskaarten.

Verzoek aan gemeente door Euroborg NV

Het verzoek aan de gemeente vanuit Euroborg NV is tweërlei:

1. Stel de grond tegen marktconforme prijs beschikbaar voor deze ontwikkeling; en
2. Stel onder voorwaardelijke condities maximaal 70% van de benodigde financiering beschikbaar via een hypothecaire lening aan Euroborg NV.

De marktconforme prijs van de grond is bepaald op een jaarlijkse canon van € 41.490,- en de gemeente levert de grond in erfpacht aan Euroborg NV.

FC Groningen draagt bij aanvang van de bouw 30% van de lasten van de investering als toekomstig mede-gebruiker van het TsZC. De aldus door Euroborg NV verkregen middelen van de FC Groningen, zal Euroborg NV investeren in het TsZC.

Financiering TsZC en gemeentelijke lening aan Euroborg NV

De totale investeringssom van het TsZC bedraagt € 7,8 miljoen. De investering wordt voor 30% gefinancierd door FC Groningen Beheer BV en voor 70% door Euroborg NV. Voor FC Groningen wordt het mogelijk om bij te dragen in de investering en exploitatie van het topsportzorgcentrum door het voordeel dat wordt behaald bij afkoop van het huidige spelersfonds hiervoor in te zetten.

Het verzoek van Euroborg NV is dat de gemeente 70% van de benodigde financiering beschikbaar stelt aan Euroborg NV. Het gemeentelijk aandeel in de financiering is 5,46 miljoen euro (70% van € 7,8 miljoen).

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

We hebben al eerder € 500.000,- beschikbaar gesteld voor plankosten¹ van het TsZC (zie ook collegebrief van 1 maart 2013 met kenmerk RO13.3501864). De plankosten maken onderdeel uit van de totale stichtingskosten. Deze kosten brengen we dus in mindering op de beschikbaar te stellen lening.

We willen de resterende € 4,96 miljoen euro via een hypothecaire lening beschikbaar stellen voor de financiering van het TsZC. Met een hypothecaire lening krijgt de gemeente Groningen zekerheid. Wanneer niet aan de rente- en aflossingsverplichtingen wordt voldaan, heeft de gemeente het eerste recht van verkoop.

De lening duur bedraagt 30 jaar met een vaste rente. Bij het bepalen van de rente is rekening gehouden met een mededeling van de Europese Commissie (2008/C 14/02). Op grond van deze mededeling zal de minimale rente worden bepaald. Deze minimale rente voorkomt dat oneigenlijke staatssteun wordt verstrekt met de gemeentelijke lening aan Euroborg NV.

Voor de financiering van de lening aan de Euroborg NV trekt de gemeente een lening met gelijke looptijd en aflossingsverplichtingen aan. Alhoewel het rentepercentage op de lening nog niet definitief vastgesteld kan worden, zal de gehanteerde rente op de lening aan Euroborg NV hoger liggen dan de door de gemeente aan te trekken lening. Dit zal leiden tot een positief renteresultaat voor de gemeente. Dit resultaat wordt jaarlijks betrokken bij het totale renteresultaat.

Weerstandsvermogen

De gemeente verstrekt een lening van circa 64% van de totale investering in het TsZC met het recht van 1^e hypotheek. De gemeente zou aanvullend weerstandsvermogen moeten aanhouden voor zover de verstrekte lening niet door de executiewaarde van het gebouw is afgedekt. In de vastgoedmarkt is het gebruikelijk om 70% van de investeringsom van de nieuwbouw als executiewaarde te beschouwen voor commercieel vastgoed. Ten aanzien van deze lening is derhalve geen aanvullend weerstandsvermogen benodigd.

Bijdrage FC Groningen in TsZC

Als hierboven vermeldt, stelt FC Groningen 30% van de investeringsom beschikbaar aan Euroborg NV. Deze bedragen zijn afkomstig van een provinciale REP subsidie (€ 700.000,-), meeropbrengsten transfersommen door afkoop huidig spelersfonds (€ 600.000) en financieringsmiddelen afkomstig van de stichting Vrienden van FC Groningen (€ 1 miljoen). De provinciale bijdrage is nog niet formeel toegekend en vormt derhalve nog een risico. Ter ondervanging van dit risico heeft FC Groningen een recht op een toekomstige opbrengst ter grootte van het provinciale bedrag in de eigen exploitatie van de FC Groningen verpand aan Euroborg NV via de verpandingsakte. Op basis van de actuele prognose van het resultaat voor seizoen 2014/2015 (inclusief transferresultaat) verwacht FC Groningen de bijdrage van € 600.000,- te kunnen voldoen.

¹ Dit budget voor plankosten is inmiddels voor € 350.000,- besteed (o.a. procesmanagement Euroborg NV, ontwerpkosten, diverse haalbaarheidsonderzoeken). Het resterende deel van het budget wordt toegevoegd aan de bouwbegroting van het TsZC. Het nu liggende financieringsverzoek bedraagt dan 63,5% te financieren van de stichtingskosten.

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Conclusie

Bij elkaar genomen is derhalve sprake van een dekkende business case TsZC en zijn de (financiële) risico's herkend en aan de juiste partij geadresseerd.

Herinrichting Sportpark Corpus den Hoorn

Het krediet voor het project Herinrichting Sportpark Corpus den Hoorn (raadsbesluit 18-12-2013) bedraagt € 5.364.000. Dit krediet is verdeeld in een gemeentelijk deel (€ 903.000) en een deel voor investering in het trainingscomplex van FC Groningen (€ 4.461.000) dat via verhuur aan FC Groningen beschikbaar is gesteld.

In het kader van de veiligheid rond de wielerveden zou in verband met het verdwijnen van de tunnel onder deze baan, een fietsbrug gerealiseerd worden. Wij hebben dit aan uw raad toegezegd. Zodra het Topzorgcentrum gerealiseerd zou worden zouden de kosten van deze fietsbrug ten laste komen van de erfpachtscanon. De jaarlijkse erfpachtscanon bedraagt € 41.490,-, welke Euroborg NV voldoet aan de gemeente. De grond voor het TsZC wordt in erfpacht uitgegeven aan Euroborg NV. De grondwaarde van het TsZC bedraagt daarmee € 1.037.250,-. De kosten van de brug, die deels voor rekening van FC Groningen en deels voor rekening van de gemeente komen, passen binnen het totaalkrediet voor het bestaande project Herinrichting Sportpark Corpus den Hoorn. Het gemeentelijk aandeel in de brug past echter niet helemaal binnen het gemeentelijk deel van dit krediet. Oorspronkelijk zou de fietsbrug geheel gedekt worden uit de gekapitaliseerde erfpachtscanon van het Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn. Doordat de besluitvorming daarvan werd opgeschoven is realisatie van de brug ten laste van het bestaande krediet gebracht.

De totaalkosten van de fietsbrug bedragen € 161.568. De kosten van de fietsbrug wordt voor € 50.000,- gedekt binnen het huidige krediet. Voorgesteld wordt nu om in overeenstemming met de afspraken met FC Groningen de kosten van de brug voor € 111.568,- te dekken uit de gekapitaliseerde erfpachtscanon. De gekapitaliseerde erfpachtscanon wordt derhalve aan de dekkingszijde van het krediet toegevoegd. De huidige openbare parkeerplaats kent geen boekwaarde, waardoor de gekapitaliseerde erfpachtscanon ingezet kan worden voor nieuwe financiële verplichtingen.

In het bestaande krediet Herinrichting Sportpark Corpus den Hoorn van € 5.364.000 is voor de verhuurde velden aan FC Groningen basisinfrastructuur opgenomen voor het realiseren van een Track&Trace systeem. Een Track&Trace systeem is voor het individueel volgen van de trainings- en wedstrijdprestaties van sporters en maakt onderdeel uit van de sportmedische voorzieningen in het TsZC. Aan de daaruit voortkomende meetgegevens wordt vervolgens een (medische) verbeteraanpak gekoppeld zodat de prestaties van de sporters toenemen of blessuretijd verkort wordt. De aangelegde basisinfrastructuur betreft de aanleg van een glasvezelnet op het sportpark bij de velden 1,2 en 7. Het systeem zelf was nog niet meegenomen in het krediet doordat FC Groningen hier nog nader onderzoek verrichtte naar zowel soort systeem als bijbehorende kosten. FC Groningen wil nu het systeem realiseren als aanvulling op het lopende project. De kosten van het systeem bedragen € 400.000. De kapitaallasten bedragen € 27.140. Deze worden gedekt door een extra huurverhoging voor het trainingscomplex van FC Groningen met hetzelfde bedrag.

Het totaalkrediet voor het project Herinrichting Sportpark Corpus den Hoorn wordt daarmee € 5.764.000

Collegiebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Parkeerterrein

Euroborg NV zal het ontwerp van het gebouw via een nog te besluiten aanbestedingsvorm, aanbesteden. Zodra deze procedure is afgerond, zal ook duidelijk zijn wat de ruimtelijke impact is op de bestaande openbare parkeerplaats bij Sportpark Corpus den Hoorn. Als dit bekend is, zal een kredietvoorstel aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd. Het betreffende voorstel zal ingaan op het te hanteren parkeerregime ter plaatse van Sportpark Corpus den Hoorn. De lasten van de sobere herinrichting van de openbare parkeerplaats zullen taakstellend gedekt worden uit de resterende middelen die beschikbaar zijn vanuit de gekapitaliseerde erfpachtscanon TsZC van € 1.037.250,-. Middelen die niet benodigd zijn voor de sobere herinrichting van het parkeerterrein en de aangelegde fietsbrug (€ 111.568,-), zullen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve grondzaken.

Vervolg

Eerst willen we u in de gelegenheid stellen wensen en bedenkingen te uiten over ons voornemen. Wij zullen uw wensen en bedenkingen betrekken bij onze definitieve besluitvorming over het beschikbaar stellen van de lening en het uitgeven van de grond in erfpacht.

Naast een lening is er - om de gemeentelijke investeringen naar aanleiding van de komst van het gebouw op sportpark Corpus den Hoorn af te ronden - een aanvullend krediet nodig. Dit heeft te maken met de fietsbrug en met een met het TsZC samenhangend Track & Trace systeem op de velden. Na de bespreking van deze brief in de commissie wordt aan de hand van de gevoerde discussie, direct een raadsvoorstel opgesteld over de toekenning van het krediet. Na het raadsbesluit zullen de effecten daarvan worden uitgewerkt in daartoe strekkende contracten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

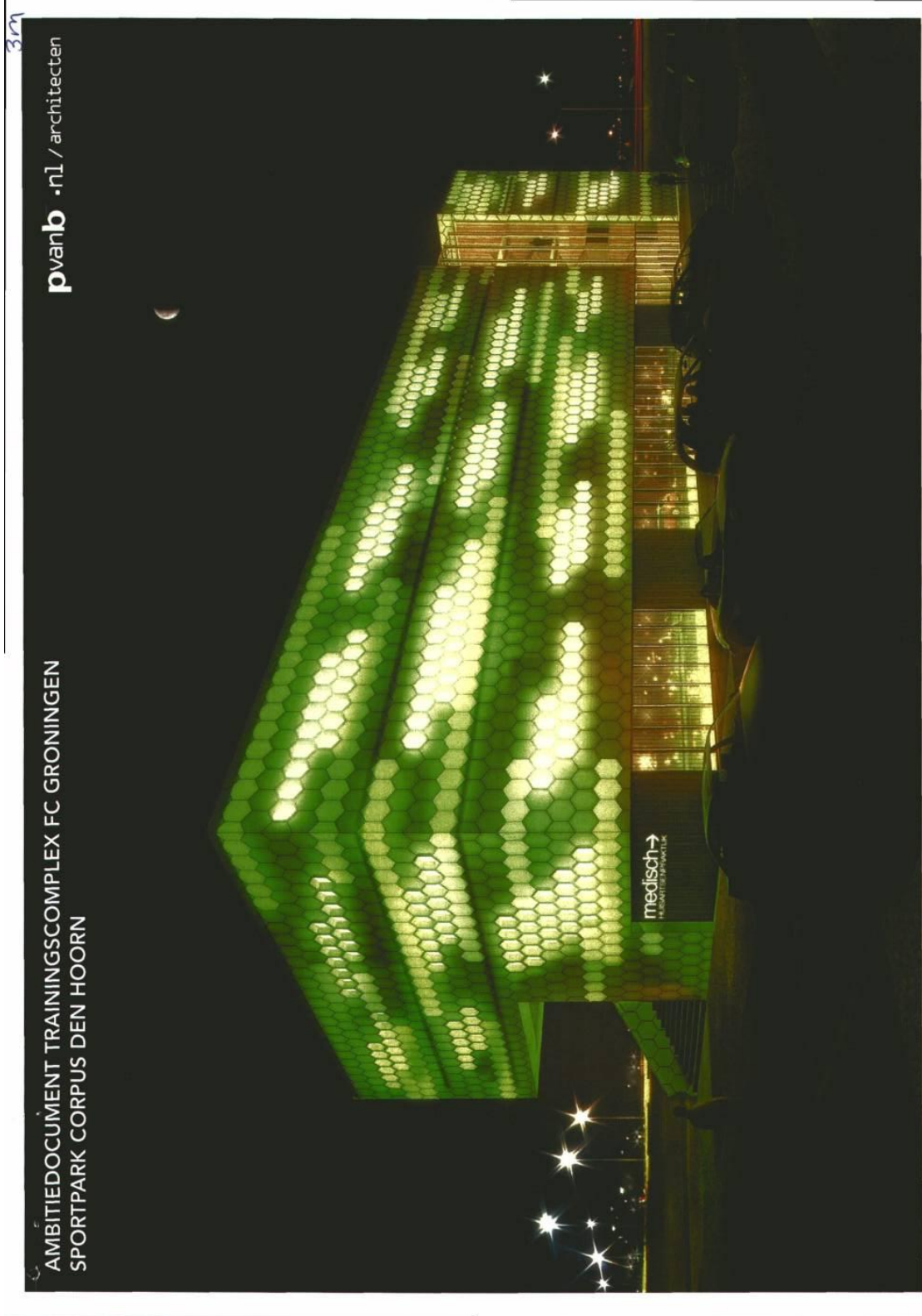

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

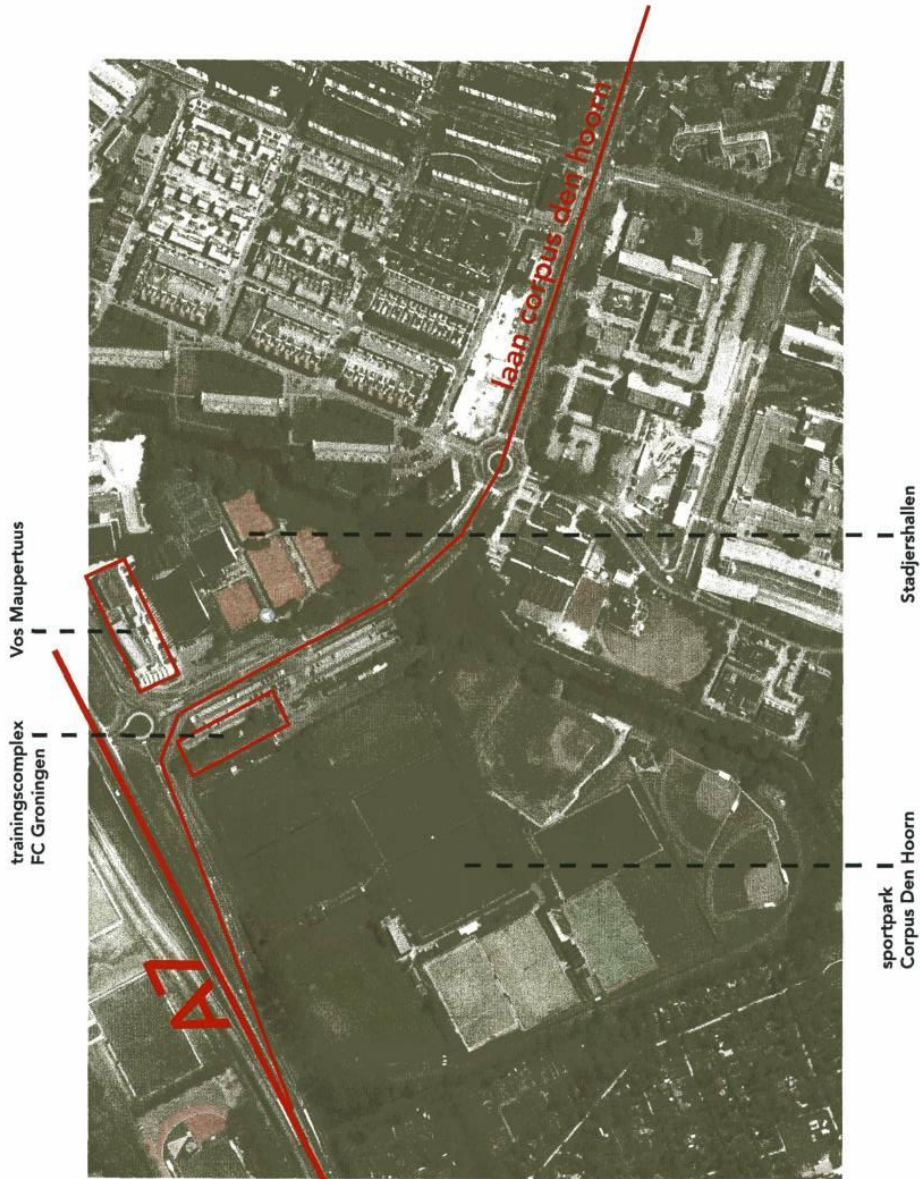
**STEDENBOUWKUNDIG
NIVEAU**

pvanb .nl / architecten

Het nieuwe trainingscomplex komt te staan op de kop van Sportpark Corpus Den Hoorn, schuin tegenover het gebouw van Vos Maupertuus Interieur.

Het gebouw manifesteert zich op een hoger stedelijk niveau aan de A7. Tegelijkertijd bevindt het zich ook in een kleinschalige, parkachtige setting.

Gekeken is hoe het gebouw in deze beide werelden het beste op zijn omgeving kan reageren.

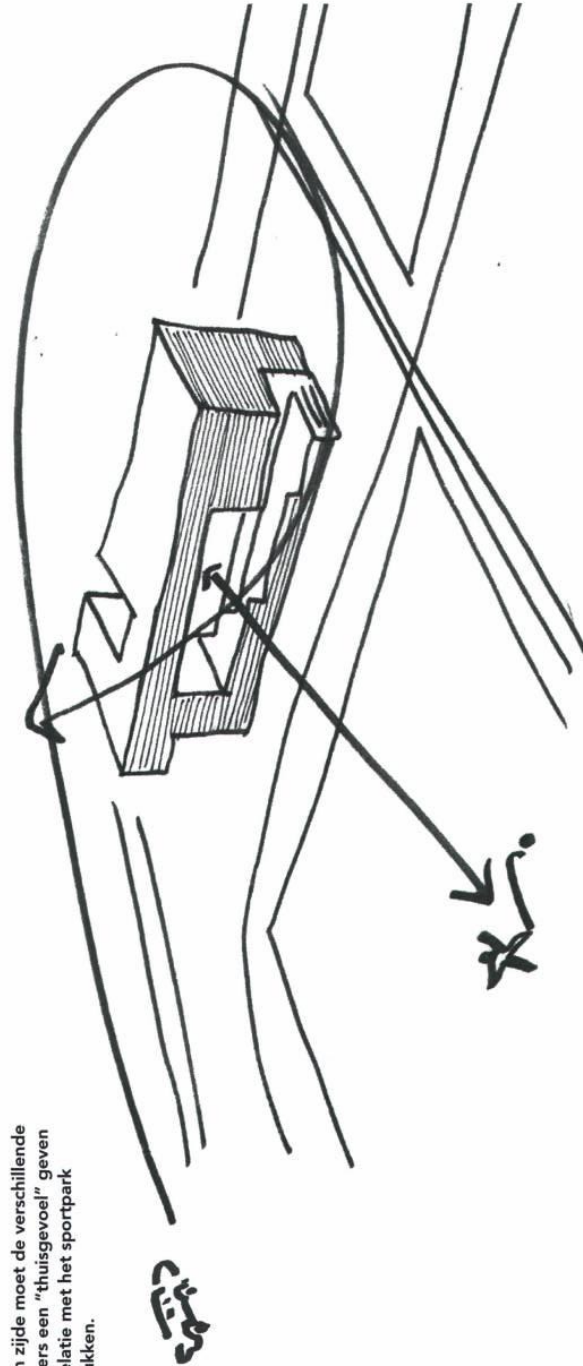
GEBOUWNIVEAU

pvanb .nl / architecten

De bewegingen rondom het gebouw
- langs de A7, over Laan Corpus
Den Hoorn, de parkeerplaats op en
het gebouw in - zijn letterlijk uit het
volume gesneden.

Aan de A7 en Laan Corpus Den
Hoorn is het volume relatief gesloten
en massief. Waarna het zich aan
de parkeerplaats en richting de
sportvelden volledig opent.

De open zijde moet de verschillende
gebruikers een "thuisgevoel" geven
en de relatie met het sportpark
benadrukken.

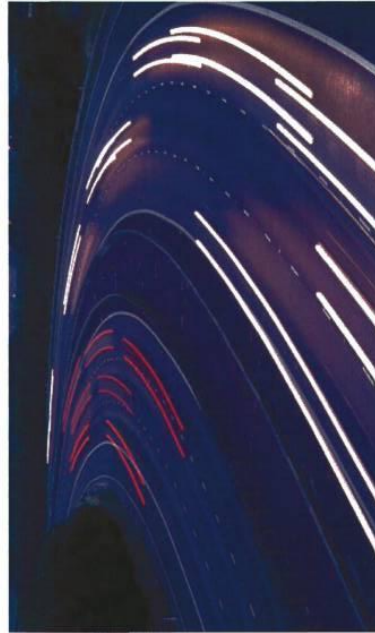
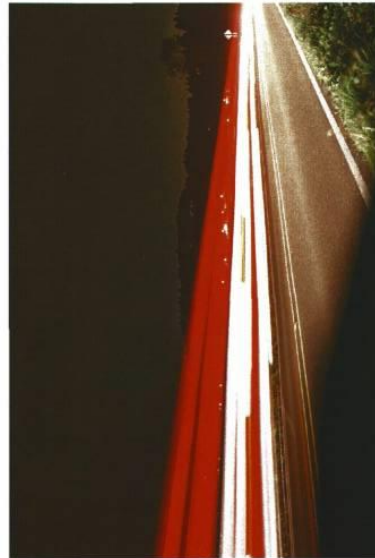
Collegebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

GEVELCONCEPT

In het sportpark is ervoor gekozen om het nieuwe trainingscomplex van FC Groningen een paviljoenachtige uitstraling te geven. Richting de hoofdonthutingswegen is echter gekozen voor de uitstraling van een groter werkgebouw dat de beweging van de omringende wereld benadrukt.

De gevel is opgebouwd uit zes-hoekige vlakken, die refereren aan de "G" uit het FC Groningen-logo, maar ook aan de zes-hoekige vlakken van een voetbal.

Collegebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

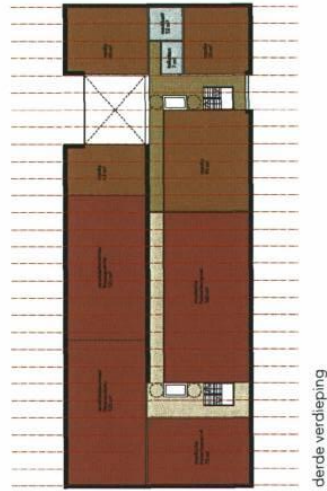
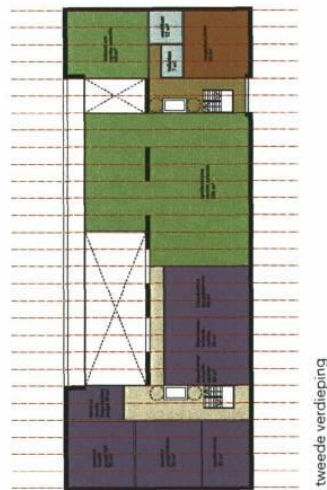
PROGRAMMA

Het gebouw is gevuld met programma-onderdelen bestemd voor of gerelateerd aan FC Groningen.

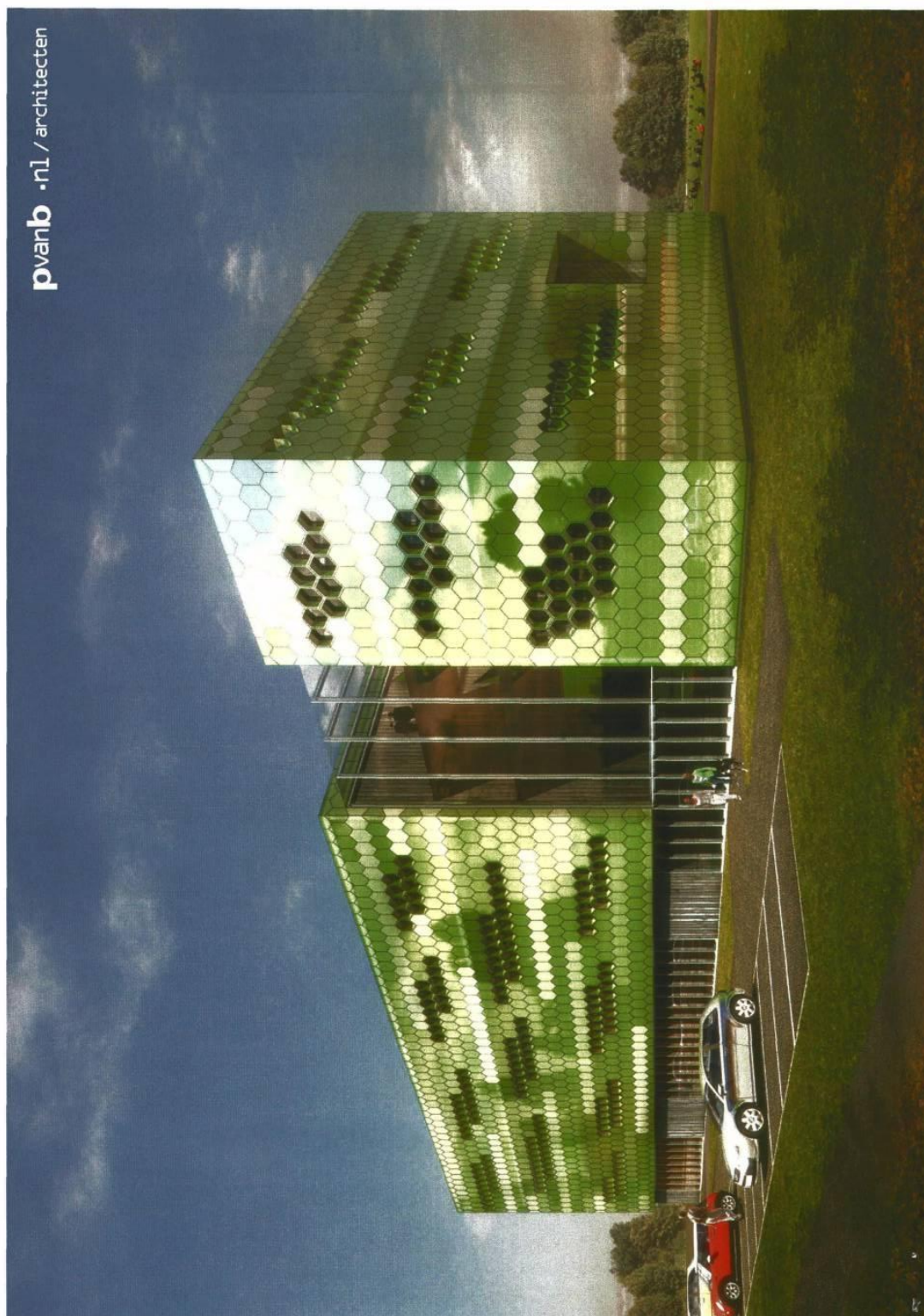
De belangrijkste ruimtes staan in het kader van de trainingen van de jeugd en de eerste selectie van FC Groningen. Dit zijn kleedkamers, behandelkamers, maar ook kantoren.

Verder bevinden zich een aantal publieke ruimtes in het gebouw waar bezoekers en de ouders van de jeugd ontvangen worden, deze bevinden zich op de eerste verdieping.

Op de bovenste verdieping zijn de medische huisartsenpost en het revalidatiecentrum gedacht. Dit is gedeeld programma.

Collegebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

GEVELPRINCIPE

De honingraatstructuur is op de gevel geplaatst in groengekleurd (plaat)materiaal en accentueert de beweging rondom het gebouw in horizontale banen.

De ramen zijn uit het (plaat)materiaal gestanst om achterliggende ruimtes van daglicht te voorzien.

pvanb .nl / architecten

BIJLAGE 3m

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

euroborg

april, 2015

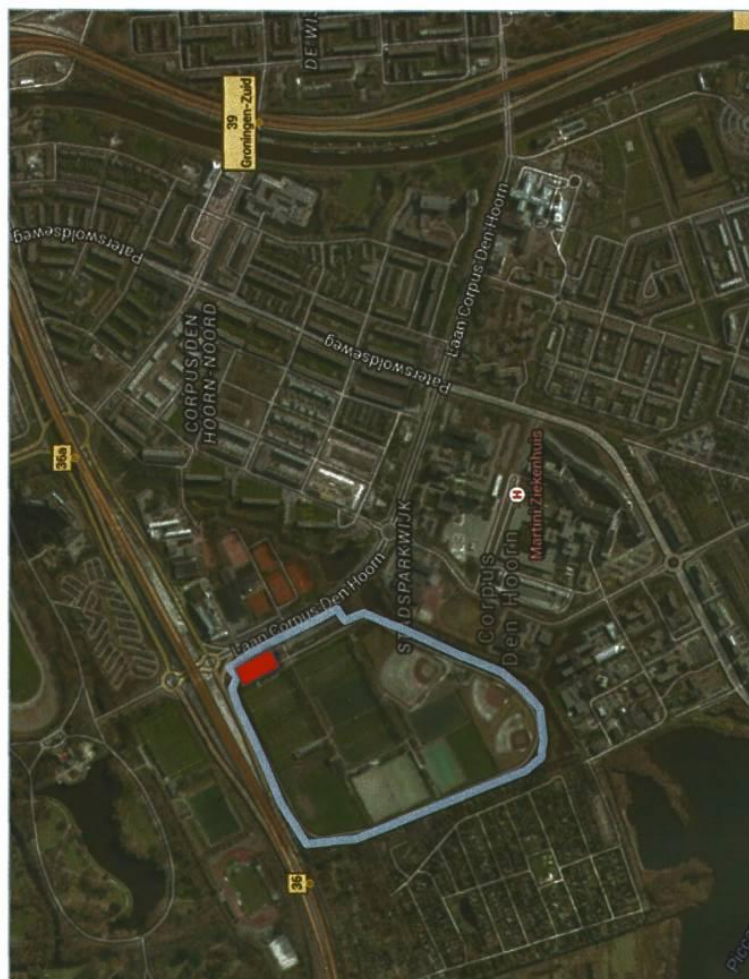
INHOUDSOPGAVE

- Stedenbouwkundige situatie / context
- Concept Topsportzorgcentrum
- Hoofdgebruikers
- Kwaliteit gebouw
- Opzet gebouw

STEDENBOUWKUNDIGE CONTEXT

Beoogde lokatie naast A7 en verbinding met A28 via Laan Corpus den Hoorn

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

ONTWIKKELINGSVISIE A7

Onderdeel Ontwikkeling Zuidelijke Ringweg Groningen en stadsentree

Betere scheiding, minder opstopping en goede bereikbaarheid

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

SITUATIE TEKENING

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

TOPSPORTZORGCENTRUM FC GRONINGEN

concept

De Jeugdopleiding van FC Groningen

Hier is volop aandacht voor sportieve, maar ook educatieve aspecten. Van talenten naar wereldsterren: Arjen Robben, Erwin en Ronald Koeman, vonden hun weg naar de wereldtop en nieuwe talenten dienen zich aan...

Topsportzorgcentrum

Hier komt topsport, vitaliteit en energie samen. Samen met het gerenommeerde Martinizekenhuis wordt een opleidings- en behandelcentrum gerealiseerd op het gebied van gezondheid, bewegingswetenschappen, blessurepreventie en behandeling. Ook Healthy Ageing is één van de speerpunten van Noord-Nederland. Het TZC krijgt ook een maatschappelijke functie: ze is toegankelijk voor de breedtesport. We ontwikkelen een projectplan voor Healthy Aging om de jeugd te betrekken en stimuleren tot een gezondere levensstijl. We doen dit samen met de volgende partners: Siemers, Avebe, Nutricia, Brocacef en Menzis.

Roll-out model

Het concept om de componenten energie (transitie), sport en onderwijs met elkaar te verbinden heeft potentie om op grotere schaal en op andere plekken in de wereld te worden toegepast. Immers: sport is verreweg de grootste passieve en actieve vrijetijdsbesteding en aansprekende sportclubs met hun grote achterban werken als een magneet op jeugd maar ook op het genereren van business.

Sports Field Lab

Praktijkonderzoek in samenwerking met Hanzehogeschool Groningen. Dit Sports Field Lab richt zich behalve op topsport, ook op breedtesport en bewegingsonderwijs en kent partners in het bedrijfsleven, de regionale en landelijke sportwereld en diverse kennisinstellingen (o.a. Bewegingswetenschappen RuG/UMCG, Sportgeneeskunde UMCG, Academie voor Gezondheidsstudies/HG, School of ICT/HG, Hanzé Institute for Technology/HG, Lodex/Procare, Scienceplus Group en Blomtellectis).

Healthy Ageing in breder verband

Steeds meer bedrijven besteden zorg aan de vitaliteit – dus wellness – van oudere werknemers. Het topsportzorgcentrum wil hierop inspelen door kant en klare wellness- en fitnessprogramma's aan te bieden voor bedrijven en organisaties in Noord-Nederland. Concreet betekent dit dat werknemers op professionele wijze, omringd door alle denkbare (para-) medische voorzieningen, vitaliteitsprogramma's kunnen volgen. Op deze wijze wordt het topsportzorgcentrum multifunctioneel ingevuld.

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

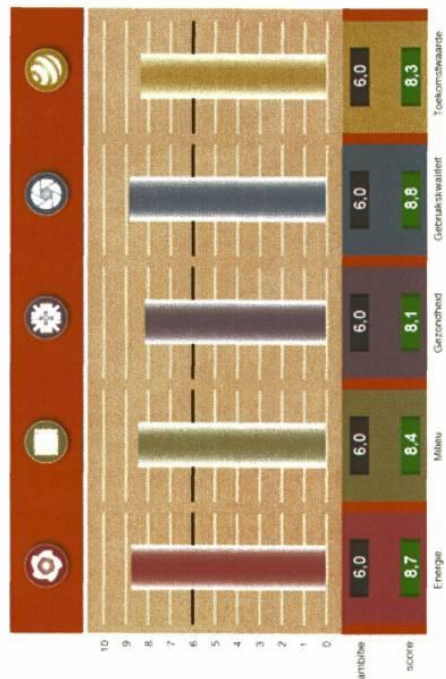
HOOFDGEBRUIKERS

FC Groningen	1.400 m2 BVO	Laag 1 + 2	- 1e Selectie - Beloften - Jeugd
Centrum voor overleg en ontmoeten	760 m2 BVO	Laag 2	Inclusief restaurant en keuken en onderdeel van FC Groningen
Zorgcarroussel	1.200 m2 BVO	laag 3	Regionale functie voor amateur- en topsporters en inclusief 550 m2 fitness-/kracht- en herstelruimte
VNO-NCW / MKB Noord	800 m2 BVO	Laag 4	Flexibel indeelbaar t.b.v. kantoorconcepten
TOTAAL	4.160 m2 BVO		

KWALITEIT GEBOUW

Duurzaamheid

- Groningen CO2-neutraal in 2035
- Toekomstgericht
- Zeer energiezuinig
- Milieuvriendelijke materialen
- Duurzaamheid GPR totale score = 8,46
  - Energie: 8,7
  - Milieu: 8,4
  - Gezondheid: 8,1
  - Gebruikswaarde: 8,8
  - Toekomstwaarde: 8,3
- Verlichting: gerichte verlichting werkplek, daglichtafhankelijke regeling, aanwezigheidsschakelaars
- Ventilatiesysteem: gerichte, tijdgestuurde of CO2 gestuurde mechanische luchtafvoer
- Verwarming: vloerverwarming en luchtwarmtepomp

KWALITEIT GEBOUW

Topsport

- Dé trainingsfaciliteit voor de Groninger Topsport
- Performance center
- Top- en breedtesport omringd door (para) medische voorzieningen

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

KWALITEIT GEBOUW

Innovatie

- Kruisbestuiving topkennis en topsport
- Synergetisch cluster met zorg en het bedrijfsleven
- Bewegingsonderwijs met Groninger kennisinstellingen en het bedrijfsleven

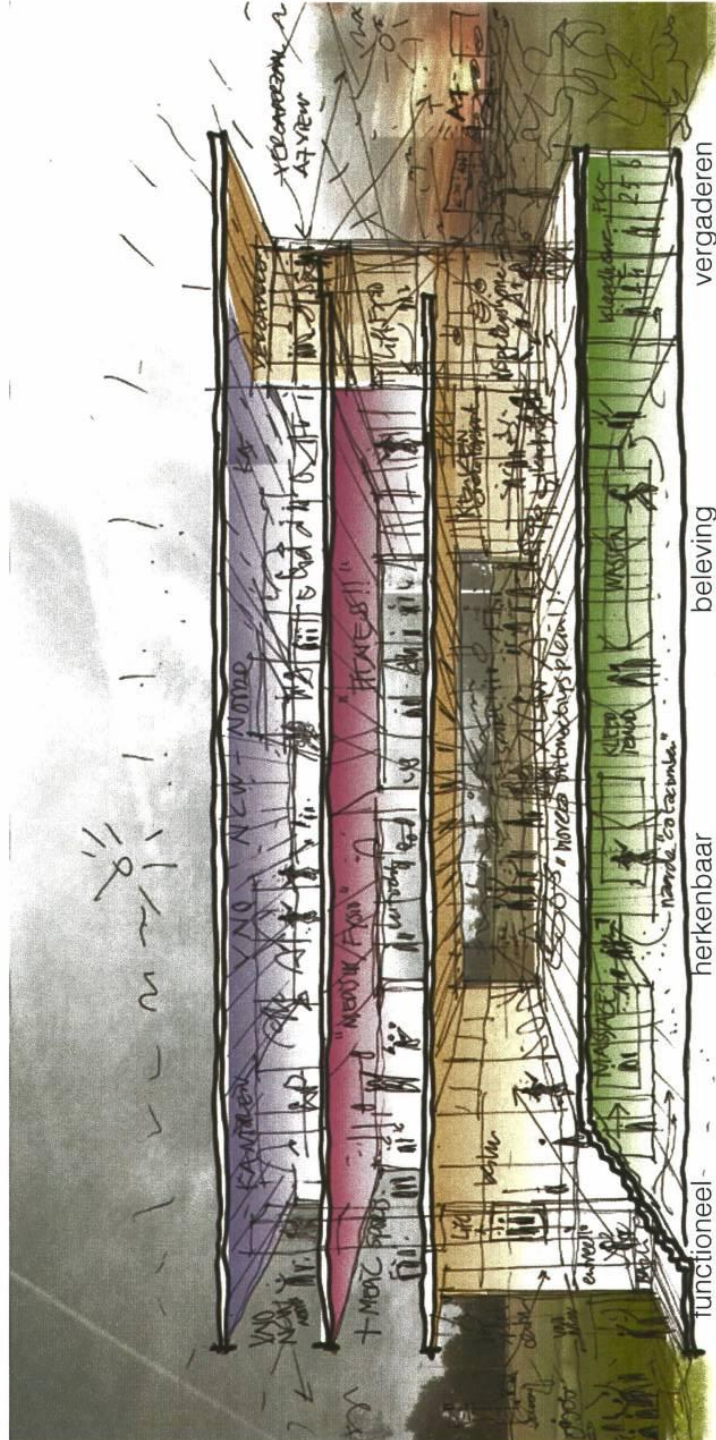
KWALITEIT GEBOUW Sociaal maatschappelijk

- Stedenbouwkundige inbedding
- Topsectorenbeleid
- Noord-Nederland erkend als Healthy Ageing regio

OPZET GEBOUW

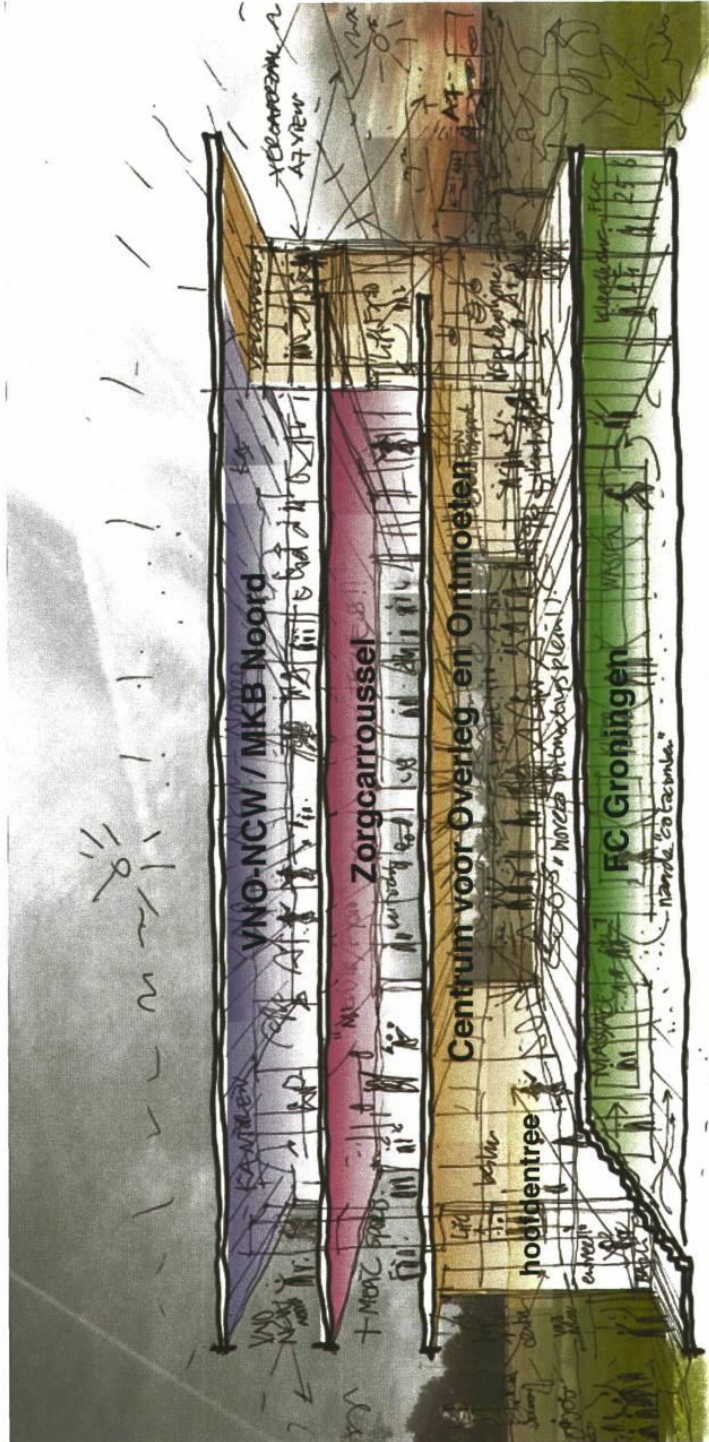
uitgangspunten

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

OPZET GEBOUW

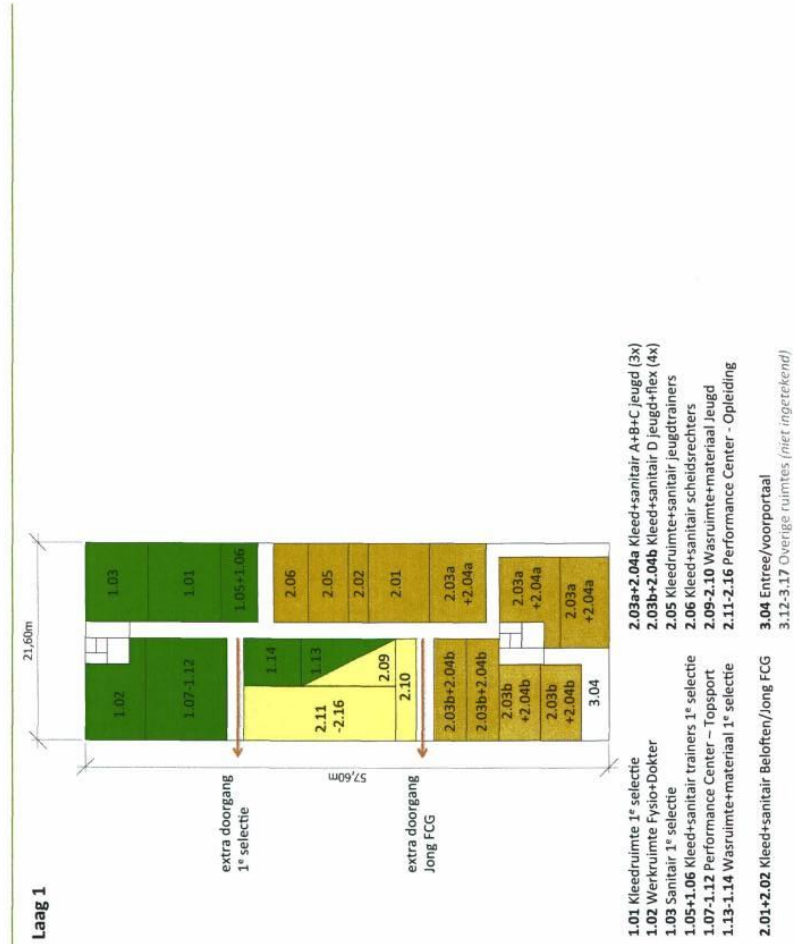
principedoorsnede

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

OPZET GEBOUW

(voorlopige) indeling bouwlaag 1

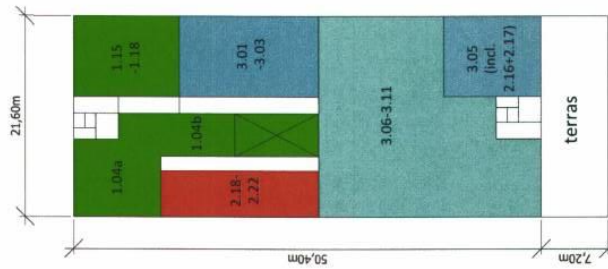

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

OPZET GEBOUW

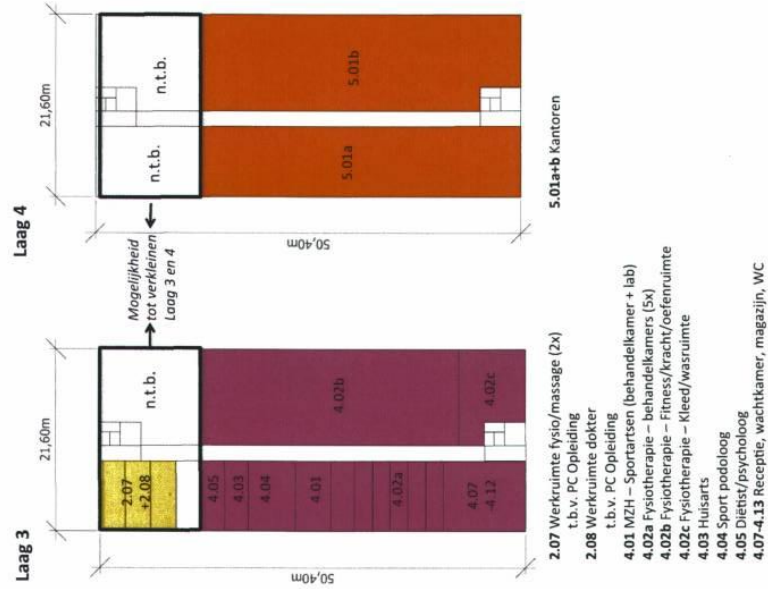
(voorlopige) indeling bouwlaag 2

- 1.04a Speleshome
- 1.04b Ergelegenheid speleshome (kruis = te ruim ingetekend)
- 1.15-1.18 Kantoren 1^e selectie
- 2.18-2.22 FC Groningen kantoor
- 3.01-3.03 Overleg & presentatie
- 3.05 Kantine vrijwilligers/terrein medew/ouders/etc.
(incl. 2.16+2.17 Studieruimte stagaires + kantoor studiebegeleiders
- 3.06-3.11 Ontmoeten

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

OPZET GEBOUW (voorlopige) indeling bouwlaag 3 en 4

Topsportzorgcentrum Corpus den Hoorn

Collegebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Collegedebrief - Topsportzorgcentrum - wensen en bedenkingen

Opgesteld door:

Euroborg NV
Dhr. Ben Veenbrink
Postbus 472
9700 AL Groningen

april, 2015

Beleidsnota

BIJLAGE

GEHEIMHOUDING
ex artikel 25 Gemeentewet

Topsportzorgcentrum
Corpus Den Hoorn, Groningen

Exploitatie Model

30 april 2015

Ref. no.:
15-082-COR-EUR-MO-04
© Euroborg N.V.

euroborg

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

Financiële parameters		
Item	Hoogte	Opmerking
Stichtingskosten	€ 7.820.810,00	
Reservering onderhoud	Gem. 15 jaar	Groot+klein+vervang
Aansprakelijkheids verzekering	0,012%	van stichtingskosten
Opstalverzekering	0,056%	van stichtingskosten
Erfpacht	€ 41.490,00	per jaar
Doorrekenen in huur	Ja	
Lening gemeente	€ 5.474.567,00	
Rente	2,88%	
Looptijd	30	jaren
OZB	0,4068%	van stichtingskosten plus grondwaarde
Vennootschapsbelasting A	20%	per jaar (<200k)
Vennootschapsbelasting B	25%	per jaar (>200k)
Belasting (VPB)	Ja	
Inflatie kosten/baten	1,2%	per jaar
Jaar van ingebruikname	2018	
Indexatiejaar	2015	
BAR	7,30%	
Vormfactor BVO-VVO	0,875	
GPR variant	8	
Leegstand na (jaren)	10	enkel van toepassing kantoorgedeelte
Leegstand (%) vanaf dat jaar	50%	enkel van toepassing kantoorgedeelte
Gezamenlijke inkoop energie	Ja	

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

Kostenpost	ex. Btw	Partij
Erfpacht	€ 41.490,00	eigenaar
Groot onderhoud	€ 24.972,63	eigenaar
Klein onderhoud	€ -	huurders
Onderhoud installaties	€ 19.788,76	eigenaar
Vastgoedbeheer	€ 10.000,00	eigenaar
OZB	€ 36.034,59	eigenaar
Verzekering	€ 5.318,15	eigenaar
Parkeren	€ 2.500,00	eigenaar
Administratie	€ 5.000,00	eigenaar
Overige lasten	€ 15.000,00	eigenaar
Kosten totaal	€ 160.104,13	

Baten	Bron van inkomsten	m2 bvo	vormfactor	m2 vvo	verhuurd	prijs/m2	ex. Btw
Huur FC Groningen	1.702	87,5%	1.489	JA	€ 88,09	€ 131.189,46	
Huur ontmoeten	460	87,5%	403	JA	€ 166,52	€ 67.024,18	
Huur zorg	1.187	87,5%	1.039	JA	€ 156,44	€ 162.480,81	
Huur kantoren	800	87,5%	700	JA	€ 119,74	€ 83.814,68	
Parkeren	n/a	n/a	20	NEE	€ -	€ -	
Inkomsten totaal	4.149		3.650			€ 444.509,13	

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Meer-Jaar-Onderhouds-Planning (Bron: Draaijer & Partners, 31-03-2015)

Partij	Gemiddeld over 30 jaar	2018	2019	2020	2021	2022
Euroborg	€ 27.826,26	€ 18.336,59	€ 18.556,62	€ 21.812,95	€ 19.004,66	€ 20.847,03
		Raming kosten per jaar (geïndexeerd)				
		€ 24.972,63	€ 25.212,15	€ 25.454,54	€ 25.739,47	€ 27.008,94
		Gemiddelde kosten met horizon van 15 jaar (geïndexeerd)				

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
2024	€ 19.697,07	€ 19.933,43	€ 23.431,36	€ 47.425,07	€ 20.659,68	€ 24.285,05	€ 21.158,49
	€ 33.459,18	€ 33.716,47	€ 33.976,85	€ 34.282,92	€ 32.885,51	€ 33.155,37	€ 33.472,59

	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
2032	€ 55.421,43	€ 21.929,37	€ 22.192,52	€ 26.086,88	€ 38.046,71	€ 113.170,98	€ 27.037,32
	€ 34.028,67	€ 32.187,07	€ 32.919,76	€ 33.744,93	€ 34.383,10	€ 34.050,05	€ 26.137,95

	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047
2040	€ 23.839,09	€ 28.022,39	€ 26.463,94	€ 24.707,64	€ 29.043,35	€ 25.304,18	€ 25.607,83
	€ 26.348,23	€ 26.706,67	€ 26.487,39	€ 26.492,08	€ 26.938,19	€ 26.236,47	€ 26.702,61
							€ 27.797,39

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

Leningen	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lening gemeente										
Vreemd vermogen	€ 5.357.241,22	€ 5.236.536,45	€ 5.112.355,38	€ 4.984.597,90	€ 4.853.161,01	€ 4.717.938,73	€ 4.578.822,05	€ 4.435.698,81	€ 4.288.453,62	€ 4.136.967,77
Rente	€ 157.667,53	€ 154.288,55	€ 150.812,25	€ 147.235,84	€ 143.556,42	€ 139.771,04	€ 135.876,64	€ 131.870,08	€ 127.748,13	€ 123.507,46
Aflossing	€ 117.325,78	€ 120.704,77	€ 124.181,06	€ 127.757,48	€ 131.436,89	€ 135.222,28	€ 139.116,68	€ 143.123,24	€ 147.245,19	€ 151.485,85
Totaal	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31

Lening gemeente	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Lening gemeente										
Vreemd vermogen	€ 3.981.119,13	€ 3.820.782,05	€ 3.655.827,26	€ 3.486.121,77	€ 3.311.528,76	€ 3.131.907,47	€ 2.947.113,09	€ 2.756.996,64	€ 2.561.404,83	€ 2.360.179,97
Rente	€ 119.144,67	€ 114.656,23	€ 110.038,52	€ 105.287,82	€ 100.400,31	€ 95.372,03	€ 90.198,94	€ 84.876,86	€ 79.401,50	€ 73.768,46
Aflossing	€ 155.848,64	€ 160.337,08	€ 164.954,79	€ 169.705,49	€ 174.593,01	€ 179.621,29	€ 184.794,38	€ 190.116,46	€ 195.591,81	€ 201.224,85
Totaal	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31

Lening gemeente	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047
Lening gemeente										
Vreemd vermogen	€ 2.153.159,84	€ 1.940.177,53	€ 1.721.061,33	€ 1.495.634,58	€ 1.263.715,54	€ 1.025.117,23	€ 779.647,29	€ 527.107,82	€ 267.295,21	€ 0,00
Rente	€ 67.973,18	€ 62.011,00	€ 55.877,11	€ 49.566,57	€ 43.074,28	€ 36.395,01	€ 29.523,38	€ 22.453,84	€ 15.180,71	€ 7.698,10
Aflossing	€ 207.020,13	€ 212.982,31	€ 219.116,20	€ 225.426,75	€ 231.919,04	€ 238.598,31	€ 245.469,94	€ 252.539,47	€ 259.812,61	€ 267.295,21
Totaal	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31	€ 274.993,31

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

Winst-verlies rekening		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
T=0 (2015)										
Winst-verlies										
Inkomsten										
Huur FC Groningen	€ 131.189,41	€ 137.600,81	€ 139.252,02	€ 140.923,03	€ 142.614,12	€ 144.325,49	€ 146.057,40	€ 147.810,09	€ 149.583,81	€ 149.583,81
Huur ontmoeten	€ 67.004,14	€ 70.299,71	€ 71.143,31	€ 71.997,03	€ 72.860,99	€ 73.735,33	€ 74.620,15	€ 75.515,59	€ 76.421,78	€ 76.421,78
Huur zorg	€ 186.480,81	€ 168.400,59	€ 172.466,46	€ 174.536,05	€ 176.630,49	€ 178.750,05	€ 180.895,05	€ 183.065,79	€ 185.262,58	€ 185.262,58
Huur kantoren	€ 81.218,68	€ 86.868,36	€ 87.910,78	€ 88.965,71	€ 90.033,30	€ 91.113,70	€ 92.207,06	€ 93.313,55	€ 94.433,31	€ 95.566,51
Parkeren	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
TOTAAL - Inkomsten	€ 460.704,25	€ 466.232,71	€ 471.827,50	€ 477.489,43	€ 483.219,30	€ 489.017,93	€ 494.886,15	€ 500.824,78	€ 506.834,68	€ 506.834,68
Kosten										
Erfpacht	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00
Groot onderhoud	€ 24.972,63	€ 25.212,15	€ 25.454,54	€ 25.739,47	€ 27.008,94	€ 33.163,87	€ 33.459,18	€ 33.716,47	€ 33.976,85	€ 33.976,85
Onderhoud installaties	€ 19.738,71	€ 20.509,74	€ 20.755,86	€ 21.004,93	€ 21.256,98	€ 21.512,07	€ 21.770,21	€ 22.031,46	€ 22.295,83	€ 22.563,38
OZB	€ 37.347,46	€ 37.347,46	€ 38.249,18	€ 38.708,17	€ 39.177,67	€ 39.642,74	€ 40.118,45	€ 40.599,87	€ 41.087,07	€ 41.087,07
Verzekering	€ 5.511,91	€ 5.511,91	€ 5.578,05	€ 5.644,99	€ 5.712,73	€ 5.781,28	€ 5.850,66	€ 5.920,87	€ 5.991,92	€ 6.063,82
Parkeren	€ 2.591,08	€ 2.591,08	€ 2.622,18	€ 2.653,64	€ 2.685,49	€ 2.717,71	€ 2.750,33	€ 2.783,33	€ 2.816,73	€ 2.850,53
Administratie	€ 5.182,17	€ 5.244,35	€ 5.307,29	€ 5.370,97	€ 5.435,43	€ 5.500,65	€ 5.566,66	€ 5.633,46	€ 5.701,06	€ 5.701,06
Vastgoedbeheer	€ 10.364,34	€ 10.488,71	€ 10.614,57	€ 10.741,95	€ 10.870,85	€ 11.001,30	€ 11.133,32	€ 11.266,92	€ 11.402,12	€ 11.402,12
Overige lasten	€ 15.546,51	€ 15.733,06	€ 15.921,86	€ 16.112,92	€ 16.306,28	€ 16.501,95	€ 16.699,98	€ 16.899,98	€ 16.900,38	€ 17.103,18
TOTAAL - Kosten	€ 163.515,84	€ 164.920,00	€ 166.341,00	€ 167.818,69	€ 170.295,23	€ 177.671,72	€ 179.203,24	€ 180.711,58	€ 182.236,02	€ 182.236,02
EBITDA	€ 297.188,41	€ 301.312,71	€ 305.486,49	€ 309.670,74	€ 312.924,07	€ 311.346,22	€ 315.682,91	€ 320.113,20	€ 324.598,66	€ 324.598,66
Rente (I)	€ 157.667,53	€ 154.288,55	€ 150.812,25	€ 147.235,84	€ 143.556,42	€ 139.771,04	€ 135.876,64	€ 131.870,08	€ 127.748,13	€ 127.748,13
Afschrijving (D)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bruto winst	€ 139.520,89	€ 147.024,16	€ 154.674,24	€ 162.434,90	€ 169.367,65	€ 171.575,18	€ 179.806,27	€ 188.243,13	€ 196.848,54	€ 196.848,54
Belasting (T)	€ 27.904,18	€ 29.404,83	€ 30.934,85	€ 32.486,98	€ 33.873,53	€ 34.315,04	€ 35.961,25	€ 37.648,63	€ 39.369,71	€ 39.369,71
Netto winst	€ 101.389,98	€ 111.616,71	€ 117.619,33	€ 123.739,40	€ 129.949,92	€ 135.494,12	€ 143.845,02	€ 150.594,50	€ 157.478,83	€ 157.478,83

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

Winst-verlies	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Inkomsten									
Huur FC Groningen	€ 153.195,36	€ 155.033,71	€ 156.894,11	€ 158.776,84	€ 160.682,16	€ 162.610,35	€ 164.561,67	€ 166.536,41	€ 168.534,85
Huur ontmoeten	€ 78.266,91	€ 79.206,11	€ 80.156,58	€ 81.118,46	€ 82.091,88	€ 83.076,99	€ 84.073,91	€ 85.082,80	€ 86.103,79
Huur zorg (Fivita)	€ 189.735,56	€ 192.012,39	€ 194.316,54	€ 196.648,34	€ 199.008,12	€ 201.396,21	€ 203.812,97	€ 206.258,72	€ 208.733,83
Huur kantoren (VNO-NCW)	€ 48.936,93	€ 49.524,18	€ 50.118,47	€ 50.719,89	€ 51.328,53	€ 51.944,47	€ 52.567,80	€ 53.198,62	€ 53.837,00
Parkeren	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
TOTAAL - Inkomsten	€ 470.134,76	€ 475.776,38	€ 481.485,70	€ 487.263,52	€ 493.110,69	€ 499.028,02	€ 505.016,35	€ 511.076,55	€ 517.209,47
Kosten									
Erfpacht	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00
Groot onderhoud	€ 32.885,51	€ 33.155,37	€ 33.472,59	€ 33.748,97	€ 34.028,67	€ 32.187,07	€ 32.919,76	€ 33.744,93	€ 34.383,10
Onderhoud installaties	€ 23.108,15	€ 23.385,45	€ 23.666,08	€ 23.950,07	€ 24.237,47	€ 24.528,32	€ 24.822,66	€ 25.120,53	€ 25.421,98
OZB	€ 42.079,08	€ 42.584,03	€ 43.095,04	€ 43.612,18	€ 44.135,52	€ 44.665,15	€ 45.201,13	€ 45.743,54	€ 46.292,47
Verzekering	€ 6.210,22	€ 6.284,75	€ 6.360,16	€ 6.436,49	€ 6.513,72	€ 6.591,89	€ 6.670,99	€ 6.751,04	€ 6.832,06
Parkeren	€ 2.913,35	€ 2.954,39	€ 2.989,84	€ 3.025,72	€ 3.062,02	€ 3.098,77	€ 3.135,95	€ 3.173,59	€ 3.211,67
Administratie	€ 5.838,71	€ 5.908,77	€ 5.979,68	€ 6.051,43	€ 6.124,05	€ 6.197,54	€ 6.271,91	€ 6.347,17	€ 6.423,34
Vastgoedbeheer	€ 11.677,41	€ 11.817,54	€ 11.959,35	€ 12.102,87	€ 12.248,10	€ 12.395,08	€ 12.543,82	€ 12.694,34	€ 12.846,68
Overige lasten	€ 17.516,12	€ 17.776,31	€ 17.939,03	€ 18.154,30	€ 18.372,15	€ 18.592,62	€ 18.815,73	€ 19.041,52	€ 19.270,01
TOTAAL - Kosten	€ 183.720,56	€ 185.306,61	€ 186.951,77	€ 188.572,02	€ 190.211,71	€ 189.746,43	€ 191.871,95	€ 194.106,67	€ 196.171,30
EBITDA	€ 286.410,20	€ 290.469,77	€ 294.533,93	€ 298.691,51	€ 302.898,98	€ 309.281,59	€ 313.144,40	€ 316.969,88	€ 321.038,17
Rente (I)	€ 119.144,67	€ 114.656,23	€ 110.038,52	€ 105.287,82	€ 100.400,31	€ 95.372,03	€ 90.198,94	€ 84.876,86	€ 79.401,50
Afschrijving (D)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bruto winst	€ 167.265,53	€ 175.813,54	€ 184.495,40	€ 193.403,68	€ 202.498,67	€ 213.909,56	€ 222.945,47	€ 232.093,02	€ 241.636,66
Belasting (T)	€ 33.453,11	€ 35.162,71	€ 36.899,08	€ 38.680,74	€ 40.624,67	€ 43.477,39	€ 45.736,37	€ 48.023,26	€ 50.409,17
Netto winst	€ 133.812,42	€ 140.650,83	€ 147.596,32	€ 154.722,95	€ 161.874,00	€ 170.432,17	€ 177.209,10	€ 184.069,77	€ 191.227,50

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

Winst-verlies	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046
Inkomsten									
Huur FC Groningen	€ 172.603,95	€ 174.675,20	€ 176.771,30	€ 178.892,56	€ 181.039,27	€ 183.211,74	€ 185.410,28	€ 187.635,21	€ 189.886,83
Huur ontmoeten	€ 88.182,68	€ 89.240,87	€ 90.311,76	€ 91.395,50	€ 92.492,25	€ 93.602,16	€ 94.725,38	€ 95.862,09	€ 97.012,43
Huur zorg (Elyta)	€ 213.713,50	€ 216.338,78	€ 218.934,85	€ 221.562,06	€ 224.220,81	€ 226.911,46	€ 229.634,40	€ 232.390,01	€ 235.178,69
Huur kantoren (VNO-NCW)	€ 55.136,84	€ 55.798,48	€ 56.468,06	€ 57.145,68	€ 57.831,43	€ 58.525,41	€ 59.227,71	€ 59.938,44	€ 60.657,70
Parkeren	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
TOTAAL - Inkomsten	€ 529.696,97	€ 536.053,34	€ 542.485,98	€ 548.995,81	€ 555.583,76	€ 562.250,76	€ 568.997,77	€ 575.825,74	€ 582.735,65
Kosten									
Erfpacht	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00	€ 41.490,00
Groot onderhoud	€ 26.137,95	€ 26.038,03	€ 26.348,23	€ 26.706,67	€ 26.487,39	€ 26.492,08	€ 26.938,19	€ 26.236,47	€ 26.702,61
Onderhoud installaties	€ 26.035,77	€ 26.348,20	€ 26.664,37	€ 26.984,35	€ 27.308,16	€ 27.635,86	€ 27.967,49	€ 28.303,10	€ 28.642,73
OZB	€ 47.410,15	€ 47.979,07	€ 48.554,82	€ 49.137,48	€ 49.727,13	€ 50.323,88	€ 50.927,74	€ 51.538,88	€ 52.157,34
Verzekering	€ 6.997,01	€ 7.080,97	€ 7.165,94	€ 7.251,94	€ 7.338,96	€ 7.427,03	€ 7.516,15	€ 7.606,35	€ 7.697,62
Parkeren	€ 3.289,21	€ 3.328,68	€ 3.368,63	€ 3.409,05	€ 3.449,96	€ 3.491,36	€ 3.533,25	€ 3.575,65	€ 3.618,56
Administratie	€ 6.578,42	€ 6.657,36	€ 6.737,25	€ 6.818,10	€ 6.899,92	€ 6.982,72	€ 7.066,51	€ 7.151,31	€ 7.237,12
Vastgoedbeheer	€ 13.156,85	€ 13.314,73	€ 13.474,50	€ 13.636,20	€ 13.799,83	€ 13.965,43	€ 14.133,02	€ 14.302,61	€ 14.474,24
Overige lasten	€ 19.735,27	€ 19.972,09	€ 20.211,76	€ 20.454,30	€ 20.699,75	€ 20.948,15	€ 21.199,52	€ 21.453,92	€ 21.711,37
TOTAAL - Kosten	€ 190.830,63	€ 192.209,13	€ 194.015,51	€ 195.868,08	€ 197.201,10	€ 198.756,47	€ 200.771,87	€ 201.658,27	€ 203.731,60
EBITDA	€ 338.866,34	€ 343.844,20	€ 348.470,47	€ 353.107,72	€ 358.382,66	€ 363.494,29	€ 368.225,90	€ 374.167,47	€ 379.004,05
Rente (I)	€ 67.973,18	€ 62.011,00	€ 55.877,11	€ 49.566,57	€ 43.074,28	€ 36.395,01	€ 29.523,38	€ 22.453,84	€ 15.180,71
Afschrijving (D)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bruto winst	€ 270.893,16	€ 281.833,20	€ 292.593,35	€ 303.541,16	€ 315.308,39	€ 327.099,29	€ 338.702,52	€ 351.713,63	€ 363.823,35
Belasting (T)	€ 57.723,29	€ 60.458,30	€ 63.148,34	€ 65.885,29	€ 68.827,10	€ 71.774,82	€ 74.675,63	€ 77.928,41	€ 80.955,84
Netto winst	€ 213.169,87	€ 221.374,90	€ 229.445,02	€ 237.655,87	€ 246.481,29	€ 255.324,46	€ 264.026,89	€ 273.785,22	€ 282.867,51

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

2027	
€ 151.378,82	
€ 77.338,84	
€ 187.485,73	
€ 96.713,31	
€ -	
€ 512.916,70	
€ 41.490,00	
€ 34.282,92	
€ 22.834,14	
€ 41.580,12	
€ 6.136,59	
€ 2.884,74	
€ 5.769,47	
€ 11.538,95	
€ 17.308,42	
€ 183.825,34	
€ 329.091,35	
€ 123.507,46	
€ -	
€ 205.583,89	
€ 41.395,97	
€ 164.187,92	

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

2037	
€ 170.557,27	
€ 87.137,03	
€ 211.238,64	
€ 54.483,04	
€ -	
€ 523.415,98	
€ 41.490,00	
€ 34.050,05	
€ 25.727,04	
€ 46.847,98	
€ 6.914,04	
€ 3.250,21	
€ 6.500,42	
€ 13.000,84	
€ 19.501,25	
€ 197.281,82	
€ 326.134,16	
€ 73.768,46	
€ -	
€ 252.365,70	
€ 53.091,42	
€ 199.274,27	

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

2047	
€ 192.165,47	
€ 98.176,58	
€ 238.000,83	
€ 61.385,60	
€ -	
€ 589.728,48	
€ 41.490,00	
€ 27.797,39	
€ 28.986,45	
€ 52.783,23	
€ 7.789,99	
€ 3.661,98	
€ 7.323,97	
€ 14.647,93	
€ 21.971,90	
€ 206.452,84	
€ 383.275,64	
€ 7.698,10	
€ -	
€ 375.577,54	
€ 83.894,38	
€ 291.683,15	

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

Cash flow statement												
<i>Cash flow</i>	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		
EBITDA	€ 297.188,41	€ 301.312,71	€ 305.486,49	€ 309.670,74	€ 312.924,07	€ 311.346,22	€ 315.682,91	€ 320.113,20	€ 324.596,66	€ 329.091,35		
Rente (I)	€ 157.667,53	€ 154.288,55	€ 150.812,25	€ 147.235,84	€ 143.556,42	€ 139.771,04	€ 135.876,64	€ 131.870,08	€ 127.748,13	€ 123.507,46		
Aflossing (A)	€ 117.325,78	€ 120.704,77	€ 124.181,06	€ 127.757,48	€ 131.436,89	€ 135.222,28	€ 139.116,68	€ 143.123,24	€ 147.245,19	€ 151.485,85		
Belasting (T)	€ 27.904,18	€ 29.404,83	€ 30.934,85	€ 32.486,98	€ 33.873,53	€ 34.315,04	€ 35.961,25	€ 37.648,63	€ 39.369,71	€ 41.395,97		
Verandering in cash	€ 5.709,08	€ 3.085,44	€ 441,67	€ 2.190,44	€ 4.057,23	€ 2.037,87	€ 4.728,34	€ 7.471,26	€ 10.233,64	€ 12.702,07		
Cash balans	€ 5.709,08	€ 8.794,51	€ 9.236,18	€ 7.045,74	€ 2.988,52	€ 990,65	€ 3.777,69	€ 11.248,95	€ 21.482,59	€ 34.184,66		
Cash flow 2028												
EBITDA	€ 286.410,20	€ 290.469,77	€ 294.533,93	€ 298.691,51	€ 302.898,98	€ 309.281,59	€ 313.144,40	€ 316.969,88	€ 321.038,17	€ 326.134,16		
Rente (I)	€ 119.144,67	€ 114.656,23	€ 110.038,52	€ 105.287,82	€ 100.400,31	€ 95.372,03	€ 90.198,94	€ 84.876,86	€ 79.401,50	€ 73.768,46		
Aflossing (A)	€ 155.848,64	€ 160.337,08	€ 164.954,79	€ 169.705,49	€ 174.593,01	€ 179.621,29	€ 184.794,38	€ 190.116,46	€ 195.591,81	€ 201.224,86		
Belasting (T)	€ 31.453,11	€ 35.162,71	€ 36.899,08	€ 38.680,74	€ 40.624,67	€ 43.477,39	€ 45.736,37	€ 48.023,26	€ 50.409,17	€ 53.091,42		
Verandering in cash	€ 22.036,22	€ 19.686,26	€ 17.358,47	€ 14.982,54	€ 12.719,01	€ 9.189,11	€ 7.585,28	€ 6.046,69	€ 4.364,31	€ 1.950,58		
Cash balans	€ 12.148,44	€ 7.537,82	€ 24.896,28	€ 39.878,83	€ 52.597,83	€ 61.786,95	€ 69.372,23	€ 75.418,92	€ 79.783,23	€ 81.733,82		
Cash flow 2038												
EBITDA	€ 338.866,34	€ 343.844,20	€ 348.470,47	€ 353.107,72	€ 358.382,66	€ 363.494,29	€ 368.225,90	€ 374.167,47	€ 379.004,05	€ 383.275,64		
Rente (I)	€ 67.973,18	€ 62.011,00	€ 55.877,11	€ 49.566,57	€ 43.074,28	€ 36.395,01	€ 29.523,38	€ 22.453,84	€ 15.180,71	€ 7.698,10		
Aflossing (A)	€ 207.020,13	€ 212.982,31	€ 219.116,20	€ 225.426,75	€ 231.919,04	€ 238.598,31	€ 245.469,94	€ 252.539,47	€ 259.812,61	€ 267.295,21		
Belasting (T)	€ 57.723,29	€ 60.458,30	€ 63.148,34	€ 65.885,29	€ 68.827,10	€ 71.774,82	€ 74.675,63	€ 77.928,41	€ 80.955,84	€ 83.894,38		
Verandering in cash	€ 6.149,74	€ 8.392,59	€ 10.328,81	€ 12.229,12	€ 14.562,25	€ 16.726,16	€ 18.556,95	€ 21.245,75	€ 23.054,90	€ 24.387,94		
Cash balans	€ 75.584,08	€ 67.191,49	€ 56.862,68	€ 44.633,56	€ 30.071,31	€ 13.345,15	€ 5.211,80	€ 26.457,55	€ 49.512,45	€ 73.900,39		

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Analyse stichtingskosten (Bron: Basalt, Versie: hba versie B concept, 27 maart 2015)

Kostenpost	BVO	€/m2 BVO	Aanneemsom per gedeelte (€)	Aanneemsom per gedeelte (%)
Totale aanneemsom bouw	4.149 €	1.304 €	5.408.733 €	100%
Deel FC Groningen	1.702 €	1.404,00 €	2.389.608 €	44%
Deel Ontmoeten	460 €	1.404,00 €	645.840 €	12%
Deel Zorg	1.187 €	1.319,00 €	1.565.653 €	29%
Deel Kantoordeel	800 €	1.009,54 €	807.632 €	15%
Aanneemsom architectuur	4.149 €	29,41 €	122.024 €	100%
Deel FC Groningen	1.702 €	31,68 €	53.911 €	44%
Deel Ontmoeten	460 €	31,68 €	14.571 €	12%
Deel Zorg	1.187 €	29,76 €	35.322 €	29%
Deel Kantoordeel	800 €	22,78 €	18.221 €	15%
Aanneemsom parkeren/fietsenstalling	4.149 €	39,42 €	163.553 €	100%
Deel FC Groningen	1.702 €	42,46 €	72.259 €	44%
Deel Ontmoeten	460 €	42,46 €	19.529 €	12%
Deel Zorg	1.187 €	39,88 €	47.343 €	29%
Deel Kantoordeel	800 €	30,53 €	24.422 €	15%
Bijkomende kosten	4.149 €	343,82 €	1.426.500 €	100%
Deel FC Groningen	1.702 €	370,29 €	630.236 €	44%
Deel Ontmoeten	460 €	370,29 €	170.334 €	12%
Deel Zorg	1.187 €	347,87 €	412.926 €	29%
Deel Kantoordeel	800 €	266,26 €	213.005 €	15%
TOTAAL Stichtingskosten	4.149 €	1.716 €	7.120.810 €	100%

Rekent door op volgende pagina

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Bouwrijp maken	4.149	€	48,20	€	200.000	100%
Deel FC Groningen	1.702	€	51,92	€	88.361	44%
Deel Ontmoeten	460	€	51,92	€	23.881	12%
Deel Zorg	1.187	€	48,77	€	57.894	29%
Deel Kantoordeel	800	€	37,33	€	29.864	15%
Taakstellende bezuinigingen (*)	4.149	€	48,20	€	200.000	100%
Deel FC Groningen	1.702	€	51,92	€	88.361	44%
Deel Ontmoeten	460	€	51,92	€	23.881	12%
Deel Zorg	1.187	€	48,77	€	57.894	29%
Deel Kantoordeel	800	€	37,33	€	29.864	15%
TOTAAL Stichtingskosten	4.149	€	1.716	€	7.120.810	100%
Deel FC Groningen	1.702	€	1.848	€	3.146.013	44%
Deel Ontmoeten	460	€	1.848	€	850.274	12%
Deel Zorg	1.187	€	1.737	€	2.061.244	29%
Deel Kantoordeel	800	€	1.329	€	1.063.279	15%

(*) bezuinigingen:

€ 100.000 op bouwrente a.g.v. lagere rekenrente

€ 100.000 op voorbereidings- en begeleidingskosten conform laatste offertes adviseurs

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Analyse huur									
Kostenpost	m2 VVO	Stichtingskosten	Aanvangshuur (kosten/m2 VVO)	Huur/m2 VVO	Eigen bijdrage	Netto aanvangshuur (huur min bijdrage)	Netto huur/m2 VVO	Netto huur/m2 VVO (incl. pacht)	Netto aanvangs- huur (incl. pacht)
Deel FC Groningen	1.489	€ 3.146.013	€ 229.658,95	€ 154,21	€ 1.600.000,00	€ 112.859	€ 75,78	€ 131.189,46	€ 88,09
Deel Ontmoeten	403	€ 850.274	€ 62.069,99	€ 154,21	-	€ 62.070	€ 154,21	€ 67.024,18	€ 166,52
Deel Zorg	1.039	€ 2.061.244	€ 150.470,80	€ 144,88	-	€ 150.471	€ 144,88	€ 162.480,81	€ 156,44
Deel Kantoordeel	700	€ 1.063.279	€ 77.619,39	€ 110,88	-	€ 77.619	€ 110,88	€ 83.814,68	€ 119,74
TOTAAL huurinkomsten	3.630	€ 7.120.810,00	€ 519.819,13	€ 143,19	€ 1.600.000,00	€ 403.019,13	€ 111,01	€ 444.509,13	€ 122,44

Analyse eigen bijdrage FC Groningen

Bijdrage FC Groningen	Bijdrage
Bijdrage Provincie Groningen	€ 700.000
Bijdrage eigen middelen FC Groningen	€ 900.000
Totaal bijdrage FC Groningen	€ 1.600.000

15-082-COR-EUR-MD-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Servicekosten (Bronnen: JLL OSCAR Benchmark, Technion en Draaijer & Partners)

Partij	FC Groningen	Ontmoeten	Zorg	Kantoren	Totaal
Onderhoud - installaties	€ 23.271,13	€ 6.289,49	€ 10.898,36	€ 7.234,26	€ 47.693,24
Energie - installaties	€ 5.677,53	€ 1.534,47	€ 3.960,00	€ 2.669,00	€ 13.841,00
Energie - gebruikers	€ 11.169,38	€ 3.018,75	€ 7.789,69	€ 5.250,00	€ 27.227,81
Water - gebruikers	€ 1.500,00	€ 104,65	€ 270,04	€ 182,00	€ 2.056,69
Groenonderhoud (terrein)	€ 1.191,40	€ 322,00	€ 830,90	€ 560,00	€ 2.904,30
TOTAAL	€ 28.948,66	€ 7.823,96	€ 14.858,36	€ 9.903,26	€ 61.534,24
per m2 vvo	€ 19,44	€ 19,44	€ 14,31	€ 14,15	

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

Aannames & uitleg van het Business model Investeringsoverzicht
De genoemde financieringsbijdragen zijn verkregen via FC Groningen;
De hoogte van de gemeentelijke lening is gebaseerd op de executiewaarde van het Topsportzorgcomplex, aangenomen is dat deze 70% van de stichtingskosten bedraagt;
Het financieringsverschil is positief bij een tekort en negatief bij een overschot.
Parameters
De stichtingskosten van het Topsportzorgcomplex zijn de totale stichtingskosten
De reservering voor bouwkundig onderhoud is gebaseerd op een gemiddeld geprognosticeerd onderhoud met een rollende horizon van 15 jaar.
De onderhoudskosten zijn inclusief vervangingsinvesteringen voor de eerste 20 jaar en exclusief vanaf het 21e jaar.
De bouwkundige onderhoudskosten zijn berekend door Draaijier & Partners (Kenmerk: 15/PR/dpo/ovl/150078-3103150819, 31-03-2015).
Deze raming is exclusief indexering. In het model is wel met indexering rekening gehouden.
De percentages voor de aansprakelijkheidsverzekering en opstalverzekering zijn gebaseerd op opgaves van Euroborg;
De erfpacht is berekend over het totaal aantal m2 BVO van het Topsportzorgcentrum, vermenigvuldigd met € 250,- verdeeld over 25 jaar;
De rente en looptijd van de gemeentelijke lening zijn gebaseerd op een opgave van de Gemeente Groningen;
De DZB is een percentage gebaseerd op informatie van de Gemeente Groningen en berekend over de stichtingskosten plus grondkosten;
De inflatie is een aanname van Euroborg;
Het jaar van ingebruikname is gebaseerd op de huidige project planning;
De BAR is het percentage van de netto stichtingskosten waarmee de huur is bepaald.
De vormfactor BVO-VVO is de verhouding tussen het Bruto Vloeroppervlak van het Topsportzorgcomplex en de Netto Vloeroppervlak.
Deze is gebaseerd op gangbare kengetallen voor vergelijkbare objecten;
GPR 8 geeft het duurzaamheidslabel aan van het Topsportzorgcentrum. GPR is de Gemeentelijke Praktijk Richtlijn voor duurzaam bouwen;
VpB kan in het model aan of uitgezet worden en is gebaseerd op het feit dat Euroborg als eigenaar tot maximaal 100% van de WOZ waarde kan afschrijven.
Indien aan wordt de VpB berekend op basis van de winst en verliesrekening van het complex Corpus.
Werkelijke omvang van de VpB heffing hangt van een groot aantal factoren af en kan worden verrekend met evt. VpB heffing voor het Euroborg stadion.
Het model biedt de mogelijkheid om rekening te houden met (gedeelte) leegstand van het kantoorgedeelte na een bepaalde periode;
De gezamenlijke inkoop van energie maakt gebruik van gunstige energietarieven,
gebaseerd op de tarieven die aan FC Groningen als grootafnemer voor Stadion Euroborg gerekend worden.
Kosten-baten

15-082-COR-EUR-MO-04

Geheime bijlage ex art 25 - Topsportzorgcentrum

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

2 april 2015

Onder kosten komen Erfpacht, Groot onderhoud, Onderhoud installaties, OZB en verzekeringen voort uit het tabblad 'Parameters';
De posten Vastgoedbeheer, Parkeren, Administratie en Overigen zijn aannames van Euroborg;
Huurinkomsten worden uitgelegd in het tabblad 'Analyse_huur';
Inkomsten uit parkeren zijn niet meegenomen. Parkeren voor de huurders is inbegrepen in de huurprijs.
Meer-jaren-Onderhouds-Planning
In de MIOP zijn de bouwkundige onderhoudskosten voor Euroborg berekend.
De MIOP is bepaald door Draaijer & Partners (Kenmerk: 15/PR/dpdp/ov/150078-3103150819, 31-03-2015);
Indexering: zie uitleg onder 'Parameters'
De gemiddelde onderhoudskosten over 30 jaar zijn alle onderhoudskosten en vervangingskosten voor de eerste 30 jaar.
Het model gaat conform de begroting van het stadion uit van een 15 jarig rollend gemiddelde.
Grootschalige vervangingen na 20 jaar zijn niet opgenomen in de MIOP;
De raming onderhoudskosten per jaar zijn de kosten voor onderhoud en vervanging die in dat jaar ook daadwerkelijke uitgevoerd dienen te worden.
Het model gaat uit van een reservering voor bouwkundig onderhoud bepaald door de gemiddelde daadwerkelijke onderhoudskosten met een horizon van 15 jaar.
De demarcatie van bouwkundig onderhoud voor huurder/verhuurder is gebaseerd op het ROZ-model 2003 (welke nagenoeg overeenkomt met de nieuwe versie uit 2015);
Er wordt aangenomen dat de huurders het bouwkundig onderhoud welke volgens het ROZ-model voor hun rekening valt zelf uitvoeren en betalen.
De kosten voor bouwkundig onderhoud voor de huurders zijn niet meegenomen in het model.
Leningen
De gemeentelijke lening is een annuïtaire lening waarbij de som van rente en aflossing de gehele looptijd gelijk blijft;
Winst-verlies rekening
In de eerste kolom zijn de kosten en inkomsten gebaseerd op prijslijp 2015 aangegeven;
In de volgende kolommen zijn de bedragen per desbetreffend jaar geïndexeerd;
Er is geen afschrijving meegenomen in de winst-verlies rekening. Aannname is dat Euroborg tot maximaal 100% van de WOZ waarde mag afschrijven.
Cash flow statement
Door de optie VpB wel aan te zetten in het model (onder Parameters) zal de cashflow afnemen.
Analyse stichtingskosten
De stichtingskosten zijn berekend door Basalt (Versie: hba versie B concept, 27 maart 2015)
De verdeling van de kostenposten Architectuur, Parkeren en Bijkomende kosten zijn verdeeld over de verschillende huurders

15-082-COR-EUR-MO-04

2 april 2015

Exploitatie model Topsportzorgcentrum

als percentage van hun aanneemsom t.o.v. de totale aanneemsom; De bijkomende kosten bestaan uit: € 171.000 Projectmanagement, € 70.000 Programma van Eisen, € 121.000 Architect (1/m VO+), € 85.000 Contractmanagement, € 40.000 Constructeur (VO+), € 50.000 (Installatie-adviseur, € 40.000 Bouwkostenadvies, € 2.000 EPN berekening, € 20.000 Juridisch adviseur en € 50.000 Diversen. De kostenpost 'Bouwrijp maken' is als indicatie meegegeven door Basalt (31 maart 2015) en eveneens verdeeld over de huurders o.b.v. bovenstaande punt; Aanname van Euroborg is dat uit taakstellende bezuinigingen nog € 100.000 bezuinigd kan worden op bijkomende kosten, rente versie en evt. onvoorziene kosten.
Analyse huur
De aanvangshuur per partij is berekend over de stichtingskosten toe te schrijven per partij; Voor de netto aanvangshuur voor FC Groningen worden de stichtingskosten toe te schrijven op hun gedeelte verminderd met totale eigen bijdrage; Aangenomen is dat de erfpacht wordt doorberekend naar de huurders; Daarvoor is de aanvangshuur vermeerderd met de berekende erfpacht, verdeeld per partij op basis van de afgenomen m2 BVO.
Analyse servicekosten
De servicekosten zijn de kosten die Euroborg maakt en doorberekent aan de huurders; Het onderhoud voor installaties is berekend door Technion adviseurs (Ambities V4.3 score 8 aangepast d.d. 25 maart 2015); Onderhoud installaties is de eerste 20 jaar inclusief vervangingsinvesteringen en vanaf het 21e jaar exclusief. Aangenomen wordt dat alle noodzakelijke vervangingsinvesteringen tot einde huurovereenkomst voor jaar 21 zijn gepleegd. Het percentage onderhoud installaties is 27% voor rekening verhuurder van gedeelte FC Groningen, 32% voor verhuurder van Zorg gedeelte en 34% voor verhuurder van Kantoor gedeelte; Het installatie-gebonden energieverbruik is 100% voor rekening huurder en berekend door Technion adviseurs (Ambities V4.3 score 8 aangepast d.d. 25 maart 2015); Het gebruiks-gebonden energieverbruik is tevens 100% voor rekening huurder en is een aanname van € 7,50 per m2 VVO, als aanname van Technion adviseurs (mail René van Netten d.d. 31 maart 2015). Het energieverbruik is gebaseerd op gezamenlijk inkoop door FC Groningen en met een prijs per kWh (incl. toeslagen) van 8 ct. Het waterverbruik en groenonderhoud zijn gebaseerd op kentallen per m2 VVO, voortkomend uit onderzoek van Jones Lang LaSalle (OSCAR benchmark 2014), afgezien van het waterverbruik voor deel FC Groningen, welke hoger is door waterverbruik kleedkamers als aanname van Euroborg.

15-082-COR-EUR-MO-04

Initiatiefvoorstel steunkousen

Een Initiatiefvoorstel voor het faciliteren van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van (steun)kousen vanuit ons WMO inkoop beleid.

Marjet Woldhuis
Stadspartij Groningen

Initiatiefvoorstel steunkousen

Waarom dienen we dit initiatiefvoorstel in?

Wij zijn een sociale stad en wij willen graag onze inwoners faciliteren indien zij gebruik moeten maken van hulpmiddelen. Groningen is een innovatieve stad en de Stadspartij ziet de decentralisaties als een kans om de zorg dichterbij de mensen te brengen en kijkt altijd hoe de zorg goedkoper en beter kan.

Daarom wil de Stadspartij een pilot gaan starten om het verhuren en lenen van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van kousen toe te voegen aan ons WMO inkoopbeleid naar het voorbeeld van douche en toiletvoorzieningen en dit actief te communiceren richting cliënten en professionals zodat er optimaal gebruik van gemaakt kan worden.

Wat is het probleem?

We kunnen ons goed voorstellen dat niet iedereen helder op het netvlies heeft staan wat het probleem is met het al dan niet verstrekken van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van (steun)kousen. Daarom eerst enkele feiten en cijfers:

Cijfers en feiten

Jaarlijks krijgen ruim dertigduizend mensen trombose en daarom is één van de grootste zorgvragen van Nederland het aan- en uittrekken van steunkousen. Het aan- en uittrekken door de thuiszorg kost in Nederland gemiddeld 20 miljoen per jaar. Door de vergrijzing zal het aantal patiënten met trombose nog groeien. Ouderen worden door allerlei omstandigheden beperkt om zelf deze kousen aan en uit te krijgen. Te denken valt aan artrose, reuma, onvoldoende bukvermogen en krachtverlies. Daarom is er hulp nodig in de vorm van thuiszorg, ook voor mensen die tijdelijk hulp nodig hebben zoals mensen met een nieuwe heup. Het aantal minuten zorg dat hiermee gepaard gaat is ongeveer 20 minuten per dag (10 minuten per keer). **Dit kost gemiddeld al gauw 70 euro per week, per cliënt.**

Verskillende hulpmiddelen

Daarom zijn er in een aantal jaren tijd door de markt allerlei moderne hulpmiddelen ontwikkeld voor het makkelijker maken van het aan- en uittrekken van (steun)kousen waardoor de thuiszorg niet meer nodig zou zijn. Voorbeelden hiervan zijn: de Handyleg, Dressbudy, Steve en Doff 'n Donner. Echter eenvoudig is dit niet want er moet per cliënt heel precies gekeken worden welk hulpmiddel het meest geschikt is en daarnaast kost dit voor zowel de cliënt als de wijkverpleegkundige enige tijdsinvestering. Daarom wordt vaak de ergotherapeut door de wijkverpleegkundige als expert ingezet om te bepalen welk hulpmiddel voor de cliënt geschikt zou zijn.

Eerst betalen dan pas kijken of iets geschikt is

Wij vinden dat het uitproberen van een hulpmiddel laagdrempelig moet zijn. Dit bevordert de zelfredzaamheid en zorgt ervoor dat de zorgkosten laag blijven. Op dit moment is het zo dat een cliënt eerst een hulpmiddel moet aanschaffen voordat hij/zij weet of het wel geschikt voor hem/haar is. Dit werpt een onnodig hoge drempel op. Als er een twijfel is of het hulpmiddel voor hem/haar uitkomst zal bieden zal, mede door de hoge kosten van een hulpmiddel, de cliënt niet gemotiveerd worden om het hulpmiddel aan te schaffen. Gemiddeld kost zo'n

Initiatiefvoorstel steunkousen

hulpmiddel namelijk tussen de 100 en 300 euro. Deze kosten worden alleen vergoed als de thuiszorg door de aanschaffing van het hulpmiddel niet meer nodig is.

Waarom zou de gemeente dit moeten faciliteren?

Als raad en gemeente vinden wij het belangrijk dat mensen zoveel mogelijk zelfredzaam zijn en zo min mogelijk zorg nodig hebben. De gemeente wil zo goed mogelijk aansluiten bij de mogelijkheden van de cliënt, maar wil onnodige zorg voorkomen en innovatie stimuleren.

Thuiszorgmedewerkers willen maar al te graag dat mensen weer zelfredzaam worden en kousendragers willen niet langer meer zorgafhankelijk zijn. De markt is er wel maar het faciliteren, stimuleren en ondersteunen van de markt van hulpmiddelen van het aan- en uittrekken van steunkousen is er nu nog niet.

De consequenties hiervan zijn dat mensen langer hulpbehoevend blijven en daardoor thuiszorg langer aanhouden. Kousendragers worden niet gestimuleerd om een hulpmiddel aan te schaffen. Dit gaat gepaard met onnodige geldverspilling in de zorg.

De reden waarom zorgverzekeraars of leveranciers dit niet zelf oppakken is de artikelen na gebruik onverkoopbaar zijn geworden.

Daarom deze pilot.

De Stadspartij wil een pilot gaan starten om het verhuren en lenen van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van kousen te betrekken in ons WMO beleid naar het voorbeeld van douche en toiletvoorzieningen (zie overzicht hieronder, huidige inkoopbeleid) en dit actief naar buiten te brengen onder de bewoners en professionals zodat er optimaal gebruik van gemaakt wordt. Ook voor mensen die tijdelijk een hulpmiddel nodig hebben omdat zij bijvoorbeeld een operatie hebben ondergaan zou deze pilot een uitkomst bieden. Deze pilot zorgt ervoor dat de zelfredzaamheid gestimuleerd wordt en de zorgkosten omlaag gaan. Groningen zou hiermee de eerste gemeente in Nederland zijn die dit zo toepast.

Initiatiefvoorstel steunkousen

Productcategorie	Beschrijving	
1	Handbewogen rolstoelen voor incidenteel gebruik. Gebruik is voornamelijk buitenshuis, de zithouding is beperkt instelbaar en de rolstoel is opvouwbaar en te verkleinen. Het gebruik is hoofdzakelijk van een korte gebruiksduur.	
2	Handbewogen rolstoelen met kantelfunctie. Gebruik is zowel binnenshuis als buitenshuis en de zithouding is instelbaar. De eindgebruiker wordt voornamelijk geduwd en het gebruik is hoofdzakelijk van permanente gebruiksduur.	
3	Tilliften/patiëntenliften, passief en actief. Hulpmiddel bij het tillen van personen die niet op eigen benen een transfer kunnen maken. Het gebruik is voor binnenshuis. Een passieve tillift heeft een liggende of zittende tilband. Bij een actieve tillift maakt de persoon een transfer in een ondersteund staande houding, hier is enige activiteit van de cliënt gewenst.	
Productcategorie	Simpel	Complex
4	Handbewogen rolstoelen voor actief of algemeen gebruik met een standaardconfiguratie. Gebruik voor binnens- en buitenshuis voor het zelfstandig uitvoeren van dagelijkse activiteiten.	Handbewogen rolstoelen voor actief of algemeen gebruik met een complexe configuratie. Gebruik voor binnens- en buitenshuis voor het zelfstandig uitvoeren van dagelijkse activiteiten.
5	Elektrische rolstoelen voor dagelijkse activiteiten met een eenvoudige configuratie. Gebruik is voor langere periode.	Elektrische rolstoelen voor dagelijkse activiteiten met een complexe configuratie. Gebruik is voor langere periode.
6	Scootmobielen met een beperkte actieradius en een simpele configuratie voor personen met loopproblemen. Gebruik is voor kortere afstanden.	Scootmobielen zwaar geveerd met een grotere actieradius voor mensen met loopproblemen. Gebruik is voor langere afstanden.
7	Driewiel fietsen met een standaard eenvoudige configuratie en aandrijving door middel van eigen activiteit.	Driewiel fietsen met hulpmotor.
8	Douche- en toiletvoorzieningen verrijdbaar.	Douche- en toiletvoorzieningen met kantelfunctie.
Overige		

Acht hoofdproductcategorieën die de behoefte van de cliënten beslaan.

Conclusie

Wij vinden dat de gemeente het verhuren van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van steunkousen moet gaan faciliteren zodat mensen zoveel mogelijk gemotiveerd worden om zelfredzaam te zijn. Dit is nodig omdat cliënten op dit moment eerst een hulpmiddel moeten aanschaffen zonder te weten of het wel geschikt voor hem/haar is. Dit zorgt ervoor dat mensen langer zorgbehoevend zijn dan nodig is wat onnodige geldverspilling is. Wij willen dat de gemeente een pilot gaat starten waarbij het mogelijk gemaakt wordt dat mensen laagdrempelig een hulpmiddel voor het aan- en uittrekken van steunkousen kunnen huren. Mocht het hulpmiddel voor hem/haar geschikt zijn dan kan het hulpmiddel aangeschaft of teruggebracht worden door de cliënt. Want de gemeente wil zo goed mogelijk aansluiten bij de mogelijkheden van de cliënt, maar wil onnodige zorg voorkomen en innovatie stimuleren.

Initiatiefvoorstel steunkousen

Besluitpunten.

De raad van de gemeente Groningen, gezien het initiatiefvoorstel hulpmiddelen steunkousen: van de fractie van de Stadspartij;

Besluit het college van B&W de volgende opdrachten te geven:

1. Start een eenjarige pilot voor het faciliteren van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van (steun)kousen vanuit ons WMO inkoop beleid naar een voorbeeld van een douche/toiletvoorziening.
2. Stel in samenwerking WMO organisaties, Wijkverpleegkundigen, Zorgverzekeraars, Leveranciers, Ergotherapeuten en andere betrokkenen een uitvoeringsprogramma op
3. Reserveer in 2016 uit het innovatiebudget WMO een bedrag van tussen de 30.000- 40.000 euro als bijdrage van de gemeente Groningen aan de pilot huren van hulpmiddelen voor steunkousen.
4. Eind 2016 een evaluatie uit te voeren met de betrokken partners bij het project en aanbevelingen te doen voor eventuele voortzetting van het initiatief, al dan niet met structurele (financiële) steun van de gemeente Groningen.

Initiatiefvoorstel steunkousen

Nadere toelichting:

De wettelijke kaders van de WMO in 2015:

Voorop staat dat de gemeente zelf de inkopen doet van Wmo-hulpmiddelen. In de Wmo 2015 staat dat de gemeente zorg draagt voor de maatschappelijke ondersteuning. De gemeente waarborgt de kwaliteit en continuïteit van voorzieningen die zij aanbiedt aan cliënten. De voorzieningen zijn erop gericht om de cliënt in staat te stellen tot zelfredzaamheid en/of participatie, zodat de cliënt zo lang mogelijk in de eigen omgeving kan blijven wonen. De gemeente treft algemene maatregelen en voorzieningen, en maatwerkvoorzieningen.

Maatwerkvoorzieningen kunnen de hulpmiddelen zijn, maar ook diensten, woningaanpassingen of andere maatregelen. De maatwerkvoorziening is, voor zover daartoe aanleiding bestaat, afgestemd op de omstandigheden en mogelijkheden van de cliënt. De gemeente is vanaf de invoering van de Wmo 2015 ook verantwoordelijk voor de kwaliteit van deze voorzieningen. De gemeente bepaalt wie toegang krijgt tot de maatwerkvoorziening, dus ook wie de maatwerkvoorziening in de vorm van een hulpmiddel mag ontvangen.

De gemeente wil zo goed mogelijk aansluiten bij de mogelijkheden van de cliënt, maar wil onnodige zorg voorkomen en innovatie stimuleren.

Constatering van de VNG:

De gemeente heeft doorgaans geen of beperkt zicht op het daadwerkelijk gebruik van de hulpmiddelen. Gemeenten zijn voorafgaand aan een aanbesteding vaak terughoudend met de markt te praten, vanwege de angst om onrechtmatig te handelen (PIANOo, 2011). Dit is een gemiste kans voor gemeenten, want kennis van de markt die bijvoorbeeld via een marktconsultatie wordt verkregen, zorgt ervoor dat gemeenten de aanbesteding en het contract zodanig kunnen inrichten dat de markt optimaal wordt benut tegen een goede prijs.

1.) <http://www.pianoo.nl/over-pianoo/bijeenkomsten-van-pianoo/congres-2014/pianoo-congres-2011-laait-markt-voor-je-werken>

Bronnen:

<http://www.nationalehulpgids.nl/nieuws/steunkousen-kosten-de-kop/>

Initiatiefvoorstel steunkousen

https://www.vng.nl/files/vng/publicaties/2014/20141006-16-handreiking-inkoop-hulpmiddelen_20141006a.pdf

Bijlage:

Aanbevelingsbrief Buurtzorg.

Geachte leden van de raad,

23-03-2015

Mijn naam is Saskia de Groot en ik werk als wijkverpleegkundige bij Buurtzorg Groningen Zuid. Daarnaast ben ik al enige jaren ergocoach. Ik heb dit enige jaren in het Martiniziekenhuis gedaan en daarna in de thuiszorg. Een ergocoach heeft als taak om (toe-)zicht te houden op de in te zetten hulpmiddelen binnen de (thuis-)zorg. Dit met als doel om te voorkomen dat personeel fysieke klachten krijgt en cliënten de juiste hulpmiddelen krijgen.

Aanbevelen

Namens team het Buurtzorgteam Groningen-Zuid bevelen wij de pilot van harte aan. Iedereen kan begrijpen dat het zinvol is dat mensen zelfredzaam zijn. De mensen houden hun (bewegings) vrijheid en er wordt verder geen geld meer uitgegeven aan personeelskosten. Echter om mensen zelfredzaam te laten worden voor het aan-en uitrekken van kousen is er op dit moment een probleem. Er is namelijk geen logisch begin is in het traject.

Huidige obstakels in het systeem

De cliënt heeft de keus uit minstens 3 verschillende hulpmiddelen. Allemaal goed, maar niet voor iedereen even geschikt. De cliënt moet, eventueel in samenwerking met de wijkverpleegkundige of ergotherapeut, bedenken welke het best voor hem werkbaar zou kunnen zijn. Deze moet eerst door de cliënt zelf aangeschaft worden. Na uitproberen wordt dan duidelijk of het hulpmiddel geschikt of ongeschikt is. Is het hulpmiddel ongeschikt dan zijn de kosten voor de cliënt en gaat het hulpmiddel naar zolder. Is het geschikt dan kan hij het hulpmiddel declareren bij de verzekeraar. Voor de leverancier zitten hier geen financiële risico's aan. Deze liggen voor de volle 100 procent bij de cliënt. Het zou logischer zijn als het hulpmiddel via een uitleensysteem eerst uitgeprobeerd kan worden. Is het hulpmiddel geschikt dan kan het aangevraagd en gedeclareerd worden bij de verzekeraar. Is het hulpmiddel ongeschikt dan kan nog gekeken worden tegen welke obstakels de cliënt is gelopen en of er een ander hulpmiddel is die dat beter kan ondervangen. Best mogelijk dat de cliënt tot die conclusie komt en kan dan vervolgens zelfstandig verder zonder de wijkverpleegkundige. Op deze manier kan er op een zorgvuldige manier een hulpmiddel worden gekozen.

Om bovenstaande mogelijk te maken is het nodig dat er zo min mogelijk obstakels zijn. Deze zijn te vinden bij de cliënt als bij de wijkverpleegkundige:

Initiatiefvoorstel steunkousen

Client: Heeft al te maken met veel kosten tgv zijn chronisch ziekte en/of ouderdom. Zal zorgvuldig de overweging willen maken of het voor hem uit kan. Bij twijfel houdt hij liever de gratis zorg van die aardige wijkverpleegkundige.

Als een cliënt al twijfelt aan de haalbaarheid en betaalbaarheid van het plan is hij hier in moeilijker te stimuleren. Is deze dienst gratis dan zullen ook twijfelgevallen het gaan uitproberen met soms de verrassende uitslag dat het gelukt is!

Wijkverpleegkundige: Zij zal het hulpmiddel pas gaan adviseren als ze er vrij zeker van is dat het een plan is wat een grote kans van slagen zal hebben. Als het hulpmiddel eerst uitgeprobeerd kan worden zal zij een breder cliëntengroep gaan bedienen.

Tijdelijke cliënten hebben ook hier baat bij.

Een andere categorie die gebaat zou zijn bij een uitleen is de cliënt die als patiënt wordt ontslagen uit het ziekenhuis met de restrictie niet te mogen bukken gedurende 6 weken. Dit zijn bv cliënten met een nieuwe heup of een grote buik operatie. Dit zijn vaak mensen die nog heel actief zijn en verder fysiek en cognitief gezond zijn. Deze mensen zouden m.b.v een korte instructie vooraf van de operatie nadien geen wijkverpleging meer nodig zijn.

Hieronder een aantal ervaringen uit de wijk:

Een alleenstaande cliënt die 7 jaar in zorg is geweest bij een andere thuiszorgorganisatie. Deze meneer stapte over naar de Buurtzorg. Na de fase van elkaar leren kennen, probleeminventarisering en vertrouwen opbouwen hebben wij deze meneer de Steve geadviseerd. Na 2 maanden van begeleiding is het ons gelukt om dhr te leren omgaan met de Steve en is hij nu al enige maanden thuiszorgvrij. Deze meneer had eerder uit zorg kunnen gaan als wij sneller de Steve hadden kunnen inzetten.

Een echtpaar woont nog zelfstandig thuis samen en mevrouw komt in zorg ivm oedemateuse benen + een huidprobleem. Benen werden gezwachteld en de huid behandeld met een hormonen crème. Na enige tijd waren de benen afgeslankt en de huid hersteld. Er werden kousen aangemeten. Mevrouw kan zelf niet de kousen aan krijgen, omdat ze heupproblemen heeft waardoor ze niet kan bukken. Wij hebben dhr geleerd hoe hij mbv de Doff en Donner zijn vrouw de steunkousen aan kon doen. Echtpaar ging daarna uit zorg. Voordat de Doff en Donner beschikbaar was om te lenen via via heeft zeker 3 a 4 vier maanden geduurd.

Een alleenstaande dame komt bij ons in zorg in verband met het niet zelfstandig kunnen aankrijgen van haar steunkousen. De Ergotherapeut werd door ons ingeschakeld om te kijken welke hulpmiddel geschikt zou zijn. Mevrouw heeft verschillende hulpmiddelen uitgeprobeerd. Helaas is het niet gelukt. Omdat we de ergotherapeut hadden ingeschakeld kon via deze weg verschillende hulpmiddelen worden uitgeprobeerd. Mevrouw zelf werd op deze manier niet op kosten gejaagd. Wel is de ergotherapeut naast de wijkverpleegkundige een aantal keren langs geweest. De kosten van de ergotherapeut zullen net zo veel geweest zijn als de aanschaf van een hulpmiddel. Dit levert dus onnodig veel dubbele zorgkosten op.

Taken wijkverpleegkundige

De wijkverpleegkundige heeft als taak om hulpmiddelen te adviseren en te instrueren aan haar

Initiatiefvoorstel steunkousen

cliënten. Door deze pilot zal zij hier veel meer ervaring in krijgen. Hierdoor zal ze eerder zien dat iemand bij een hulpmiddel gebaat kan zijn en weet ze ook uit ervaring welk hulpmiddel het beste zal passen bij deze client. Zij komt al dagelijks over de vloer en kan met een klein beetje extra tijd de client motiveren om met het hulpmiddel aan de slag te gaan.

Duurzaam

Daarnaast vinden wij dat het onze maatschappelijke verantwoordelijkheid is om duurzaam met onze spullen om te gaan. Als een ieder die voor een kortere of langere tijd alles zelf moet aanschaffen jagen we ons meer op kosten dan nodig. Tevens is het verspilling van materiaal en energie. Vaak zien wij dit ook al met bijvoorbeeld rollators.

Conclusie

De ervaring op dit moment is dat er op dit moment in de thuiszorg er nog te weinig kennis en aandacht hiervoor is. Zodra hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken in de uitleencircuit terecht komen is onze verwachting dat dit zal gaan veranderen.

Met vriendelijke groeten,

Namens het Buurtzorgteam Groningen-Zuid
Saskia de Groot

Initiatiefvoorstel Stadspartij over
Onderwerp hulpmiddelen voor aan- en uittrekken (steun)kousen

Steller F.E. Moene

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 62 73   Bijlage(n) 1   Ons kenmerk 4982764
Datum 13-05-2015   Uw brief van 30-3-2015   Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 30 maart jl. ontvingen wij het initiatiefvoorstel van de Stadspartij over het faciliteren van aan- en uittrekhulpmiddelen bij (steun)kousen vanuit het Wmo-inkoopbeleid. De Stadspartij stelt voor een eenjarige pilot te starten waarbij het verhuren of uitlenen van deze hulpmiddelen wordt toegevoegd aan de producten die de gemeente inkoopt op Wmo-gebied. Het huren of lenen van dergelijke hulpmiddelen zou dan dus bij wijze van proef door de gemeente worden vergoed. De indieners stellen voor samen met partnerinstellingen een uitvoeringsprogramma op te stellen en de pilot na een jaar te evalueren. Voor de financiering zou een bijdrage vanuit het innovatiebudget Wmo kunnen worden ingezet.

Na een toelichting op het initiatiefvoorstel geven wij hieronder onze reactie oftewel preadvies.

Toelichting op initiatiefvoorstel

Veel mensen dragen steunkousen en door de vergrijzing zal dit aantal alleen maar toenemen. Een deel van hen is in staat de kousen zelf aan- en uit te trekken, zo nodig met een hulpmiddel. Bij degenen die dit niet kunnen, komt doorgaans twee keer dag een thuiszorgmedewerker langs gedurende circa tien minuten. Op landelijke schaal gezien is dit een grote kostenpost. De Stadspartij stelt: wanneer meer mensen hun steunkousen, met een hulpmiddel, zelf aan- en uittrekken, dan draagt dat bij aan hun zelfredzaamheid en gaan de zorgkosten omlaag. Ook wordt de innovatie in de zorg hiermee gestimuleerd.

Collegedebat - Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en ...

2. Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en uittrekken (steun)kousen

Er zijn allerlei hulpmiddelen op de markt die het aan- en uittrekken van steunkousen gemakkelijker maken. Welk hulpmiddel het meest geschikt is, is afhankelijk van de persoonlijke situatie. Hiervoor wordt meestal een wijkverpleegkundige ingeschakeld en zo nodig ook een ergotherapeut, wat de nodige kosten meebrengt. De Stadspartij vindt dat het uitproberen van een hulpmiddel laagdrempelig moet zijn. Om te voorkomen dat cliënten eerst diverse hulpmiddelen moeten aanschaffen voordat zij de juiste hebben gevonden, doet zij het voorstel om bij wijze van proef het verhuren of lenen van deze hulpmiddelen toe te voegen aan het Wmo-inkoopbeleid. Daarmee zouden de kosten van de verstrekking gedurende de pilot voor rekening van de gemeente komen. Dit zorgt er dan voor dat mensen op een laagdrempelige manier diverse soorten hulpmiddelen kunnen uitproberen. Daardoor zullen zij, zo is de verwachting, eerder geneigd zijn een geschikt hulpmiddel aan te schaffen en daarmee hun steunkousen zelfstandig aan- en uit te trekken.

Preadvies

De doelen die de Stadspartij met het initiatiefvoorstel beoogt, onderschrijven wij: het bevorderen van de zelfredzaamheid, aansluiten bij de mogelijkheden van de cliënt, onnodige zorg en geldverspilling in de zorg voorkomen en innovatie stimuleren. Dit sluit ook aan bij de uitgangspunten in het *Beleidsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015*, dat uw raad in oktober 2014 heeft vastgesteld. Daarnaast delen wij de stelling in het initiatiefvoorstel dat de meeste mensen die steunkousen dragen, niet zorgafhankelijk willen zijn en ook dat thuiszorgmedewerkers graag willen dat mensen zelfredzaam worden.

Voor de beantwoording van het initiatiefvoorstel is contact gelegd met Buurtzorg, Menzis en een thuiszorgwinkel.

Regelgeving

Hulp bij het aan- en uittrekken van steunkousen vormt een onderdeel van persoonlijke verzorging. Deze hulp kan op basis van twee wetten worden verstrekt:

- Per 1 januari 2015 valt bijna alle persoonlijke verzorging (95%) onder de aanspraak wijkverpleging van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Deze zorg maakt onderdeel uit van het basispakket van verzekerden.
- Een klein deel van persoonlijke verzorging (5%) valt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) en is daarmee de verantwoordelijkheid van gemeenten. Het gaat om het deel dat samenvalt of overlap heeft met persoonlijke begeleiding voor mensen met een beperking. Dit betekent dat 5% van het totale budget voor persoonlijke verzorging onder de Wmo 2015 is gebracht en is toegevoegd aan het Gemeentefonds. Dit budget is echter niet bedoeld voor hulpmiddelen.

Collegedebat - Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en ...

3 Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en uittrekken (steun)kousen

Zowel de steunkousen als de aan- en uittrek hulpmiddelen vallen onder de verplichte eigen risico van de zorgverzekering. Indien een cliënt deze jaarlijkse bijdrage nog niet (volledig) heeft betaald, komen de kosten van de kousen en het hulpmiddel dus (deels) wel voor eigen rekening.

De praktijk

De begeleiding om tot een goede keuze van een aan- en uittrek hulpmiddel te komen kan liggen bij een wijkverpleegkundige, ergotherapeut of bij een leverancier van steunkousen. Goede begeleiding is noodzakelijk vanwege het risico dat de kousen anders niet goed worden aangetrokken en dan niet goed functioneren.

De aanschaf van zo'n hulpmiddel valt onder de basisverzekering. De zorgverzekeraar kan aan de vergoeding voorwaarden stellen, bijvoorbeeld dat de verzekerde in staat is het hulpmiddel zelfstandig te gebruiken en dat hulp van een thuiszorgmedewerker daardoor niet nodig is.

Hergebruik en hygiëne

Uit oogpunt van hygiëne worden de aan- en uittrek hulpmiddelen voor steunkousen na gebruik niet aan andere mensen verstrekt. Om dezelfde reden worden deze artikelen door thuiszorgwinkels ook niet verhuurd of uitgeleend. Overigens heeft een groot deel van de cliënten de hulpmiddelen blijvend nodig omdat zij structureel steunkousen moeten dragen. De kosten van verantwoorde reiniging en ontsmetting van een aantrek hulpmiddel wegen niet op tegen de kosten van het herverstrekken van het hulpmiddel. De prijzen van deze hulpmiddelen variëren, behoudens uitzonderingen, van 25 tot circa 150 euro.

Conclusie

De huidige regelgeving voorziet erin dat iedereen die steunkousen nodig heeft, deze kan krijgen. Indien noodzakelijk wordt ook een passend aan- en uittrek hulpmiddel geleverd. De cliënt kan ondersteund worden om het hulpmiddel op de juiste wijze te gebruiken.

In de praktijk blijken de mogelijkheden om hulpmiddelen uit te proberen en gebruik te maken van de vergoedingsregeling nog niet overal optimaal te worden benut. Nader overleg tussen zorgaanbieders, leveranciers en zorgverzekeraars kan daarin verbetering brengen.

Wij onderschrijven weliswaar de doelen zoals in het initiatiefvoorstel genoemd, maar adviseren de voorgestelde pilot niet uit te voeren omdat het gezien de verantwoordelijkheidsverdeling op de weg van de zorgaanbieders, zorgverzekeraars en leveranciers ligt om het gebruik van aan- en uittrek hulpmiddelen voor steunkousen te verbeteren.

Collegebrief - Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en ...

4 Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en uittrekken (steun)kousen

Uiteraard zijn wij graag bereid met u verder van gedachten te wisselen over het initiatiefvoorstel van de Stadspartij en ons preadvies.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

BIJLAGE

GEMEENTE GRONINGEN	
Pag no: 4950519	Routing
Ingek. 30 MAART 2015	
Dossiernr. BYROL	
Archief	

PREADVIES GEVRAAGD

Uitgezet bij OS
Uiterste datum: 12 mei 2015

Een Initiatiefvoorstel voor het faciliteren van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van (steun)kousen vanuit ons WMO inkoop beleid.

Marjet Woldhuis
Stadspartij Groningen

Waarom dienen we dit initiatiefvoorstel in?

Wij zijn een sociale stad en wij willen graag onze inwoners faciliteren indien zij gebruik moeten maken van hulpmiddelen. Groningen is een innovatieve stad en de Stadspartij ziet de decentralisaties als een kans om de zorg dichterbij de mensen te brengen en kijkt altijd hoe de zorg goedkoper en beter kan.

Daarom wil de Stadspartij een pilot gaan starten om het verhuren en lenen van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van kousen toe te voegen aan ons WMO inkoopbeleid naar het voorbeeld van douche en toiletvoorzieningen en dit actief te communiceren richting cliënten en professionals zodat er optimaal gebruik van gemaakt kan worden.

Wat is het probleem?

We kunnen ons goed voorstellen dat niet iedereen helder op het netvlies heeft staan wat het probleem is met het al dan niet verstrekken van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van (steun)kousen. Daarom eerst enkele feiten en cijfers:

Cijfers en feiten

Jaarlijks krijgen ruim dertigduizend mensen trombose en daarom is één van de grootste zorgvragen van Nederland het aan- en uittrekken van steunkousen. Het aan- en uittrekken door de thuiszorg kost in Nederland gemiddeld 20 miljoen per jaar. Door de vergrijzing zal het aantal patiënten met trombose nog groeien. Ouderen worden door allerlei omstandigheden beperkt om zelf deze kousen aan en uit te krijgen. Te denken valt aan artrose, reuma, onvoldoende bukvermogen en krachtverlies. Daarom is er hulp nodig in de vorm van thuiszorg, ook voor mensen die tijdelijk hulp nodig hebben zoals mensen met een nieuwe heup. Het aantal minuten zorg dat hiermee gepaard gaat is ongeveer 20 minuten per dag (10 minuten per keer). Dit kost gemiddeld al gauw 70 euro per week, per cliënt.

Verschillende hulpmiddelen

Daarom zijn er in een aantal jaren tijd door de markt allerlei moderne hulpmiddelen ontwikkeld voor het makkelijker maken van het aan- en uittrekken van (steun)kousen waardoor de thuiszorg niet meer nodig zou zijn. Voorbeelden hiervan zijn: de Handyleg, Dressbudy, Steve en Doff 'n Donner. Echter eenvoudig is dit niet want er moet per cliënt heel precies gekeken worden welk hulpmiddel het meest geschikt is en daarnaast kost dit voor zowel de cliënt als de wijkverpleegkundige enige tijdsinvestering. Daarom wordt vaak de ergotherapeut door de wijkverpleegkundige als expert ingezet om te bepalen welk hulpmiddel voor de cliënt geschikt zou zijn.

Eerst betalen dan pas kijken of iets geschikt is

Wij vinden dat het uitproberen van een hulpmiddel laagdrempelig moet zijn. Dit bevordert de zelfredzaamheid en zorgt ervoor dat de zorgkosten laag blijven. Op dit moment is het zo dat een cliënt eerst een hulpmiddel moet aanschaffen voordat hij/zij weet of het wel geschikt voor hem/haar is. Dit werpt een onnodig hoge drempel op. Als er een twijfel is of het hulpmiddel voor hem/haar uitkomst zal bieden zal, mede door de hoge kosten van een hulpmiddel, de cliënt niet gemotiveerd worden om het hulpmiddel aan te schaffen. Gemiddeld kost zo'n

Collegebrief - Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en ...

hulpmiddel namelijk tussen de 100 en 300 euro. Deze kosten worden alleen vergoed als de thuiszorg door de aanschaffing van het hulpmiddel niet meer nodig is.

Waarom zou de gemeente dit moeten faciliteren?

Als raad en gemeente vinden wij het belangrijk dat mensen zoveel mogelijk zelfredzaam zijn en zo min mogelijk zorg nodig hebben. De gemeente wil zo goed mogelijk aansluiten bij de mogelijkheden van de cliënt, maar wil onnodige zorg voorkomen en innovatie stimuleren.

Thuiszorgmedewerkers willen maar al te graag dat mensen weer zelfredzaam worden en kousendragers willen niet langer meer zorgafhankelijk zijn. De markt is er wel maar het faciliteren, stimuleren en ondersteunen van de markt van hulpmiddelen van het aan- en uittrekken van steunkousen is er nu nog niet.

De consequenties hiervan zijn dat mensen langer hulpbehoevend blijven en daardoor thuiszorg langer aanhouden. Kousendragers worden niet gestimuleerd om een hulpmiddel aan te schaffen. Dit gaat gepaard met onnodige geldverspilling in de zorg.

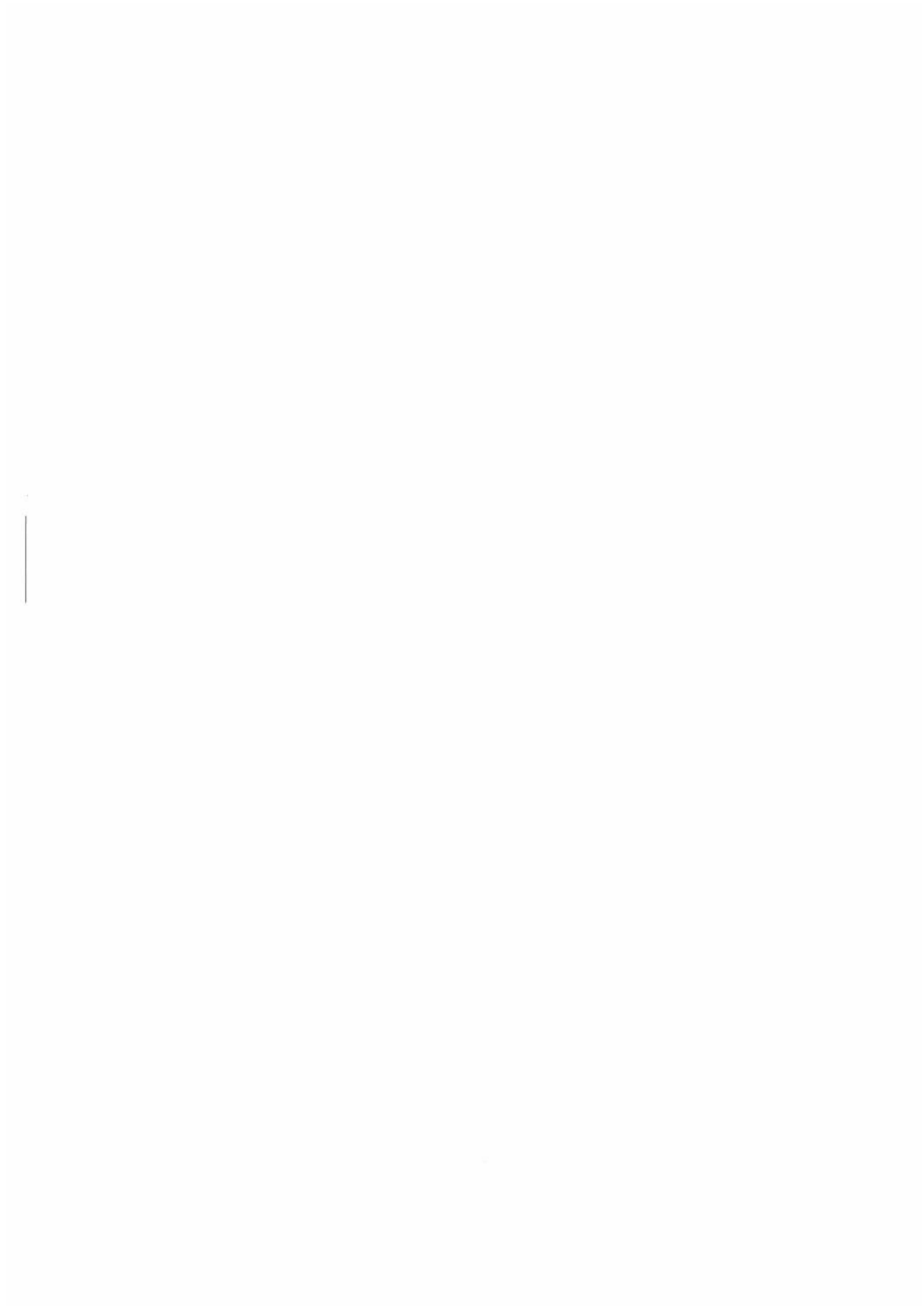
De reden waarom zorgverzekeraars of leveranciers dit niet zelf oppakken is de artikelen na gebruik onverkoopt zijn geworden.

Daarom deze pilot.

De Stadspartij wil een pilot gaan starten om het verhuren en lenen van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van kousen te betrekken in ons WMO beleid naar het voorbeeld van douche en toiletvoorzieningen (zie overzicht hieronder, huidige inkoopbeleid) en dit actief naar buiten te brengen onder de bewoners en professionals zodat er optimaal gebruik van gemaakt wordt. Ook voor mensen die tijdelijk een hulpmiddel nodig hebben omdat zij bijvoorbeeld een operatie hebben ondergaan zou deze pilot een uitkomst bieden. Deze pilot zorgt ervoor dat de zelfredzaamheid gestimuleerd wordt en de zorgkosten omlaag gaan. Groningen zou hiermee de eerste gemeente in Nederland zijn die dit zo toepast.

Collegebrief - Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en ...

Collegebrief - Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en ...

Productcategorie	Beschrijving	
1	Handbewogen rolstoelen voor incidenteel gebruik. Gebruik is voornamelijk buitenshuis, de zithouding is beperkt instelbaar en de rolstoel is opvouwbaar en te verkleinen. Het gebruik is hoofdzakelijk van een korte gebruiksduur.	
2	Handbewogen rolstoelen met kantelfunctie. Gebruik is zowel binnenshuis als buitenshuis en de zithouding is instelbaar. De eindgebruiker wordt voornamelijk geduwd en het gebruik is hoofdzakelijk van permanente gebruiksduur.	
3	Tilliften/patiëntenliften, passief en actief. Hulpmiddel bij het tillen van personen die niet op eigen benen een transfer kunnen maken. Het gebruik is voor binnenshuis. Een passieve tillift heeft een liggende of zittende tilband. Bij een actieve tillift maakt de persoon een transfer in een ondersteund staande houding, hier is enige activiteit van de cliënt gewenst.	
Productcategorie	Simpel	Complex
4	Handbewogen rolstoelen voor actief of algemeen gebruik met een standaardconfiguratie. Gebruik voor binnens- en buitenshuis voor het zelfstandig uitvoeren van dagelijkse activiteiten.	Handbewogen rolstoelen voor actief of algemeen gebruik met een complexe configuratie. Gebruik voor binnens- en buitenshuis voor het zelfstandig uitvoeren van dagelijkse activiteiten.
5	Elektrische rolstoelen voor dagelijkse activiteiten met een eenvoudige configuratie. Gebruik is voor langere periode.	Elektrische rolstoelen voor dagelijkse activiteiten met een complexe configuratie. Gebruik is voor langere periode.
6	Scootmobielen met een beperkte actieradius en een simpele configuratie voor personen met loopproblemen. Gebruik is voor kortere afstanden.	Scootmobielen zwaar geveerd met een grotere actieradius voor mensen met loopproblemen. Gebruik is voor langere afstanden.
7	Driewiel fietsen met een standaard eenvoudige configuratie en aandrijving door middel van eigen activiteit.	Driewiel fietsen met hulpmotor.
8	Douche- en toiletvoorzieningen verrijdbaar.	Douche- en toiletvoorzieningen met kantelfunctie.
Overige		

Acht hoofdproductcategorieën die de behoefte van de cliënten beslaan.

Conclusie

Wij vinden dat de gemeente het verhuren van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van steunkousen moet gaan faciliteren zodat mensen zoveel mogelijk gemotiveerd worden om zelfredzaam te zijn. Dit is nodig omdat cliënten op dit moment eerst een hulpmiddel moeten aanschaffen zonder te weten of het wel geschikt voor hem/haar is. Dit zorgt ervoor dat mensen langer zorgbehoevend zijn dan nodig is wat onnodige geldverspilling is. Wij willen dat de gemeente een pilot gaat starten waarbij het mogelijk gemaakt wordt dat mensen laagdrempelig een hulpmiddel voor het aan- en uittrekken van steunkousen kunnen huren. Mocht het hulpmiddel voor hem/haar geschikt zijn dan kan het hulpmiddel aangeschaft of teruggebracht worden door de cliënt. Want de gemeente wil zo goed mogelijk aansluiten bij de mogelijkheden van de cliënt, maar wil onnodige zorg voorkomen en innovatie stimuleren.

Collegebrief - Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en ...

Besluitpunten.

De raad van de gemeente Groningen, gezien het initiatiefvoorstel hulpmiddelen steunkousen: van de fractie van de Stadspartij;

Besluit het college van B&W de volgende opdrachten te geven:

1. Start een eenjarige pilot voor het faciliteren van hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken van (steun)kousen vanuit ons WMO inkoop beleid naar een voorbeeld van een douche/toiletvoorziening.
2. Stel in samenwerking WMO organisaties, Wijkverpleegkundigen, Zorgverzekeraars, Leveranciers, Ergotherapeuten en andere betrokkenen een uitvoeringsprogramma op
3. Reserveer in 2016 uit het innovatiebudget WMO een bedrag van tussen de 30.000- 40.000 euro als bijdrage van de gemeente Groningen aan de pilot huren van hulpmiddelen voor steunkousen.
4. Eind 2016 een evaluatie uit te voeren met de betrokken partners bij het project en aanbevelingen te doen voor eventuele voortzetting van het initiatief, al dan niet met structurele (financiële) steun van de gemeente Groningen.

Nadere toelichting:

De wettelijke kaders van de WMO in 2015:

Voorop staat dat de gemeente zelf de inkoop doet van Wmo-hulpmiddelen. In de Wmo 2015 staat dat de gemeente zorg draagt voor de maatschappelijke ondersteuning. De gemeente waarborgt de kwaliteit en continuïteit van voorzieningen die zij aanbiedt aan cliënten. De voorzieningen zijn erop gericht om de cliënt in staat te stellen tot zelfredzaamheid en/of participatie, zodat de cliënt zo lang mogelijk in de eigen omgeving kan blijven wonen. De gemeente treft algemene maatregelen en voorzieningen, en maatwerkvoorzieningen.

Maatwerkvoorzieningen kunnen de hulpmiddelen zijn, maar ook diensten, woningaanpassingen of andere maatregelen. De maatwerkvoorziening is, voor zover daartoe aanleiding bestaat, afgestemd op de omstandigheden en mogelijkheden van de cliënt. De gemeente is vanaf de invoering van de Wmo 2015 ook verantwoordelijk voor de kwaliteit van deze voorzieningen. De gemeente bepaalt wie toegang krijgt tot de maatwerkvoorziening, dus ook wie de maatwerkvoorziening in de vorm van een hulpmiddel mag ontvangen.

De gemeente wil zo goed mogelijk aansluiten bij de mogelijkheden van de cliënt, maar wil onnodige zorg voorkomen en innovatie stimuleren.

Constatering van de VNG:

De gemeente heeft doorgaans geen of beperkt zicht op het daadwerkelijk gebruik van de hulpmiddelen. Gemeenten zijn voorafgaand aan een aanbesteding vaak terughoudend met de markt te praten, vanwege de angst om onrechtmatig te handelen (PIANOO, 2011). Dit is een gemiste kans voor gemeenten, want kennis van de markt die bijvoorbeeld via een marktconsultatie wordt verkregen, zorgt ervoor dat gemeenten de aanbesteding en het contract zodanig kunnen inrichten dat de markt optimaal wordt benut tegen een goede prijs.

1.) <http://www.pianoo.nl/over-pianoo/bijeenkomsten-van-pianoo/congres-2014/pianoo-congres-2011-laait-markt-voor-je-werken>

Bronnen:

<http://www.nationalehulpgids.nl/nieuws/steunkousen-kosten-de-kop/>

https://www.vng.nl/files/vng/publicaties/2014/20141006-16-handreiking-inkoop-hulpmiddelen_20141006a.pdf

Bijlage:

Aanbevelingsbrief Buurtzorg.

Geachte leden van de raad,

23-03-2015

Mijn naam is Saskia de Groot en ik werk als wijkverpleegkundige bij Buurtzorg Groningen Zuid. Daarnaast ben ik al enige jaren ergocoach. Ik heb dit enige jaren in het Martiniziekenhuis gedaan en daarna in de thuiszorg. Een ergocoach heeft als taak om (toe-)zicht te houden op de in te zetten hulpmiddelen binnen de (thuis-)zorg. Dit met als doel om te voorkomen dat personeel fysieke klachten krijgt en cliënten de juiste hulpmiddelen krijgen.

Aanbevelen

Namens team het Buurtzorgteam Groningen-Zuid bevelen wij de pilot van harte aan. Iedereen kan begrijpen dat het zinvol is dat mensen zelfredzaam zijn. De mensen houden hun (bewegings) vrijheid en er wordt verder geen geld meer uitgegeven aan personeelskosten. Echter om mensen zelfredzaam te laten worden voor het aan-en uitrekken van kousen is er op dit moment een probleem. Er is namelijk geen logisch begin is in het traject.

Huidige obstakels in het systeem

De cliënt heeft de keus uit minstens 3 verschillende hulpmiddelen. Allemaal goed, maar niet voor iedereen even geschikt. De cliënt moet, eventueel in samenwerking met de wijkverpleegkundige of ergotherapeut, bedenken welke het best voor hem werkbaar zou kunnen zijn. Deze moet eerst door de cliënt zelf aangeschaft worden. Na uitproberen wordt dan duidelijk of het hulpmiddel geschikt of ongeschikt is. Is het hulpmiddel ongeschikt dan zijn de kosten voor de cliënt en gaat het hulpmiddel naar zolder. Is het geschikt dan kan hij het hulpmiddel declareren bij de verzekeraar. Voor de leverancier zitten hier geen financiële risico's aan. Deze liggen voor de volle 100 procent bij de cliënt. Het zou logischer zijn als het hulpmiddel via een uitleensysteem eerst uitgeprobeerd kan worden. Is het hulpmiddel geschikt dan kan het aangevraagd en gedeclareerd worden bij de verzekeraar. Is het hulpmiddel ongeschikt dan kan nog gekeken worden tegen welke obstakels de cliënt is gelopen en of er een ander hulpmiddel is die dat beter kan ondervangen. Best mogelijk dat de cliënt tot die conclusie komt en kan dan vervolgens zelfstandig verder zonder de wijkverpleegkundige. Op deze manier kan er op een zorgvuldige manier een hulpmiddel worden gekozen.

Om bovenstaande mogelijk te maken is het nodig dat er zo min mogelijk obstakels zijn. Deze zijn te vinden bij de cliënt als bij de wijkverpleegkundige:

Client: Heeft al te maken met veel kosten tgv zijn chronisch ziekte en/of ouderdom. Zal zorgvuldig de overweging willen maken of het voor hem uit kan. Bij twijfel houdt hij liever de gratis zorg van die aardige wijkverpleegkundige.

Als een cliënt al twijfelt aan de haalbaarheid en betaalbaarheid van het plan is hij hier in moeilijker te stimuleren. Is deze dienst gratis dan zullen ook twijfelgevallen het gaan uitproberen met soms de verrassende uitslag dat het gelukt is!

Wijkverpleegkundige: Zij zal het hulpmiddel pas gaan adviseren als ze er vrij zeker van is dat het een plan is wat een grote kans van slagen zal hebben. Als het hulpmiddel eerst uitgeprobeerd kan worden zal zij een breder cliëntengroep gaan bedienen.

Tijdelijke cliënten hebben ook hier baat bij.

Een andere categorie die gebaat zou zijn bij een uitleen is de cliënt die als patiënt wordt ontslagen uit het ziekenhuis met de restrictie niet te mogen bukken gedurende 6 weken. Dit zijn bv cliënten met een nieuwe heup of een grote buik operatie. Dit zijn vaak mensen die nog heel actief zijn en verder fysiek en cognitief gezond zijn. Deze mensen zouden m.b.v een korte instructie vooraf van de operatie nadien geen wijkverpleging meer nodig zijn.

Hieronder een aantal ervaringen uit de wijk:

Een alleenstaande cliënt die 7 jaar in zorg is geweest bij een andere thuiszorgorganisatie. Deze meneer stapte over naar de Buurtzorg. Na de fase van elkaar leren kennen, probleeminventarisering en vertrouwen opbouwen hebben wij deze meneer de Steve geadviseerd. Na 2 maanden van begeleiding is het ons gelukt om dhr te leren omgaan met de Steve en is hij nu al enige maanden thuiszorgvrij. Deze meneer had eerder uit zorg kunnen gaan als wij sneller de Steve hadden kunnen inzetten.

Een echtpaar woont nog zelfstandig thuis samen en mevrouw komt in zorg ivm oedemateuse benen + een huidprobleem. Benen werden gezwachteld en de huid behandeld met een hormonencrème. Na enige tijd waren de benen afgeslankt en de huid hersteld. Er werden kousen aangemeten. Mevrouw kan zelf niet de kousen aan krijgen, omdat ze heupproblemen heeft waardoor ze niet kan bukken. Wij hebben dhr geleerd hoe hij mbv de Doff en Donner zijn vrouw de steunkousen aan kon doen. Echtpaar ging daarna uit zorg. Voordat de Doff en Donner beschikbaar was om te lenen via via heeft zeker 3 a 4 vier maanden geduurd.

Een alleenstaande dame komt bij ons in zorg in verband met het niet zelfstandig kunnen aankrijgen van haar steunkousen. De Ergotherapeut werd door ons ingeschakeld om te kijken welke hulpmiddel geschikt zou zijn. Mevrouw heeft verschillende hulpmiddelen uitgeprobeerd. Helaas is het niet gelukt. Omdat we de ergotherapeut hadden ingeschakeld kon via deze weg verschillende hulpmiddelen worden uitgeprobeerd. Mevrouw zelf werd op deze manier niet op kosten gejaagd. Wel is de ergotherapeut naast de wijkverpleegkundige een aantal keren langs geweest. De kosten van de ergotherapeut zullen net zo veel geweest zijn als de aanschaf van een hulpmiddel. Dit levert dus onnodig veel dubbele zorgkosten op.

Taken wijkverpleegkundige

De wijkverpleegkundige heeft als taak om hulpmiddelen te adviseren en te instrueren aan haar

Collegebrief - Initiatiefvoorstel Stadspartij over hulpmiddelen voor aan- en ...

cliënten. Door deze pilot zal zij hier veel meer ervaring in krijgen. Hierdoor zal ze eerder zien dat iemand bij een hulpmiddel gebaat kan zijn en weet ze ook uit ervaring welk hulpmiddel het beste zal passen bij deze client. Zij komt al dagelijks over de vloer en kan met een klein beetje extra tijd de client motiveren om met het hulpmiddel aan de slag te gaan.

Duurzaam

Daarnaast vinden wij dat het onze maatschappelijke verantwoordelijkheid is om duurzaam met onze spullen om te gaan. Als een ieder die voor een kortere of langere tijd alles zelf moet aanschaffen jagen we ons meer op kosten dan nodig. Tevens is het verspilling van materiaal en energie. Vaak zien wij dit ook al met bijvoorbeeld rollators.

Conclusie

De ervaring op dit moment is dat er op dit moment in de thuiszorg er nog te weinig kennis en aandacht hiervoor is. Zodra hulpmiddelen voor het aan- en uittrekken in de uitleencircuit terecht komen is onze verwachting dat dit zal gaan veranderen.

Met vriendelijke groeten,

Namens het Buurtzorgteam Groningen-Zuid
Saskia de Groot

Raadsvoorstel - Budget inkoop sociaal domein ontwikkeling 2016-2017

Raadsvoorstel

Onderwerp **Budget inkoop sociaal domein 2016-2017**
Registratienr. 5029254 Steller/telnr. F. Moene / 6273 Bijlagen 1

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk
Portefeuillehouder	Schoor Raadscommissie Onderwijs & Welzijn

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. kennis te nemen van de eerste resultaten van de veldanalyse ten behoeve van de inkoop sociaal domein 2016 en 2017;
- II. een voorlopig financieel kader voor de inkoop sociaal domein 2016 vast te stellen, waaronder een relatieve budgetverdeling over de diverse vormen van zorg en ondersteuning.

N.B. waar geschreven staat 'inkoop' wordt bedoeld: inkoop en/of subsidie.

Samenvatting

Het inkooptraject voor zorg en ondersteuning in 2016 en 2017 is erop gericht dat binnen het financieel kader in oktober/november 2015 alle contracten met zorgaanbieders zijn gesloten dan wel, in het geval van subsidies, dat de beschikkingen zijn afgegeven. Het gaat zowel om de zorg die de stad zelf inkoop als de zorg die we samen met de andere gemeenten in de regio inkopen. Transformatie in de zorg, waarbij de keuzevrijheid en regie van de cliënt centraal staan, is leidend bij het inkooptraject. De doorontwikkeling van de WIJ-teams speelt hierin een centrale rol. Een ander belangrijk element is de gewenste en noodzakelijke ruimte voor innovatie in de zorg. In dat verband nodigen wij aanbieders uit om met nieuwe arrangementen in te schrijven in het inkoopproces. Ook zetten wij middelen opzij voor experimenten. Om het inkooptraject tijdig te kunnen afronden wordt de raad voorgesteld, vooruitlopend op formele besluitvorming over de Begroting 2016, een voorlopig financieel kader voor de inkoop van deze zorg en ondersteuning vast te stellen, waaronder de voorgestelde verdeling over de verschillende zorgfuncties. Daarbij wordt een voorbehoud gemaakt omdat relevante informatie zoals de Meicirculaire en het verdeelmodel van het rijk op dit moment nog ontbreekt. Onderdeel van het inkooptraject is een veldanalyse, waarbij onder meer met bestaande en nieuwe aanbieders is gesproken over verschillende aspecten van de te leveren zorg en de wijze van inkopen. De uitkomsten hiervan worden meegenomen bij het opstellen van de inkoopdocumenten, die als basis dienen voor de inkoop respectievelijk subsidieverstrekking.

B&W-besluit d.d.: 26 mei 2015

Raadsvoorstel - Budget inkoop sociaal domein ontwikkeling 2016-2017

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Aanleiding

Naar aanleiding van de decentralisatie van zorgtaken per 1 januari 2015 hebben wij voor het jaar 2015 – veelal samen met gemeenten in de regio – contractuele afspraken gemaakt met de aanbieders die de desbetreffende zorg en ondersteuning in 2014 leverden. Voor de cliënten geldt in 2015 het overgangsrecht van de verschillende wetten. Voor de jaren 2016 en 2017 is een nieuw inkooptraject gestart. Daarover hebben wij uw raad op verschillende momenten geïnformeerd (brieven 4895358 d.d. 12-03-2015, 4949442 d.d. 30-03-2015 en 4980924 d.d. 22-04-2015). Op 25 maart jl. hebben we met u een informele werksessie over dit thema gehouden.

In onze brief van 22 april jl. hebben wij onze koers uiteengezet, in aansluiting op eerdere nota's die uw raad heeft vastgesteld. Wij kiezen ervoor de eigen kracht van de burgers te versterken en de kracht van de samenleving beter te benutten. Ook willen we de ondersteuning meer op maat, flexibel en dicht bij de burger organiseren. De basisondersteuning organiseren we dan ook in de wijken. Daarvoor gaan we de WIJ-teams, samen met onze partners, verder ontwikkelen. Zij vormen de toegang voor zorg en ondersteuning voor onze inwoners, van 0 tot 100 jaar, en zijn daarmee de motor van de transformatie binnen het sociaal domein. Deze verandering realiseren we in de wetenschap dat we de hulp en ondersteuning moeten organiseren met minder financiële middelen. Kern van onze koers is echter ook dat de mensen die het niet op eigen kracht redden, op ons moeten kunnen rekenen.

De lijn die we nu met de inkoop willen inzetten, geldt voor een periode van twee jaar. We hebben hiervoor gekozen om de volgende redenen. We willen deze contractperiode inzetten op innovatie en flexibilisering. Dat betekent dat we van partijen vernieuwing, flexibiliteit en commitment vragen. We realiseren ons dat dit veel van partijen vergt. Daarom bieden we nieuwe en bestaande partijen, die nu een relatie met ons aangaan, een periode van twee jaar zekerheid. Daarnaast willen we vanaf 2018 onze handen vrij hebben om een volgende stap te kunnen zetten wat betreft de keuzes en inrichting van het sociale domein in onze stad. Ook loop in 2018 het regionaal transitiearrangement jeugd af, zodat we dan ook in de volle breedte kunnen inkopen.

Op 29 april jl. spraken wij met u, in de Raadscommissie Onderwijs & Welzijn, over de voorgestelde koers en over de aanpak van de inkoop van zorg en ondersteuning in 2016 en 2017. In deze commissie heeft u een aantal opmerkingen meegegeven die wij betrekken bij de verdere uitwerking van het inkooptraject: u hecht aan maatwerk en keuzevrijheid voor de cliënt, ruimte voor nieuwe aanbieders en vernieuwende ideeën, ook van burgers, een goede aansluiting van jeugd naar volwassenen, vermindering van de bureaucratie, vrijheid voor de professionals en ruimte om hun werk goed te kunnen doen, en aandacht voor de resultaten en de kwaliteit, ook al is die niet altijd eenvoudig te meten. Ook heeft u bevestigd dat WIJ-teams het instrument zijn voor de transformatie in de komende jaren.

Doel

We contracteren zorg en ondersteuning die recht doet aan onze beleidsdoelstellingen, binnen de kaders van de Wmo en de Jeugdwet. De keuzevrijheid en regie van de cliënt staan daarbij zoveel mogelijk centraal. Het inkooptraject dat dit mogelijk dient te maken is erop gericht dat in oktober/november 2015 contractuele afspraken zijn gemaakt, via inkoop dan wel subsidie, met looptijden van zoveel mogelijk twee jaar (indien passend).

Leeswijzer

In dit voorstel leggen wij u, zoals toegezegd in onze brief d.d. 22 april jl., een financieel kader voor met betrekking tot de inkoop van zorg en ondersteuning in 2016 en 2017, zodat wij tijdig de benodigde contracten kunnen afsluiten. Onderdeel van het kader is een relatieve verdeling, in percentages, van de beschikbare middelen over de verschillende vormen van zorg en ondersteuning. Deze verdeling is noodzakelijk om met de contractering verder te kunnen gaan. Aanbieders/instellingen kunnen zich hiermee een beeld vormen van de omvang van de opdrachten, in werk en geld, die we gaan uitzetten. Het inkoop- en subsidietraject loopt vanaf mei 2015. In oktober/november 2015 is het traject afgerond, waarna de implementatie volgt. De nadere verdeling wordt verwerkt in de op te stellen inkoopdocumenten voor de inkoop respectievelijk subsidieverlening.

Raadsvoorstel - Budget inkoop sociaal domein ontwikkeling 2016-2017

Zoals aangekondigd informeren wij u in dit voorstel ook over de oriënterende gesprekken die wij in mei 2015 met bestaande en nieuwe zorgaanbieders hebben gehouden over de contractering van zorg en ondersteuning in de komende twee jaar. Deze marktverkenning heeft vanuit diverse hoeken van het werkkterrein suggesties, wensen en vragen opgeleverd, die we meenemen in het verdere inkooptraject.

Transformatie

Waar 2015 vooral gericht is op transitie (het uitvoeren van de nieuwe zorgtaken) en continuïteit (op grond van het overgangsrecht dat cliënten hebben), ligt vanaf 2016 het accent op de transformatie van zorg en ondersteuning. Daarbij staat het bieden van de benodigde zorg en ondersteuning aan mensen die daar echt op zijn aangewezen, en die daar in hun eigen omgeving niet in kunnen voorzien, voorop. Dit geldt voor alle vormen van zorg en ondersteuning die wij bieden, zowel binnen de stad Groningen als in regionaal verband. Daarnaast werken we aan de integratie van de verschillende vormen van ondersteuning en aan de verdere ontwikkeling van de WIJ-teams. Bij dat laatste is ook nadrukkelijk aandacht voor preventie en basisvoorzieningen. Het inkooptraject 2016-2017 ondersteunt dit proces.

Innovatie

Om een getransformeerd aanbod mogelijk te maken moet er de komende twee jaar sprake zijn van vernieuwing en innovatie. Dit is onderdeel van het inkooptraject en ook de aanbieders geven aan dat zij dit als een onderdeel zien van hun aanbod. Verder kunnen in de loop van 2016 en 2017 nieuwe initiatieven ontstaan die zorg en ondersteuning bieden op een manier die we nu nog niet kunnen voorzien, bijvoorbeeld via het principe van Right to Challenge, waarbij burgers met nieuwe, succesvolle oplossingen komen. Vandaar dat we hiervoor en voor eventuele bijpassende pilots of experimenten budgettaire ruimte inbouwen, binnen het totale financiële kader.

Inkooptraject Wmo-taken Stad

De inkoop van Wmo-taken voor 2016-2017 hebben wij georganiseerd in een drietal projecten, te weten:

- doorontwikkeling WIJ-teams;
- ambulante begeleiding (individueel en groep) en thuisondersteuning;
- algemene (veelal gesubsidieerde) voorzieningen.

Bij deze drie projecten betrekken we zowel bestaande als nieuwe aanbieders alsmede cliënten(organisaties). Dit doen we in gesprekken met de partijen om zo tot een zo goed mogelijk programma van eisen te komen (onder andere via marktconsultaties). Zo zijn we met aanbieders in gesprek gegaan over vraagstukken als keuzevrijheid, effecten van de ontwikkeling van WIJ-teams voor aanbieders, vernieuwingsmogelijkheden etc. Ook hebben we de wijkgerichte aanpak nader toegelicht.

Regionale inkooptrajecten

Naast deze drie stedelijke projecten lopen er ook twee regionale inkooptrajecten. Het ene traject heeft betrekking op Beschermd Wonen, waarvoor onze gemeente als centrumgemeente fungeert. Aan dit traject zijn ook de functies Maatschappelijke en Vrouwen Opvang en de Inloop GGZ gekoppeld. Voor Beschermd Wonen stellen we op dit moment samen met de andere gemeenten een meerjarenbeleidsprogramma op. Transformatie en integratie met andere functies worden daarin meegenomen.

Het andere regionale inkooptraject heeft betrekking op alle onderdelen van de Jeugdhulp. Dit voeren wij samen met de andere Groninger gemeenten uit binnen de Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG). Voor de regionaal in te kopen jeugdhulp en -ondersteuning heeft uw raad vorig jaar het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) Jeugd vastgesteld.

Raadsvoorstel - Budget inkoop sociaal domein ontwikkeling 2016-2017

Kader

- Wmo 2015 en Verordening Wmo en bijbehorende nadere regels
- Jeugdwet en Verordening Jeugd en bijbehorende nadere regels
- Participatiewet
- Wet langdurige zorg
- Beleids- en Uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015
- Regionaal Transitie Arrangement (RTA) Jeugd (afspraken RIGG met zorgaanbieders)
- Subsidieverordening gemeente Groningen
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2015
- collegebrief d.d. 12-03-2015 (4895358) over Aanpak inkoop domein maatschappelijk ontwikkeling 2016 e.v.

Argumenten en afwegingen

Verschillen ten opzichte van inkoop voor 2015

In verband met de voor dit jaar geldende overgangsrechten voor bestaande cliënten hebben we vorig jaar hoofdzakelijk ingezet op continuïteit voor de inkoop. Er is destijds voor gekozen om met de bestaande aanbieders contractuele afspraken te maken over de zorg en ondersteuning voor zowel de overgangs- als de nieuwe cliënten. We hebben overwegend gekozen voor dezelfde ondersteuningsvormen en in beperkte mate transformatie opgenomen. Daarnaast hebben we gekozen voor budgetfinanciering, waardoor aanbieders (afgezien van m.n. de korting uit de rijksmiddelen) een bepaalde zekerheid hebben gekregen voor 2015. Wel zijn er naast een korting naar de aanbieders bedragen uit de budgetten vrijgemaakt voor innovatie. Daarvoor zijn onder meer opdrachten weggezet bij diverse aanbieders, gericht op transformatie. In 2016 kiezen we voor een andere aanpak. Zo willen we concurrentie op kwaliteit en daarmee innovatie mogelijk maken, contracteren we nieuwe aanbieders, doen we gericht uitvraag naar vernieuwende vormen van begeleiding/ondersteuning, creëren we ruimte voor initiatieven van burgers en instellingen, en verschuiven we ondersteuning naar de WIJ-teams. We hanteren verschillende systemen van financiering, waaronder ook subsidieverstrekking. Waar de keuze voor het inkoopmodel valt op inkoop, geven we als regel geen budgetgaranties af. Pas wanneer voorzieningen/diensten worden afgenomen, wordt er afgerekend.

Voorlopig financieel kader

Voor zorg en ondersteuning is in onze gemeente volgend jaar naar verwachting in totaal circa 208 miljoen euro beschikbaar. Om tijdig de contracten met zorgaanbieders voor 2016 en 2017 te kunnen sluiten, stellen we uw raad voor nu het kader voor de inkoop in het sociaal domein in 2016 vast te stellen, waaronder de budgetverdeling voor de diverse vormen van zorg en ondersteuning. Bij de Begrotingsbehandeling in november 2015 volgt dan de formele vaststelling van de budgetten.

Voorbehoud

In deze fase hebben te maken met een aantal onzekerheden als het gaat om de financiële middelen, die maken dat we u het financieel kader onder voorbehoud voorleggen. Zo is bij het opstellen van dit voorstel de Meicirculaire nog niet verschenen. Deze wordt eind mei verwacht. Daarnaast is informeel aangekondigd dat het rijk een extra korting aan de gemeenten wil opleggen op basis van de realisatiecijfers AWBZ over 2014. Uit deze cijfers van de Nederlandse Zorgautoriteit blijkt namelijk dat het rijk vorig jaar minder heeft uitgegeven aan AWBZ-zorg die nu onder de Wmo en de Jeugdwet valt, dan eerder verondersteld. De korting zou al in 2015 ingaan. Verder wachten we op de nieuwe verdeelmodellen van het rijk wat betreft Wmo, Jeugdhulp en Beschermd Wonen. Met deze modellen worden de macrobudgetten van het rijk voor 2016 over de gemeenten verdeeld op basis van de ondersteuningsbehoefte in een gemeente zoals deze kan worden voorspeld aan de hand van objectieve maatstaven. Een andere factor die noodzaakt tot een voorbehoud bij het maken van een verdeling van de financiële middelen, zijn mogelijke veranderingen in het volume van de verschillende vormen van zorg en ondersteuning, die zich gedurende het inkoopproces kunnen voordoen. Ten slotte zijn er taakstellingen op subsidies die nog verdeeld moeten worden.

Raadsvoorstel - Budget inkoop sociaal domein ontwikkeling 2016-2017

Budgetverdeling per type zorg en ondersteuning

Voor het totale budget voor zorg en ondersteuning in 2016 hebben wij een indicatieve verdeling in percentages per zorgtype gemaakt. Daarmee zetten we de volgende stap in het inkooptraject. Bij deze verdeling zijn we enerzijds uitgegaan van de huidige contracten en daarmee budgetverdeling over de diverse vormen van zorg en ondersteuning. Anderzijds hebben wij deze gebaseerd op onze koers in het sociaal domein, dus op de toekomstige situatie, in het bijzonder op de beoogde transformatie en innovatie in de ondersteuning.

Bij de budgetverdeling maken we onderscheid tussen twee modellen voor contractering: inkoop (contracten) en subsidieverlening. Beide kennen verschillende beslismomenten. Voor subsidies geldt dat de formele beschikkingen pas verzonden kunnen worden na de formele vaststelling van de Begroting voor 2016. In beide gevallen is het echter noodzakelijk de markt te laten weten welke zorg en ondersteuning wij willen contracteren.

Bij het inkooptraject voor 2016 bestemmen we een deel van het beschikbare budget voor persoonsgebonden budgetten (PGB) en een deel voor zorg in natura (ZIN). Deze verdeling maken we op basis van ervaringscijfers in de eerste helft van 2015.

In de paragraaf Financiële consequenties gaan wij nader in op het voorlopige financieel kader en de relatieve budgetverdeling.

Marktconsultatie

Met de marktconsultatie toetsen we onze aanpak en de haalbaarheid van de gewenste transformatie via gerichte vragen. Het levert ons informatie over de wijze waarop wij het beste afspraken met partijen kunnen maken. Afspraken die uiteindelijk het beste aansluiten bij het vastgestelde beleid en de noodzakelijke ondersteuning van burgers.

Een marktconsultatie dient op een zorgvuldige en transparante wijze plaats te vinden. Als onderdeel daarvan hebben we vier veldanalyses gehouden: voor WIJ-teams, ambulante begeleiding, algemene voorzieningen en Beschermd Wonen/begeleiding Maatschappelijke en Vrouwen Opvang. Er zijn in onze regio een kleine

200 zorgaanbieders/instellingen actief in het domein maatschappelijke ontwikkeling. Voor de veldanalyses hebben we een selectie uit deze aanbieders gemaakt om mee in gesprek te gaan. Hierbij hebben we gekeken naar een doorsnede uit de markt. Grote en kleine aanbieders, gecontracteerde en nieuwe partijen. Een veldanalyse is een eerste verkenning: het halen van informatie. We zijn gestart met de veldanalyse voor de WIJ-teams. Hier hebben we met 32 aanbieders gesproken, waarvan 12 nu nog niet deelnemen aan het WIJ-convenant. Vooral over de wijze waarop wij als gemeente de WIJ-teams (de kern van onze transformatie) verder ontwikkelen, hebben we tijdens de veldanalyses meerdere aandachtspunten en opmerkingen meegekregen, bijvoorbeeld: de taken van de WIJ-teams, waaronder preventie, moeten duidelijk zijn.

Wat betreft de algemene voorzieningen zijn de partijen die bij de veldanalyse aanwezig waren, het erover eens dat niet alle ondersteuning door professionals hoeft te worden geleverd. Dit zou ook kunnen met ondersteuning binnen het eigen netwerk van de cliënt of door vrijwilligers, al dan niet ondersteund door professionals. Duidelijk is dat partijen de noodzaak en haalbaarheid van een verschuiving van ondersteuning/zorg naar de voorkant wel zien.

Voor de veldanalyses over begeleiding en de algemene voorzieningen hebben we 44 partijen gesproken, waarvan 20 die in 2015 geen contract hadden. Ook deze analyses geven ons input voor ons vervolgtraject.

De informatie uit de veldanalyse bevestigt de noodzaak tot het laten toetreden c.q. het betrekken van nieuwe (kleinere) aanbieders, die de traditionele aanbieders mee uitdagen de vernieuwing vorm te geven. Onze WIJ-teams worden enerzijds gezien als een kans en anderzijds als een bedreiging voor een aantal aanbieders. Ook is duidelijk dat de transformatie tijd kost en dat gemeente en aanbieders/instellingen samen (ook met cliënten en cliëntenorganisaties) de gewenste transformatie moeten doormaken. Concreet houdt dit in dat er ideeën bestaan met potentie, waarbij het tijd kost die nader uit te werken. Hiervoor dient financiële ruimte te worden gecreëerd.

Raadsvoorstel - Budget inkoop sociaal domein ontwikkeling 2016-2017

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Aanbieders en instellingen worden betrokken bij het inkooptraject (juni 2015), onder andere via het houden van marktconsultaties (daar waar mogelijk en passend). Naast het overleg met aanbieders blijven we de komende tijd in gesprek met cliënten en cliëntorganisaties. Ook de adviesraden betrekken we daarbij.

Financiële consequenties

Voorlopig financieel kader voor inkoop sociaal domein 2016

In onderstaande tabel is de opbouw weergegeven van het voorlopige budget, in euro's, voor Vernieuwing Sociaal Domein (VSD) in 2016. Dit is inclusief extra beleidsgeld 2016 dat nog door uw Raad vastgesteld moet worden.

Opbouw voorlopig VSD budget 2016		
* obv MJB septembercirculaire 2014		
		Totaal
Gemeente Groningen		
Jeugd nieuwe taken (RTA)	45.725.282	*
WMO nieuwe taken	27.269.896	*
WMO, inclusief HHT	25.372.811	*
verwachting eigen bijdrage	1.042.593	
Subsidies bestaand beleid		
Jeugd; oa. CJG, MJD, GGD, COP	10.677.000	
Overige VSD gerelateerd; oa. MJD, Humanitas, Buurtmaatsch. werk	10.270.000	
Extra middelen 2016	6.504.818	
Centrumgemeente taken		
Beschermd wonen	56.494.198	*
verwachting eigen bijdrage	2.900.000	
Maatschappelijke Opvang / Vrouwen Opvang	22.587.910	*
TOTAAL	208.844.508	

Een korte toelichting op de bestaande vormen van zorg en ondersteuning is opgenomen in bijlage 1.

Voorstel indicatieve budgetverdeling

In onderstaande tabel hebben wij een indicatieve verdeling opgenomen, in percentages, van het totale VSD-budget.

Indicatieve inzet van het budget 2016	Bandbreedte
Subsidies	14%
Voorzieningen (Zorgbudgetten)	65-67%
Innovatie en preventie via inkoop voorzieningen	1%
Innovatie en preventie via zorgbudgetten RIGG	1%
Innovatie en preventie vrije ruimte	1-2%
Inzet - bijdrage WIJ-teams	10-12%
Uitvoeringskosten gemeente	4-5%

We gaan in 2016 verder met de verdere uitrol van de WIJ-teams over de stad. De WIJ-teams leveren een substantiële bijdrage aan de vernieuwing van het sociale domein. Daarnaast wordt, volgens de bovenstaande indicatieve budgetverdeling, 3% tot 5% van het beschikbare budget vrijgemaakt voor innovatie.

Raadsvoorstel - Budget inkoop sociaal domein ontwikkeling 2016-2017

We doen dit door voorwaarden te verbinden aan de inkoop van voorzieningen, in het RIGG samen met de andere Groninger gemeenten, door de zorgaanbieders in te zetten op de informatieopdrachten en middels een vrij inzetbaar budget dat we willen gebruiken voor innoverende pilots en innovatieve ideeën.

Overige consequenties

N.v.t.

Vervolg

Nadat uw Raad het voorlopig financieel kader en de relatieve budgetverdeling heeft vastgesteld, stellen wij bestekken en programma's van eisen op, die samen met andere noodzakelijk onderdelen, de basis vormen waarop aanbieders en instellingen via een transparant proces hun aanbod of offerte kunnen indienen.

De voorlopige planning is als volgt:

Inkoop:

- juni opstellen inkoopdocumenten
- juli vrijgeven inkoopdocument
- juli/aug. indienen en beantwoorden van vragen aan aanbieders en instellingen
- sept. indienen offertes door aanbieders en/of instellingen
- sept. beoordelen offertes
- sept./okt. gunning
- okt. sluiten overeenkomsten
- nov./dec. implementatie

Subsidies:

- juli vrijgeven concept Programma van Eisen
- juli overleg met aanvrager over Programma van Eisen
- juli/aug. vrijgeven definitief Programma van Eisen
- sept. indienen aanvraag om subsidieverlening door aanbieders en/of instellingen
- okt. overleg met aanvrager over aanvraag
- nov. begrotingsvaststelling door de Raad
- dec. bekendmaking subsidieplafonds
- nov./dec. afgeven beschikking(en) subsidieverlening

Over het resultaat van het inkooptraject brengen wij u per brief op de hoogte. Dit zal zijn na de gunning. In deze brief informeren wij u ook over de stand van zaken wat betreft de subsidieaanvragen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Raadsvoorstel - Budget inkoop sociaal domein ontwikkeling 2016-2017

Bijlage 1

Toelichting op onderdelen van de zorg en ondersteuning

- **Jeugdhulp nieuwe taken**
In het nieuwe jeugdstelsel zijn de gemeenten verantwoordelijk geworden voor:
  - alle vormen van jeugdhulp, inclusief jeugd-GGZ, specialistische hulp, jeugd-verblijf en gesloten jeugdhulp;
  - preventie;
  - jeugdbescherming;
  - jeugdreclassering;
  - het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK).In het oude stelsel was de jeugdhulp verdeeld over het rijk, provincies en gemeenten, op grond van de AWBZ en de Zorgverzekeringswet.
In totaal heeft onze gemeente per 1 januari 2015 circa 3.000 kinderen en jeugdigen in de leeftijd tot en met 18 jaar overgedragen gekregen. In de nieuwe Jeugdwet is de leeftijdsgrens van 18 jaar het uitgangspunt maar de jeugdhulp kan, onder voorwaarden, doorlopen tot maximaal het 23^e levensjaar.
- **Wmo nieuwe taken**
Met de decentralisaties heeft de gemeente per 1 januari 2015 drie zorgfuncties gekregen die voorheen onder de AWBZ (Algemene wet bijzondere ziektekosten) vielen:
  - begeleiding (individuele begeleiding en dagbesteding en een specifieke vorm van verzorging);
  - kortdurend verblijf;
  - beschermd wonen voor GGZ-cliënten.Het gaat in totaal om circa 3.650 nieuwe cliënten van 18 jaar en ouder.
- **Wmo bestaande taken, inclusief Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT)**
  - vervoersvoorzieningen
  - woonvoorzieningen
  - hulp bij het huishouden (categorie 1: schoonmaakhulp, en categorie 2: met regiefunctie)Voor deze Wmo-voorzieningen is een eigen bijdrage verschuldigd.
In 2016 en 2017 verstrekt het rijk een toelage om het voor burgers mogelijk te maken medewerkers van de thuiszorgaanbieders te betalen voor die werkzaamheden waar zij geen maatwerkindicatie meer voor hebben, zoals wassen en strijken of boodschappen doen.
- **Subsidies bestaand beleid**
  - Jeugd: o.a. CJG, MJD, GGD, COP;
  - Overige VSD-gerelateerd: o.a. MJD, Humanitas, Buurtmaatschappelijk werk.
- **Beschermd Wonen**
Dit betreft de groep cliënten die voorheen geïndiceerd was voor GGZ, zorgzwaartepakket C. Zij verblijven in een beschermde woonomgeving waarbij behandeling niet meer op de voorgrond staat. De gemeente Groningen vervult bij Beschermd Wonen de rol van centrumgemeente binnen de regio en verzorgt de toegang en de indicatiestelling.
- **Maatschappelijke Opvang/Vrouwenopvang**
Naast de verantwoordelijkheid voor Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang hebben we vanaf 1 januari 2015 ook de verantwoordelijkheid voor begeleiding: het aanbieden van activiteiten die structuur in de dag aanbrengen.